BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN – JÎ BO SAZBÛNA PARTÎYA BOLŞEWÎK

BOLŞEVİK PARTİZAN

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkerên hemû welatan yekbin! Karkerên hemû welatan û gelên bindest yekbin!

□ Sayı/Hejmar: 72/73 □ 1 Mart / Avdarê 1992 □ 6000 TL.

Yaşasın Uluslararası Proleter Kadınlar Günü

8 MART

Uluslararası Proleter Kadınlar Günü ÖZEL EKİ

İÇİNDEKİLER

ÖZÜR:

Bu sayımız, aslında 1 Şubat 1992'de çıkması gereken bir sayı idi. Fakat "8 Mart Uluslararası Proleter Kadınlar Günü" dolayısı ile çıkışı 1 ay geciktirmeyi ve yazıların çokluğu dolayısı ile de iki sayıyı birleştirmeyi uygun bulduk.

Bundan önceki iki sayımızda da yazıların çokluğu nedeni ile dergiyi çift sayı olarak yayınlamıştık.

Okuyucularımızın bilgisine sunar, gecikme nedeni ile özür dileriz...

YAZI KURULU

8 Mart 1992
Uluslararası
Proleter Kadınlar
Günü
ÖZEL EKİ

BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN - JÎ BO SAZBÛNA PARTÎYA BOLŞEWÎK

BOLŞEVİK PARTİZAN

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkerên hemû welatan yekbin! Karkerên hemû welatan û gelên bindest yekbin!

V.i.S.d.P.:
M. Korkmaz
11 Stanley Rd., Leeds LH8
England

Yazışma Adresi:
PLK Nr. 106606 C
D-8000 München 32

Fiyatı:
6000 TL, 6 DM,
20 FF, 50 ÖS, £ 2

Elimize geçen bir TKP/ML(BOLŞEVİK) açıklamasını aynen yayınlıyoruz. -YAZI KURULU-

Vaad balonları bir bir patlıyor! İşte faşist hakim sınıfların yeni hükümetinin ilk üç aylık bilançosu:
Demokrasi vaat ettiler: İşkenceler, sorgusuz/yargısız idamlar sürüyor. Kuzey Kürdistan'da "halka şefkat" adına savaş yoğunlaştırılıyor. Faşist hakim sınıflar yeni bir katliam saldırısı hazırlıyor...
Enflasyonu düşüreceklerini, işsizlik sigortası getireceklerini, herkese bir ev, bir araba temin edeceklerini vb. vb. vaat ettiler: Enflasyon son yılların en yüksek boyutlarında, işçi kıyımı ve zamlar sürüyor. Kodamanlara vergi affı geliyor. Ekonomik krizin yükü yine bütün ağırlığı ile emekçi yığınların sırtında!

Yeni hükümet de emperyalizmin işbirlikçilerinin hükümeti; kurtuluş için işçilerin-köylülerin devrimci-demokratik hükümeti gerekli!

EMPERYALİZMİN işbirlikçisi yerli hakim sınıflar 20 Ekim 1991 ertesinde yeni hükümetlerini kurduktan bu yana üç ay geçti. Emperyalizmin işbirlikçilerinin has adamlarından, geçmişte 6 faşist hükümete başkanlık etmiş olmak gibi "engin ve zengin" deneyimlere sahip Demirel başkanlığında kurulmuş olan DYP/SHP koalisyon hükümetinin bileşimi, programı ve şimdi üç aylık icraatı bu hükümetin niteliği hakkında yeter bilgi sunmaktadır.

YENİ HÜKÜMET DE BİLEŞİMİ İTİBARIYLA EMPERYALİZMİN VE İŞBİRLİKÇİLERİNİN HÜKÜMETİDİR!

Hakim sınıfların yeni hükümetini kurma görevi, seçimler ertesinde, seçim sırasında DYP ve SHP tarafından Çankaya'dan 21 Ekim sabahı onursuzca indirileceği vaat edilen Cumhurbaşkanı Özal tarafından, seçimlerden birinci parti olarak çıkan DYP'nin başkanı Demirel'e verildi. Geçmişte yaptıkları aslında gelecekte yapacaklarının teminatı olan Demirel seçimler sırasında yığınlara değişmiş, demokratlaşmış bir Demirel olarak; 12 Eylül faşizmine karşı direnen, demokrasi ve insan hakları savunucusu Demirel olarak tanıtılmıştı. Seçimlerden sonra da bütün hakim sınıf boyalı basını ve diğer medyalar bu ana temayı işlediler. Geçmişte 12 Eylül 1980 öncesinde cumhurbaşkanı seçme konusunda bile CHP ile anlaşmaya yanaşmayan Demirel, bu yeni "görüntü"süne uygun olan adımı atarak, geçmiş AP ve CHP çizgilerinin temsilcileri olarak ortaya çıkan DYP ve SHP koalisyonunu oluşturdu. Böyle bir koalisyon hükümetinin kurulması toplumun geniş kesimlerinde —bu partilerin seçimler sırasındaki vaadleri de göz önüne alındığında— olumlu karşılandı ve büyük beklentiler doğurdu.

Gerçekte daha hükümetin bileşimi bile bu hükümetin kimin, hangi sınıfların hükümeti olduğu konusunda yeter bilgi vericidir. Bu hükümet de *kendinden önceki tüm hükümetler gibi* emperyalizmin işbirlikçilerinin hükümetidir. Emekçi yığınların önemli bir bölümünün bu hükümete "belki iyi bir şeyler yaparlar", "öncekinden kötü olamazlar" şeklindeki hayırhah yaklaşımı önemli bir yanılsamanın ürünüdür. Bu hükümetin içinde bir tek işçi, bir tek orta veya yoksul köylü, bir tek küçük memur, bir tek küçük esnaf vb. yani kısacası ülkemizde ezilen-sömürülen yığınların, nüfusun % 80'inin bir tek doğrudan temsilcisi yoktur. Hükümetin bakanlarından Cavit Çağlar, Ömer Barutçu, M. Ali Yılmaz, Ersin Faralyalı gibileri Türkiye/Kuzey Kürdistan'ın büyük patronları arasındadır. Burjuva basını hükümetin meslek dökümünü 5 mühendis, 9 hukukçu, 7 iktisatçı, 2 tıp doktoru, 2 iş adamı(!), 1 gazeteci, 1 eczacı, 1 işletmeci, bir asker, bir planlamacı, 1 fizikçi, bir belediyeci, bir hariciyeci olarak yapıyor.

Bu meslek dökümünde bilinmesi gereken şey, bunun anda yapılan işi temelinde değil, mezun olunan okul temelinde yapıldığıdır. Söz konusu iktisatçıların, hukukçuların, mühendislerin vb. gerçek meslekleri *profesyonel burjuva politikacılığı*, yani ülkemizde emperyalizmin ve işbirlikçilerinin siyasi temsilciliğidir. Örnek olarak alırsak, şimdi yedinci kez hükümet başkanlığı görevini üzerlenen Demirel'in bu meslek dökümündeki mesleği mühendisliktir! Bu profesyonel burjuva siyasetçilerin varlığı emperyalizme bağımlı düzenin varlığına bağlıdır. Ve bunlar yalnızca bu nedenle değil, aynı zamanda bir dizi sanayi kuruluşunda doğrudan iştirakleri, borsa iştirakleri vb. yolu ile de bizzat kendileri Türkiye'de hakim sınıfların parçasıdır. Yani bu hükümet içinde Cavit Çağlar, Ömer Barutçu gibi doğrudan "iş adamları" olmasa bile, bu, bu yeni hükümetin emperyalizmin işbirlikçilerinin

hükümeti olma niteliğinde bir şey değiştirmezdi. Fakat Cavit Çağlar, M. Ali Yılmaz, Ömer Barutçu gibilerinin doğrudan hükümet içinde yer alması, bu niteliğin daha açık vurgulanmasıdır.

O kadar ki, hükümetin bu biçimde kuruluşu, DYP içinde bir bölüm siyasetçinin bile tepkisini çekti. DYP başkanı Demirel'in Millet Meclisi Başkanlığı ile "onurlandırarak" hükümetten uzak tuttuğu Cindoruk tepkisini hükümetin kuruluşunu *"GAP'a günde 10 milyar lira akıyor. GAP'tan sorumlu bakanın 6 milyar kumar borcu olduğu söyleniyor.* (Sözkonusu bakan Ömer Barutçu'dur /BN) *Biz şimdi kendisine nasıl güveneceğiz?" "Siyaset zenginleşmek için yapılmaz."* vb. eleştirilerle seslendirdi. (Bkz. Tercüman gazetesindeki söyleşi, 2 Aralık 1991)

Yeni hükümet açıkça hakim sınıfların hükümeti olması yanında, yine kendinden önceki tüm hükümetler gibi "erkek" hükümettir de aynı zamanda. 32 kişilik bakanlar kurulunda kadın bakan sayısı ikidir. Bunların da görevi "vitrin"liktir. Kaldı ki bunlardan biri (Güler İleri) bakanlığının üçüncü ayı dolmadan başbakan yardımcısı İnönü'nün deyimi ile "tecrübesizliğinden", yolsuzluğu kitabına yeterince uyduramadığından istifa etmek zorunda kalmıştır.

Neresinden bakılırsa bakılsın, kendisini "Türkiye'de aydınlık bir devri başlatacak" bir hükümet olarak tanıtan bu yeni hükümetin bileşimi, hakim sınıfların bundan önceki hükümetlerinden yalnızca isimler itibarıyla değişiktir. Özde değişen bir şey yoktur. Yoktur aslında birbirlerinden farkları!

YENİ HÜKÜMETİN "TAM DEMOKRASİ"Sİ, GERÇEKTE ÜZERİ DEMOKRASİ MASKESİ İLE ÖRTÜLMÜŞ FAŞİZMDİR!

Yeni hükümet seçim meydanlarından 12 Eylül rejiminin kalıntılarını süpürme ve "tam demokrisiyi gerçekleştirme iddiaları ile çıkıp gelmiştir. Bu iddialar koalisyon protokolüne de yansımış, koalisyon protokolünün temel ilkeler bölümünün en başına *"Özgürlükçü, katılımcı ve her anlamda tam demokratik rejim"* iddiası yerleştirilmiştir. Bu lafta güzel iddia konusunda ilk bilinmesi gereken, bu iddianın yalnızca bu yeni hükümete ait bir iddia değil, tüm burjuva partilerinin iddiası olduğudur. Hiç bir burjuva partisi yoktur ki, lafta özgürlükçü, katılımcı, demokrasi yanlısı olmasın! Yani lafa değil, işe bakılmalıdır öncelikle.

Fakat laftaki program düzeyinde de ele alındığında bu yeni hükümetin de ne kadar özgürlükçü, katılımcı ve demokrasi yanlısı olduğunu çıkarmak mümkündür.

Koalisyon protokolünde ülkemizde tam demokrasi sorunu 1982 Anayasası'nın değişitirilmesi *"ülke gereksinimlerinin tamamen gerisinde kalmış"* bu anayasa yerine, *"genel mutabakat"*a dayalı *"çağdaş bir anayasa"* konması sorunu olarak görülmektedir.

Bu bağlamda yine önce ülkemizde demokrasi sorununun, hakim sınıfların anayasasında yapılacak değişiklikler sorunu olarak konması büyük bir sahtekarlıktır. Sorun anayasa ve yasalarda yapılacak değişiklikler sorunu değil, bu anayasa ve yasaların konusu olan gerçekliğin bir işçi-köylü devrimi ile kökten değiştirilmesi sorunudur. Bunun olmadığı yerde yapılacak anayasa ve yasa değişiklikleri esasta var olan sömürü ve baskı düzeninin kendini andaki ihtiyaçlara en iyi biçimde uydurmasının bir aracı olur ancak. Gelinen yerde hakim sınıfların 1982'de Türkiye-Kuzey Kürdistan toplumu için diktiği anayasal elbise, bir çok yerinden dikiş atmış, patlamış, toplumsal gerçekliğe bir çok noktada ters düşer hale gelmiştir. Bunun sonucu olarak bir anayasa değişikliği zorunluluğu çıkmıştır ortaya. Yani anayasa değişikliği *toplumun demokratikleştirilmesi için değil,* toplumun demokratik uyanışına anayasa ve yasalar yer yer uymadığı için bir zorunluluk haline gelmiştir. Yalnızca bu hükümet değil, ANAP da, ya da bir başka burjuva partisi de hükümet kursa, yapılması zorunlu değişiklikler vardır. Şu veya bu anayasa değişikliğini "demokratik"leşmenin bir aracı olarak sunmak bu yüzden sahtekarlıktır.

İkinci olarak, "mutabakat"; sınıflı, sömürü toplumlarında sömürülenlerin ve ezilenlerin, ezen ve sömürenlerin düzenini kabul etmesi anlamına gelir. Bunun olmadığı yerde "mutakabat" olmaz. Ezen ve sömürülenle, ezilen ve sömürülen arasındaki mutabakat, kuzuyu yemek için ona "anlaşma" öneren kurtla-kuzu arasındaki "mutabakat"tır. Kölelerin köleliklerini kabul etmesi temelindedir böyle bir mutakabat. Hakim sınıfların temsilcilerinin anayasa için gerekli gördükleri "mutabakat"ın bunun ötesindeki anlamı, hakim sınıfların değişik kesimlerinin ve onların değişik siyasi temsilcilerinin düzenin andaki temel ihtiyaçlarının ne olduğu konusundaki değişik anlayışlarını asgari müşterekte birleştirmektir.

Üçüncü ve en önemlisi de "çağdaş" olacağı söylenen "yeni" anayasanın temelinin ne olacağı sorusudur. Çok "demokrasi" yanlısı, "katılımcılık" ve "özgürlükçülük" yanlısı yeni hükümetin buna verdiği cevap, kendinden önceki hükümetlerin verdiği cevabın aynısıdır. Koalisyon protokolünde "Temel İlkeler" bölümünde aynen şöyle denmektedir:

Türkiye, devleti, ülkesi ve milleti ile bölünmez bir bütündür; ülkemizin bölünmez bütünlüğü t a r t ı ş ı l a m a z. ...

"Türkiye devletinin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü her şartta sonuna kadar savunmaya ve kesinlikle korumaya kararlıyız."

Bu "demokratların" eskimiş dediği ve değiştirmeyi "tam demokrasinin" gereği olarak önlerine koydukları 1982 Anayasası'nın 3. maddesi de burada bir de üstüne üstlük tartışılamazlığı ilan edilen "Türkiye devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütün" olduğunu söyleyen maddedir. Yani bu yeni hükümetin de aradığı "mutabakat" Ermeni ulusu üzerindeki soykırım, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkının gaspı ve bir dizi katliam üzerine kurulu faşist TC'nin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü(!) kabul etme temelinde bir mutabakattır. Yalnızca bu bile bu hükümetin kendinden öncekilerden özde bir farkı olmadığının, bu hükümetin de Türk şovenisti, faşist hakim sınıfların hükümeti olduğunun yeter kanıtıdır. Yoktur birbirlerinden farkları!

YENİ HÜKÜMETİN ÜÇ AYLIK İCRAATI ONUN FAŞİST DÜZENİN YENİ BEKÇİSİ OLDUĞUNU AÇIKÇA GÖSTERİYOR:

Yeni hükümetin "tam demokrasisi" = Kürt ulusal kurtuluş hareketinin savaşla ezilmesi:

Yeni hükümetin siyaseti lafta "tam demokrasi"den söz ederken, gerçekte "devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğü" ırkçı-faşist ilkesini korumak için Kuzey Kürdistan'da giderek kitleselleşen ulusal kurtuluş hareketini kanla boğmaktır. Hükümet bu alanda devlet polikasını günün şartlarına uygun hale getirerek sürdürmek-

tedir. Kürtlerin ulusal haklarının, en başta da ayrılıp ayrı devlet kurma hakkının gaspı üzerine kurulu devlet politikası, gelinen yerde ulusal hareketin boyutlarının gelişmesi karşısında, artık "Kürt yoktur" biçiminde ilkel tezleri terketmek zorunda kaldı. Şimdi Kürtlerin varolduğu kerhen kabul ediliyor. Ve "Kürt sorununun" devletin bütünlüğü bozulmadan nasıl çözüleceği konusunda "yeni" siyasetler üretiliyor. Özünde bu siyasetin de "yeni" olan tarafı ismi. Bu siyaset Kuzey Kürdistan'da yürüyen PKK önderliğindeki silahlı mücadeleyi "terörizm" olarak damgalıyor. Ve bu mücadeleyi kitlelerden tecrit ederek, savaşla ezmeyi; bunu yaparken de fakat, bu mücadeleyi kitlelerden tecrit etmek esas amacıyla yığınlara hoş görünecek bazı "demokratik" tedbirler almayı öngörüyor.

Bu bağlamda koalisyon protokolünde söylenenler aynen şöyle:

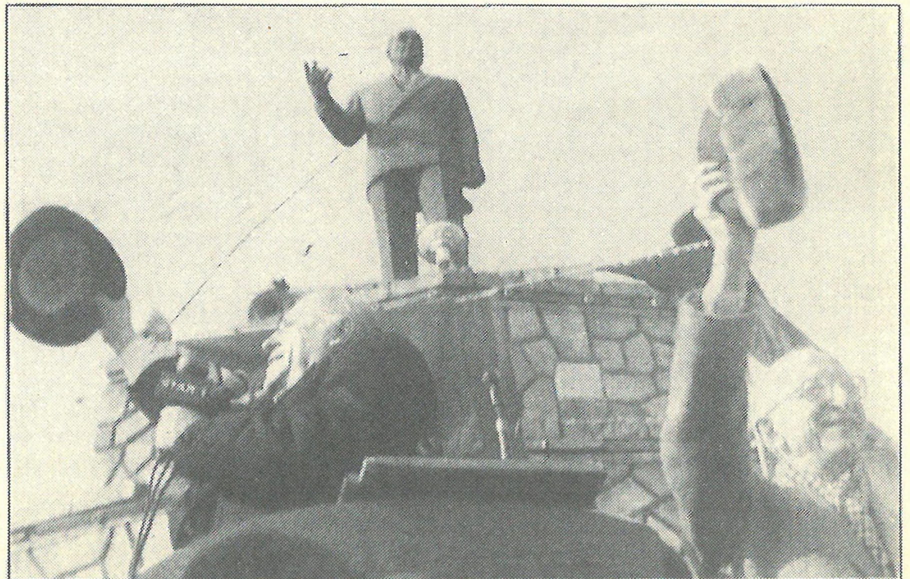
"Güneydoğu Anadolu bölgemizdeki (Bir türlü Kürdistan, Kuzey Kürdistan demeye dilleri varmıyor. Demirel'in "Kürt realitesini tanıması", henüz Kür distan realitesini tanımaya kadar varamıyor. Çünkü Kürdistan realitesinin tanınması, devletin ülkesi ile bölünmezliği tezini çürütüp, Kürdistan'ın ayrılma hakkını da gündeme getirebilir! Bu ise Türk hakim sınıfları için kabul edilemeyecek bir "realite"dir. Öyle ise bu gerçeklik yok sayılmaya devam edilecektir! Daha ne kadar? Göreceğiz! Hakim sınıfların "Kürt realitesini" tanıdıklarını şimdi başbakanları ağzından da açıklamak zorunda kalmış olmaları, gerçekte TC devletinin milleti ile bölünmezliği tezinden uzaklaşmak anlamına gelir. Öyle ya, eğer daha düne kadar varlıkları red edilenler —Kürtler— varsa; o zaman Türkiye'de yaşayan tek milletin Türk milleti olduğu, TC devletinin "milleti ile" bölünmez olduğu tezi boştur. Faşist Türk hakim sınıfları bu çelişmeden şimdi Türk milletini, Kürtleri de içerecek biçimde tanımlayarak kurtulmaya çalışıyorlar. Fakat çaba boşadır. Safsata gerçek karşısında yenilmeye mahkumdur./BN) *terör* (Terörden hakim sınıfların anladığı burda tartışılan bağıntıda PKK'nın önderlik ettiği silahlı mücadeledir. Bu mücadele gerçekte açıkça ulusal kurtuluş mücadelesidir. /BN) *bugün maalesef önemli boyutlara ulaşmış* (Faşist Türk hakim sınıfları için gerçekten esef edilecek bir durum, fakat Türkiye-Kuzey Kürdistan'ın bütün işçileri ve köylüleri, erkek kadın tüm emekçileri için Kuzey Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesinin boyutlanması hiç de üzülecek bir durum değil, tersine sevinçle karşılanması gereken ve sevinçle karşılanan bir durumdur. Boyut bağlamında kuşkusuz PKK'nın doğrudan silahlı gücünün artması Türk faşist hakim sınıflarını korkutuyor. Fakat ondan da çok korktukları, başlangıçta devletle-PKK'nın örgütlü güçlerinin çatışması biçiminde gelişen milli mücadelenin, giderek yığınsallaşması ger çeğidir. Artık Cizre'de, Silopi'de, İdil'de, Diyarbakır'da, Nusaybinde... Kuzey Kürdistan'ın dört bir yanında onbinlerle Kürt, faşist devlete nefretini yüksek sesle dile getiriyor. /BN) *ve ülkemizin çok önemli bir sorunu haline gelmiştir.* (Daha sonra bu sorunun en önemli sorun olduğu tespitini yaptılar. /BN) *Hükümetimiz bu terörü kesinlikle önlemeye kararlıdır. Bunun için de demokratik rejim içinde kalarak olağanüstü hal ve bölge valiliği düzenlemesi ve köy koruculuğu sistemi gözden geçirilecek; silahlı kuvvetlerimiz ve diğer güvenlik güçlerimiz arasında komuta, karar ve uygulama birliği sağlanacak; suçsuz yöre halkına şefkatle davranılarak devletle halkın güven bağı yeniden kurulacaktır.* (Burada yeni hükümetin "demokrasi" yönünde adımları olarak tanıtılan "köy koruculuğunun" gözden geçirilmesi, belki kaldırılması; olağanüstü hal bölge valiliği sisteminin gözden geçirilmesi gibi tedbirlerin amacının, "terör" adı verilen ulusal kurtuluş mücadelesini ezmek için düşünüldüğü açıkça ifade edilmektedir. Halka "şefkat" diye ifade edilen şey de, yığınları PKK etkisinden kurtarmak, böylece silahlı mücadeleyi daha kolay ezmek için düşünülen göstermelik demokrasi tedbirleridir. İşte hükümetin "Kürt sorunu"ndaki "tam demokrasi" programı budur. Bunun adı "tam demokrasi" olsa da gerçeği tam faşizmdir, Kürt ulusunun ayrılma hakkının zorla gaspının sürdürülmesidir. /BN)"

Bu program yeni hükümetin ilk üç aylık döneminde harfiyen uygulanmıştır.

Daha hükümet kurulmadan önce, Millet Meclisi denen ahırın açılışında, SHP'nin HEP kontenjanından açıkça Kürt kimliği ile Kuzey Kürdistan'dan seçilerek gelen Leyla Zana ile Hatip Dicle'nin, Kürt bayrağı renklerinde eşarp ve mendil taşımaları ve Türk ve Kürt halklarının kardeşliği yönünde Kürtçe iki çift laf etmeleriyle kızılca kıyamet kopmuştur. Bunlar apar topar susturulmuş, kürsüden indirilmiş, milletvekilleri(!) Türkiye'de Kürt ulusu açısından "demokrasi"nin ne demek olduğunu ibret verici bir biçimde göstermiştir. Hükümet üyesi SHP başkanı, Zana ve Dicle'yi "istifa etmiş saydığını" açıklayarak, "tam demokrasi"den anladığının ne olduğunu net olarak belirlemiştir.

Ardından benzer bir meclis terörü, hükümet programı görüşmeleri sırasında HEP kökenli SHP milletvekili Alınak'ın konuşması sırasında da yaşanmış, yine Kürt ve Türk halklarının kardeşliği yönünde bir şeyler söylemeye çalışan Alınak'ın lafı hükümet partisinin meclis rambolarınca kesilmiştir.

Meclisi böyle olan "demokrasi"nin Kuzey Kürdistan'da uygulanması da, bir yandan doğrudan devlet terörünün; diğer yandan da devletin gizli örgütlediği faşist çetelerin terörünün giderek yoğunlaşması biçimindedir. Türk faşist hakim sınıflarının ordusu, yeni hükümetin ilk üç aylık icraat dönemi içinde, Kuzey Kürdistan'da son yıllarda gerçekleştirilen en büyük askeri harekatı gerçekleştirmiş; Şubat ayı içinde Cudi dağı günlerce Türk jetleri ve helikopterlerinin bombalarının hedefi olmuştur. Boyalı faşist basın Genel Kur-

Yeni hükümetin Kürt realitesini nasıl tanıdığının resmidir... Onlara Mustafa Kemal faşisti yol gösteriyor!

Bu rezalete, bu bölücülük kepazeliğine son verilmelidir

TÜRKİYE TÜRKLERİNDİR

Bu Meclis'te 'Türk'üm' demeyenlere yer yok

Tercüman

Sokaklara dökülen vatandaşlar "BÜYÜK TÜRKİYE" diye bağırdılar

Millet bölücüleri lânetliyor

BUNLAR KİMİN VEKİLLERİ?

İstanbul'da terör: 9 ölü, 50 yaralı

İSYAN ALARMI!

Bölücü vahşetine tepkiler

Genelkurmay Başkanı Güneydoğu'daki olayların bastırılacağından emin

Org. Güreş: "Bizimkiler bu işi bitirecek"

Orgeneral Güreş başsağlığı diledi

Org. Güreş: 'İntikamlarını alacağız, göreceksiniz'

Cenazede intikam yemini

Bombalı dehşeti yaşayanlar anlatıyor: Alevler içinde 'ölüm' çığlıkları

Ankara'dan uyarı

Cenazede intikam yemini

Müthiş itiraf!

Çocuğu, yaşlıyı da öldürdüler

SABIR TAŞIYOR

Durdurun bu katliamı

PKK saldırıları tüm yurtta

Ağlatan konuşma

Vali Çetinkaya: Bayrak için bin Ahmet feda olsun

Önce sloganlar... Sonra molotofkokteylleri... Dehşet ve kan!..

Hürriyet

Katliam böyle geldi

Demirel: Bu bir tahriktir paniğe gerek yok

Bölücüler kudurdu

Demokratik Hareket Partisi lideri Türkeş'ten büyük tepki: 'Doğuda bir savaşa hazır olun!'

Cudi Dağı, eşkıyaya mezar oluyor! 163 PKK'LI ÖLDÜRÜLDÜ

Leyla Zana evinde yaralı PKK'lıyı tedavi ettirmiş

PKK'ya İKİNCİ BALYOZ

3 kamp daha yerle bir

Özal, milletvekillerine önemli açıklamalar yaptı

'Arkalarında Almanya var'

Cumhurbaşkanı Turgut Özal, Kürt sorununun çok vahim bir hale geldiğini belirterek PKK... için Almanya'yı suçladı

Bombardımandan sonra bölgeye komando timleri indirildi

Cudi'ye yoğun ateş

AT'TA TÜRKİYE'YE DESTEK VEREN SÜRPRİZ RAPOR: 'Kürt devleti olmaz'

Apo, katliam için "İyi olmuş" dedi

23 militana kesin teşhis

Bu acıya yürek mi da...

Zana ile Dicle kapı dışarı

Türk şovenizmi nasıl kışkırtılıyor?!

maya dayalı haberlerinde 500'e yakın ölü olduğunu büyük zafer başlıkları ile duyurmuştur. Yine bu üç aylık dönemde Kulp'ta, Lice'de, Diyarbakır'ın kimi köylerinde faşist ordu güçlerinin yığınlar üzerine ateş açması sonucu onlarca Kürt emekçisi katledilmiştir. Aynı dönemde hakim sınıfların örgütlediği ve şimdi Kuzey Kürdistan'da "Hizbullah" adı ile ortaya çıkan faşist çetelerin "faili meçhul(!)" cinayetleri de alabildiğine artmıştır.

Geçmişte muhalefette iken "olağanüstü hal"e karşı olduklarını söyleyenler bugün hükümette olağanüstü halin –sıkıyönetimden yine de iyi olduğu lafları ile– savunucusu kesilmiştir. İşte yeni hükümetin "tam demokrasi" programının Kuzey Kürdistan bağlamında gerçek görüntüsü budur. Hükümet şimdi PKK'nın bir terör örgütü olduğu propogandasına ağırlık vererek ve PKK'nın baharda ayaklanma hazırlığı içinde olduğu pro-

pagandasını yaygınlaştırarak, bahar ayları içinde Kuzey Kürdistan'da —Özal'ın deyimi ile "Şimdiye kadar olanlardan çok daha geniş boyutlarda"— bir askeri saldırının ideolojik-siyasi-örgütsel-askeri hazırlıkları içinde bulunmaktadır.

Son dönemde hakim sınıfların medyaları aracılığı ile başlatılan geniş çaplı anti-PKK; anti-Kürt, büyük Türk şovenisti kampanya, bu saldırının ideolojik hazırlığı çerçevesi içindedir. Son dönemde Türkiye'nin büyük şehirlerinde gerçekleştirilen ve ayrımsız yığınları hedefleyen bazı eylemler (Bakırköy'de bir giyim mağazasına molotof kokteylli saldırı; Galleria ve Kapalıçarşı'ya bomba konma eylemi; İTO'ya bomba koyma eylemi... /ki bunlar eğer devrimciler tarafından devrim adına yapılan eylemler ise yanlış eylemlerdir.) hakim sınıflar tarafından geri yığınlar arasında Kürt düşmanlığı körüklemenin aracı olarak, anti-Kürt kampanyanın önemli bir parçası olarak kullanılıyor. Saldırının siyasi hazırlığı bağlamında Türk hakim sınıflarının temsilcileri yoğun yurtdışı ziyaretleri ile, PKK'nın ulusal kurtuluş örgütü olarak tanınmaması için yoğun bir diplomatik faaliyet yürütüyorlar. Örgütsel-askeri hazırlık bağlamında, uzun süre açısından ordunun profesyonelleştirilmesi, polis ve jandarma teşkilatlarının modernleştirilmesi planlanırken; kısa evre için Kuzey Kürdistan'dan zorunlu askerlerin geri çekilip yerine mümkün olduğunca gönüllülerin sevki çok daha büyük bir güçle alana yığılma operasyonları sürüyor. Bütün bu gelişmeler bu yıl bahar-yaz aylarını Kuzey Kürdistan açısından çok önemli ve tehlikeli hale getiriyor. Bütün komünistler, devrimciler, demokratlar, faşist Türk hakim sınıflarının Kuzey Kürdistan için hazırladığı katliam planlarını boşa çıkarmak için yapabilecekleri her şeyi yapma görevine sahiptir.

Yeni hükümetin "tam demokrasisi" = Devrimci hareketin daha bilinçli bir faşist terörle ezilmesi:

Yeni Hükümetin demokratikleşme politikası, ANAP döneminde başlanılan politikanın devamı olarak, toplumda reformist kesimle uzlaşmayı geliştirirken, devrimcilikten vazgeçmeyen "iflah olmaz"ları da daha bilinçli faşist şiddetle ezmektir.

Yeni hükümet, düzendeki bazı aşırı geri yanları törpüleyerek, düzeni savunanlarla; düzene kökten karşı olan ve onu devrimle değiştirmek için çalışanları birbirinden ayırma gereğini görmektedir. Bu aslında yeni değildir. Usluları affetme; T"K"P'ye legalleşme çağrıları yapma; yarı "aydınlarla" diyalog arama, geniş yığınları mücadeleye katma potansiyeli taşıyan ve uluslararası "insan hakları savunucularının" dikkatini çeken kimi konularda geçici tavizlere hazır olma (faşist zindanlardaki açlık grevleri karşısında tavırda olduğu gibi) gibi siyasetler daha ANAP döneminde "devrimcileri yalnız bırakma" istek ve gereğinin sonucu olarak gündeme getirilmiş, yer yer uygulamaya konmuştu. Yeni hükümetin bu bağlamda ilk icraatlarından biri, Eskişehir hücre tipi cezaevine yapılan sevklerin geri alınması, bu cezaevinin (şimdilik) kapatılması kararı oldu. Bu kararın temelinde başlayan ve genişleyen açlık grevini fazla yayılmadan durdurma ve topluma ve bu arada uluslararası kamuoyuna da yeni hükümetin "demokratik" olduğu mesajını vermek düşüncesi yatıyor. Aynı şey, ANAP döneminde çıkarılan devlet terörü yasası temelinde üzerindeki yasaklar hukuken kalkmış olan kitapların yeni Kültür Bakanı tarafından "serbest bırakılması" gösterisi için de geçerli. Esası gösteri olan bu "demokratik" adımlar madalyonun bir yüzü. Madalyonun öbür yüzünde ise "terörizme karşı mücadele" adı altında sunulan, devrimci hareketin faşist terörle ezilmesi var. Bu bağlamda yeni hükümet, kendinden öncekiler gibi, elindeki tüm medyalar aracılığı ile "terör"e karşı mücadelenin bütün vatandaşların meselesi olduğunu söyleyip, bir "anti-terör cephesi" yaratmaya çalışıyor. Yığınlar içinde "terörist" denenlerin sorgusuz/sualsiz vurulmasının hiç bir tepkiye yolaçmayacağı, tersine destekleneceği bir ideolojik ortam yaratılmaya çalışılıyor. Bu bağlamda önce bilinmesi gereken şey, hakim sınıflar açısından "terörist" denenlerin, gerçekte devrimciler olduğudur. Hakim sınıfların çizdiği düzen cenderesi içinde yaşamayı kabul etmeyen; faşist devletin şiddet tekelini kabul etmeyen; faşist devlet terörüne karşı ve onu yıkmak için silaha sarılanların ismi hakim sınıflar nezdinde "terörist"tir. Yani hakim sınıfların kurmaya çalıştıkları "anti-terör" cephesi, gerçekte devrimcilere karşı bir cephedir. Sorunun özü budur.

Kimi zaman devrimcilerin devrim adına yaptığı kimi eylemlerin hedefinin yanlış seçilmiş olduğu; bunu yapan örgütlerin bir çoğununun sınıftan ve kitle mücadelesinden kopuk "temsilci" mücadelesi anlayışlarına sahip olduğu, kimi eylemlerin zamanlamasının yanlış olduğu vb. olgular bu özü değiştirmez.

İkinci olarak, Türkiye-Kuzey Kürdistan'da hüküm süren faşist devlet terörünün gerçek panzehirinin yalnızca emekçi yığınların devrimci terörü olduğu; bunun dışında bir devrim ve kurtuluş alternatifinin olmadığı bilinmelidir. Faşist devlet dişine tırnağına kadar silahlıdır, örgütlüdür. Emperyalizme bağımlı faşist hakim sınıflar, iktidarlarını bu devlet aygıtı ve onun temel aracı faşist orduya dayanarak sürdürmektedir. Bu faşist iktidar, ancak işçi sınıfı önderliğinde işçi-köylü yığınlarının silahlı, örgütlü gücü ile yıkılır. Bu gücün örgütlenmesidir görev. Bu bir an akıldan çıkarılmamalı; "anti-terör" mücadelesi demagojik kampanyasında, pasifist konumlara düşülmemelidir. Böyle bir konum kişiyi-örgütü, niyeti ne olursa olsun hakim sınıfların anti-terör kampanyasının unsuru haline getirir. Bu bağlamda bir de "Sosyalist" Parti/"Sosyalist" Birlik Partisi gibi legal "sosyalistlerin" takındığı tavır vardır. Onlar bir bütün olarak faşist devlet terörünü karşısına alacak yerde; devletin kurumları olan MİT/Kontrgerilla gibi kurumların güya devlet kontrolunda olmayan terörünü hedef alıp, devlete anti-terör mücadelenin nasıl yürütülmesi gerektiği konusunda "devlet içinden karanlık unsurların temizlenmesi" konusunda akıl veriyorlar. Bunların faşist devletin "legal" silahlı güçleri ile, faşist ordu jandarma polis ile dertleri yoktur. Legalliğe öyle bağlıdırlar ki, gözleri yalnızca "illegal" terör eylemlerini görmektedir.

Yeni hükümet koalisyon protokolünde "Ülkemizin her yanında terör mutlaka engellenecek, yurttaşların güvenlik ve esenliği sağlanacaktır" tespitini yapmıştır. Bunun üç aylık uygulaması polisin "silahlı çatışma" adı altındaki sorgusuz-yargısız idamlarının artması; devletin örgütlediği çetelerin kaçırıp yok ettiği "kayıp"ların ve "faili meçhul" cinayetlere kurban giden devrimcilerin sayısındaki artış; gözaltına alınıp, işkenceye yatırılanların sayısındaki artıştır. İşte tam "demokrasi" havarilerinin demokrasisi budur.

İşçilere-emekçilere lafta boş vaadler: Gerçekte işten çıkarmalar, baskılar, saldırılar...

Kuşkusuz "tam demokrasi"nin nimetlerinden yalnızca örgütlü devrimci güçler "yararlanmakla" kalmıyor. Tam

Hükümetin gündeminde ilk sırayı 2 zor konu alıyor

Zamlar ... sırada

Memur 'Baba'ya kırgın

Maaşa zam oranı, hayal kırıklığı yarattı. Eylem hazırlığı var

Memura buruk yılbaşı

Elektrik, Akaryakıt, Tekel Ürünleri, Şeker ve Çay % 20-30 arası, Tüpgaz %48 oranında pahalandı

Hükümetten zam yağmuru...

Yapılan zamlar, geceyarısı operasyonu ile yürürlüğe girerken ... kliendi.

Zamlara öfke

zam

Ev hanımlarından Demirel'e sitem: "Ne yaptın bize Baba?"

Mutfak masrafı milyona dayandı

"Ne yaptın bize Baba?"

Başbakan Demirel: 'Zamlar hoş değil.. Üzüntü duydum'

Zamlar belimizi büktü

Başbakan Demirel, zamlara 'fevkalade' üzüldü

Beklenen paket, bomba gibi patladı

DALGA DALGA ZAM

Aile bütçelerimiz bir darbe daha yedi. Akaryakıt, TEKEL ürünleri, şeker, çaydan sonra elektrik fiyatları da yüksek oranda zamlandı. Devlet Demiryolları, tren bilet ücretlerini artırdı. Zamların, piyasa etkisinin önümüzdeki günlerde daha geniş şekilde hissedilmesi bekleniyor

BABA'NIN ZAMLI HAYATI BAŞLADI

HASAN PULUR

BABA GELDİ, BABA!

NASIL beğendiniz mi? Kalemimizden kan damlamış değil mi, zehir zemberek tam zam yazısı...

Ah, ah, keşke böyle laflar edip, böyle yazılar yazabilseydik...

Ne mi olurdu?

Millet bizi **"Baba"** diye bağrına basar, başında taşır, iktidara oturturdu...

Nerede bizde o kabiliyet, nerede o yetenek?

Bu lafların tümü, Türk milletinin bir bölümünün, **"1991 modeli Baba"**'sı Sayın Demirel'e aittir...

1988'den bu yana yaptığı ve bizim **"Sakla samanı, gelir zamanı!"** diye sakladığımız konuşmalardan bir, iki örnektir.

"Baba" o tarihlerde, ANAP'ı her yakaladığı yerde bu ve buna benzer nutuklarla yerden yere vurmakta **"Benim işçim, benim köylüm, benim memurum, benim esnafım"** diye onların adına feryat etmekteydi...

İşte **"Baba'nın işçileri"** de, **"Baba'nın memurları"** da, **"Baba'nın köylüleri ve esnafı"** da Baba'nın hatırını kırmayıp, ona bir de **"SHP-HEP"** marka bir takma bacak ikram edip, iktidara buyur ettiler, **"Baba"** da zamları yaparak, **"Babalığın gereğini"** yerine getirdi...

BU zamların yapılmaması mümkün müydü?

O başka hikâye, muhalefette atıp, tutarken, bunu düşünecektiniz...

"ANAP zam yapmıyor muydu?" diyeceksiniz.

Haa, orada biraz durun!

Mecellenin bir hükmü vardır, **"Baba"**'nız da bunu sık sık söylerdi:

"Mâkusen aleyh, emsal olamaz!"

Yani, bir şey kötüyse, iyinin örneği olamaz...

Neyse uzun lafın kısası, biz 4 Eylül 1991'de **"Baba gelecek, gereğini yapacak!"** dedik diye, kızıp, köpürenler şimdi **"Babalarının marifetini"** gördüler...

"Zam yaptık!" diye çok üzülmüşler...

İyi, o halde, bundan kelli, mutfaktaki yangını, üzülenlerin gözyaşlarıyla söndürürsünüz...

demokrasinin işçi-köylü-dar gelirli memur kesimlerine getirdiği de vaadettiklerinden bütünüyle değişik.

İşçilere vaadedilen, iş idi, ücret artışı idi, vb. Ve fakat 3 aylık icraat işsizliğin artması, bizzat hükümet partilerinin elinde olan belediyelerde –mesela İzmir'de– yüzlerle işçinin işten atılması; hak arama yürüyüşünün de –mesela İzmir belediye işçilerinin Ankara'ya yürüyüşünde olduğu gibi– engellenmeye çalışılmasıdır. İşçi mücadelelerinin yükselmesi, bu hükümetin gerçek yüzünün daha iyi tanınmasını beraberinde getirecektir. Memurlara vaadedilen personel reformu yapılacağı, örgütlenme özgürlüğünün sağlanacağı vb. idi. İlk üç ay içinde bu konuda en küçük bir adım atılmadı.

Yeni hükümetin ekonomik icraatı: Birbiri ardına patlayan vaat balonları...

Yeni hükümeti oluşturan partiler seçimler sırasında ekonomik alanda vaadetmedik birşey bırakmadılar.

Bu bağlamda en önemli vaadlerden biri enflasyon konusunda idi. Meydanlarda kitlelere "Kurtar bizi Baba" diye bağırtılan Demirel, iktidarlarının ilk yılı sonunda enflasyonun % 30'a, 500 gün sonrasında ise tek rakamlı (% 10'un altına!) bir orana düşürüleceğini bar bar vaadediyordu.

Hükümet adına Ocak ayı içinde açıklanan ekonomik pakette ise ilk yılın enflasyon hedefi % 42 olarak belirleniyor; "Baba"nın bu konudaki yalanı böylece belgeleniyordu.

Fakat o kadar da değil; Ocak ayı geçtikten sonra yapılan enflasyon hesabı –Ocak ayındaki enflasyon son yılların en yüksek enflasyonu idi– '92 sonunda yıllık enflasyon oranının % 42 olarak tutturulmasının da hayal olduğunu gösteriyor. Bu işçinin, dar gelirli memurun, yoksul ve orta köylünün eline geçen paranın değerinin salt fiyat artışları nedeni ile bile, yılbaşına göre yılsonunda en az yarı yarıya düşmesi demektir. Bu, ücretliler açısından % 50'lik bir ücret artışının gerçekte ücretlerin düşmemesi, aynı seviyede kalması anlamına geleceği, bunun altındaki her ücret "artışının" gerçekte ücret düşüşü anlamına geleceği demektir. Hal böyle iken hükümetin memur maaşlarına '92 için yaptığı zam % 25/30 oranında olmuştur.

İşçiler bağlamında verilen "asgari ücretten vergi kesilmeyecek" sözü unutulmuştur! Fakat KİT ürünlerine, ardından bütün mallara zammı peşinden getiren insafsız zamların yapılması unutulmamıştır! Grev hakkı olmayan sektör kalmayacak vaadi, şimdilik rafa kaldırılmıştır.

Ev kadınlarına geleceği vaadedilen sosyal sigorta uygulaması unutulmuştur!

İşsizlik sigortası getirilecek balonu patlamıştır.

Konut fonu kalkacak, köprü-otoyol geçiş ücreti yarı yarıya ucuzlayacak gibi vaadler sanki hiç yapılmamış gibidir!

Çiftçi ürün bedellerinin peşin ödeneceği vaadinin gerçekleşmesi de "üzerinde çalışıyoruz" denerek çıkmaz ayın son çarşambasına ertelenmiştir.

Şimdiye kadar alınan ekonomik önlemler içinde işçiler-emekçiler lehine gibi görünen tek girişim erken emeklilik yasasıdır. Ancak bu yasanın getireceği ek yükler de yine emekçilerin sırtına bindirilecektir. Kaldı ki, sözkonusu yasa (kanun hükmünde kararname olarak) bir kez Özal vetosu yemiştir. Anayasa Mahkemesi yolunun kullanılıp kullanılmayacağı da henüz belli değildir.

Emekçiler lehine onlarla vaat balo-

nu böyle ardı ardına patlarken, vergi toplamayı hızlandırma adına öncelikle yüksek vergi borcu olan büyük patronların işine yarayan bir vergi affı yasası çıkartıldı. Görünüşü kurtarmak için bakanların ve birinci derecedeki akrabalarının (yani eş ve çocukları) bu yasadan yararlanamayacağı hükmü yasaya eklendi. Yiyicilik konusunda hiç de alçakgönüllü olmaması gereken ANAP sözcüleri bile yasanın "biraderlerin vergi borcunu affetmek için, seçimler sırasında iktidar partilerine destek veren holdinglerin vergilerini affetmek için çıkarıldığı" tespitini yaptılar. Doğru söze ne denir? Yalnızca ANAP bağlamında burdaki doğru tespitin "Tencere dibin kara, tava, seninki benden kara" deyişini hatırlattığından gayrı! Yani bu alanda da özde değişen bir şey yok! Yoktur birbirlerinden farkları!

YENİ HÜKÜMETİN DIŞ POLİTİKASI: EMPERYALİZME ENTEGRE TURANCILIK

Yeni hükümetin üç aylık icraatı içinde en fazla yer tutan alan –ülkenin çeşitli yerlerinden gelen kutlama ve seçim rüşveti talep etme heyetlerinin –şaşaalı karşılanmaları dışta tutulursa– dış politika alanı oldu.

Koalisyon protokolünde dış politika alanında şu tespitler yer almakta idi:

Dış politika

Diğer devletlerle uluslararası dayanışma içinde ülkemizin çıkarlarını ön planda tutan, kişilikli, tutarlı ve bilinçli bir dış politika izlemek ana hedeftir. Türkiye, dış politikada evrensel değerleri savunan barışçı tutumunu sürdürecek ve dış ülkelerin karşılıklı yarara dayalı olduğu bilinciyle hareket edilecektir.

Uluslararası topluluğun saygın bir üyesi olmak ve çağımız değişimlerinien getirdiği gelişmeler sonucu doğacak ekonomik yapılaşmalarla yeni kurulacak güvenlik sistemlerinde yer almak, Türk dış politikasının öncelikli hedefleri arasındadır.

Komşularımızdaki ve tüm bölgedeki gelişmeler dikkatle izlenecektir.

Kıbrıs sorununun askıda kalmadan bir an önce çözüme bağlanması, Türkiye'nin en içten arzusudur. Ancak Kıbrıs sorununun iki toplum arasındaki görüşmelerle ve adada iki eşit toplumun varlığını kabul eden ve siyasal eşitlik çerçevesinde iki topluma eşit haklarve güvenceler veren bir federatif devlet yapısı içinde çözülebileceğine inanıyoruz. Dış baskılar kullanılarak ve sorunun kapsamı genişletilerek Kıbrıs sorununun çözümüne olumlu katkı getirme imkânı yoktur. Sorunun çözümünde, hükümet-karşılıklı anlayış yoluyla üzerine düşe en olumlu katkıyı yapmaya hazırdır.

Komşumuz Yunanistan'da yaşayan, Trakya Türklerinin savunulması Türkiye için bir hak ve görevdir. Hükümet Ege sorunu dahil tüm ikili sorunları Yunanistan hükümeti ile samimi bir diyalog içinde çözümlemeye hazırdır.

Evrensel değerlere inanan ve bunları savunan ülkemiz, Batı Avrupa ile her yapıdaki yakın ilişkiyi ve işbirliğini samimiyetle karşılar. Türkiye'nin AT üyeliğinin gerçekleşmesi için her türlü çaba gösterilecektir.

Hükümetimiz ABD ile dostluğa ve yakın siyasi, ekonomik ve ticari işbirliğine özel bir önem vermekte ve ABD'leriyle ülkemizin karşılıklı çıkarları çerçevesinde en iyi ilişkileri sürdürmeye kararlı bulunmaktadır.

Sovyetler Birliği ile her alanda iyi komşuluk ilişkilerimizi geliştirmeye devam edeceğiz.

Üyesi bulunduğumuz İslam Konferansı üyesi ülkeler, diğer Müslüman ...rle olan ilişkilerimizi dikkat ve özenle geliştireceğiz.

Bunların pratik uygulaması da şöyle oldu:

Faşist TC devleti "komşularımızdaki ve tüm bölgedeki gelişmelerin" dikkatle izlenmesi bağlamında, önce Azerbaycan, Kazakistan, Türkmenistan, Özbekistan, Tacikistan ve Kırgızistan ile –bu arada eski Sovyetler Birliği'nin diğer cumhuriyetleri ile de– diplomatik ilişkiler kurdu. Ve özellikle Türki cumhuriyetlerde "ağabey" rolüne soyundu. Bir dizi bürokrat bu ülkelere Türkiye'nin deneyimlerini aktarmak adı altında görevlendirildi. İlişkiler öyle bir düzeyde ki, TC Dışişleri Bakanı, uluslararası bir toplantıda Türki cumhuriyetlerin toplantıda temsilcileri olmayanları adına da konuşabiliyor! Avrupa'da öncelikle Almanya ekonomi gücü ile alana girmeye çalışırken, Türk faşistleri milli bağlar üzerinden; İranlı dinci faşistler de dini bağlar üzerinden alanda bir hakimiyet dalaşı sürdürüyorlar. Türki cumhuriyetlere girip yerleşme konusunda Türk faşist hakim sınıfları önemli avantajlara sahip. Türkiye'de bir yandan ideolojik planda turancılık, büyük Türk birliği hayalleri pompalanır, 21. yüzyılın "Türk yüzyılı" olacağı tezi medyalar aracılığı ile işlenirken; pratik adımlar olarak Türki cumhuriyetlerle ilişkiler sıklaştırılıyor. Bu bağlamda Azerbaycan ordusunun örgütlendirilmesinin Türk ordusu tarafından üzerlenilmesi, ilişkilerin andaki düzeyi ve gelişme perspektifleri açısından önemli ipuçları veriyor. Türk faşist devleti, batılı emperyalist devletlerde gelişen "islam radikalizmi"nin Sovyetler Birliği artığı Türki/müslüman cumhuriyetlerde gelişmesinden duyulan korku karşısında, yüzünü batıya dönen, batılı emperyalistlerle işbirliği içindeki laik-müslüman ve de "demokratik" devlet olarak itibarını arttırıyor ve söz konusu devletlere olumlu örnek olarak sunuluyor. Bunu batılı emperyalistler tabii ki, Türkiye'yi kendi çıkarları açısından –örneğin andaki İran'dan– daha uygun gördükleri için yapıyorlar. Türk faşist hakim sınıfları da andaki bu uygun enternasyonal konjünktürden alabildiğine yararlanmaya çalışıp,

> **Türkeş: 'Günümüzde herkes Turancı oldu'**
>
> ● MÇP Genel Başkanı, KKTC heyetini kabulü sırasın da yaptığı konuşmada, "KKTC'nin bağımsızlığının tanınması yönünde çok önemli gelişmele olduğunu" söyledi
>
> ● Türkeş, Kıbrıslı Rumlar'ın ve Yunanlılar'ın Kıbrı ta yaşayan Türkler'i azınlık statüsüne sokmaya ç lıştıklarını belirtti

kendilerini *"Doğu pazarı için batı, batı pazarı için doğu kapısı olarak" (Demirel)* reklam ediyorlar. Yani dış ilişkiler açısından Sovyetler Birliği'nin dağılması, Türk faşistlerine önemli fırsatlar yaratmış durumda ve onlar hummalı bir diplomatik faaliyetle bu fırsatları değerlendirmeye çalışıyorlar. Fakat soruna bütünlük içinde yaklaşılıp özellikle Türkiye'nin andaki ekonomik durumu ve çıkmazı gözönüne alındığında, Türk hakim sınıflarının Sovyetler Birliği artığı Türki-müslüman cumhuriyetler bağlamındaki rolünün taşeronluktan –fakat oldukça önemli pay talep eden taşeronluktan– ileri gidemeyeceği görülüyor. "Büyük Türk Birliği" turancı hedefi bir yandan ideolojik planda kitleleri TC faşist devleti ile birleştirmenin bir aracı olurken, pratikte de emperyalistlerle pazarlıkta ve diğer komşularla ilişkide TC faşistlerinin elinde bir koz olarak kullanılıyor.

Sadece Sovyetler Birliği artığı Türki cumhuriyetlerde değil, Balkanlarda da Türk azınlıklar ve müslüman azınlıklar bağlamında TC faşistleri iyi ilişkilerini geliştirip koz olarak kullanıyor. Son olarak Makedonya'nın tanınması Yunanistan'ın bam teline diplomatik bir basış; onu çelişmeli konularda tavize zorlamanın bir aracı olarak kullanma anlamına geliyor.

Sovyetler Birliği artığı Türki cum-

huriyetlerde ve Balkanlardaki Türk-müslüman azınlıklar bağlamında emperyalistler arası dalaşta —tabii kendine en fazla pay çıkararak— taşeronluk rolünün yanına, Ortadoğu'da bir bütün olarak Batı emperyalizminin ve özellikle de Amerikan emperyalizminin güvenilir müttefiği olarak jandarmalık rolüne ortaklık geliyor. Bu bağlamda, seçimlerde kanun hükmünde kararnamelerle ülke yönetmeyi çok eleştirmiş olan, ve koalisyon protokolünde *"kanun hükmünde kararnamelerle ülke yönetilmesi derhal terkedilecektir"* diyen hükümetin; muhalefette olduğu dönemde, Çekiç Güç'ün Kuzey Kürdistan'da konuşlandırılmasın ı*"egemenlik haklarının terk edilmesi" (Demirel)* olarak adlandıranların, yaptıkları ilk icraatlerden birinin bir kanun hükmünde kararname ile(!) Çekiç Güç'ün görev süresini altı ay uzatmak olduğunun bilinmesi ibret vericidir.

Yeni hükümetin üç aylık icraat döneminde en önemli icraatlarından biri de, Amerika'yla dostluk tazeleme için Başbakan'ın ABD ziyareti olmuştur. Bu ziyaret, TC'li faşistlerin bugünkü hükümetinin, kendinden önce çok eleştirdiği Özal hükümeti gibi, ABD ile "iyi ilişkileri" —siz ABD emperyalizminin bölgedeki çıkarlarının -iyi bir pay karşılığında tabii- bekçiliğinin yapılması; ABD-Japonya-Almanya ve diğer emperyalist büyük güçler arasında dalaşta, Türki cumhuriyetler ve Balkanlar bağlamında -yine iyi bir pay karşılığı- taşeronluk yapma okuyun— merkeze koyduğunu belgeledi. Dostluk o kadar ileri ki, Bush yaptığı konuşmada, Türkiye ile Teksas'ı birbirine karıştıracak boyutta şaşırdı! Bu arada Bush kimin daha iyi dostu sorusunun cevaplanmasındaki Demirel-Özal yarışı da, Türk hakim sınıflarının "onur"(suzluğu)nun derecesini göstermek bakımından gayet ilginçti.

Bir bütün olarak ele alındığında dış politikada da özde değişen birşey yok. Bugünkü hükümet değişen şartlarda, Türk faşist hakim sınıflarının Türkçü, yayılmacı, emperyalist işbirlikçisi siyasetini yürütüyor. Yoktur birbirlerinden farkları!

Dış politika bağlamında, Türkiye'de ideolojik bakımdan yaygınlaştırılmaya çalışılan turan düşüncesine karşı tutarlı bir ideolojik mücadele; Türk faşistlerinin yayılmacı-maceracı emellerinin teşhiri, bu arada atılan somut pratik dış politika adımlarının da ne anlama geldiğinin kitlelere açıklanması görevdir.

YENİ HÜKÜMETİN "TAM DEMOKRASİ" MASKESİNİ YIRTALIM! TAM DEMOKRASİYİ DEVRİMLE KAZANMAK İÇİN MÜCADELEYE ATILALIM!

Yukarda çeşitli alanlarda programı ve üç aylık icraatı ile göstermeye çalıştığımız gibi, yeni hükümet de eski hükümetler gibi, emperyalizmin işbirlikçisi faşist Türk hakim sınıflarının hükümeti; parlamenter demokrasi maskeli faşist diktatörlüğün andaki uygulayıcısıdır. Bu hükümetin "tam demokrasi"si gerçekte boş bir balon, bir sahtekarlıktır. Bu hükümetin atacağı burjuva demokrasisi yönündeki adımlar, kendileri gerçekten demokrasiden yana oldukları için değil, sınıf mücadelesi tarafından dayatıldığı için atmak zorunda kaldıkları ve kalacakları adımlardır. Sınıf mücadelesinin şartlarını iyileştirmek için bu alanda hakim sınıfların bugünkü hükümetini zorlamak; lafını ettikleri kısmi demokratik talepleri de gerçekleştirmelerini talep etmek doğrudur. Onlar sınıf mücadelesi ile buna zorlandıklarında, bu gibi kısmi haklar, devrim mücadelesini daha iyi şartlarda yürütme ve yığınların hayat şartlarını kısmen düzeltme şartlarının yaratılması anlamına gelir. Bu alandaki mücadelenin bastırılması sonuçsuz kalması şartlarında da yığınlar hakim sınıfların bu hükümetinin de gerçek yüzü konusunda daha fazla siyasi tecrübe ve sınıf mücadelesinde daha fazla deneyim kazanır. "Tam demokrasi" sahtekarlığı için değil, fakat yığınların hayat şartlarının düzeltilmesi, sınıf mücadelesi şartlarının iyileştirilmesi için hükümetin bütün sözlerini yerine getirmesini talep etmelidir işçiler, emekçiler! Bu yapılırken, bir an bile bu hükümetin gerçek niteliği hakkında hayale kapılınmamalı; Türkiye'de gerçek demokrasinin işçi sınıfı önderliğinde işçilerin, köylülerin demokratik devrimi dışında bir yolla kazanılamayacağı bilinmeli; bütün çalışma ve mücadele bu bilinçle yürütülmelidir.

Bu bilinçle ve bu anlayışla: Haydi yeni hükümetin demokrasi maskesini yırtmaya! Haydi devrim mücadelesini yükseltmeye!

22 Şubat 1992

Türkiye Ermenilere karşı Azerilere silah veriyor

Mehmet Aktan BONN

İNSAN Hakları konusunda çok sert eleştirileriyle ve geçen yaz Türkiye'ye turizm boykotu çağrısıyla tanınan, **"Ezilen Halklar Derneği"** bu kez bir başka iddiayla Türkiye düşmanlığını sürdürüyor.

Merkazi Goettingen kentinde bulunan **"Ezilen Halklar Derneği"** (Gesellsachaft Fuer Bedrohte Voelker), Ermeni-Azeri çatışmalarında Türkiye'nin Azerilere ağır silahlar verdiğini ileri sürerek Türkiye'yi suçladı. Yapılan açıklamada, Türkiye'nin Almanya'dan aldığı eski Doğu Alman ordusu silahlarından Kalaşnikof ve İsrail malı Uzı marka toplam 200 bin makinalı tüfeği, çok sayıda yerden yere, yerden havaya roketleri Azeri ordusuna verdiği belirtildi.

Bir Ermeni kaynaktan alınan bilgiye göre, bu silahlar Karabağ, Sahumyan ve Gotasen bölgesindeki çarpışmalarda kullnılmış.

Dernek Azerbeycan'ın da Türk soylu olması nedeniyle NATO üyesi Türkiye'nin Almanya'dan aldığı bu silahlarla Azerbaycan Milli Ordusunun kurulmasına yardım ettiğini ileri sürerek Alman Hükümetini de uyardı.

Derneğin Ermenistan Koordinasyon Gurubu adına Dr. **Tessa Hofmann** tarafından yayınlanan basın açıklamasında, Almanya'nın Birinci Dünya Savaşı sırasında da Ermenilerin öldürülmesinde Osmanlılara yardım ettiği hatırlatılarak, bu son silah yardımlarından ötürü **"AGİK"** nezdinde Alman delegasyonunun açıklama yapması istendi.

SOYKIRIMA DEVAM!

"Sosyalist" Parti'nin "devrimci" seçim taktiği üzerine...

20 Ekim seçimlerine katılan partilerden birisi de, 1982 faşist Anayasa'sı çerçevesinde kurulan ve Anayasa Mahkemesi'nden de Türk faşist Anayasasına karşı olmadığı konusunda "tescilli", "legal Marksist" odaklardan "Sosyalist" Parti'ydi.

Lafta sosyalizmi savunduğunu iddia eden "Sosyalist" Parti'nin seçimlerden aldığı sonuç; gürültülü seçim kampanyasında ileri sürülen "işçi sınıfının "Sosyalist" Parti'de birleştiği", "% 10 barajını aşacakları" vb. iddiaları ile karşılaştırıldığında tam anlamıyla fiyasko oldu. Bu sahte sosyalistlere verilen geçerli oy sayısı 108.364'tür. Bu oyların genel geçerli oylara oranı % 00.36'dır. Bu veriler; "işçi sınıfını, köy lülüğü, Kürt ulusundan emekçileri çatıları altında örgütlediklerini" ve "bu kesimlerin büyük bir bölümünün umudu olduğunu" iddia eden ve hakim sınıfların "legal sosyalist"lere de sunduğu imkanlardan bu seçimlerde lafta sosyalizm adına yararlanan tek parti olan bir parti için acınası bir sonuçtur.

Sonuç, bu sahte sosyalistlerin gerçek güçlerini ortaya koyan ve cücelikleri belgeleyen bir sonuçtur.

Biz bu yazımızda, "Sosyalist" Parti'nin seçimlerdeki "taktiklerini" kısaca irdelemek ve bu karşı-devrimci partinin seçim propagandalarında öne çıkan bazı noktalara değinmek istiyoruz.

"SOSYALİST PARTİ"NİN SEÇİM TAKTİKLERİ...

"Sosyalist" Parti, seçimlere hazırlık sürecinde taktik adına diğer burjuva partileri gibi bir dizi cambazlıklara başvurdu. Uygulamaya çalıştığı taktikleriyle "Sosyalist" Parti, özellikle Kuzey Kürdistan'daki oy potansiyelini ve devrimci grupların etkileyebildiği oyları SHP ve DSP'nin solundaki oyları kendi hanesine aktarabilmeyi hedefliyordu. Hakim sınıfların HEP'i HEP olarak seçimlere katmayacakları; "Sosyalist" Parti'nin "sosyalizm" adına seçimlere katılmasına izin verilen tek parti olacağı belli olduğunda, "Sosyalist" Parti'den bütün "sosyalist" güçlere "Sosyalist" Parti listelerinden seçime girme biçiminde seçim ittifakı gerçekleştirme önerisi geldi.

"Sosyalist" Parti Merkezinin 27 Ağustos tarihli, "Sosyalist gruplar ve HEP tarihi olanağı değerlendirerek Sosyalist Parti'nin yarattığı seçim mevzisini paylaşabilirler" başlığıyla yayınladığı seçim ittifakı çağrısı, bu partinin savunduğu reformist görüşlerine ve "ince taktikleri"ne çok iyi bir örnektir. Bu belgede öncelikle, "Ortak seçim zemini önerisi" adı altında beş madde sıralanarak *"sosyalist solun seçimlerde birliği"* oluşturulmak istenmektedir. "Sosyalist" Parti'nin bir anlamda bugünkü çizgisinin de özeti olan bu beş madde şöyledir:

"Ortak seçim zemini önerisi

1. "Batı demokrasisi" tabelası arkasına gizlenen emperyalizme, özellikle ABD emperyalizmine karşı bağımsızlık.

2. Devlet terörüne, Kontrgerilla'ya karşı halkın özgürlüğü ve güvenliği.

3. Ağalık, aşiret reisliği, şeyhlik gibi Ortaçağ kalıntılarının tasfiyesi ve köylünün özgürleşmesi temelinde gerçek demokrasi, Düşüncenin özgürleşmesi ve halkın iktidar yolunda ilerlemesinin zorunlu ihtiyacı olarak laiklik.

4. Kürt ulusunun kendi kaderini özgürce belirlemesi, gönüllülük ve eşitlik temelinde halkların ortak evi.

5. Demokrasi ve bağımsızlığın temel dinamikleri olan işçi hareketinin, Kürt halk hareketinin ve köylü uyanışının desteklenmesi, bu dinamiklerin başına geçilmesi." (agb., sf. 3)

Bu ortak seçim zemini önerisi bağlamında ilk bilince çıkartılması gereken şey, bu önerinin sosyalizm adına konuşan ve kendine sosyalist diyen bir parti tarafından "sosyalist" olarak değerlendirilen güçlere yapılmış olduğu olgusudur.

O halde bu "ortak seçim zemini" önerisi, 1991 Türkiye/Kuzey Kürdistan şartlarında gerçekten sosyalistlerin ortak seçim zemini olabilir mi sorusu temelinde irdelenmelidir. Sahte değil gerçek sosyalist bir seçim zemini herşeyden önce ***devrimi esas çıkış yolu olarak gösteren;*** Türkiye/Kuzey Kürdistan'da kurtuluşun ***sosyalist devrimin yolunu açacak olan demokratik halk devrimi*** ile olacağınının ***propagandasını merkeze koyan;*** bu propagandayı en geniş biçimde yapmayı seçime katılmanın esas amacı olarak gören bir zemin olmak zorunda idi; zorundadır. "Sosyalist" Parti'nin ortak seçim zemini önerisi bırakalım sosyalist devrimin yolunu açmak için işçi sınıfı önderliğinde demokratik halk devriminin propagandasını çıkış noktası olarak ele alıp bunu propagandanın merkezine koymayı; gerçekte devrim propagandasının yanından bile geçmemektedir.

Tek tek maddelerin bazılarında evet gerçek anlamda çözümü Türkiye/Kuzey Kürdistan şartlarında ancak dev rimle gerçekleşebilecek talepler de formüle edilmiştir. Fakat bunların formülasyonu da "Sosyalist" Parti'nin açık reformcu, üç dünyacı karşı-devrimci çizgisi ile uyum içinde olan biçimde yapılmıştır.

• Örneğin emperyalizmden bağımsızlık sorunu, Türkiye/Kuzey Kürdistan'da işçi sınıfı önderliğinde devrim sorunu; gerçek bağımsızlık talebi, soruna doğru yaklaşıldığında devrim talebidir. Fakat karşı devrimci üç dünya teorisinde bağımsızlık talebi, devrim talebi değil, şimdi artık tek "süper güç" olarak görülen ABD emperyalizminden bağımsızlık talebi olarak; ikinci derecede emperyalist güçlerle dayanışma/destek içinde ve "ulusal" burjuvazi ile elele ABD emperyalizminden kopma olarak kavranmaktadır. "Ortak zemin" önerisine damgasını vuran anlayış budur.

• Ya da örneğin "Kürt ulusunun kendi kaderini özgürce belirlemesi" sorunu Marksist-Leninist olarak yaklaşıldığında yalnızca "Kürt ulusunun ayrılıp ayrı devlet kurması" biçiminde anlaşılır ve bu da Türkiye/Kuzey Kürdistan şartlarında devrim sorunudur. Fakat yine "Sosyalist" Parti'nin reformist anlayışında bu "özgür belirleme" bal gibi TC devleti devrimle yıkılmadan da mümkündür, vb.

Tek tek maddeleri ele alırsak:

• 1. maddede ***"özellikle ABD emperyalizmine karşı bağımsızlık"***'ın karşı-devrimci üç dünya teorisinde tercümesi, ABD dışındaki güçlerle ittifakın mümkün görülmesidir. O noktadan itibaren de bağımsızlık lafı süstür.

• *"Devlet terörüne, kontrgerillaya karşı halkın özgürlüğü ve güvenliği"* denilen ortak seçim zemini önerisinin ikinci maddesinde reformizm açıkça kendini göstermektedir. Bu reformist devlet yanlılarının sosyalizm adına savunduğu şey, "devlete evet, devletin ordusuna-polisinin yasal ve meşru terörüne evet ve ama devletin illegal güçlerine hayır"dır! Bunların devlet teröründen anladığı gerçekte devlet içine yuvalanmış "kontr-gerilla" vb. "illegal" güçlerin güya devletin bilgisi dı-

şında yürüttüğü terördür.

Açıkça devlete, devletin *bütün* yasal ya da yasal olmayan güçlerine karşı çıkıp onları *bir bütün olarak devirmek* yerine; sadece devlet içinde yuvalanmış illegal kurumlarına yönelmeyi marifet sayıp önermek, "Sosyalist" Parti gibi devletin yıkılmasını değil, onun "yasal" bir çerçevede işlevini yerine getirmesini isteyen burjuva reformistlerine yaraşır bir iştir!..

• Üçüncü maddede savunulan şeyler de "Sosyalist" Partili burjuvaların siyasetiyle, diğer burjuvaların siyasetleri arasında özde bir fark olmadığını göstermektedir. Bu maddede savunulan şeyler; açıkça devrim propagandasının merkeze konulmadığı noktada, hiçbir değer taşımaz.

Bugün burjuvazinin hangi partisi, lafta da olsa "demokrasi"yi savunmuyor?! Hangisi açıkça ortaçağı savunuyor? Hangisi ortaçağ kalıntılarının tasfiyesinden lafta yana değil? Açıkça toprak ağalarının toprak ve mallarının tazminatsız zoralımını öngörmeyen bir tasfiye burjuvazinin programıdır. Hangisi düşünce özgürlüğünün karşısında?! Hangisi lafta köylünün özgürleşmesini istemiyor?! vb. vb. Gerçekte bu maddede sıralanan şeyler; "Sosyalist" Parti' kendini diğer burjuva partilerinden ayırmadığı sürece –ki ayırmıyor/ayıramaz, çünkü burjuva sistemin bir parçasıdır!–, hiç bir önem taşımazlar. Sadece hedef olarak sıraladıkları bu talepler, diğer burjuva partileriyle ne denli uyum içinde olduklarını belgeliyor, o kadar!

• Dördüncü maddede söylenen *"Kürt ulusunun kendi kaderini özgürce belirlemesi, gönüllülük ve eşitlik temelinde halkların ortak evi"* sloganı da devrimin propagandasının merkezde durmadığı yerde hiç bir önem taşımaz. Bu madde, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı sloganının, emperyalizm ve proleter devrimleri çağında, faşist devletin şiddete dayalı bir devrimle yıkılması sonucu gerçekleşeceğini görmeyen, bunu merkezine koy mayan bu burjuvaların; en iyi halde, şimdilerde emperyalistlerin de dillerinden düşürmedikleri "ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı", "özgürlük", "kardeşlik", "ortak ev" vb. lakırdılarını yineleyen papağanlar olduk larını belgelemeye yarıyor!

• Önerinin son maddesinde de, bu burjuvaların eski bir hastalıklarını; kendiliğindeciliğin önünde secdeye varma hastalıklarını görmek mümkündür. Her fırsatta "Sosyalist" Parti'nin "sınıfın öncüsü", "işçi sınıfının partisi", vb. olduğunu yineleyen, ancak işçi sınıfına Marksist-Leninist ideolojiyi taşıma ve onu devrime hazırlama diye bir sorunları olmayan "Sosyalist" Partili reformistler; işçi sınıfı ve köylülüğün her türlü ekonomik talepli ve kendiliğinden gelişen eylemlerine anda olmayan siyasi nitelikleri atfedip onun kuyrukçusu bir politika izlemekte; sosyalizm adına ekonomizmin propagandasını, bilinçli sınıf mücadelesi yerine kendiliğindenciliğin mücadelesini yapmaktadırlar. Seçimde "sosyalistlerin birliği"ni sağlama adına ileri sürülen önerilerin son maddesinde de bu durum görülmekte, kendiliğindencilik pohpohlanmakta, kuyruk çu pozisyon açıkça dışa vurulmaktadır. Bu kadar değil tabii: Kendine "sosyalist" diyen bir partinin, gerçekte sos yalizmin sınıfsal dayanağı ve taşıyıcısı olan işçi sınıfının rolünü "demokrasi ve bağımsızlığın" temel dinamiklerinden biri olarak sınırlaması; bunların ne kadar "sosyalist" olduklarını da açıkça göstermektedir. Düzenin yıkılmasını değil, onun reformize edilerek daha da "sağlamlaştırılmasını" iş edinen "Sosyalist" Parti'nin, gelişen işçi-köylü ve Kürt hareketini düzen sınırları içinde tutma ve bir anlamda emniyet sübabı görevini üstlenmesi de dikkate alındığında tablo tamamlanmaktadır.

• • •

Özü reformist bu ortak seçim zemin önerisi, yukarıda da belirtildiği gibi öncelikle devrimci-sosyalist gruplara ve "demokratik kitle partisi" HEP'e sunulmuştu. Bu çağrıya devrimci-"sosyalist" gruplardan hiç biri olumlu yanıt vermediler. Çünkü bir dizi örgüt, ya bağımsız adayları destekleme, ya dergiler platformunun adaylarını destekleme, ya da seçimleri boykot tavrını benimsemişlerdi.

"Demokratik kitle partisi" olarak seçimlerde ittifak önerisi götürülen bu çağrının öncelikli hedefi olan HEP de "Sosyalist" Parti'nin önerisini dikkate almayarak SHP içinde seçimlere katılma "taktiğini" benimseyince "Sosyalist" Parti'nin önerisinin pratikte de bir değeri kalmadı. Kürt oyların önemli bölümünün HEP üzerinden SHP'ye akacağı açıkça belli olunca "Sosyalist" Parti, yayınlarında; "şu kritik durumda dinamik bir tutumla tarihi olanağı değerlendirmek", "seçim mevzisini paylaşabilmek", ve "halkın özlemlerine yanıt veren sonuçlar elde edebilmek" amaçlarıyla ortak seçim önerisi götürdüğü ve "demokratik bir kitle partisi" olarak kabul ettiği HEP'i bir anda "MİT örgütü" ilan edip, HEP'in SHP ile seçim ittifakının bir ABD operasyonu olduğunu işlemeye başladı.

Devrimcilerin, "sosyalist" grupların "Sosyalist" Parti"nin önerisine des tek vermemeleri, "Sosyalist" Parti'lilerin yalnız kalmaları sonucunu verdi!

Öyle ki; onlara göre, bir hafta içinde tek "sosyalist" onlar kaldı!!

Öyle ki; onlara göre, "sosyalizmin tek temsilcileri onlardı!!

Gerçekte ama "Sosyalist" Parti', ittifak önerilerinde olduğu gibi seçim propagandalarında, sosyalizm lafzını yer yer kullanmalarına karşın, özde reformizmin propagandasını yaptılar.

"SOSYALİST PARTİ"NİN PROPAGANDASINDA ÖNE ÇIKAN BAZI NOKTALAR...

"Sosyalist" Parti'nin hem genelde ve hem de seçim propagandalarında öne çıkan noktalardan birisi legallik ve yasallık savunusudur. "Sosyalist" Parti katıksız bir şekilde yasallığı savunmaktadır. Öyle ki, bu karşı devrimcilere göre, "Türkiye'de yasal olanaklar olmadan, yasal particilik yapılmadan hiçbir şey yapılamaz!", "Türkiye'nin somut gerçekliği bunu dayatmaktadır!", zaten "sol bu mevzinin önemini kavramamıştır!" vs. vs.

İllegal örgütün önemini –özellikle de bugün Türkiye/Kuzey Kürdistan'da ve faşizm koşullarında– yadsıyan ve herşeyi yasal zeminde ve sistemin içinde "kotarmaya" çalışanlar, ancak ve ancak bu burjuva düzenle birlikte ve onun bir parçası olarak kalmak isteyen "Sosyalist" Parti gibi iflah olmaz burjuvalardır.

Burjuva yasalcılığının başsavunucusu bu partinin şefi Doğu Perinçek'e göre seçimlere katılma, *"yasal mevzinin ne kadar önemli olduğunu"* göstermiştir ve bu bir *"kazançtır." (Bkz. Teori, Sayı 24, sf. 7)* Doğrudur!... Seçimlere katılma, düzenle etle-kemik gibi olmuş bir parti için hayati bir sorundur! Bu bir kazançtır da... Çünkü nedamet getirenler seçime katılma ödülünü de haketmişlerdir!..

Doğu Perinçek'in yasalcılıkla ilgili görüşleri bunlarla sınırlı değildir... Yasallık Doğu Perinçek'e göre *"hayati bir sorundur, çünkü Türkiye'nin orijinalitesidir" (aynı yerde)* Parlamenter demokrasi maskesi ile örtülmüş faşist bir diktatörlüğün hüküm sürdüğü Türkiye/Kuzey Kürdistan'da yasallığın, Doğu Perinçek ve "Sosyalist" Parti açısından hayati önemde olmasını anlıyoruz. Ancak, marksist-leninist örgütlenmede illegalitenin yadsınması olan sahte sosyalistlerin yasalcılığının, "Türkiye"nin değil ama, burjuva yasal cılığının önünde secdeye varan bu partinin ve onun gibi düşünen kesimlerin bir orjinalitesi olduğunu da belirtmek istiyoruz!...

Doğu Perinçek şöyle devam ediyor:

"Türkiye solu, ülke gerçeğini anlayamadı (bu burjuva baya göre ülke gerçeğini sadece kendisi anlamıştır!/BN), *Türkiye'nin öncü bir üçüncü dünya ülkesi olduğunu, büyük demokratik birikimleri, yüzyıllık demokratik gelenekleri olduğunu, İttihat Terakkilerden, Kemalist devrimden gelen özgürlük kazançları olduğunu* (İttihat Terakki'nin "özgürlük kazançları" içinde emperyalist paylaşım/dünya savaşına girme, Ermeni ulusunun üzerinde yüzyılın ilk soykırımı, Kemalizmin "özgürlük kazançları" içinde de komünistlerin katli, onbinlerce Kürt köylüsünün katli, vb. vardır. Kemalizmin "özgürlük kazancı" siyasi planda tek parti, tek şef diktatörlüğüydü. Her muhalefetin kanla bastırılmasıdır./BN), *anlayamadı. Burjuvazinin bahşettiği mevziler değil bunlar. Uğrunda mücadele edilmiş, ter dökülmüş, can verilmiş ve kazanılmış* (Seçimlere katılma ve legalliği savunma konusunda Perinçek'in ne kadar ter ve dil döktüğünü, sistemle uzlaşma yönünde ne denli çaba harcadığını takdir etmek gerek!/BN). *Niye Cumhuriyet tarihi boyunca komünistler, ufacık bir delik buldukları anda çıkıp yasal parti kurmuşlar?* (Kendi öncülü olan Şefik Hüsnü revizyonistini kastediyor olsa gerek, Bay Perinçek!/ BN) *En sonunda bunu tutturmuş bulunuyoruz* (Evet, "Sosyalist" Parti burjuva parlamentarizmine verdiği desteği en sonunda seçimlere "katılarak" da sağlamıştır. Bu noktada tutturmuştur!/ BN) *İşte bu seçim sola yasal mevzinin önemini anlatmıştır" (aynı yerde)*

Legallik çamurunda banyo yapanların, leninist örgütlenme ilkelerine yönelen saldırı örneklerini uzatmak mümkündür. Ancak alıntıların, bu karşı-devrimcilerin bu konudaki konumlarını yeterince ortaya koyduğunu düşünüyoruz.

Biz komünistlere göre, yasal mevzilerden yararlanmak ile yasallığı herşey görüp gösterme, deyim yerindeyse varlığını sadece ve sadece buna bağlama farklı şeylerdir. Biz, legal mücadele ve legal imkanlardan yararlanmayı, illegal mücadeleye ve illegal örgütlenmeye bağımlı olarak ele alıyoruz. Esas ve kalıcı olan illegal örgüt ve illegal mücadeledir. Verili her anda, legal olanaklardan örgütün gücüne, olanaklarına göre ve son sınırına dek yararlanmak gereklidir. Ancak bu, legalizme düşmeksizin ve hele işçi sınıfı ve emekçi kesimin mücadelesini burjuvazinin çizdiği yasal sınırlar çerçevesinde hapsedip parlamenter mücadeleyi herşeyin önüne geçirme ve onu emekçi kitlelere "umut" olarak sunma anlayışlarına kapılmaksızın yapılmalıdır.

•••

"Sosyalist" Parti'nin seçim propa-

REFORMİZMİN YÜZDESİ!

Doğu Perinçek, seçim sonuçlarını değerlendirdiği bir konuşmasında şöyle diyor:

"PKK sosyalist ve enternasyonalist bir örgüttür. Fakat hiçbir şey yüzde yüz değildir. Şimdi biz devrimci bir örgütüz. Yüzde yüz devrimci miyiz? Yüzde 55 devrimciysek, ne mutlu bizlere. Yüzde 45 de reformistiz. İki gündür burada herkes, parlamentarist hatalarımız var dedi. Demek ki biz yüzde 45 parlamentarist, yüzde 55 devrimciyiz. PKK da yüzde yüz devrimci, yüzde yüz sosyalist, yüzde yüz enternasyonalist değildir." (Teori, sayı 24, sf. 12)

Reformizmlerini artık gizleyemeyecek durumda olan bu "sosyalist" maskeli reformist partinin, bu niteliğini sonuçta kabullenişlerini biz "samimi ikrar" olarak algılıyoruz! Takke düşüp kel daha fazla göründüğü oranda elbette bu yüzde hesaplarında inişler, çıkışlar olabilecektir, reformizmin oranı artabilecektir... Ayrıca yüzde 55'lik "devrimci" yanın içinde devrimcilik adına savunulan reformizmi de, yüzde 45'lik reformizm hanesine yazmamanın hiç bir nedeni yoktur, bu gereklidir de!.. Kısacası "Sosyalist" Parti'de reformizmin yüzdesi oldukça yüksektir (Reformizm oranını biz söylemeyelim, sadece yüzde 55'lik yan içinde devrimciliğin oranının gerçekte sıfırlarda gezdiğini belirtmekle yetinelim!)

VE PERİNÇEK'İN KAÇIRDIĞI FIRSAT!..

Bu yüzde hesaplarını, tekrar dönmek üzere bir kenara bırakıyor ve PKK lideri A. Öcalan'ın, Milliyet Gazetesi'nde yayınlanan bir röportajında, Perinçek'le ilgili söylediği sözleri aktarıyoruz. Şöyle deniliyor:

"PERİNÇEK'LE İLİŞKİ

*Sosyalist Parti lideri Doğu Perinçek'e, Şırnak'tan milletvekili seçtirilmesi için teklif yaptığını, ancak onun büyük sosyalist rolü oynadığını söyleyen Öcalan, "**O tip sosyalizm anlayışı fazla gelişmez. Bizim mirasa adeta el koyma gibi bir yöntemi seçti, "Güneydoğu'da en büyük mitingi biz yaptık" dedi, ben söyledim, "Sen bir çoban bile olamazsın" dedim, ucuz politikacılık yapılmaz. Hüsrana uğradı tabii. Şimdi de küstü, "Niye beni desteklemedi" diye... Yani insan kendini bu kadar abartır mı?**" dedi" (Milliyet, 8 Aralık 1991)*

Perinçek'le Öcalan arasında, kapalı kapılar ardında yapılan "ince" pazarlıkları bir kenara bırakalım ve yine Perinçek'in yüzdelerine dönelim... A. Öcalan'la pazarlık sırasında Perinçek, Öcalan'ın Şırnak'tan milletvekilliği teklifini "büyük sosyalist pozlarına" bürünerek reddetmiş! Demek ki Perinçek'in o anda "yüzde 55'lik yanı" ağır basmış! O anda "yüzde 45'lik yanı" da ağır basabilirdi... Ancak açıktır ki, değişen birşey olmazdı. Ayrıca bu tür şeyler, hemen her dönemde burjuva siyasetçilerinin yaptığı ve yapacağı şeyler... Onlara göre anda burjuva çıkarları neyi emrederse, o yanları ağır basar. Bu tavırlarında da kılıf kimi zaman "sosyalizm" olur, kimi zaman "demokrasinin yüksek çıkarları" olur, kimi zaman "devletin yüksek çıkarı", bazen başka bir şey! Bunlar işin biçimidir, öz ama aynıdır!

Aslında Doğu Perinçek ve onun gibilerinin, İbrahim Kaypakkaya'nın 20 yıl öncesinden yaptığı öneriyi dikkate almaları kendileri açısından daha iyi olur! Eğer bu öneriyi unuttularsa, biz bir kez daha hatırlatalım. Şöyle diyordu İbrahim Kaypakkaya:

"Baylar! Kıvırtmacada, ikiyüzlülükte, sahtekarlıkta parmak ısırtacak kadar ustasınız! Ama sizin bu ustalığınız proletarya saflarında on para etmez! Siz bu maharetlerinizi gidip burjuva ve toprak ağaları partilerinde gösterirseniz, emin olun onlar sizi hararetle bağırlarına basacaklardır. Kabiliyetlerinizi boşu boşuna harcamayın! Bir an evvel değerinizi takdir edecek olanların yanına koşun! Parlak başarılar, büyük zaferler sizi bekliyor!"

(İbrahim Kaypakkaya, Seçme Yazılar, Ocak Yayınları, sf. 312-313)

gandasında öne çıkan bir diğer nokta, kendisini diğer hakim sınıf partilerinden "ayırma" çabasıydı. Bu çaba özellikle ekonomi, rejim ve Kürt sorunlarına yaklaşımda yoğunlaştırıldı. Ancak reformist özünü gizleyemeyen "Sosyalist" Parti'nin bu çabası pek sonuç vermedi, tersine gerçek yüzü çok daha açık bir biçimde görüldü.

Seçim kararı alındıktan kısa bir süre sonra "Sosyalist" Parti'nin "çözüm önerileri" yayınlandı.

Bu önerilerde, "Sosyalist" Parti, faşist devleti bir bütün olarak bütün kurum ve kuruluşlarıyla yıkma yerine, devletin reformist şekilde yeniden düzenlenmesini koymaktadır. Bugünkü devletin kitleler nezdinde tepkiyle karşılanan uygulamalarının törpülenmesi "Sosyalist" Parti'nin rejim sorunundaki programıdır. Daha önce de "ortak seçim zemini önerisi"ne değindiğimiz yerde belirttiğimiz gibi, işçi-köylü diktatörlüğünü kurma propagandasını merkeze koymadığı noktada, "Sosyalist" Parti'nin kendini diğer hakim sınıf partilerinden ayırma çabasının bir taktik olduğu, kitlelerin düzene karşı olan tepkilerini kendi potasında eritme taktiği olduğu kolaylıkla görülüyordu.

Bu durum kendini ekonomik "çözüm önerilerinde" de göstermektedir. "Sosyalist" Parti bir dizi şey söylemektedir, bir dizi vaadde bulunmaktadır. Ancak bu vaadlerin nasıl yerine getirileceği sorunu "Sosyalist" Parti tarafından ortaya konulmamaktadır. Bu "çözüm önerileri" seçimler için hazırlandığına göre besbelli ki "Sosyalist" Parti seçimlerde kazandığında bu çözüm önerileri hayata geçirilecektir!! Yani, parlamentarist yoldan ve bu faşist devletin çizdiği sınırlar çerçevesinde... Peki bu noktada "Sosyalist" Parti'yi diğer burjuva partilerinden ayıran şey neydi? Birkaç süslü "sol" laf mı? Hayır, devrimin propagandasının yapılmadığı noktada "Sosyalist" Parti'nin bu yönlü çabaları da, onların diğer burjuva partilerinden özde bir farkları olmadığını gösterdi, o kadar!

"Sosyalist" Parti, kendini diğer burjuva partilerinden ayırma çabasını özellikle Kürt ulusal sorununa yaklaşımında yoğunlaştırmaya çalıştı.

"Sosyalist" Parti'nin bu çabasının kendi iradesinin bir sonucu olmadığını öncelikle belirtelim. Söyleyene değil, söyletene bakmak gerekli. Kürt ulusunun her geçen gün kitleselleşerek de gelişen mücadelesi karşısında, hakim sınıf siyasetçilerinin hemen hepsinin birer adım attığı koşullarda, "Sosyalist" Parti de bir adım attı... Yoksa o, diğerlerinden *özde* ayrılmadı. Özde savunulan görüşler, hakim sınıfların diğer siyasetçilerinin savunduğu görüşlerden farklı değildir. "Sosyalist" Parti'nin Kürt sorununa ilişkin görüşlerinde ince Türk milliyetçiliği devam ediyor, "bölücülük" demagojisi altında Kürt ulusunun kendi kaderini kendisinin tayin yani ayrılıp ayrı devlet kurma hakkı sinsice reddediliyor, Kürt ulusunun ayrılık hakkının savunulması merkeze konmuyor, vb. Tüm bunlardan dolayı, "Sosyalist" Parti'nin kendisini bu noktada da diğer burjuva partilerinden özde ayıramadığını görmek mümkündür.

"Sosyalist" Parti'nin Kürt ulusal hareketine yaklaşımının temelinde yatan şey, elbette onun Kürt ulusal hareketi konusunda doğru çözümler üretmesi, ona gerçek anlamda doğru bir perspektif sunması ya da gelişen hareketi desteklemesi vb. değildir. "Sosyalist" Parti, seçimlerde, bu mücadeleyi ve onun kazanımlarını kendi reformist-parlamentarist görüşleri doğrultusunda —diğer gerici, burjuva partilerin bir bölümünün yaptığı gibi— kullanmak istemiştir. Onların bu konudaki propagandalarının temelinde duran şey de reformizmdir. Bu konuda "Çözüm Önerileri-4, Kürt Sorunu" adıyla çıkardıkları broşür, "Sosyalist" Parti'nin reformizmini açıkça ortaya koyan bir belgedir. Bir dizi örnekten bazılarına değinip geçiyoruz.

Sözü geçen broşürde devletin "illegal terörü"nün anlatıldığı yerde şunlar söyleniyor:

"Hedef, yasal faaliyette bulunan kuruluşlardır ve kitle önderleridir" (agb. sf. 10)

Bir bütün olarak faşist Türk devletinin legal ya da illegal güçleri aracılığıyla, Kuzey Kürdistan'da işçiler, köylüler ve tüm emekçiler üzerinde bir bütün olarak ve ayrımsız şekilde uyguladığı baskı, zulüm ve katliamcı siyasetini gözardı ederek, sadece yasal kuruluşların ve kitle önderlerinin devletçe hedef seçildiğini söylemek saç-malıktır, ulusal zulmü gizlemektir!

Yine bunlar, aynı sayfada söyledikleri *"... devlet terörü, Doğu'dan başlayarak Türkiye'ye yeni bir rejim getirmek istiyor, parlamenter rejimin altını oyuyor."* sözleriyle, faşizmin kaba bir kılıfı olan parlamenter rejimin ne denli iyi bir savunucusu olduklarını gösteriyorlar.

"Sosyalist" Parti'ye göre, düzen partileri Kürt sorununda iflas etmiştir ve bu partiler; *"kendi çözümsüzlüklerini Mehmetçiğin üzerine yıkıyorlar, kendi iflaslarının faturasını her zaman olduğu gibi halka çıkarıyorlar.*

"Kürt sorunu "Bana siyasal çözüm gerekli" diye bas bas bağırıyor ama siyasiler çözümü askeriyeye havale ediyorlar. O zaman partidir diye kurdukları o mebus şirketlerine ne gerek var. Kendilerini lüzumsuz hale getirmişlerdir." (agb. sf. 14)

Öyle ya, "ne gerek var ordunun bu işi üstlenmesine, siyasi "çözüm" var, bunu uygulamak gerek, bu siyasi "çözüm" için parlamento var, partiler var!" demek istiyor "Sosyalist" Parti'li burjuvalar. Yani "çözüm" bugünkü parlamentoda! Ayrıca partilerin üretecekleri bir "siyasal çözüm" sonucu, düzen partileri lüzumluluklarını da tekrar ispat etmiş olacaklardır! Ki bu da kitleler nezdinde teşhir olmaya yüz tutan parlamentonun ve partilerin dökülen sırlarının tekrar yerine yapıştırılması işlevini görecektir. Peki ama "siyasi çözüm" nedir?

"Siyasi çözüm", bu burjuvalara göre faşist devlete zarar vermeden, orduyu bu işe karıştırmadan yapılacak ve üst sınırı en iyi halde kültürel özerklikle çizili bir "reformdur"! Bu politika ekonomik alanda da Doğu'nun (!) kalkınmasına öncelik verilmesi biçiminde kendini göstermektedir. "Sosyalist" Parti'nin Kürt sorununa ilişkin sloganlarından birisi de zaten *"Piyasanın bölücülüğüne hayır, kaynaklar Doğu'ya ve geri yörelere!"*dir. *(Bkz. agb. arka kapak)* Bu düzen sınırları içinde ve şimdilerde reformist Kürt milliyetçilerinin de sıkı sıkıya sarıldığı bu "siyasi çözüm", "Sosyalist" Parti'nin de çözümü olmaktadır, olmak zorundadır. Her ne kadar, "kendi kaderini tayin hakkından", "ayrılma"-dan sözetseler de, reformist ve Türk milliyetçisi konumlarından ötürü daha ileri adım atmaları bu burjuvalar açısından olası değildir!

• • •

"Sosyalist" Parti'nin seçimlerde ve sonrasında Kürt sorununa yaklaşımlarında öne çıkan noktalardan birisi de, onların Türk milliyetçisi konumlarını iyice açığa vuran "bölücülüğe" karşı çıkışlarıdır.

Kuzey Kürdistan'da gelişen mücadeleyi kendi potalarında eritmek için bir dizi "çaba" sarfeden ve ancak Kürt milliyetçiliğinin kendi ince milliyetçiliklerine üstün gelmesi karşısında feryada başlayan bu burjuvalar; Misak-ı Milliciliğin yeminli savunucuları olarak, Şafak dönemindeki rezil görüşlerini ısıtıp tekrar Kürt ve Türk emekçilerine sunmaktan geri durmadılar.

Örneğin ayrılma konusunda şöyle diyor "şef" Perinçek:

"Türkiye'de Türk ile Kürt içiçe. Bu kadar içiçe geçince halkların bölünmesi kolay değil. Bölünmek bir burjuva çözümdür. Burada net olalım. Bölünme olursa İstanbul'da, Ankara'da, Milas'ta ne olacak? Mübadeleler, sürgünler, göçler. Türk milliyetçiliği bugün şunu bile söylemeye başladı: "Madem bölünme istiyorsunuz. Biz de 8-10 milyon Kürdü süreriz oralara. Bitlis'in dağ

larında, Cudi dağında ne yapıyorsanız yapın" Bu tür fikirler gelişiyor. Bu durum bölünmenin halklar açısından büyük maliyetleri olduğunu gösteriyor. Bölünmenin kan olduğunu, sürgün olduğunu, yoksulluk ve sefalet olduğunu gösteriyor. Bu gerçekleri Kürt halkının önüne koymalıyız. Lanetlenmekten korkmayan, tarih bilinci olan, öncü olan kişiler bunu yapabilirler. Kardeşlik fikrine vurgu yapmadan devrimci olunamaz. Kürtlerin de bu vurguyu yapması çok önemlidir. Kürt devrimcileri bu gerçekleri halklarına anlatmalıdırlar. Milyonların kanı pahasına Marksist çözümler olabilir mi? Devrim fikri insan huzurundan, insan özgürlüğünden, insan barışından bu kadar koparılamaz." (Doğu Perinçek, Sosyalist Parti'nin Seçim Bilançosu)

"Bölücülük" demagojisi üzerine Doğu Bey'den yaptığımız bu alıntı; bu karşı-devrimcinin 20 yıl öncesinde olduğu gibi, Kürt ulusunun ayrılma hakkının çeşitli ayak oyunlarıyla gaspedilmesi düşüncesine, Misak-ı Milli sınırlarının korunması siyasetine ve hakim sınıflarca her dönemde propagandası yapılan "devletin ve toprakların bölünmemesi" şiarına nasıl sinsice sarıldığını yeterince belgelemektedir. Bunlar, gelinen aşamada, "bölücülüğün" kötü sonuçlar doğuracağını teh ditkar bir tarzda propaganda etmekte, açıkça devlet politikasının borazanlığını yapmaktadırlar.

Bu burjuva bay ve onun hempalarına karşı yürüttüğü mücadelede İbrahim Kaypakkaya'nın konuyla ilgili tespitlerini yandaki sütunda aktarıyor ve bu Türk milliyetçilerine en iyi yanıtın o dönemde verildiğini düşünüyoruz.

Karşı-devrimci "Sosyalist" Parti'nin ulusal soruna ilişkin görüşlerinde milliyetçiliğe yaklaşımları da birer ibret belgesi oluşturmaktadır. Örneğin Doğu Perinçek, seçim sonuçlarını değerlendirdiği yerde milliyetçiliğe yaklaşımını şu sözlerle aktarıyor:

"Kürt milliyetçiliğine düşman değiliz. Bir şeyi eleştirmek, düşmanlık anlamına gelmez. Farklılığımızı koyuyoruz. Dostça eleştiriyoruz. Kürt milliyetçiliği bizim dostumuzdur. Türk milliyetçiliği karşı kamptadır, fakat Kürt milliyetçiliği dünya çapındaki bölünmede bizim kampımızdadır. Fakat biz farklıyız, bu farkı koyacağız ve dostça eleştireceğiz. ***Hatta Türk milliyetçiliği bile ABD'ye karşı çıkarsa bizim dostumuz olabilir. Türk milliyetçiliği bile tamamen karşı kampta değildir*** *(abç). Orta Asya halkları ile Türk halkı ABD'ye karşı olarak birbirine yaklaşırsa, biz bu gelişmenin yanında oluruz. Bu noktada da bir kompleksimiz yok" (Teori, sayı 24, sf. 12)*

Burada söylenilenler, 20 yıl önce-

İBRAHİM KAYPAKKAYA'DAN "BÖLÜCÜLÜK" DEMAGOJİSİ ÜZERİNE...

Şafak revizyonistleri, «hareketimiz, Türk ve Kürt halklarının devrimci birlik ve kardeşliğine düşmanlık güden her milliyetten hakim sınıflarla ve onların ***bölücü politikasıyla*** [abç] mücadele eder» diyorlar.

Bunların «bölücü politika» tabiri, Türk hakim sınıflarının şöven milliyetçilerinin ve feodallerinin siyasi sözlüğünden ödünç alınmıştır. Hakim sınıflar, kendi milliyetçi politikalarına karşı çıkan herkese «bölücü» damgasını yapıştırıyorlar. Sadece ayrılmak isteyen Kürtlere değil, ayrılma hakkını savunan, milli baskılara şu veya bu ölçüde karşı çıkan herkese «bölücü» diyorlar. Bölücülüğün Türkiye'de taşıdığı anlam, «toprakların bölünmesi», «devletin birliğinin ve bütünlüğünün bölünmesi»dir. Bu anlamda Türk hakim sınıflarının ve hatta siyasi bakımdan biraz daha ileri olmakla birlikte, bir elini (açıkça) demokrasiye, öbür elini (arkadan) hakim sınıflara uzatan orta burjuvazinin «bölücü» olduğunu söylemek, sadece komik olur. Ne bölücülüğü? Bunlar, «bölücülüğün» amansız düşmanlarıdırlar. Baksanıza, sabah akşam «bölücülüğe» küfrediyorlar. Bunlar ne pahasına olursa olsun, devletin ve toprakların bölünmemesinden, birliğinden yanadırlar! Yani Kürt milletinin ve bütün azınlık milliyetlerin ***zorla*** Türkiye Devleti sınırları içinde tutulmasından yanadırlar. Komünistler ise böyle bir «birliğe» karşıdır; komünistler her milliyetten işçilerin ve emekçilerin birliğini savunurlar. Toprakların ayrılmamasını veya bir tek devlet halinde örgütlenmeyi devrimin menfaatleriyle bağdaştığı zaman savunurlar (ve bunu savunurken bile, esas olarak işçilerin ve emekçilerin birliğini hedef alırlar); bağdaşmadığı zaman ise, toprakların ve devletin bölünmesini, ayrılmasını savunurlar. «Toprakların birliği» veya «devletin birliği» şiarı, hakim ulusun burjuvalarının ve toprak ağalarının şiarıdır. Komünistler, «her milliyetten işçilerin ve emekçilerin birliği» şiarıyla, «toprakların ve devletin birliği» şiarıyla, «toprakların ve devletin birliği» şiarını kesin olarak ve kalın çizgilerle ayırdetmek zorundadırlar. Meseleyi böyle koymak yerine, hakim ulusun burjuva ve toprak ağalarının ağzıyla «bölücülüğe» saldırmak, sadece kafaları bulandırır ve Türk hakim sınıflarının işini kolaylaştırır. «Bölücülük» kavramına, gerçekte onun taşımadığı bir anlam atfederek, «asıl bölücüler onlardır»! gibi, korkunç derecede demagojik bir üslupla milli haksızlıklara karşı çıkılamaz. İşçi-Köylü gazetesinde «Kimdir Bölücü?» başlığı altında, böyle bir demagoji ve safsata yığını arasında, Kürt milletinin «ayrılma hakkı»nın nasıl güme getirildiği, hakim sınıfların «devletin ve toprakların birliği» şiarına nasıl sinsice sahip çıkıldığı hâlâ hatırlardadır. Şafak revizyonistleri, hakim sınıfların ağzıyla «bölücü politika»ya saldırarak, gerçekte dolaylı yoldan «toprakların ve devletin birliği»ni savunmaktadır; yani devletin resmi görüşünü benimsemektedir. Hangi milliyetten olursa olsun, sınıf bilinçli proletaryanın şiarı da şudur.

«Bütün uluslar için tam hak eşitliği; ulusların kaderini tayin etme hakkı; bütün ülkelerin işçilerinin [ve ezilen halklarının] birleşmesi» (Lenin)

(İbrahim Kaypakkaya, Seçme Yazılar, Ocak Yayınları, Sayfa 251-252)

sinden İbrahim Kaypakkaya'nın mahkum edip bir kenara fırlattığı Şafak revizyonizminin o rezil görüşlerinin güncel kelimelerle süslenip piyasaya sürülmüş halinden başka bir şey değildir. Öz olarak Türk milliyetçiliği ile Kürt milliyetçiliğini bağdaştırmayı önüne görev koyan "Sosyalist" Parti'nin öncüllerine karşı İbrahim Kaypakkaya şunları söylüyordu:

"Sonuç şudur: Şafak revizyonistlerinin milli meselede izledikleri çizgi, Türk milliyetçiliğiyle, Mihricilikten miras bir milliyetçilikle, Kürt milliyetçiliğini bağdaştırma çabasıdır. Şafak revizyonistleri, bir yandan Türk milliyetçisidir, fakat öte yandan Kürt milliyetçiliğine de dostça elini uzatmıştır. Satırlar arasında sanki şu okunuyor:

"Kürt milliyetçisi ve toprak ağaları kardeşlerimiz! Şu ayrılmak fikrini bir yana bırakın! Gelin bizimle elele verin! Bakın size yapılan baskılara biz de karşı çıkıyoruz. Size baskı yapanlar "bölücüler"dir! Ama eğer ayrılmak isterseniz, siz de bölücü olursunuz! Oysa biz, bilirsiniz "bölücülüğün" düşmanlarıyız, vs. vs. ..."

Kürt milliyetçiliğine taviz veren bir Türk milliyetçiliği! İşte, milli meseleyle ilgili bütün gevezeliklerin ve şarlatanlıkların özeti!" (İbrahim Kaypakkaya, Seçme Yazılar, Ocak Yayınları, sf. 255-256)

"Sosyalist" Parti ve Doğu Perinçek'in gerek seçimlerde ve gerekse de seçim sonrasında Kürt ulusal hareketine ilişkin savundukları şey, görüleceği gibi onların bu konuda, diğer burjuva partilerinden kendilerini ayırma çabalarına karşın özde aynı konumda durmaları, Kürt sorununun çözümünü düzen sınırları içinde olduğunun propagandasını yapmalarıdır.

Ortaya çıkan şey, "Kürt ve Türk kardeşliği" adına, bölücülüğe karşı çıkma adına, Kürt emekçilerini tehditkar bi şekilde yola getirme hevesleri ve Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını elinden almaya dönük, devletin birliğini ve bütünlüğünü savunma pozisyonudur.

Ortaya çıkan şey, Misak-ı Milliciliktir!

Ortaya çıkan şey, Kürt milliyetçiliğiyle Türk milliyetçiliğini bağdaştırma pozisyonudur!

Ortaya çıkan şey, "sosyalizm" maskesiyle karşı-devrimciliktir!

• • •

"Sosyalist" Parti'nin seçimlerde öne çıkan bir diğer yönü de kendini güçlü göstermek istemesidir, güçlülük palavrasıdır.

Bu bağlamda "işçi sınıfı önderlerinin "Sosyalist" Parti listesinden olduğu", "sosyalist solun "Sosyalist" Parti'de birleştiği", "HEP tabanının ve Kürt emekçilerinin "Sosyalist" Parti'yi destekleyeceği", "emekçi kadınların "Sosyalist" Parti saflarında olduğu" vb. iddialar, "Sosyalist" Parti yayın organlarında ağırlıkla işlenmeye çalışıldı. Gerçekten bu söylenenler doğru muydu? Elbetteki hayır!

"İşçi sınıfının önderlerinin "Sosyalist" Parti'de toplanması", "Sosyalist" Parti listelerinde işçilerin ağırlıkta olması" palavraları, toplumun en dinamik kesimlerinin bu partiye yönelmelerini sağlayacak birer demagojiden ibaretti. Ancak "Sosyalist" Parti şeflerinin palavrası tutmadı! "Sosyalist" Parti'de oldukları iddia edilen işçi sınıfının doğal önderleri, işçi sınıfının oylarını "Sosyalist" Parti'ye taşıyamadı. Taşıyamazdı da, çünkü işçi sınıfının önderleri lafta "Sosyalist" Parti'deydi! Seçim sonuçları bunun en iyi göstergesidir!

"Sosyalist" Parti'nin "Kürt illerinin sevgilisi" olduğu, "HEP tabanının koyun sürüsü olmayıp "Sosyalist" Parti'yi desteklediği", "Kürdistan şehirlerinde yer yer birinci parti" oldukları vs. şeklindeki sözler de birer palavradan ibaretti. Seçim sonuçları bu bölgelerde de bu cüce "sosyalistlerin" gerçek boyunun ölçüsünü vermiştir.

Yine bu bağlamda "Sosyalist" Parti'nin tüm sosyalist solu bağrında toplamaya başladığı" iddiası da ayakları havada, gerçek dışı bir iddiadır, palavradır! Gerçekte "Sosyalist" Parti'nin toparladığı ya da desteklerini sağladığı bir kesim vardır. Ve ama bu, onların iddialarının tersine "sosyalist sol" değil, kendileri gibi karşı-devrimin saflarında konaklamış olan troçkist artıklardır (Metin İlkin gibi), Avrupa komünizmi savunucularıdır (Cenan Bıçakçı ve diğer SDP yöneticileri gibi), modern revizyonizmin artıklarıdır (Zihni Anadol gibi TBKP kurucuları, Ömer Can gibi SBP'ciler ya da Kemal Sülker vb.), bir kaç dönektir (Aslan Kılıç, Sefa Kaçmaz gibi) ya da birkaç küçük burjuva aydın-yazar bozuntusudur! "Sosyalist sol"un birliği diye yutturulmaya çalışılan bu tablo, gerçekte "sosyalist sol"un değil ama, revizyonist, troçkist, reformist, dönek gibi sıfatları taşıyan sosyalizm düşmanlarının, kırk yamalı bir bohçaya dönüşen "Sosyalist" Parti dergahındaki birliğini göstermektedir, başka bir şey değil!

SEÇİM SONUÇLARI YA DA AÇ TAVUĞUN RÜYASI!

"Sosyalizmin tek temsilcisi", "işçi sınıfının ve köylülerin öncü partisi", "Kürt illerinin sevgilisi" palavralarıyla, aç tavuğun kendisini darı ambarında görmesi örneğinde olduğu gibir milyonlarca oy hayal eden, yüzde 10 barajı aşacaklarını bas bas bağıran bu "sosyalistlerimiz", seçim sonuçlarının açıklanmasından sonra, tüm Türkiye çapında çıkan % 00.36'lık oylarına bakıp bu kez de "aç karınlarına tok tesellisi vermeye" başladılar.

Büyük laflarla girilen seçimin sonunda "Sosyalist" Parti, 108.364 oy almıştı. Bu tüm Türkiye çapında çıkan geçerli oyların % 00.36'sı demekti! Bu sonuç, elbette büyük iddialarla seçime giren bu burjuvalar açısından acınacak bir sonuçtur. Ama ne gam! Nasıl olsa devletin savunuculuğu noktasında bu parti üzerine düşeni yerine getirmişti ya, önemli olan buydu!

Hem seçim sonuçları, her ne kadar "çobanı seven kız ağaya verilmişse" de (Doğu Bey böyle yorumluyor seçim sonucunu) kötü sayılmazdı! Alınan yüz küsur binlik oy, ***katıksız sosyalist oylardı!*** Seçimlerde "Sosyalist" Parti yüzbin kişilik çekirdek bir güç olarak çıkmıştı! Bu çekirdeğin çevresinde 2-3 milyon sempatizan kitle vardı! Bunun da ötesinde 9-10 milyon bir kitle partiye olumlu yaklaşıyordu! vs. vs.

Gülünç! Bu söylenenler seçim sırasında propagandası yapılan güçlülük palavralarının devamı değilse en iyi halde yukarıda belirttiğimiz gibi aç karına tok tesellisidir. Ya da büyük iddialarla girilen seçimlerde kötü sonucun getirdiği bir zavallılıkla söylenen acizlik dırıltılarıdır! Her ne olursa olsun bu karşı- devrimci parti;

- işçi sınıfının öncüsü iddiasıyla girdiği seçimlerde işçi sınıfının oyunu alamamıştır,
- köylülerin oyunu alamamıştır,
- "sevgilisi olan Kürt illerinden" Kürtlerin oyunu alamamıştır!

Aldıkları % 00.36'lık oy işçi sınıfının ve emekçi kesimlerin potansiyeli hakkında değil ama, bu cüce "sosyalistlerin" gerçek potansiyelleri hakkında bir fikir vermektedir.

Bırakalım, bunlar "gönüllerdeki seçimi "Sosyalist" Parti kazanmıştır", "100 bin emekçiden oluşan çekirdek bir güç ve 2 milyondan oluşan bir sempatizan kitle var", "Sosyalist" Parti dışında 9 "Sosyalist" Parti daha var" vb. diyerek kendilerin darı ambarında görsünler... Bu onların sorunu! Ancak bilinen bir gerçek vardır; gün geldiğinde komünistlerin önderliğinde işçi-köylü yığınların birleşmiş gerçek gücü, diğer burjuvaları olduğu gibi bu aç tavukları da tatlı uykularından uyandıracak, onları tarihin çöplüğüne atacaktır!

Ocak 1992 ●

Kuzey Kürdistan'da seçim sahtekarlığı ve PKK'nın seçim taktiği ve seçim sonuçları üzerine![(*)]

SEÇİM öncesi ve seçim sonrası doğru yaklaşım Bolşevik Partizan Sayı 67 ve 68/69'da ortaya konduğu için, biz, bu yazımızda seçim sahtekarlığına karşı tavrın ne olması gerektiğine değinmeyeceğiz.

Bizim bu yazıda değinmek istediğimiz esas sorun, seçim sahtekarlığının Kürt ulusunun Kuzey Kürdistan somutunda kurtuluşu açısından ne anlama geldiği ve kendince Kürt ulusunun kurtuluşunu savunan ve bunun için mücadele eden PKK'nın seçimlere karşı taktiğinin değerlendirmesidir. Bu yüzden de, yukarıda bahsettiğimiz makalelerden de bazı alıntılar yapılacaktır.

Bolşevik Partizan 67'de seçimle ilgili makalede, seçime katılan hangi parti iktidara gelirse gelsin *"hepsinin uygulayacağı zamdır, zulümdür, işkencedir, sıkıyönetimdir, olağanüstü haldir, büyük Türk şövenizmidir, emperyalizme uşaklıktır, askeri saldırganlıktır, yayılmacılıktır, faşizmdir!"* demişti. Bu bağlamda özel olarak da, Kürt ulusunun ulusal kurtuluşu ve diğer ezilen milliyetler açısından da özde bir şeyin değişmeyeceği; olabilecek değişikliklerin de özde değil, baskının, zulmün daha koyu ve daha ince biçimleri arasında olacak değişiklikler olacağı belirtilmişti.

Biz, sömürüye kökten karşı olduğumuz gibi, ulusal sorundaki baskı ve zulmün her türüne de karşı olduğumuzdan dolayı, şu veya bu baskı biçimine değil, her türlü ulusal baskıya karşı tavır aldık. Kötüler arasında, en az kötü olanı seçmenin yanlış olduğu, bütün kötülere karşı mücadele vermek gerektiği için, biz, hiç bir düzen partisine oy yok dedik. Bizim alternatifimiz, bu düzen çerçevesinde alınacak bazı haklar değil, bu düzenin bizzat kendisinin yıkılmasıdır, bunun için mücadeledir. Bu tavır, takınılması gereken tek doğru tavırdı. Bütün tavrımızın içinde öne çıkardığımız bu temel düşünce, bütün reformist taktiklerle aramızda ayrım çizgisini çizen bir tavır olduğu için önemlidir. Çünkü bu tavır, bu seçim sahtekarlığı karşısında, bazı kısmi haklar için takınılacak, takınılan tavırların reformlar için mücadelenin devrimci mücadeleye tabi kılınıp kılınmadığı noktasında, yani devrimci mücadele ile reformist mücadele arasındaki ayrımı ortaya koyan bir tavırdır.

Bolşevik Partizan Sayı 68 / 69'da yapılan seçim değerlendirmesi ve bazı örgütlerin reformist taktikleri içinde, PKK'nın taktiği de doğru bir biçimde reformist bir taktik olarak değerlendirilmektedir. Biz Kuzey Kürdistan Seksiyonu/Örgütleme Komisyonu olarak PKK'nın seçimler karşısındaki taktiğine biraz daha geniş bir biçimde değinerek, reformist taktiklerle Kürt ulusunun gerçek kurtuluşunun gerçekleştirilemeyeceğini hatırlatmak istiyoruz.

PKK'nın tavrını ortaya koyarken temel aldığımız belge, "Serxwebun" sayı 117'dir. PKK esas olarak "Serxwebun" sayı 117'de *"Erken seçim de çürüyen rejimi kurtarmayacak"* başlıklı makalede seçimlere karşı tavrını ortaya koymuştur.

Bu tavırda; ister seçim yasasına değinilirken olsun, isterse de seçime karşı tavır ve taktiklere karşı tavırda olsun, bir bütün olarak düzen çerçevesini aşmayan bir tavır sergilenmektedir. İlk başta bu seçimlere HEP'in katılıp katılmama sorununun *"Kürdistan halkının iradesinin kendini legal planda ortaya koyması"* sorunu olduğu tespit edilip, ***bu seçimlerde halk iradesinin belirlendiği sahtekarlığına*** ortak olunmakta ve aynen şunlar söylenmektedir:

"... özellikle Kürdistan'da taban bulan Halkın Emek Partisi-HEP seçim dışı bırakılarak Kürdistan halkının iradesinin legal zeminde kendisini ortaya koyması engellenmek istendi..." (sayfa 3)

İşte bu engellenmek istenen "halkın iradesinin" önündeki engelleri "kaldırmak" PKK'nın taktiğinin temel güdüsü olmuştur. Biz taktiğin yanlışlığına geçmeden, Kürt halkının iradesinin engellendiği konusuna kısaca değinmek istiyoruz.

Öncelikle belirtilmesi gereken sorun, Kuzey Kürdistan'da TC devletinin varlığından beri (öncesini hiç tartışmıyoruz), sadece Kürt halkının değil, bir bütün olarak Kürt ulusunun iradesi baskı altında tutulmuş ve engellenmiştir. (PKK "halkın iradesi"nden bahsederek Kürt ulusunun iradesini bu bağlamda unutmuştur.) Onun ötesinde, "halkın iradesi"nden bahsedildiğinde sözkonusu irade, faşist Türk devletinin sunduğu seçim çerçevesini aşmadığı oranda da ***gerçekten*** halkın iradesi diye bir iradeden bahsedilemez. PKK, kurtuluşu uğruna mücadele ettiğini söylediği Kürt ulusu ve halkının iradesini burda reforme etmektedir. Şöyle ki bu seçimlerde sözkonusu irade Kürt ulusunun kurtuluşuna değil, şu veya bu ölçüdeki baskı ve zulmü seçmeye yönlendirilmektedir.

Kürt ulusunun ve halkının gerçek iradesini kullanmasının koşulları, ancak, işçi sınıfı önderliğinde yapılacak bir devrimle —demokratik devrimle— yaratılacaktır. Çünkü, emek sömürüsü üzerine kurulu hiç bir ülkede, en gelişmiş burjuva demokrasisine sahip ülkelerde de gerçek anlamda "halkın iradesi" diye bir iradeden sözedilemez. Böylesi ülkelerde —kapitalist, emperyalist, ya da daha geri düzeyde olan ülkelerde— yapılan seçimlerde, sonuç olarak halk kendisini kimin ezeceği, sömüreceği sınırı çerçevesinde bir seçim yapabilmektedir. Şu ya da bu sömürücüyü seçmek ise, halkın iradesi değil, bu iradeyi zaten baskı altına alan, yokeden hakim sınıfların halka dayattığı, ezenlerin iradesidir. Böylesi bir durumda halkın iradesinden bahsetmek, gerçekleri gözardı etmek ve hakim sınıfların çizdiği çerçevede hareket etmektir.

Somutta ise, Kürt ulusu ve diğer azınlık milliyetler üzerindeki ulusal

(*): Burada, TKP/ML(BOLŞEVİK) Kuzey Kürdistan Seksiyonu/Örgütleme Komisyonu tarafından bize ulaştırılan iki makaleyi olduğu gibi yayınlıyoruz.
YAZI KURULU

baskı ve zulmün, hangi hakim sınıf partisi, partileri tarafından yürütüleceğinin belirlenmesi için yapılan seçimler, ezilen ulus –Kürt ulusu– ve diğer azınlık milliyetlerin *iradesinin* faşist baskı altında tutulduğu koşullarda yapılan seçimlerdir. Bu seçimlere katılmanın ön koşulu, en başta Misak-ı Milli sınırlarını kabul etmektir. Bunun yapıldığı noktada halkın iradesinin belirlendiğinden sözetmek bütünü ile yanlıştır. Komünistler seçimlere katılmayı savundukları dönemlerde, halkın iradesini belirlemek için değil, siyasal-sınıfsal mücadelelerinde daha ileri gitmek için, bu koşullardan yararlanmak için katılmayı savunurlar.

PKK, bir yandan Kürdistan özgülünde bağımsızlıkçı çizginin tek ve gerçek temsilcisi olduğunu savunurken, diğer yandan ancak TC devletinin çizdiği çerçevede katılmak mümkün olan bir seçimde, şu veya bu partinin katılması ile halkın iradesinin belirleneceği veya belirlenmeyeceğini savunarak, reformist bir konumda durmaktadır.

PKK, bu seçim taktiği ile halkın öncüsü olacağına, *"Kürdistan'da taban bulduğu"* için HEP'in seçilmesini isteyerek, halkın kuyrukçusu olmuştur. "Halkın iradesi olsun da, ne olursa olsun" mantığı kendisini hakim kılmıştır. HEP yerine herhangi başka bir düzen partisi Kuzey Kürdistan'da taban bulmuş olsa ve Kürt sorununda biraz ılımlı tavır takınsa, sözkonusu partinin seçilmesinden yana tavır takınılmasına, bu yaklaşımın içinde herhangi bir engel yoktur. Bu yüzden de böyle bir "halkın iradesi"nin savunusu yanlış, reformist bir savunudur.

PKK seçimlere katılan partileri kısaca değerlendirdikten sonra, çekişmeler *"ANAP, DYP, DSP, RP-MÇP-İDP'nin oluşturduğu sağ blok partileri ile SHP-HEP-SBP ve SP'nin oluşturduğu sol blok partilerinin çekişmesi temelinde sürmektedir." (sayfa 4)* diyerek, safları belirlemektedir. Doğal olarak, sağ bloka karşı "sol" blok yanında yeralamak için bir de teorik gerekçelerin ortaya konması gerekiyor. PKK da *"Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve erken seçim"* ara başlığı altında bu teorik gerekçeleri ortaya koymaktadır. Bu bölümden uzunca alıntılar yapmamız gerekiyor. Aksi halde PKK'nın tavrının bir bütünlük içinde anlaşılması, eleştirdiğimiz yazıyı tanımayan okurlar için zorlaşır.

"Seçimlerin önceye alınmasında belirleyici etken Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin sürekli gelişmesi ve rejimi tıkanmayla yüzyüze getirmesi iken, seçim kanununun şekillendirilmesinde de mücadelemizin etkileri dikkate alınmak zorunda kalınmıştır. Bu temelde Kürdistan'da en etkin parti olan HEP seçim dışı bırakılarak mücadelemizin etkilerinin legal platforma yansıması engellenmek istenmiştir." (sayfa 4)

"Halkımızın ulusal kurtuluş mücadelesinde tarihi bir dönemden geçerken düşmanın önümüze serdiği tüm engellerle uğraşmak ve her adımda parti taktiğini daha da güçlü çıkarmak görevimiz var. Düşman son dönemlerde mücadelemizi boşa çıkarmada temel taktik olarak terörü daha da artırmaya başlamıştır. ..." (sayfa 4)

Devamla HEP Amed (Diyarbakır) İl Başkanı Vedat Aydın'ın öldürülmesi ile yeni bir terör döneminin başladığını, bununla halkın ölüm korkusu temelinde sindirilmek istendiğini belirterek şöyle devam etmektedirler:

"... Halka karşı faşist kolluk kuvvetleri, özel timler, kontr-gerilla eliyle bu cinayetler işlenip, Kürdistan'daki ormanlar yakılır, ilçeler rastgele taramalarla cehenneme çevrilirken ***devlet bünyesinde de faşist kurumlaşmaya yeniden hız verilmektedir. ANAP Kongresinde Yıldırım Akbulut'un yerine MHP'nin adamı Mesut Yılmaz'ın parti başkanlığına ve başbakanlığa getirilmesi ile birlikte ANAP içinde MHP'li kadrolar egemen kılınmaya başlanmış, hükümet içinde başlatılan faşist kadrolaşma çeşitli görev değişiklikleriyle diğer örgütlenmelere de yansıtılmıştır. Böylece zaten halk düşmanı bir karakter taşıyan rejim tüm kurumlarıyla ırkçı faşizmin güdümüne sokularak daha da katmerli bir halk, özellikle de Kürt düşmanlığına adım atılmıştır. Sivil darbe olarak nitelendirilen bu gelişmeyle Kürdistan'daki devlet terörünün sınırsız bir hal alması arasında doğrudan bağ vardır."*** *(abç) (sayfa 4)*

Altını çizdiğimiz bölümdeki anlayış, baştan sona, yanlış olan bir anlayıştır. En başta, bu anlayış, Türk devletinin bütün kurumları ile faşist bir devlet olduğu ülkemizde, faşizmin, hükümet kuran bir partinin niteliğini değil, bizzat o devletin bütün kurumlarının niteliğini belirleyen bir nitelik olduğu kavranmamıştır. Faşizmin arandığı yer devlet değil de, o devletin bir kurumu olan parlamentodaki partiler, somutta da MHP'dir. Bu yaklaşım, 1980 12 Eylül öncesinde var olan yaklaşımın ta kendisidir. Faşizme karşı mücadele, faşist Türk devletine karşı, onun bütün kurumlarına karşı değil de, MHP'li sivil faşistlere karşı yöneltilmişti. Şimdi de aynı tavır sergilenmektedir. Faşistleşme MHP'nin adamlarının yönetimlere gelmesinde aranmaktadır. Akbulut'un yerine Mesut Yılmaz'ın gelmesi, *"ANAP içinde MHP'li kadroların egemen kılınmaya başlanmış"* olduğu tespiti ile ANAP ve iktidarında nitel bir değişiklik yapılmış gibi bir sonuç çıkarılmaktadır. Kısacası PKK buradaki tespitleri ile, faşist Türk devletinin niteliğini kavramamış, faşizmi şu veya bu düzen partisinde arayan bir konumdadır. PKK yeni bir durum ortaya çıkmış gibi bir tavır takınarak, kendi taktiğinin temel taşlarını dizmektedir.

Makalede devamla tekrar HEP'in seçim dışı bırakılmasından bahsettikten sonra şu tespiti yapmaktadırlar:

"HEP mücadelemizin ortaya çıkardığı elverişli zeminde ve legal çerçevede Türkiye ve Kürdistan halklarının çıkarlarını savunmaya çalışan bir oluşum olduğundan TC için bir hedef durumundadır. Başlangıçta kendi güdümünde ve reformistlerin sürükleyeceği legal bir partinin oluşumuna sıcak bakan ve ulusal kurtuluş mücadelemize karşı kullanmayı hedefleyen TC, bu silahın ters tepmesi ve mücadelemizin bu zeminden de yararlanma ustalığını göstermesiyle en küçük bir legal oluşuma dahi tahammül edemez bir karakterde olduğunu sergilemekte gecikmedi. Bunun sonucudur ki, ***Kürdistan'da burjuva partilerin artık silindiğini ve halkın kendisine daha yakın bulduğu için HEP'e destek vereceğini hesaplayarak Kürdistan halkının iradesini çiğneyip HEP'i seçim dışı bırakma yoluna gitmiştir.*** *(abç) Böylelikle, geliştireceği terör ve imha politikalarının önüne engel olabilecek bir oluşumun mecliste yer almasını engellemeyi hedeflemiştir." (sayfa 4)*

Burada HEP ile TC'nin karşı karşıya konmasından sonra, sıra TC'nin politikasına karşı mücadeleye gelmektedir. Tavırları şöyle:

"... Nasıl ki, TC'nin dizginsiz terör politikası halkımızın yükseltilen silahlı ve siyasal mücadelesiyle boşa çıkarılmışsa, halkımızın özgür iradesini boşa çıkarma ve seçimlerde safdışı etme politikası da ancak TC'nin kapattığı kapıyı ustaca yöntemlerle açarak bu kapıdan girmekle etkisiz kılınabilecekti. Bunun için de Kürdistan halkının temsilcilerinin çeşitli yol ve yöntemleri bulması gerekecekti. ... Ya kendi amaçlarına uygun herhangi bir oluşuma oy verecek, ya bağımsız adaylarla seçimlere katılacak ya da seçimleri boykot edecekti. ..." (sayfa 4)

"... Bugün mücadelemizin ulaştığı seviye açısından ele alındığında, halkımızın iradesini legal platformlarda da konuşturmanın önemli yararları vardır. ... Bu açıdan Kürdistan halkının kimliğine ve çıkarlarına saygılı demokrat, yurtsever milletvekilleri düşmanın katmerli özel savaşını frenleme, halkımızın çıkarlarını parlamento kürsüsünden de savunma ve düşman saflardaki çelişkileri derinleştirme gibi roller oy-

nayabileceklerdir. Bu nitelikteki adayların içinde yer aldığı bir oluşuma oy vermek Kürdistan halkının çıkarlarına olabilecektir." (sayfa 4)

Görüldüğü gibi bu yazıda PKK neyi savunacağına karar vermiş gibi görünse de, gerçek anlamda henüz kararsızdır. *"Kürdistan halkının çıkarlarına* ***olabilecektir"*** tespiti, aynı zamanda *"**olmayabilecektir**"*'i de içinde barındırmaktadır. Yani PKK da tam emin değil. Fakat "olabilir"liği gözönüne alarak, "denemekte fayda var" politikası ile belirsizliği savunan bir yaklaşım sergilemektedir. Bu tespitle, seçim sonrasında ortaya çıkabilecek ters durumlarda tavır değiştirmenin —biz zaten olur demedik mi, olabilecektir dedik gibi tavır değiştirmenin— temelini, seçim öncesinde atmışlardır.

İşte bu "olabilecektir" politikası temelinde de taktiklerinin ne olduğu, kimin desteklenmesi gerektiği bağlamında şu tespiti yapmaktadırlar:

"Tüm bu nedenlerle, HEP'in SHP ile oluşturduğu ve SBP'nin de katıldığı seçim ittifakı desteklenmesi gereken bir ittifaktır. ..." (sayfa 4)

Burada alıntıya ara vererek bir noktaya dikkat çekmek gerekiyor. Sözkonusu nokta, PKK'nın taktikler hakkında sunduğu üç seçenek içinde olan ilk seçeneğin *"kendi amaçlarına uygun herhangi bir oluşuma oy vermek"* olduğudur. PKK'nın burada kendi amaçlarının HEP-SHP ittifakının amaçları ile uygunluk arzettiğini açıklamaktadır gerçekte. Bunu belirttikten sonra yine alıntıya dönüp, sözkonusu ittifakın desteklenmesinin gerekçelerine bakalım:

"... Ancak en önemlisi de tarafların üzerinde anlaştıkları siyasal ilkelerdir. Bunlara göre, Kürt halkının kimliğinin tanınması, özel valilik, özel kolordu, özel tim, koruculuk sisteminin dağıtılması, Kürt halkına yönelik şiddet politikasının sona erdirilmesi, siyasal faaliyet ve örgütlenme özgürlüğünün geliştirilmesi, zindanların boşaltılması gibi konularda ***seçimlerden sonra çalışmalar yürütülecektir****(abç). Bu Kürdistan halkına dayatılan dizginsiz terör politikalarının, katmerli özel savaş politikasının darbelenmesi demektir. Kürdistan halkının çıkarları doğrultusunda düzenlemeler yapılması demektir. Halkımızın legal örgütlenmesi yolunda imkanların artması demektir. ..." (sayfa 4)*

Yine altını çizdiğimiz yer, tarafların seçim öncesi üzerinde anlaştıkları esas konu, sözkonusu *"konularda seçimlerden sonra çalışmalar yürütülecektir"* noktasıdır. Bu çalışmaların sonuçları doğal olarak belirsizdir. Çalışmalar sonrasında, yukarıda sayılan noktalarda herhangi bir başarı elde edilmese de, taraflar bu noktalarda *"çalışmalar yürüttüğünü"* söyleyebilecektir. En önemli nokta ise, bütün bu çalışmaların, faşist Türk devletinin çizdiği sınırlar içinde yürütülecek olan çalışmaların, ***reform çalışmaları*** olduğu noktasıdır. Öyle ki, ***SHP-HEP birliğinin anlaşma temeli, TC devletinin birliği ve bütünlüğüdür.*** Yani bağımsız bir Kürdistan, ya da ulusların kendi kaderini tayin hakkı bu anlaşmada yoktur. Oysa bu nokta, tam da sorunun özünü belirleyen bir noktadır. PKK bunu unuttuğu için, bütün seçim taktiğini bu "olabilecek" garantisi de olmayan reformları elde etme anlayışı üzerine kurmaktadır. Tekrar belirtelim ki, biz, herhangi bir demokratik hak ve reform için mücadeleyi reddetmiyoruz. Reddettiğimiz, reformlar için mücadelenin ***reformist biçimidir.*** Biz, reformlar için mücadelenin devrimci biçiminden, yani, reformlar için mücadelenin, devrim için mücadeleye tabi kılınarak yürütülmesinden ve devrime hizmet etmesinden yanayız. PKK seçim taktiği ile, daha azgın baskı yerine, azgın olmayan bir baskıyı seçme tavsiyesi, buna destek verme ve bunu da irade belirleme olarak adlandırma noktasında konaklamaktadır.

Alıntının son bölümünde yapılan *"halkımızın legal örgütlenmesi yolunda imkanların artması demektir"* tespiti, hiç de iyiye alamet değildir. Şayet faşist Türk devleti izin verir de, T"K"P, TİP gibi düzen sınırları içinde çalışma mümkün olursa, PKK legale çıkmaya hazırdır. Aksi halde bu tespitin hiçbir anlamı olmaz. Çünkü, Kürt halkı da diğer halklar gibi düzen partilerinin kuyruğunda gittiği, misak-ı milli sınırlarını tehdit etmediği sürece, legal örgütlenme imkanına sahiptir...

Bütün bunlar göstermektedir ki, PKK'nın seçimlerdeki taktiği reformist bir taktiktir. Bu reformistlik kendisini, SHP'nin değerlendirmesinde de ortaya koymaktadır. Tavırları şöyle:

"... SHP'nin konumu konusunda elbetteki hayalci olmamak gerekiyor. SHP devletçi, kemalist bir partidir. Türk milliyetçiliğini esas almaktadır. Ancak uluslararası koşulların da zorlamasıyla son dönemlerde politikalarında bazı demokratik düzenlemelere gitme zorunluluğunu duyuyor, Sosyalist Enternasyonal Konsey toplantısında verdiği sözler vardır. İdamlara karşı olduğunu, köy koruculuğunu kaldıracağını, Kürt halkının varlığını tanıdığını ifade etmektedir. Bütün bu konularda ne kadar ciddi olup olmadığını elbetteki pratik gösterecektir. ***Ancak en azından Kürdistan halkına karşı ANAP, DYP gibi katmerli bir düşmanlık politikasını uygulamaya koyamayacaktır.****"(abç) (sayfa 4)*

İşte gelip dayanılan nokta, altını çizdiğimiz yerde ortaya çıkmaktadır. PKK'ya göre, *"SHP devletçidir"*, *"SHP kemalisttir"*, *SHP Türk milliyetçisidir"*. Bütün bunlar doğrudur. Peki ama, bütün bu özelliklere sahip olanlar, TC'nin varlığından beri Kürt ulusuna ve diğer azınlık milliyetlere karşı en büyük soykırımı, en yoğun baskı ve zulmü uygulayanlar değil midir? Ermenilerin soykırımı, Kürt isyanlarının bastırılması, Kürtlerin katledilmeleri, diğer ismini tek tek saymayacağımız azınlık milliyetler üzerindeki baskı, zulüm, Türkleştirme, yok etme politikası vb. vb. hepsi de Türkiye'de faşizmin adı olan Kemalizm iktidarları tarafından gerçekleştirilmemiş midir? TC tarihinde iktidara gelen hangi parti olursa olsun, Kemalizmin şu veya bu biçimindeki uygulayıcısı olmuştur. "Türk solu" olarak adlandırdığı örgütlerin Kemalist bakış açısını aşamadığını iddia eden PKK'nın bu tavrı gerçekten çok ilginç bir tavırdır. PKK, tam da bu niteliklere sahip olanlara karşı mücadele etmesi gerekirken, en azından seçimler bağlamında pratik olarak desteklenmesini savunmaktadır.

Neden? Çünkü, SHP'nin *"Sosyalist Enternasyonal Konsey toplantısında verdiği sözler var"*mış. Öncelikle belirtilmesi gereken şey, "Sosyalist Enternasyonal" olarak bilinen örgütün kendisinin bizzat karşı-devrimci bir örgüt, yapılanma olduğudur. Nasıl oluyor da, SHP'nin kendisinin niteliği ile uyuşan bir örgütün konsey toplantısında verdiği sözlere göre *"zaman gösterecektir"* diye, destekleme politikası savunulmaktadır?

Biz, verilen sözlerin aldatmaca olduğu konusunda PKK'ya garanti verelim. Bazı göstermelik hakların verilmesi dışında, herhangi bir çözüm getirilmeyecektir. Bu verilecek bazı göstermelik haklar da, Kürt ulusunun ulusal kurtuluş mücadelesinin yükselmesini engelleme hedefi ile verilecek haklardır. PKK kendisini düzeltmezse, bu reforme etme işine alet olacaktır. Gidişat bu yöndedir. Bizim istediğimiz bu gidişatın engellenmesidir. Hatırlatmakta belki de yarar vardır. Kemalizmin babası da "Kurtuluş Savaşı" döneminde Kürtlere özgür olma sözlerini vermişti. Ne zaman ki savaş sona erdi, Kürtlere özgürlük yerine baskı ve zulüm geldi. Bu tarihi gerçeklerin de unutulmaması gerekiyor.

Ayrıca yaptığımız alıntıda açıkça ortaya çıkan bir başka yanlış yaklaşım da, baskının tümden yokedilmesi değil, varolan baskı biçimleri arasındaki en az kötü olanının seçimidir. *"SHP, DYP ve ANAP gibi katmerli bir düş-*

*manlık politikasını uygulamaya koyamayacak"*mış. İşte, burjuva partilerine bu çürük temellerle güven duyulmaktadır. Oysa, PKK, HEP-SHP ittifakının desteklenmesi gerektiğini savunurken, SHP genel başkanı İnönü, şunu açıkça söylemekte idi:

"Biz ülke bütünlüğü için gerekeni yaptık. Yaptığımız bölücülük değil, tam tersine bütünleştiriciliktir. Ayrılıkçı güçlere karşı iktidara geldiğimizde uğraşacağız. Bundan kimsenin şüphesi olmasın." (11 Ekim 91 tarihli Milliyet, sayfa 9)

İşte desteklenmesi gereken bir ittifakın başı, yapılan ittifak ve *"ayrılıkçı güçler"* hakkındaki tavırlarını böyle dile getirmekte idi. Bunlar, *"Sosyalist Enternasyonal Konsey toplantısında"* verdiği sözlerden sonra söylenen sözlerdir. Yani, *"ülkenin bütünlüğü"* SHP için de tartışılamaz bir sorundur. PKK taktik adına bunlara oy verilmesini savunmuştur. Ne acaip bir görüntü?! Misak-ı milli sınırlarını "parçalamak" isteyenlerle, parçalanmasına karşı olanlar aynı yerde. Tutarlılık açısından SHP, PKK'dan daha tutarlıdır. Biraz da olsa bunu hisseden PKK, taktiğini çizdikten sonra şu tespitleri yapma ihtiyacını duymakta ve sorunu başka yöne çevirmektedir. Tavırları şöyle:

"... Bugün Kürdistan zemininde SHP listelerinden milletvekilliğine aday lığını koyanlar ağırlıklı olarak HEP üyeleridir. Dolayısıyla Kürdistan'da oylar SHP'ye değil, özünde HEP'e verilecektir. HEP adaylarının şahsında halkımız kendi iradesini ortaya koyacak-tır. ..." (sayfa 4)

Burada *"HEP adaylarının şahsında halkımız kendi iradesini ortaya koyacaktır"* denirken, açıkça oyların da HEP'e gideceğini tespit etmelerine rağmen, aynı paragraf içinde şunlar söylenmektedir:

"... Çünkü uğruna seferber olunacak olan ne SHP'dir, ne HEP'tir, ne de şahıslardır; uğruna seferber olunacak olan Kürdistan halkının ulusal uyanışı ve birliğidir. ..." (sayfa 4)

PKK, ne için seferber olacağını açıkça birbirine karıştırmış durumdadır.

Önce, HEP-SHP ittifakı desteklenmelidir tespiti yapılmakta, ardından bu destek içinde oyların, özünde HEP'e gideceği söylenmekte; bütün taktik bu temelde yükselmektedir. Ondan sonra da, uğruna seferber olunan bir parti için —HEP için ve tabii ki, öncelikle HEP adaylarının ağırlıklı olarak Kürt kökenli olmaları da işin içindedir— seferber olunacak bir parti olmadığı söylenmektedir. Yapılan ajitasyon da PKK'nın bu konudaki reformist tavrını kurtaramıyor. Sonuçta istense de, istenmese de uğruna seferber olunanlar HEP ve SHP olmuştur. Kitlelere verilen bilinç reformist bir bilinç olmuş ve pratikte de SHP'ye destek verilmiştir.

Kısaca toparlarsak, PKK, HEP şahsında engellenmek istenen *"Kürt halkının iradesi"* önündeki engelleri kaldırmak için *"bütün gücü ile"* çalışmıştır. Sonunda ne yapıp yapıp bir yolunu bulmuş ve HEP'in SHP ile kurduğu ittifakı destekleyerek sözkonusu engelleri *"ortadan kaldırmış"*tır. Bu engelleri ortadan kaldırmak çok önemli olduğu için, *"bazı koşulları benimsemesi koşuluyla burjuva muhalefet partilerinden biri ya da bir kaçıyla seçim ittifakına"* girme tavrını takınmıştır. Bu tavrı gerekçelendirirken olsun, taktiğin hedefleri sorununda olsun, bütün yaklaşım reformizm dışına çıkmayan bir yaklaşımdır. Oysa bu seçimlerde yapılması gereken şey, "Kürt halkının iradesi"ni, Kürt ulusunu ve diğer azınlık milliyetler üzerindeki baskı ve zulmün kaynağı olan faşist Türk devletinin sunduğu, ezenlerin kim olacağı konusunda tercih seçimini kökten reddetmekti.

HEP seçimlere SHP ile ittifak kurarak değil de, tek başına katılmış olsaydı da, tek doğru tavır boykot tavrı idi. Gerçek anlamda, ancak o zaman, Kürt ulusunun örgütlülüğü, bilinci ve birliği tespit edilebilirdi. O zaman düzenden tam anlamıyla kopmuş yığınların seçmen bazında ne ölçüde olduğu çok net olarak görülebilirdi. (PKK kendini kendi ilan ettiği ölçüde güçlü görüyorsa; devrimci bir propaganda temelinde bağımsız adaylarla da seçime katılabilirdi. Madem ki Kürdistan'da burjuva partilerinin silindiği tespiti yapılıyordu, o halde bağımsız adaylarla da, devrimci bir propaganda temelinde katılmanın engeli ne idi? Böyle bir katılımda da bu kez PKK'nın yaptığı propagandanın seçmen bazında gerçek gücünün ne olduğu çıkartılabilirdi. PKK katılımda da bunu değil, bir burjuva partiler ittifakını destekleme "ince taktiği" ile reformist bir konum sergiledi.)

Kürt ulusunun özgür iradesinden seçimler bağlamında ancak, ezen ulus ile ezilen ulusun olmadığı, eşit koşulların olduğu şartlarda bahsedilebilir. Ezen ulus ile ezilen ulusun olduğu, ezilen ulusun varlığının bile inkar edildiği şartlarda, kendisini ezenlerin seçiminde şu ya da bu partiyi seçmesi koşullarında, o, ulusun kendi özgür iradesini kullandığından bahsedilemez.

İçinde bulunulan şartlarda, PKK, sunulan seçim sahtekarlığını, burjuvazinin çizdiği sınırların dışına çıkmaksızın kabul etmekle, zaten, sorunun kendisini kavramadığını göstermiştir. Kürt ulusuna verdiği bilinç ise, pratik olarak, bu düzen yıkılmadan da kurtulabileceği bilinci olmuştur. Açıktır ki, böyle bir politika ile Kürt ulusunun kurtuluşu sağlanamaz.

(23.12.1991)

Kuzey Kürdistan'da seçim sonuçları ve PKK'nın tavrı

YUKARIDA ortaya koyduğumuz, PKK'nın seçim öncesi tavrı yayınlanmadan önce, Serxwebun sayı 118 elimize geçti. Bu sayıda A. Öcalan'ın seçimleri değerlendiren 21 Ekim 1991 tarihli konuşması ve imzasız kısa bir makale bulunmaktadır. Biz bu iki yazı içinde eleştirilmesi gereken bir çok sorunun olduğunu belirtip, yine bizim tüm sorunlara tavır takınmayacağımızı açıklamak istiyoruz. Yazımızı seçimlerle ilgili bazı temel sorunlarla sınırlandırıyoruz.

A. Öcalan konuşmasına şu tespitle giriş yapmaktadır:

*"20 Ekim seçimlerinin sonuçlarına bakıldığında; halkımız nezdinde girilen büyük siyasi ve ulusal uyanışa, bilinçlenmeye, örgütlenmeye ve son tahlilde ulusal kurtuluş savaşımıza karşı özel savaşın bir taktiği olarak geliştirildiği gözönüne getirilirse, **Kürdistan'ı esas itibariyle teşkil eden 25 civarında il bazında daha şimdiden kesinlikle bağımsızlık çizgisinin kazandığı söylenebilir.**(abç)" (Serxwebun sayı 118, sayfa 1)* Biz esas olarak altını çizdiğimiz tespitin, seçim sonuçlarını ortaya koyarak, abartmalı ve yanlış bir tespit olduğu üzerinde duracağız. Bu konuyla ilgili olarak ikinci makalede de şu tespit yapılmaktadır:

"... Evet, TC'nin Kürdistan halkının iradesini yansıtmamak için binbir çeşit oyun çevirdiği erken seçimlerin galibi Kürdistan halkı oldu. Kürdistan halkı ortaya koyduğu ulusal tavırla iradesini TC parlamentosuna kadar yansıtmayı başardı. ..." (sayfa 3)

Sözkonusu "başarı" SHP listelerinde adaylığını koyan HEP kökenlilerin –20 civarında– milletvekili seçilerek meclise girmeleridir. Biz seçim öncesi tavırlarını değerlendiren yazımızda, PKK'nın somut olarak –taktik adına– SHP'nin kuyruğuna düştüğünü, reformist bir taktik izlediğini ve "halkın iradesi" sorununda yanlış bir pozisyonda olduğunu ortaya koyduk. Bu sorunlar, bu makalelerde de kendisini ortaya koymaktadır. Biz tekrardan kaçınmak için, bundan önceki yazımıza atıfta bulunmakla yetiniyoruz.

Şimdi gelelim Kuzey Kürdistan'da PKK tarafından kesinlikle *"bağımsızlık çizgisinin zaferi"* olarak yorumlanan seçim sonuçlarına. Somut olarak 23 seçim çevresini –19 il– ele aldığımızda ortaya çıkan sonuç şöyledir:

Seçim çevresi	Toplam oy	Kullanılan oy	%	Geçerli oy	SHP'nin oyu	Toplam oy %(*)	Geçerli oy %	1987 %	Fark %(*)
Adıyaman	219.492	175.435	79.92	171.161	46.542	21.2	27.19	24.4	+2.79
Ağrı	167.465	129.852	77.53	121.615	18.656	11.1	15.34	15.3	+0.04
Batman	124.205	105.393	84.85	101.346	53.499	43.07	52.78	18.6	+34.18
Bingöl	99.893	80.796	80.88	78.791	13.805	13.8	17.52	15.1	+2.42
Bitlis	102.237	86.292	84.4	82.112	17.995	17.6	21.91	13.2	+8.71
Diyarbakır 1	272.981	205.270	75.19	188.512	74.048	27.12	39.28	30.4	+8.88
Diyarbakır 2	132.595	110.173	83.08	105.969	76.007	57.32	71.72	15.9	+55.82
Elazığ	258.542	208.186	80.52	201.882	31.268	12.00	15.48	18.9	–3.42
Erzincan	146.443	117.377	80.15	114.482	37.447	25.57	32.7	33.6	–0.9
Gaziantep 1	339.371	339.371	100.00	262.705	77.440	22.8	26.47	34.6	–5.13
Gaziantep 2	174.151	146.042	83.85	142.366	36.310	20.8	25.5	24.0	+1.5
Hakkari	57.938	44.105	76.12	42.726	8.966	15.47	20.98	23.6	–2.62
Malatya	344.407	271.669	78.88	264.105	69.484	20.17	26.3	24.9	+1.4
K.Maraş 1	236.442	197.395	83.48	191.932	30.294	12.8	15.78	17.1	–1.32
K.Maraş 2	168.538	132.733	78.75	129.584	31.063	18.43	23.97	24.5	–0.53
Mardin	217.154	177.231	81.61	171.786	92.700	42.68	53.96	28.3	+25.66
Muş	138.665	109.446	78.92	106.498	45.035	32.47	42.28	19.3	+22.98
Siirt	93.611	77.925	83.24	72.707	28.516	30.46	39.22	16.8	+22.42
Ş.Urfa 1	216.148	171.272	79.23	166.308	33.093	15.3	19.89	13.6	+6.29
Ş.Urfa 2	148.174	130.747	88.23	119.864	26.144	17.64	21.81	16.9	+4.91
Şırnak	86.549	68.872	79.57	66.277	41.302	47.72	62.31	32.7	+29.61
Tunceli	67.741	51.246	75.64	48.614	28.201	41.63	58.01	54.8	+3.21
Van	231.903	196.023	84.52	190.623	40.953	17.65	21.48	14.0	+7.48
Toplam	4.044.645	3.332.851	82.4	3.141.965	958.768	23.7	30.5	21.4	+9.1

Kullanılmayan oy	711.794	%	17.59
Geçersiz oy	190.886	%	4.71
Toplam	902.680	%	22.3

(*): Toplam oya göre % (yüzde) hesabı ve aradaki fark hesabı bize aittir. Diğer veriler Hürriyet gazetesinin 23 Ekim 1991 tarihli sayısından alınmıştır. Ayrıca kullanılmayan ve geçersiz oyların hesabı da bize aittir.

SHP 958.768 oy, % 23.7; ANAP 709.441 oy, % 17.54; DYP 698.975 oy, % 17.28; RP 651.693 oy, % 16.11'dir.

Bu oyların geçerli oylara göre yüzdesi şöyledir: SHP % 30.5, ANAP % 22.58, DYP % 22.25, RP % 20.74'tür.

Biz hesapları toplam oya göre de yapsak, geçerli oya göre de yapsak, ikinci büyük "parti", kullanılmayan ve geçersiz oyların "parti"sidir. Bu oylar, toplam oya göre % 22.3, geçerli oya göre ise, % 28.73'tür. Bu oyların toplamı ise 902.680'dir.

SHP'nin HEP ile ittifakına rağmen aldığı oylar, bu oylardan sadece 56.088 oy fazladır. 1987 seçimlerine göre SHP'nin oy fazlalığı, geçerli oylara göre % 9.1'dir.

SHP'nin aldığı oyların tümünün HEP hanesine yazılması durumunda bile, PKK'nın yaptığı "bağımsızlık

çizgisi zafer kazandı" tespitinin hiç de sağlam temellere dayanmadığı ortaya çıkmaktadır. Yukarıda ortaya koyduğumuz tablodaki 23 seçim çevresinin 9'unda SHP'nin hiç bir milletvekili çıkarmadığını da eklersek, bu büyük iddianın yanlışlığı daha da açık bir biçimde ortaya çıkmaktadır. Kuzey Kürdistan'da "25 il bazında" "bağımsızlık çizgisinin kazandığı"nı söylemek, var olan gerçek durumu tersyüz etmektir.

Biz, ortaya konan verilerden yola çıkarak, PKK'nın Kürdistan'da burjuva partilerinin silindiği yönlü tespitlerinin hayal ürünü, abartılı tespitler olduğunu düşünüyoruz. Bu konudaki tavırları şöyledir:

*"ANAP'ın, DYP'nin artık Kürdistan'da kalacağını sanmıyorum. **Onlar şimdiden yüzde on düzeyinde yoktur. Ve onları da herhalde ikna, biraz da zorla çekeceğiz. Zaten SHP, DSP bitmiştir. Esas itibariyle biz varız anlamına geliyor, diğerlerini içimizde erittik.** (abç) (sayfa 7)*

Yukarıda aktardığımız veriler, burada ortaya konan tavrın, hayal ürünü olduğunu göstermektedir. Bunu başka türlü nitelendirmek mümkün değildir. SHP bağlamında söylenenler ise, kendi içinde de çelişkilidir. Hem HEP-SHP ittifakı desteklenmekte, hem de SHP'nin zaten bittiği tespit edilmektedir. "Esas itibariyle biz varız" tespiti kendi kendini aldatmaktan başka bir şey değildir. SHP'nin oylarını dışta bırakırsak, diğer üç partinin, ANAP, DYP, RP'nin oyu, geçerli oylara göre –bu oylar 3.131.965'dir– oy yüzdesi % 65.56'dır. Aldıkları oyun toplamı ise 2.060.109'dur. Diğer oyları hesaba katmasak bile, PKK'nın "sağ blok" olarak adlandırdığı kesimin oy potansiyelinin Kuzey Kürdistan'da hala çoğunlukta olduğu ortaya çıkmaktadır. PKK var olmayan bir durumu varmış gibi göstererek kendisinin çok güçlü olduğu imajını yaratmaktadır. Bu temelde de yürütülen yanlış politika gizlenmektedir.

Sonuçların bize gösterdiği gerçek durum şöyledir: Toplam temel alındığında, bilinçli ya da bilinçsiz oy kullanmayan, oy kullandığında da geçersiz oy kullanan kesim % 22.3'lük bir potansiyele sahiptir. Bu kesim şu ya da bu biçimde, faşist Türk devletinin sunduğu seçimlerden herhangi birşey beklememektedir. Bu durum, PKK'nın HEP-SHP ittifakının desteklenmesi gerektiği politikasına rağmen böyledir. İşte üzerinde durulması gereken esas kesim bu kesimdir.

Gerek PKK'nın tavrı içinde, gerekse de burjuva gazetelerinin ortaya koyduğu tavırlarda bu kesim gözardı edilmektedir. PKK, Kürdistan halkının bu kesimini gözardı ederek, çokça bahsettiği "halkın iradesi"nin sadece HEP-SHP ittifakına oy verenlerin "iradesi" ne indirgemektedir. Biz "irade"nin bu biçimdeki savunusunun da yanlış bir savunu olduğun belirtelim.

Diğer bir sonuç ise, PKK'nın diğer Kürt örgütleri ölçüt olarak alındığında güçlü olmasına rağmen, Kuzey Kürdistan'da belli bazı bölgeler dışında hiç de kendini gösterdiği ölçüde güçlü olmadığı şeklindedir. Somut seçim öncesi taktiklerini gözönüne aldığımızda, SHP'nin 1987 seçimlerindeki oy oranını da karşılaştırdığımızda, Diyarbakır, Mardin, Muş, Siirt, Batman ve Şırnak illeri dışında HEP-SHP ittifakının oyları, 1987 SHP'nin oyları arasındaki fark cüzi bir farktır. Belli bazı illerde bu fark *eksi* olan bir farktır. Bu durum açıkça göstermektedir ki, PKK var olan gücünü olduğu gibi göstermemekte, tam tersine abartmaktadır. Bu temelde yapılan, yapılacak politikalar ise yanlış sonuçlara götürür, götürmektedir.

Bu iki sonuçtan çıkan bir başka sonuç ise, Kuzey Kürdistan'da burjuva partilerin –SHP de dahil– oy potansiyeli hala büyük bir potansiyeldir. Bu oy potansiyeline, PKK'nın taktiği sonucu, biraz daha katkıda bulunulmuştur. Her ne kadar "zafer" olarak değerlendirilse de, bu taktikle faşist Türk devletinin seçim oyununa gelinmiştir. Seçim sonuçlarını kısaca aktardıktan sonra, makalelerde olan başka sorunlara geçelim.

Bu sorunlardan biri, A. Öcalan'ın "demokrasi için mücadele" adına takındığı tavırdır. Kendilerinin "demokrasi" için mücadele eden tek güç olduklarını ortaya koymak amacıyla ilkönce şu tespit yapılmaktadır:

"Türkiye zemininde zaten çok kısa bir zamanda devrimcilik boğduruldu; geriye kalanlar, direkt veya dolaylı özel savaşa hizmet ettirilen gruplar olmaktan kurtulamadılar." (sayfa 5)

Burada sınır konmadan yapılan tespitlerin A. Öcalan'ın hayalinin ürünü olduğu, devrimciler hakkında yapılan bu genel değerlendirmeyi reddettiğimizi açıkça söylüyoruz. Bu sınırlamasız genel tespitin yanlışlığı burayla sınırlı kalmamaktadır. Devrimcilik "boğulduğuna" göre, geriye, kendisine "sol" görünüm veren legal burjuva partileri kalmaktadır. A. Öcalan da legal çerçeveden dışarı çıkmamaktadır. Tavrı şöyle:

"Evet seçimlere bakalım, solun sesi soluğu var mı? Sol gerilemiş deniliyor. Güya yüzde otuzlara kadar gerilemiş. Evet, doğrudur, daha da geridir. Sol, demokrasi cephesi bu kadar geriliğini, taktiklerinin devrime-demokrasiye hizmet etmekten öteye, sağa hizmet ettiğini, sağ-faşizm karşısında bir hiç olduğunu savaşımın emaresini bile göstermediğini neyle izah edecek?" (sf. 5)

Burada sözkonusu edilen "sol", açıktır ki, seçimlere katılan burjuva partilerinin içinde kendine sosyal-demokrat diyen kesimdir. Yüzde otuzlara kadar gerileyen oylar bunların oylarıdır. Bu burjuva partilerinin karşı-devrimci niteliğinin doğru kavranmaması sonucu, A. Öcalan, bunların taktiklerinin devrime-demokrasiye hizmet etmediğinin hesabını sormaktadır. Devrimciler, Komünistler, burjuva partilerinin taktiklerinin devrime-demokrasiye hizmet etmesini beklemezler, böyle bir beklentiye karşı, açık ve kesin bir mücadele verirler. A. Öcalan sosyal-demokrasiye karşı yanlış beklentilerle doludur. Neyi savunacağını birbirine karıştırmaktadır. Bu karıştırma sonucudur ki, şu tavrı takınmaktadır:

"... Seçim çare değil diyorlar, peki faşizm mi çaredir? Sağ blokun -ki faşistlikte birbirlerinden geri değiller- gelişmesi mi çaredir ... Evet, çare olan nedir ve gelişen faşizme karşı ne yapacaksın?" (sayfa 5)

Böylece, *"gelişen faşizme karşı"*, *"sağ blokun gelişmesine"* karşı yapılacak tek çare kalmaktadır. O da "sol" bloku geliştirmek. Bu da ancak seçimlere katılınırsa mümkündür. PKK da bunu yapmıştır. İşte ortaya konan seçenek, ya faşizmin gelişmesine göz yumacaksın, ya da seçimlere katılıp "sol bloku" geliştireceksin. Başka bir seçenek yoktur...

Biz, PKK'nın faşist Türk devletinin tüm kurumları ile faşist olduğunu kavramadığı, bu yüzden "gelişen faşizm" vb. tespitler yaparak kendi taktiğini haklı göstermeye çalıştığını, seçim öncesi tavırlarını eleştirirken ortaya koyduk. Bu yanlış yaklaşım, bugün, dün Türkiye-Kuzey Kürdistan'da faşizmin olmadığı, bunun gelişmekte olduğu sonucunu çıkararak, asıl sorunun faşizmin gelişmesini engellemek olduğu, bu temelde de taktik geliştirmek gerektiği sonucunu çıkarmaktadır. Bu arada unutulan şey ise, kurulu faşist devletin yıkılması mücadelesidir. Bu unutulduğu için de, artık sorun, parlamento çerçevesinde "demokrasi" için mücadele sorunudur. Bu da ancak PKK'nın önderliğinde yürütülebilecek bir sorundur. PKK bu konumu ile açıkça sosyal-demokratlığa soyunma yolundadır. "Gerçek" sosyal-demokrat olduklarını göstermek için şu tavrı takınmaktadırlar:

"Şimdi Türkiye'deki sosyal-demokratçılığın da sahteliğini göstermek için içine girdik ve hakettikleri bir dersi çok güzel bir biçimde verdik." (sayfa 5)

İşte PKK "sahte" sosyal-demokrat-

lara böyle "güzel" dersler vermektedir. Bu "güzel" derslerin ortaya çıkardığı sonuçlar ise şöyledir:

"Bu yakın dönemde çeyrek gelişme de bu haliyle sosyal-demokratlık, demokratlık olamaz. Yani onların payı da çeyreğe yetişiyor, fakat sahibi yok. (abç) Türkiye'de ister burjuva anlamda, ister halk demokrasisi anlamında, bir demokratçılığa sınır konulsa yüzde yirmibeştir. Çeyrektir. Sahibini bekliyor. Bunun SHP tarafından da DSP tarafından da doldurulamayacağı açıktır. Peki bir demokratik halk seçeneği çıkar mı? Bizim SHP'ye, DSP'ye yaptırdığımızı gözönüne getirirsek, herhalde bunu da biz yaptırabileceğiz." (sayfa 7)

İşte sosyal-demokratlık, demokratlık çeyreğinin gerçek sahibi... PKK için burjuva demokrasisi de olsa, halk demokrasisi de olsa farketmez. Nasıl olsa ikisi de demokrasidir... Biz herhalükarda burada ortaya konan görüşler temelinde, savunulsa savunulsa, ancak burjuva demokrasisinin savunulabileceğini vurgulamak istiyoruz. Birbirinden kökten değişik iki ayrı demokrasi mücadelesinin birbirine karıştırılması sonucu, PKK "demokrasi mücadelesinde" tek öncü örgüt durumuna gelmektedir. A. Öcalan'ın tespiti şöyledir:

*"Şimdi çok açık görecekler ki, Türk-İslam sentezi ve faşizmi, ANAP-DYP liberalizmi, alacağını almıştır. Geriye kalanlar eğer kendilerini savunmak istiyorlarsa, yapmaları gereken tek şey **PKK'nın öncülüğünde demokrasi savaşımına alçak gönüllüce girmeleridir ve artık bundan başka bir seçeneğin olmadığını görmeleridir. İnanıyoruz ki, gelişmeler bu temelde hızlanacaktır.**(abç) (sayfa 7)*

"Artık Türkiye'nin kaderi, Kürdistan'ın kaderi bir anlamda önderlik ettiğimiz mücadelemizle belirleniyor. En önemli yenilik zaten budur." (sayfa 7)

Bu ve benzeri tavırlar daha çok aktarılabilinir. Fakat öz olarak ortaya konan politika, sosyal-demokratçılığa soyunan, reformist bir politikadır. Ayrıca, "demokrasi" mücadelesinin tek önder gücü olmaları, hem olgu olarak yanlıştır, hem de gerçekten böyle bir durum olsaydı, bu mücadele burjuva demokrasisinin ötesine geçmeyen mücadele olacağından dolayı yanlıştır. Böylesi bir "demokrasi mücadelesinin" öncülüğü ne Türkiye'yi ne de Kürdistan'ı kurtaramaz. Kürt ulusunun gerçek kurtuluşu bu ve böylesi politikalarla mümkün değildir.

"Demokrasi" mücadelesindeki reformizmi ortaya koyduktan sonra, bir başka reformizm yönüne değinmek istiyoruz. Bu yön, terör-şiddeti faşist Türk devleti ile uzlaşma için bir araç olarak gören yöndür. Bu bağlamda nasıl olur da, hem devlete karşı şiddeti savunmaktadırlar, silahlı mücadele yürütmektedirler, hem de uzlaşmaya çalışmaktadırlar diye sorulabilir. Biz bunun mümkün olduğunu belirterek, PKK'nın tavrını ortaya koyalım. Bu konu ile ilgili önce şu tespit yapılmaktadır:

"Bizi tecrit ederek imhaya almanın sonuç veremeyeceğini bu seçimle çok iyi gördü; en büyük ders oldu. Hatta intikam dersi oluyor. Peki, buna rıza gösterip bir uzlaşma yoluna girebilir mi? Göreceğiz." (sayfa 7)

Burada sözkonusu edilen açıktır ki, faşist Türk devletidir. İşte bu "göreceğiz" sorusuna biraz ilerde şu görüntüler verilmektedir.

"Burada, demek ki çarpışma yönü ağır basan bir durum sözkonusu olacaktır. Önümüzdeki dönemde çatışacağız. Terör yönü ağır basan bir mücadele olacaktır. Bir ara gündem, bu çatışmayla belirlenecektir." (sayfa 7)

Burada ortaya konan tavır, "bir ara gündem"in "terör yönü ağır basan" bir çatışmayla belirlenmesinin asıl hedefi, TC'nin zorlanması ve bu zorlanma sonucu uzlaşmaya oturmasını sağlamaktır. Yani bu çatışmanın hedefi faşist Türk devletini yıkmak değil, onu uzlaşmaya zorlamaktır. Bu yaklaşım şu iki alıntıda açıkça ortaya çıkmaktadır:

"Ama nihayet ordu da zorlanıyor. Ve devrimci terör, Türkiye'de de biraz gelişecek, zorlayacak ve bunun öncü gücü biziz. Dolayısıyla ordunun içerisinde bir uzlaşma yanlısı grup gelişebilir. Bunun belirtileri şimdiden ortaya çıkabilir."

*"Yakın gelecekte, demek ki, Türk ordusunun dayanacağı NATO çerçevesidir. Yine, Türk siyasi-ekonomik düzeninin dayanacağı AT'den, hatta Balkanlar'dan, Sovyetler'den umutlanması boşuna olup, dolayısıyla umutları daralacak, daraldıkça kendisini yeniden gözden geçirecek **ve bu da bir uzlaşmayla sonuçlanırsa bir anlam ifade edecektir. Uzlaşmanın olması için de, gerçekten Kürdistan ulusal kurtuluş savaşının ve Türkiye'ye yansımalarının gün geçtikçe güçlenmesi gerekiyor. Bu gelişti mi, uzlaşma kaçınılmazdır.** (abç) Ve uzlaşma da öyle bir tarafın çok güçlü olduğu, bir tarafın taviz verdiği biçimde değil, denge durumuna gelmiş güçlerin uzlaşması biçiminde olacaktır." (sayfa 7-8)*

Altını çizdiğimiz yerde, özellikle, açık bir biçimde sözkonusu edilen çatışmanın, bir uzlaşmaya hizmet etmesi için savunulduğu ortaya çıkmaktadır. Burada ortaya konan yaklaşım, seçimler sonrasında Türkiye'nin batı kentlerinde –İstanbul'da mağaza yakma vb. olaylar– ve bu olaylar sonucunda A. Öcalan'ın siyasi anlaşma çağrıları ile de onaylanmaktadır. Şiddet sözkonusu olsa da ve temel alınsa da, bu yaklaşım, reformist bir yaklaşımdır. Reformizm, PKK'nın bünyesini etkisi altına almış durumdadır. Biz Stalin yoldaştan bir alıntı yaparak, bu konuya son verelim.

*"Şu ya da bu partinin devrimci ya da reformcu niteliği belirlendiği zaman, **kararlaştırıcı öğe olarak kendi başlarına "devrimci eylemler"i değil, ama parti tarafından girişilen ve yararlanılan bu eylemlerin yönelik bulundukları siyasal erek ve görevleri gözönünde tutmak gerekir."** (abç) (Marksizm ve Ulusal Sorun ve Sömürge Savaşları, sayfa 272)*

İşte biz de bu temel yaklaşımı kendimize çıkış noktası olarak aldığımız için, PKK'nın savunduğu, gelinen yerde "terör yönü ağır basan" çatışmanın, uzlaşma hedefine hizmet için savunulduğu ve bunun reformizm olduğu tespitini yapıyoruz.

Sorunu kısaca toparlarsak, PKK'nın gerek seçim taktiği, gerekse de seçim sonrası sonuçları değerlendirmede genel yaklaşımı reformisttir. Bu yaklaşım, Kürt ulusunun ulusal kurtuluş mücadelesini zafere götüremez.

*"Kazanılan mevzi"*nin *"zafer"* olduğu yönlü tespitler, ulusal kurtuluş savaşını reforme, legalize etmeye yönelik tespitlerdir. Ve PKK bu politikasına bir son vermezse, kendi varlığının temeli olan, hiçbir dönemde tutarlı anti-emperyalist olmayan bağımsızlıkçı çizgiyi yıkmaya doğru gidecektir. Varacağı yer ancak, bazı hakların elde edilmesi olacaktır.

Böyle bir durum ise, faşist Türk devletinin de en son çözüm olarak izin vereceği bir durumdur. Fakat bu durum, Kürt ulusunun Kuzey Kürdistan nezdinde kurtuluşunu gerçekleştiremeyecek bir durumdur. Faşist Türk devletinin varlığı şartlarında, nasıl bir uzlaşma olursa olsun, Kürt ulusunun gerçek kurtuluşunu sağlayamaz. Kürt ulusunun gerçek kurtuluşu, ancak ve ancak faşist Türk devletinin yıkılması ve yerine işçi sınıfı önderliğinde kurulacak olan işçi-köylü diktatörlüğü şartlarında mümkündür. Bu yüzden biz, Kürt ulusunun kurtuluşunun faşist Türk devletinin yıkılması şartı temelinde gerçekleşeceği, bunu dışlayan tüm politikaların reddedilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

KUZEY KÜRDİSTAN
SEKSİYONU
Örgütleme Komisyonu

04.02.1992 ●

"Kızıl Sendikalar Enternasyonali"nin (KSE) deneyim ve derslerinden öğrenelim!

- VI -

Kızıl Sendikalar Enternasyonali 1. Kongresi, Komünist Enternasyonal'in yardımıyla da dağınık devrimci sendikaları uluslararası düzeyde birleştirme, devrimci sınıf sendikaları için ortak bir çizgi ve sağlam bir temel atma görevini başarıyla çözmüştür. Bu hedefe uzun bir ideolojik mücadele sürecinde, sağ ve sol sapmaların etkinliği kırılarak varılmıştır. Uluslararası devrimci bir sendika merkezi yaratma büyük hedefine gerekli olan yerde ve ölçüde uzlaşma yaparak da gelinmiştir.

KIZIL SENDİKALAR ENTERNASYONALİ BİRİNCİ (KURULUŞ) KONGRESİ

KIZIL SENDİKALAR ENTERNASYONALİ'NİN ÖNCÜLÜ: DEVRİMCİ MESLEK VE SANAYİ BİRLİKLERİ ENTERNASYONAL KONSEYİ

Temmuz 1921'de Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin 1. Kongresi yapılmadan önce, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin kuruluşunu hazırlayan örgüt Devrimci Meslek ve Sanayi Birlikleri Enternasyonal Konseyi idi. Bu konsey 18 Temmuz 1920'de Moskova'da kuruldu.

1920 yılının ilk yarısında bir çok ülkeden işçi ve sendika grupları genç sosyalist devleti ve bu devletin sahibi Rusya işçi sınıfını yakından tanımak ve daha sıkı işbirliği kurmak amacıyla Sovyet Rusya'ya geliyorlardı.

Bu işçi ve sendika gruplarını, Komünist Enternasyonalin çizgisine yaklaştırmak, uluslararası proletaryanın devrimci bir sendika merkezini yaratmak ve bu merkezden daha geniş işçi yığınlarını sosyalizm mücadelesine kazanmak, işçi sınıfının günlük mücadelesini devrimci tarzda yönetmek amacıyla gürüşmeler yapılır. Bu görüşmeler aynı tarihte yapılan Komünist Enternasyonal 2. Kongresi'ne katılmak amacıyla gelen Sendika delegeleri ile de yapılır. Görüşmeler, Komünist Enternasyonal başkanı Zinovyev'in katılımı ile Komünist Enternasyonal'in doğrudan inisiyatifi ve yönlendirmesi temelinde yürütülür. 18 Temmuz 1920'de bu görüşmeler sonuçlandırılır ve "Devrimci Meslek ve Sanayi Birlikleri Enternasyonal Konseyi"nin kuruluşunu ilan eden bir deklerasyon yayınlanır. Deklerasyonun kabul edildiği ve yayınlandığı bu tarih devrimci bir sendika enternasyonalinin doğum tarihidir.

Görüşmelerde kabul edilen kararlar ve yayınlanan deklerasyon bir çok bakımdan zayıflıklar ve eksiklikler taşıyordu. Bu belgelerdeki zayıflıkların ve eksikliklerin nedeni, Komünist Enternasyonal, Tüm Rusya Sendikaları Genel Konseyi temsilcilerinin ve Losovsky'nin çabalarına ve doğru görüşleri açıklamalarına ve bunun mücadelesini vermelerine rağmen, diğer ülkelerden gelen sendikalist ve sol-reformist temsilcilerin halen tutarlı komünist bir çizgi seviyesinde olmamaları idi. Sendikalistler ve sol-reformistler genelde devrimci konumda olmalarına rağmen, özellikle proletarya diktatörlüğünü ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin Komünist Enternasyonal'e bağlı olmasını kabule yanaşmıyorlardı ve bu tavırlarında ısrarlıydılar. Bu durumda bu noktalarda uzlaşmaya yanaşmamak Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin kuruluşunu en iyi halde çok daha ileriye atmak demekti.

Bu nedenle, bir yıl sonra Kızıl Sendikalar Enternasyonali Genel Sekreteri seçilen Losovsky, görüşünü almak amacıyla Lenin'e başvurur, eksiklik ve zayıflıklarına rağmen ortak deklerasyona imza atmanın yanlış mı doğru mu olacağını sorar. Deklerasyonu okuduktan sonra Lenin'in verdiği cevabı Losovsky şöyle aktarır:

"Gerçekten, açık olmayan bir çok nokta var, fakat İspanya'nın ve İtalya'nın delegeleri bunun üzerinde ısrar ediyorlarsa, o zaman onlara taviz verilmeli. Önemli olan bir merkez yaratmak, çalışmaya başlamaktır, daha açık bir formülasyon kaleme almak bundan sonra olacaktır. Önemli olan başlamak ve harekete geçmektir". (A. Losovsky, Beş Yıl Kızıl Sendikalar Enternasyonali, sayfa 8, Berlin 1925, Alm.)

Lenin'in verdiği doğru tavsiye sonucunda da deklerasyon, proletarya diktatörlüğü konusunda tam olmayan formülasyonlar olmasına ve yeni sendika konseyinin doğrudan Komünist Enternasyonal'e bağlı olarak kurulması kabul edilmemesine rağmen imzalanır. Bu tavır tamamen doğru ve realist bir tavırdır. Ortak deklerasyon temelinde uluslararası plandaki bir dizi *devrimci sendikalar* komünistlerin önderliğinde, açık ideolojik mücadele aracılığı ile zamanla en doğru çizgiye çekilebilecek devrimci bir merkezde toplanmışlardır.

Devrimci Meslek ve Sanayi Birlikleri Konseyine üye sendikaların en ön-

de gelenlerinin üye sayıları şöyledir:
Tüm Rusya Sendikaları: 5.200.000;
İtalya Genel İş Federasyonu: 2.000.000;
İspanya Ulusal Sendika Birliği: 800.000;
Fransa Devrimci Sendikalist Azınlığı: 700.000;
Yugoslavya Genel Sendika Birliği: 150.000;
Bulgaristan Genel Sendikalist Devrimci Birliği: 90.000;
Gürcistan Sendikaları Komünist Azınlığı: 15.000.
Toplam: 7.755.000.

Eylül 1920'de Britanya İşletme ve Hizmetliler Konseyleri, İngiltere ve Hollanda Hindistanı Taşıma İşçileri Birliği, Alman Sendikalistleri, İtalya Sendikalist Birlikleri Devrimci Meslek Ve Sanayi Birlikleri Enternasyonal Konseyi'ne katıldıklarını açıklarlar. Böylece daha Kızıl Sendikalar Enternasyonali birinci kongresi yapılmadan önce, öncülü konseyin toplam işçi üye sayısı 10 milyonun üzerine çıkıyordu. Sarı Amsterdam Enternasyonali olarak da bilinen Uluslararası Sendika Birliği'nin toplam işçi üye sayısı bu dönemde 18 milyon civarında idi.

Ortak Deklerasyonun yanısıra Konsey'in amaçlarını da özetleyen *(Amaçlar: Devrimci sınıf savaşımı, sosyal devrim, proletarya diktatörlüğü, kapitalist sistemin yıkılması için devrimci kitle eylemlerinin en geniş propagandası; barışçı geçiş, sınıf işbirliği düşüncelerine, uluslararası oportunizme ve oportunist örgütlere karşı mücadele.)* geçici tüzük ve "Tüm Ülkelerin Sendikalarına" başlıklı bir çağrı kabul edilir. Bu tarihten 3 Temmuz 1921'e kadarki 11 aylık dönem, yeni devrimci sendika enternasyonali uğruna çok geniş propaganda ve ajitasyon çalışması, yeni devrimci sendikaların kazanılması, sağ ve sol sapmalara karşı ilkeli ve sabırlı mücadele ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali 1. Kongresini hazırlama dönemidir. Bu dönemin görevleri başarı ile yerine getirilir ve 3 Temmuz 1921'de Moskova'da Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin birinci kongresi toplanır.

GÜÇLERİN TOPARLANIŞI

Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin birinci kongresine 41 ülkeden 380 delege katılır.

Esas olarak Avrupa'daki sarı sendikaları birleştiren ve bu yönü ile de emperyalist-şovenist yapısını koruyan Amsterdam Enternasyonali'nın tersine Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin birinci kongresine Avrupa, Asya, Afrika, Kuzey ve Güney Amerika ve Avusturalya'dan delegeler katılmışlardı. Kongre, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin kuruluşunu bir manifesto ile tüm dünyaya duyurduğunda, sarı Amsterdam Enternasyonali, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin ciddiye alınmayacak ve işçileri değil "Moskova komünistlerini" temsil eden uydurma bir enternasyonal olduğunu iddia ediyordu. Ama diğer yandan da gizli görüşmelerde sarı enternasyonalin önderleri gelişen bu "kızıl belayı" nasıl engelleyebilecekleri konusunda özel kararlar almak zorunda kalıyorlar ve uluslararası burjuvaziden bu "bela"dan kurtulmak amacıyla yardım bekliyorlardı. Çünkü birinci kongreye katılmayan ve fakat şartların zorlaması ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin etkisinin artması sonucunda bir çok ülkeden yeni sendika grupları Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne üyelik için başvuruyorlardı. Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi, tutarlı Komünist Sendikacı delegeler Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin kuruluşunun öneminin ve kararlarının ve çağrılarının Devrimci Meslek Ve Sanayi Birlikleri Enternasyonal Konseyi'nin programatik belgelerinin zayıflık ve eksikliklerinden arındırılmasının önemini görüyorlardı. Bu yüzden tutarlı komünist çizgide olmayan kongre delegelerinin yanlışlarına karşı mücadele vermeden, doğru kararların Kongreden geçirilemeyeceğini Komünist delegeler biliyorlardı.

Birinci kongre tutarlı komünist çizgiyi savunan delegeler ile sağ ve sol sapmayı temsil eden delegeler arasında bir mücadele arenası oldu. Hemen her noktada komünistlerin önerileri ve karar tasarıları sol-reformistlerin ve özel likle de sol-reformistlerden daha fazla delegeye sahip olan sendikalistlerin itirazları ile karşılaştı. Fakat komünist delegelerin mücadelesi sonucunda kongreye ve kararlara komünistler damgasını bastılar. Bu karakteristik özelliği kongrenin kararlarının biraz ayrıntılı bir incelemesinde hemen tespit etmek mümkündür.

KIZIL SENDİKALAR ENTERNASYONALİ 1. KONGRESİ'NİN KARARLARI:

Kongrenin kabul ettiği kararlar, çağrılar ve açıklamalar şunlardı:

I.) Devrimci Meslek Ve Sanayi Birlikleri Enternasyonal Kongresinin Dün ya İşçilerine (Çağrısı /ÇN).

II.) Kararlar;

1) Yoldaş Rosmer'in Raporu Temelinde Devrimci Sendikalar Geçici Konseyi'nin Geçen Yıldaki Faaliyeti Üzerine Karar.

2) Kızıl Sendikalar Enternasyonali ve Üçüncü Enternasyonal Arasındaki İlişki Sorunu Üzerine Karar.

3) İtalyan Sorunu Üzerine Karar.

4) Taktik Sorunu Üzerine Karar.

5) Üretim Kontrolü Üzerine Karar.

6) Genel Sonuçlar.

7) İşletme Konseyleri Üzerine Karar.

8) Örgüt Sorunu Üzerine Karar.

9) İşsizlik Üzerine Karar.

III.) Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin Tüzüğü.

IV.) Üretimde Ve Sendikalarda Kadın.

1) Savaş Kurbanları Sorunu Üzerine Karar.

2) Yakın Ve Uzak Doğu'da ve Sömürgelerde Sendikal Hareket.

V.) Beyaz Dehşete Karşı

• • •

I.) "Tüm Dünyanın İşçilerine Çağrısı"nda Kongre, emperyalizmin ve onun kaçınılmaz yol arkadaşı emperyalist savaşın işçi yığınlarına getirdiği acılara, yoksulluklara, savaşın sonunda burjuvazinin savaşın yükünü işçi sınıfının ve diğer emekçi yığınların sırtına yükleme çabalarına, işçi ücretlerinin düşürülmesine, işçilerin yığınlar halinde işletmelerden atılarak işsizler ordusunun genişlemesine; burjuvazinin işçi sınıfının gelişen direnişini kırmak amacıyla daha fazla devletinin şiddet araçlarına başvurmasına ve işçi sınıfını ücret köleliği zincirlerine daha sıkı bağlı tutmak için reformist sarı sendika aristokratlarının hain çabalarına başvurmasına, bu amaçla sarı Amsterdam Sendika Enternasyonali' nin kurulduğuna; işçilerin hem burjuvaziye hem de onun "işçi" uşakları sendika bürokratlarına karşı başarılı bir mücadele vermek için mücadelelerinin ulusal ve uluslararası planda birleştirilmesi ve merkezileştirilmesi gerektiğine ve bu nedenle Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin kurulduğuna değinir ve tüm diğer devrimci sendikaları ve sendika gruplarını Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne katılmaya, bütün işçileri Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne destek vermeye çağırır. Çağrı, o dönemlerdeki devrimci hareketin ilkesel sloganları olan *"Bütün ülkelerin işçileri, birleşiniz!, Yaşasın Proletarya Devrimi!, Yaşasın proletarya diktatörlüğü!, Yaşasın enternasyonal Sovyet Cumhuriyeti!, Yaşasın Komünizm!" ("Kızıl Sendikalar Enternasyonali 1. Kongresi'nin Kararları, Tüzüğü, Manifestoları ve Çağrıları, Cilt I, sayfa 16, Verlag der Roten Gewerkschaftsinternationale, 1921, Alm.)* sloganlarla biter.

II. 1) Faaliyet raporu üzerine 5 alt maddeden oluşan kararda, devrimci sendikalar konseyininin kuruluşunun *"kapitalizm ile savaşımlarında devrimci işçi yığınlarının gerçek ihtiyaçlarına uygun düştüğü" (age, sayfa 17)* Geçici Konsey'in başından bu yana burjuva diktatörlüğüne karşı proletarya diktatörlüğünü çıkarmasının doğru olduğu vb. kabul edilir.

II. 2) Kızıl Sendikalar Enternasyonali ile Komünist Enternasyonal arasındaki ilişkiler üzerine kararda Kongre şu maddeleri onaylar:

"1- Devrimci sendikaları her şeye rağmen bir tek enternasyonal merkezi yönetimli sıkıca birleşmiş bir savaşım örgütünde, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nde toparlamayı yürütmek için bütün araçlar kullanılacaktır;

2- Dünya devrimci işçi hareketinin öncüsü olarak Üçüncü Enternasyonal ile her iki örgüt Yürütme Organlarında karşılıklı temsil, ortak toplantılar biçiminde mümkün olan en yakın bağı kurulacaktır;

3- Bu bağa, devrimci eylemlerin ortak hazırlanışında ve bunların ulusal ve uluslararası ölçüde ortak gerçekleştirilmesinde ifadesini bulan örgütsel ve resmi bir karakter verilecektir;

4- Kongre, her iki kongrenin (Kızıl Sendikalar Enternasyonali ile Komünist Enternasyonal Kongrelerinin /ÇN) kararlarının hayata geçirilmesi amacıyla kızıl sendikaların ve komünist partilerin içsel devrimci eylem birliğinin yolunu açmanın gerekliliğine ısrarla işaret eder." (age. sayfa 18)

Bu maddelerde Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin doğrudan Komünist Enternasyonal'in bir parçası olarak ele alınması yoksa da ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali bağımsız bir enternasyonal olarak görülse de, Sendikalistlerin ve sol-reformistlerin itirazlarının tersine, Kızıl Sendikalar Enternasyonali ile Komünist Enternasyonal arasında *"mümkün olan en yakın bağların kurulması"*, her iki enternasyonalin yürütme konseylerinde karşılıklı temsili, devrimci sendikalar ile komünist partilerin eylemde birliği gibi, bu örgütleri birbirine yaklaştıran ve karşılıklı ilişkide Komünist Enternasyonal "öncü" örgüt olarak tespit eden doğru görüşler kabul edilir.

II. 3) İtalya İş Konfederasyonu delegeleri Kongreye katılmalarına rağmen Kongrenin kararlarını resmen imzalamazlar, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin kurulmasını geciktirmek amacıyla kongrenin başka bir tarihe ertelenmesini isterler. Bunun dışında İtalya İş Konfederasyonu, Kızıl Sendikalar Enternasyonali Kongresinin, İtalyan İş Federasyonu'nun üyeliğini sürdürdüğü Amsterdam Enternasyonali'nden çıkılması yönündeki kararını da kabul etmez ve *"Amsterdam Enternasyonali geniş işçi yığınlarını temsil ediyor"* gerekçesi ile devrimci muhalefet olarak kalmak iddiası temelinde üyeliğini devam ettirmeyi savunur. Kızıl Sendikalar Enternasyonali 1. Kongresi'nde sağcıların temsilcisi esasta bu İtalya İş Konfederasyonu delegeleridir. Bunların Kızıl Sendikalar Enternasyonali 1. Kongresine gelmelerinin nedeni, İtalya İşçi sınıfının mücadelesinin büyük ölçüde militanlaşması ve örgütlü İtalyan işçilerinin çok önemli bir bölümünün Komünist Enternasyonal ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali ile ilişkiler kurma yönünde talepler getirmesi ve yerel sendika kongrelerinde bu yönde kararlar alınmasıdır. Kızıl Sendikalar Enternasyonali 1. Kongresi İtalyan delegelerin lafta Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne bağlılık yönünde açıklamalar yaptığını, gerçekte ise sarı Amsterdam Enternasyonali'ne bağlılığını devam ettirdiğini vurgular. Kızıl Sendikalar Enternasyonali, sendikalarda örgütlü İtalyan işçilerine önderlerini Amsterdam Enternasyonali'nden çıkma ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne katılma konusunda zorlama ve bu yönde sendika kongrelerinde kararlar çıkartma çağrısı yapar.

II. 4) Kararlar içerisinde en önde gelenlerden birisi de "Taktik Üzerine Karar"dır. Bu karar 8 altbölümden *(1. Savaşımın şartları, 2. Savaş öncesinde Sendikalar, 3. Savaş sırasında sendikalar, 4. Savaş sonrasında sendikalar, 5. Tarafsızlık, bağımsızlık ve sosyalizm, 6. Amsterdam Enternasyonali, 7. Savaşım araçları ve metodları, 8. Eylem programı)* ve toplam 60 maddeden oluşmaktadır. Bu maddelerin her biri berrak bir komünist içerikle formüle edilmiştir. Geçici Konsey'in kurulmasından sonra geçen 11 aylık dönemde, devrimci sol sendikalar arasında da Komünistlerin etkinliği daha fazla artmış ve bu etkinlik, somut olarak kendisini Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin tüm kararlarının komünist tutarlı bir içerikle formüle edilmesinde de göstermiştir.

Savaşımın şartlarının tezler halinde konulduğu 1.'den 6. maddeye kadarki bölümde objektif durumun en önemli ögeleri ve devrimci bir sendika siyasetinin görevlerini ve taktiğini belirleyen yaklaşımlar açıklanır. Günümüz açısından da çok önemli olan şu tezler özellikle vurgulanır:

"Sendikaların görevleri ve taktiği hem uluslararası hem de ulusal ölçüde sınıf savaşımının durumu ve keskinleşmesi ile belirlenir." (age. sayfa 20)

Bu tezden çıkartılacak sonuç, görevler ve taktik belirlerken her zaman, tarihin motoru olan sınıf savaşımının objektif durumunu ve gelişimini bilimsel ve sistemli olarak incelemek gerektiğidir.

"Burjuvazi politikayı ekonomiden hiç bir zaman ayırmaz." (age. sayfa 20)

Bu tezden çıkartılacak sonuç, proletaryanın da politikayı ekonomiden, politik örgütü (partiyi) ekonomik örgütten (sendikadan) hiç bir zaman ayırmaması gerektiğidir.

"6. Devrimci sendikalar, kapitalizmin zorla yıkılması için kitlelerin birleştirilmesi, disipline edilmesi ve eğitilmesini esas görev olarak koyarlar. Bu görevler, kapitalist toplumun çökmesinin şimdiki döneminde büyük bir öneme sahiptirler. Sendika komünizmin atölyesi, okuludur. Görevi, kitleleri kapitalist toplumun yıkımına hazırlamaktır." (age. sayfa 21-22)

Bu tezden çıkartılacak sonuç, devrimci sınıf sendikacılığının esas görevinin işçi yığınlarını, kapitalizmin temeline dokunmayan reform talepleri uğruna değil, tersine kapitalizmin temeline barut döşeyen devrimci talepler uğruna mücadele için eğitmesi, örgütlemesi olduğudur. Devrimci bir sınıf sendikası, bu esas görevi yerine getirdiği ölçüde, geniş işçi yığınları için komünizmin bir okulu olacaktır.

7. maddeden 12. maddeye kadarki bölümde Birinci Dünya Savaşı öncesinde temel sendika ekolleri ve bunların karekterleri ortaya konur. Temel sendikacılık türleri olarak:

a) Anglo-Sakson (Trade-unionizm)

b) Alman-Avusturya (sosyaldemokrat reformizmi) ve

c) Fransız-İspanyol (devrimci sendikalizm) türleri sayılır.

İlk iki sendikacılık ekolü sınıf işbirliği ve uzlaşmasını savunurken ve şiddete dayalı devrimi reddederken, Fransa'da ortaya çıkan devrimci sendikalizm, yığınların dolaysız eylemini, sermayeye, devlete karşı işçilerin baskısını, kapitalizmin yıkılmasını, şiddete dayanan devrimi savunuyordu. Ama devrimci sendikalizm ekonomi ile politika arasındaki kopmaz bağı kavramıyor, politik partilere —işçi sınıfının partisine— karşı bağımsızlıkta ısrar ediyor; her türlü devleti reddediyor ve genel greve olmayan görevler atfediyordu.

13. maddeden 16. maddeye kadarki bölümde, savaş sırasında sendikaların ve temel ekollerinin oynadığı role değinilir. İlginç ve öğretici olan gerçek, savaş sırasında devrimci sendikalizm de dahil tüm sendika ekollerinin ve önderlerinin kendi burjuvalarının safında *"vatan savunması"*na kendilerini adamış ve sosyal-şoven bir politika izlemiş olduklarıdır. *"İngiltere ve Amerika Trade-Unionlarının, Almanya ve*

Avusturya sendikalarının ve Fransa devrimci sendikalarının önderleri işçi sınıfının çıkarlarına ihanet platformunda birleştiler". (age. sayfa 25)

17. maddeden 28. maddeye kadarki bölümde, savaş sonrasında eski sendika önderlerinin oynadığı rol ele alınır ve eski rollerinin değişmediği tespit edilir. Sosyal-şoven önderler tarafından işçilerin çıkarları kapitalistlerin çıkarlarına ve kapitalist ulusal ekonominin yeniden inşası amaçlarına tabi hale getirilir (en iğrencini Fransız sendikalistleri yaparlar ve Fransız burjuvazisine Versay antlaşmasının hazırlanmasında ve savaşın yükünün Alman emekçilerinin sırtına yıkılmasında yardımcı olma çabasına girerler). Fakat aynı zamanda bu dönemde kapitalistlere ve onların uşaklarına karşı bir dizi ülkede güçlü muhalif işçi grup ları ve sendika akımları ortaya çıkar.

29. maddeden 33. maddeye kadarki bölümde, savaş sırasında burjuvaziyi açıktan destekleyen sendika önderlerinin, burjuva partilerine karşı bu bağımlılık politikasına karşı gelişen muhalefet karşısında, bütün partilere karşı tarafsızlık ve bağımsızlık manevrasına sarılmaları teşhir edilir ve sendikaların bu manevrayı geri çevirmeleri talep edilir.

"Her sendika kimi takip edeceğini belirlemelidir: Reformist sosyalizmi mi yoksa devrimci sosyalizmi mi, yani komünizmi mi. Buradan tarafsızlık ve bağımsızlık düşüncesinin tüm yalancılığı ortaya çıkar." (age. sayfa 30)

Devrimci sendikacılık tarafsızlık, bağımsızlık yalanını reddeder, çünkü böyle bir siyaset işçi sınıfının partisine karşı bağımsız olma, ona gerçekte karşı çıkma, burjuva partilerine ise bağımlı olma, onların tarafını tutma siyasetidir. ***Devrimci sendikacılık, ekonomi ile politikayı sıkı sıkıya birbirine bağlayan, sınıf mücadelesine dayanan ve proletarya diktatörlüğünü zorunlu bir geçiş aşaması olarak gören, proletarya diktatörlüğü üzerinden komünizme ulaşmayı hedefleyen sendikacılıktır.***

34. maddeden 40. maddeye kadarki bölümde, hızla devrimcileşerek yükselen sınıf mücadelesinin devrimci sendikaları, sarı sendikaların dıştalandığı bir sendika enternasyonalinin kurulmasına götüreceğinden korkan sarı sendika önderlerinin, bu tehlikeyi engellemek ya da en aza indirgemek için, savaş sırasında kopan bağlarını hızla yeniden kurarak sarı bir sendika enternasyonali, Amsterdam Enternasyonali'ni inşa ettikleri belirtilir. Bu Enternasyonalin *"programı şudur: Barışçıl gelişme, sınıflar arası işbirliği, sosyalizme tedrici geçiş ve kitlelerin devrimci eyleminden ölümcül korku ve nefret" (age. sayfa 33)*. Fakat Amsterdam Enternasyonali'nin kurulmasından bir yıl sonra devrimci sendikalar da "Devrimci Meslek ve Sanayi Birlikleri Uluslararası Konseyi"nin kurulması ile enternasyonal alanda merkezi bir yönetime ve önderliğe sahip olurlar.

Savaşım araçlarının ve metodlarının aktarıldığı 41. maddeden 43. maddeye kadarki bölümde, sınıf sendikacılığının nasıl yürütülmek zorunda olunduğu vurgulanır. Devrimci sendikaların savaşımının başarısının nerede yattığı şu sözlerle ifade edilir:

"Başarının sırrı her eylemin, her öne atılışın, sistemli, planlı ve kararlı hazırlanmasında yatmaktadır; eylemin hızlılığı ve uzlaşmazlığı olayın durumu ve şartların tam bir incelenmesi ile uyumlu olmalıdır. Savaş alanında olduğu gibi sınıf savaşımında da yalnızca saldırıyı kavramamalı, aynı zamanda düzenli olarak geri çekilmeyi de (kavramalıdır /ÇN). Saldırıda ve savunmada her zaman şu akılda tutulmalıdır: Geniş proleter kitlelerin duygularını kavramak, savaşımın geliştiği ortamı bütünlüklü olarak görmeyi bilmek gerekir." (age. sayfa 34)

44. maddeden 60. maddeye kadarki bölüm Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin eylem programını içeren bölümdür ve ***bu eylem programı, Komünist Enternasyonal 3. Dünya Kongresi'nin eylem programı ile aynıdır.*** *(Söz konusu eylem programı önceki sayımızda yayınlanmıştır.)* Komünist Enternasyonal'in ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin sendikal alanda eylem programının aynı olması, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin hangi komünist platformda yükseldiğini belgelemesi açısından önemlidir.

II. 5) İşçi sınıfının üretim üzerinde kontrolünün geniş çapta ve doğrudan devrimi hazırlamanın aracı olarak kullanılması ilk defa Rusya'da gerçekleştirilmişti. Daha sonra özellikle İtalya ve Almanya'da da bu araç geniş ölçüde kullanılır ve diğer ülkelerde de mücadele içerisinde bulunan işçi yığınlarının aktüel bir sorunu olarak gündeme gelir. Bu şartlarda Kızıl Sendikalar Enternasyonali I. Kongresi üretimde işçi kontrolünü, diğer bir çok karar içerisinde talepleri içine alıp değinmesine rağmen özel olarak incelemeyi ve kararlar almayı gerekli görür. Bu bölümün "Genel Sonuçlar" başlıklı altbölümünde başka şeylerin yanısıra şu tezler formüle edilir:

"1. Üretimin işçiler tarafından kontrolü sosyal devrim uğruna hazırlıklarında geniş yığınlar için gerekli ve çok önemli bir okuldur.

2. Üretimin işçiler tarafından kontrolü bütün kapitalist ülkelerde sendika hareketi içerisinde mücadele sloganlarından biri olarak gündeme konmalı ve özel bir enerji ile ticari ve mali sırların ortaya çıkartılması için kullanılmalıdır." (age. sayfa 47)

Devrim öncesinde burjuvazinin üretimdeki kesin hakimiyetini kırmak, özel mülkiyetin "dokunulamaz kutsallığı" yalanını pratikte göstermek, kapitalist işletmenin tüm içyüzünü işçilerin gözü önünde açığa çıkartmak, devrim sonrası dönemde işçi sınıfının üretimi yönetmesi için bir okul olarak kullanmak amacıyla üretimde işçi kontrolü, mücadelenin belli bir aşamasında öne sürülmesi gereken devrimci bir taleptir. Reformistler, işçi yığınlarının üretimde kontrol talebinin hayata geçirilmesini engelleyemedikleri şartlarda bu talebin içini boşaltmakta, kapitalist düzenin sınırları içerisinde kabul edilebilir "işçi-işveren ortak komisyonları" şeklinde "ekonomik demokrasi" taleplerine dönüştürmektedirler. Üretimde işçi kontrolü işçi-işveren "demokrasi tiyatrosu" değil, mücadele şiarı, patrona karşı savaşım çağrısıdır. Bu çağrının en geniş işçi yığınları tarafından hayata geçirilmesi için, verili bir işletmedeki, sendikalı olsun olmasın tüm işçilerin katılacağı toplantılarda seçilecek ve bu talebin gerçekleştirilmesini yönetecek işçi konseyleri (Betriebsräte) seçilmelidir.

II. 7) "İşletme Konseyleri Üzerine Karar"da, işletme konseylerinin fonksiyonları ve sendikalarla karşılıklı ilişkileri hakkında şu görüşler saptanır:

"II. İşletme konseyleri sendikaların yerine geçemezler. Bunlar yalnızca mücadele sürecinde tek tek atölye ve işletmelerin çerçevesi dışına çıkıp üretim dallarına göre birleşebilirler ve mücadelenin yönetimi için genel bir aygıt yaratabilirler. Gevşek, işletmenin tüm işçilerinin içinde yeralabileceği örgütler olan işletme konseylerinin kapsadığı ölçüde büyük işçi kitlelerini barındırmasa bile, sendikalar şimdiden merkezileşmiş savaşım organıdırlar. Görevlerin işletme konseyleri ve sendikalar arasında paylaşımı sosyal devrimin gelişiminin tarihsel bir sonucudur. Sendikalar, işçi yığınlarını bütün devlet çapında ücret artırılması ve işgününün kısaltılması temelinde savaşım için örgütlerler. İşletme konseyleri üretimde işçi kontrolü için örgütlenirler. İşletmenin tüm işçilerini kapsarlar, fakat ancak işçiler sendikalar içerisindeki bürokrasinin karşı-devrimci eğilimlerini aşmayı ve onları (sendikaları ÇN) devrimin bilinçli organları haline getirmeyi başardırdığı ölçüde savaşımları yalnızca tedricen ülkenin bütün üretimine genişleyebilir. Bu olduğu ölçüde işletme konseyleri sendikaların işletme örgütleri haline gelecektir." (age. sayfa

48-49).

İşletme konseylerinin o dönem için somut görevleri tespit edilir. Bunlar:

-İşsizlerin üretime yerleştirilmesi,

-İşletmelerin düzenli çalışabilmesi için yakacak dağıtımının örgütlenmesi; işçi sınıfının varlığının güvenlik altına alınması,

-Üretici olmayan çalışmanın (özellikle silah üretiminin ve lüks tüketim maddelerinin üretiminin) durdurulması,

-Ulaşım-taşıma kontrolünün kurulması,

-Mali kontrolün kurulması,

-Besin maddelerinin kontrolü ve dağıtımı,

-Fiyat tespiti üzerine kontrolün örgütlenmesi,

-İhracat ve ithalatın üzerinde kontrolün kurulmasıdır.

Burada sıralanan talepler, burjuvaziyi üretimden dıştalamaya yönelik devrimci taleplerdir. Süreç içerisinde reformistler işletme konseyleri talebini ve görevlerini dejenere etmişler ve işletme konseylerini, kapitalistlerin "çalışma barışını" ayakta tutmalarınının organlarına dönüştürmüşlerdir. Bugünkü dönemde hemen tüm batılı emperyalist devletlerde uygulanan işletme konseylerinin ya da diğer adıyla işletme temsilciliğinin temel görevi "çalışma barışını" korumaktır.

II. 8) "Örgüt Sorunu Üzerine Karar" da en detaylı ve kapsamlı kararlardan birisidir. Bu karar 12 altbölümden oluşur:

1. Genel bölüm
2. Meslek ve sanayi birlikleri
3. İşletme konseyleri
4. Eski sendikaların fethedilmesi
5. Ana ülkelerde örgüt sorunları
6. Uluslararası Meslek ve Sanayi Birlikleri üzerine
7. Ulusal birlikler üzerine
8. Dıştalanan sendikalar üzerine
9. Sendika basını üzerine
10. Sendikalara kadınların çekilmesi
11. Gençlik arasında çalışma üzerine
12. Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne girişin şartları.

Her bir altmaddede öne çıkartılan düşünceler şunlardır:

1.) Kapitalizmin krizinin ve sınıf mücadelesinin keskinleştiği aşamada sendikaların yeni bir politikaya, iktisadi savaşımın yeni biçimlerine ve saldırgan bir ekonomik mücadeleye ihtiyaçları vardır.

"Örgüt sorunun özü, elastiki ve çevik, yığınlarla iyi kaynaşmış bir örgüt; her şart altında ve her savaşımda, zaferde ve yenilgide kitleler arasında tartışmasız bir otoriteye sahip örgüt yaratılmasında yatmaktadır.

Tüm örgütsel faaliyet, kitlelerin eylem çağrısına uymalarına yönelik olmalıdır." (age. sayfa 51)

2.) Şimdiye kadar bir işletmede bir çok sendikanın varlığını beraberinde getiren meslek temelinde sendika örgütlenmesi yerine, *"bir işletmede bir birlik"* ilkesini temel alan, üretim dalına göre örgütlenme ilkesi hayata geçirilmelidir.

3.) İşletme konseylerinin ele alındığı bu maddede sol (o dönemde Kızıl Sendikalar Enternasyonali içerisinde esas sapma olarak görülüyor) ve sağ sapmalara karşı tavır takınılır.

İşletme konseylerini yalnızca aynı görüşten işçiler tarafından oluşturma ve böylece diğer işçi kesimlerinden kendini izole etme ya da sendikaların yerine işletme konseylerini geçirme eğilimleri ile, işletme konseylerini burjuva yasallığının sınırları içine hapsetme eğilimine karşı mücadele edilmesi gerektiğine parmak basılır.

4.) *"Sendikaları parçalayın", "sendikalardan çıkın"* şeklinde ifade edilen ve eski reformist sendika bürokrasisine karşı tepkiyi dile getiren yanlış siyasete karşı, *"parçalama değil, sendikaları fethetme siyaseti"* savunulur. Solların bu sapmasını sendika bürokratları devrimci eğilimli sendika şubelerini ve sol unsurları sendikalardan atmak için kullanırlar.

5.) *"Temel ilkeleri aynı olsa da Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne üye ulusal örgütlerin somut örgütsel ve mücadele görevleri ve taktikleri bütünüyle aynı olamaz." (age. sayfa 56)* dendikten sonra İtalya, İngiltere, ABD, Kanada, Fransa, İspanya ve Almanya'da sendikal hareketin somut durumu ve sorunları üzerinde durulur.

6.) Reformist Amsterdam Enternasyonali, yalnızca bilgi alışverişi için bir sendika enternasyonalinin yetersiz olduğunu kabul etmek zorunda kalır ve ulusal şubeleri ile ilişkilerini daha da yoğunlaştırır.

Kızıl Sendikalar Enternasyonali başından itibaren, yanlızca enfermasyon amacı ile örgütlenmeyi reddetmiş ve en sıkı ve çok yönlü, merkezi bir uluslararası örgütlenmeyi benimsemiştir. Kızıl Sendikalar Enternasyonali, daha geniş işçi yığınları arasında uluslararası merkezi devrimci bir sendika enternasyonali düşüncesini yaygınlaştırmak amacıyla Propaganda Komiteleri kurulmasını kararlaştırmıştır.

7.) Aynı devlet sınırları içerisinde işçilerin milliyet ya da ırklarına göre örgütlenmesi reddedilir.

8.) Devrimci sendikaların reformistler tarafından sendika birliklerinden atılmasına karşı, *"kahrolsun bölücüler-yaşasın sendika hareketinin birliği!"* şiarı altında mücadele yürütülmesi kararlaştırılır.

9.) Tüm sendikalar için bir yönlendirici gazetenin, sanayi dallarına göre de çeşitli gazetelerin çıkartılması öngörülür.

10.) Kadınların sendikal harekete çekilmeleri için Kızıl Sendikalar Enternasyonali taraftarlarının özel bir dikkat ve çaba vermeleri gereğine değinilir. Kadınlar için ayrı sendikalar kurulmasına karşı tüm sınıfın sendikal birliği savunulur.

11.) *"Gelecek kuşağı fethetmek, onu eğitmek, bilincini sosyal devrimin ve proletarya diktatörlüğünün gerekliliği bilgisine kadar geliştirmek, bu Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin bütün üyelerinin ertelenemez görevidir" (age. sayfa 64)* şeklindeki düşüncenin altı çizilir.

12.) Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne üye olabilmek için, ilerde Tüzükte yeniden ele alınan şu şartlar sıralanır:

"İlk şart, devrimci sınıf savaşımının ilkelerinin kabulü, uygulanması ve gerçekten hayata geçirilmesidir." (age. sayfa 65)

"Proletarya diktatörlüğünün kabulü Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne girişin ikinci şartıdır." (aynı yer)

Üçüncü şart, *"Amsterdam Enternasyonalinden kopuş"*tur. *(aynı yer)*

"Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne girişin dördüncü şartı, üye bütün örgütlerin bir ülkede eylemde birliğidir." (age. sayfa 66)

Beşinci şart, *"tek tek ulusal örgütlerin uluslararası kongre ve konferansların kararlarına tabi olması"*dır *(aynı yer).*

II. 9) "İşsizlik Üzerine Karar"da, işsizlik sorunundan kapitalizm şartlarında kaçınılamayacağı, bu nedenle işsizlik sorununun çözümünün kapitalizmin yıkılışında yattığı temel prensip olarak vurgulanır. Burjuvazinin, çalışan işçileri işsizlere karşı, işsizleri çalışan işçilere karşı kışkırttığı, bu şekilde de burjuvazinin işçileri parçalamaya çalıştığına, buna karşı doğru bir mücadele için işsizlerden ve çalışan işçilerden oluşan sağlam bir cephe ile mücadele yürütülmesi gerektiğine dikkat çekilir.

"İşsizlik sorunu, işverenlerle birlikte değil, tersine onlara karşı savaşım içerisinde, barışçıl kapitalist tedbirlerle değil, tersine açık "sınıf savaşımı" içerisinde, burjuva devletin yardımı ile değil, tersine onun yokedilmesi ve proleter diktatörlüğün yerleştirilmesiyle, çözülebilir." (age. sayfa 67-68)

İşsizliğe mahkum edilen işçiler için talep olarak, çalıştığı dönemdeki ücretinden az olmamak koşuluyla patronların işsizlerin giderlerini karşılamaya mecbur edilmesi talebi ileri sürülür.

III.) "Kızıl Sendikalar Enternasyo-

8 MART • 8 AVDARÊ • 8. MÄRZ • 8 MARZO • 8. MARS •
8 МАРТ • 8. MARCH • 8 МАРКА • 8 BREZNA • 8 MAZEC

Gökyüzünün yarısı biziz!

BOLŞEVİK PARTİZAN

8 Mart Kadın Özel Eki

Elimize geçen TKP/ML(BOLŞEVİK) Merkezi Kadın Komisyonu'nun 8 Mart Uluslararası Proleter Kadınlar Günü'ne ilişkin bir bildirisini aynen yayınlıyoruz. -YAZI KURULU-

8 Mart 1992:

Emperyalizme, Faşizme, Irkçılığa ve Erkek Egemenliğine karşı ENTERNASYONAL PROLETER KADIN MÜCADELE GÜNÜ!

Çeşitli milliyetlerden işçi ve emekçi kadınlar, kadın yoldaşlar ve devrimciler!

Kadınların kurtuluşu bayrağını yükseltmek için haydi 8 Mart'a!

Varsın emperyalistler ve gericiler kapitalizmin komünizm üzerindeki sözde "zaferi"ni kutlasın;

Varsın kadınların özgürlüğü alanında da kapitalizmin sosyalizme, komünizme üstün olduğu yalanını yaysın;

Varsın 8 Mart'ın içeriğini boşaltarak onu kendi hakimiyetlerini pekiştirmenin aracına dönüştürmeye çalışsın, kutlama mesajları yayınlasın, haklarını talep eden emekçi kadınları sahte vaatlerle avutmaya çalışsın!...

Bütün bu yalan ve sahtekarlıklara bizim de söylenecek sözümüz var:

YA BARBARLIK YA SOSYALİZM!

Kadınların kurtuluşu alanında da seçenek böyledir!

Bütün dünyada günbegün erkek egemen emperyalist dünya sisteminin acımasız sillelerine maruz kalan işçi ve emekçi kadınların yaşamları bunu kanıtlıyor.

Bütün dünyada açlık ve sefalet, işsizlik, kadınların daha düşük ücretli meslek ve iş alanlarına itilmesi ve nihayet fuhuş çığ gibi büyüyor. Dünya çapında toplumsal emeğin üçte ikisini yaratan kadınlar, bunun karşılığında —en iyimser halde (veri Birleşmiş Milletler'in)— dolaylı ve dolaysız ücret toplam tutarından onda bir'lik bir pay alıyor. Ve tabii ki kadının "doğal görevi" sayılan ve hiçbir ücret alınmadan yapılan ev işleri, çocuk bakımı ve eğitimi buna dahil değil. Milyonlarca kadın, "yuva" denilen sefalet kondularını kaybetmemek için çırpınırken, çocukları ile birlikte sığınacak bir çatıya bile muhtaç kadınların sayısı gitgide artıyor. Bir yanda işsiz kalma korkusu ile titreyenler, bir yanda ekmek parası kazanma, ev kadınlığı ve annelik üçlü yükünün altında gücünü-takatini-sağlığını yitirenler... Erkek egemen emperyalist sistemde açlık çekerken bile eşit değil emekçi kadınlar! Yokluk şartlarında kadınlar ve kız çocukları erkek yakınlarının yararına kendi boğazlarından fedakârlık yapmak, daha düşük değerli besinle yetinmek zorundalar. Irkçılığın, faşizmin, her türlü gericiliğin meydanı boş bulup doludizgin at koşturduğu günümüzde, emekçi kadınların mücadele zoruyla elde ettikleri kazanımları da tehlikede. Sadece iş ve mesleki alanda değil, siyasal yaşamda da geri plana itiliyor kadınlar. Buna bir örnek, kadınların burjuva parlamentolarında bile temsil oranının dünya çapında gerilemesi ise (1988'de yüzde 14,6 iken, 1992'de yüzde 10,9 —ki bunda sosyal-emperyalizmin emperyalizme açık evriminin önemli payı vardır—, bir diğer örnek de, Cezayir'de olduğu gibi, gerici akımların kadınların seçim hakkını türlü manevralarla gaspetme arzularını hayâsızca dile getirmeleridir.

Bu nedenle, dün olduğu gibi bugün de kadınların kurtuluşu için sosyalizm/komünizm, uğruna mücadele edilmesi gereken tek gerçek hedeftir! Bütün ülkelerin ezilen ve sömürülen kadın kitlelerinin uluslararası mücadele gününde enternasyonalist bir ruhla bizi bu hedefe yakınlaştıran direniş ve mücadele örnekleri vermek bize düşen görevdir!

Çeşitli milliyetlerden işçi ve köylü kadınlar, öğretmen, öğrenci, memur ve ev kadınları...

Türkiye/Kuzey Kürdistan'da da biz kadınların durumu diğer ülkelerden özde farklı değildir. Bu hem emekçi kadınların ezilenler içinde en fazla ezilenler olması bağ-

lamında, hem de genel eğilim olarak kadınların durumunun gittikçe daha da kötüleşmesi bağlamında böyledir. Ekonomik krizin en ağır yükünü çekenler, işçi kıyımında ilk ve en büyük darbeyi yiyenler bizleriz. Eşit işe eşit ücret hâlâ bir hayaldir. Kural olarak erkeklerle aynı işi yapmalarının karşılığında kadın işçilerin eline onların aldığı açlık ücretinin yarısı bile geçmemektedir. KAHROLSUN CİNSİYET VE ÜCRET KÖLELİĞİ! Yasalar önünde tam eşitlik! Kadınların işten atılmalarına son! Kadınların ücretleri derhal arttırılmalıdır! Her çocuğa kreş ve yuva! Ev kadınlığı sömürüsüne son! talepleri 8 Mart 1992'de mücadele taleplerimizdir.

Kürt, Türk, Çerkez, Gürcü, Ermeni, Arap ve Türkiye/Kuzey Kürdistan'ın tüm diğer ulus ve milliyetlerinden işçi ve emekçi kadınlar!

Hangi ırktan, dinden, hangi ulustan olursa olsun bütün işçi ve emekçi kadınların çıkarlarının ortak, düşmanlarının bir olduğu bilinciyle haydi 8 Mart'a! Gerçek düşman faşist Türk devletinden ulusal baskı ve terör politikasının hesabını sormaya!

Faşist Türk devleti bir yandan özel timiyle, ordusuyla, tankı-topuyla Kuzey Kürdistan'da Kürt ulusuna karşı yürüttüğü savaşı daha da şiddetlendirirken, diğer yandan da halk kitleleri arasında düşmanlık tohumları saçmaya, Türk şövenizmini ve ırkçılığı körüklemeye çalışıyor. Bütün ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçi kadınların bu terör ve baskılara, bölyönet politikasına karşı mücadele birliğini sağlaması bugün en acil görevlerden biridir. Kürt kadını gözyaşlarına boğulurken Türk kadını gülemez! Kürt kadınının özgürlük mücadelesinin devlet terörüyle, katliamlarla, zoraki göçlerle ayaklar altına alınmasına Türk ulusundan kadın susamaz. Kürt kadınının özgürlük mücadelesi, diğer milliyetlerden Türkiye halkının kendi öz mücadelesidir. Bu bilinçle 8 Mart 1992'de, ezilenlerin ortak gücü ve sesiyle haykıralım: Kahrolsun ırkçılık ve Türk şövenizmi! Tüm ulus ve milliyetlere tam hak eşitliği! KÜRT KADINININ KURTULUŞU İÇİN DE KÜRDİSTAN'A ÖZGÜRLÜK!

Bütün milliyetlerden erkek işçiler, emekçiler, devrimciler, yoldaşlar!

İşçi sınıfının her türlü baskıya ve sömürüye karşı uluslararası mücadele günlerinden biri olarak 8 Mart'ta devrimci mücadele ve direnişin ayrılmaz bir parçası olarak emekçi kadınların haklı mücadelesine en büyük desteği vermek sizin göreviniz! Köleliğe karşı mücadele edenler, toplumun yarısının köleliğine karşı mücadeleyi de en başından kendi asli ve acil görevi olarak kavramak zorundadır. Bunun için, her türlü gerici hakim sınıf ideolojisinin erkeğin üstünlüğüne dair safsatalarını ve bunun size sağladığı ayrıcalığı kendi elinizle geri itmek zorunda, erkek egemen ideolojinin emekçilerin saflarında yeri olmadığını pratikte göstermek zorundasınız. Görev, kadının erkekten daha aşağı, aptal, güçsüz vs. olduğuna dair gerici anlayışlara, kadınlara ve kızlara karşı yönelen gerici erkek şiddetine karşı durmaktır! YAŞASIN KADINLARIN EŞİT HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLER TEMELİNDE DEVRİMCİ SAFLARDA MÜCADELESİ! KAHROLSUN ERKEK ŞÖVENİZMİ!

Bu 8 Mart'ta bütün dünyada olduğu gibi Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da da emekçi kadınların durumlarının daha da iyileştirilmesi için kısmi demokratik ve reform talepleri uğruna mücadele ederken, bunların bize yalnızca emperyalizme, faşizme karşı mücadelemizde daha ileri mücadele şartlarını sağlayacağını bilinçte tutuyor, ve kadınların gerçek kurtuluşunun ancak ve ancak devrimle ve sosyalizmle olacağını bir kez daha vurguluyoruz. Bu anlamda KADIN-ERKEK EL ELE, PROLETER DEVRİME şiarını yükseltiyoruz!

8 Mart 1992'de enternasyonalist bir ruhla bütün dünyada:

Filistin, İrlanda, Etiyopya, Filipinler'de, Kürdistan, Peru, Güney Afrika'da mücadele eden kadın savaşçıları; egemenlerin zindanlarında direniş bayrağını yüksekte tutan tüm dünyanın devrimci kadınlarını selamlıyor, "Sizin mücadeleniz bizim de mücadelemizdir" diyoruz.

İşçi ve emekçi kadınlar, kadın yoldaşlar!...

Uluslararası alanda halkların genel kurtuluş mücadelesinde bize düşen yeri alalım!

Kadın ve erkek emekçiler, devrimciler!

8 Mart 1992'yi egemenlerin gerici sistemine karşı gerçek bir mücadele gününe dönüştürelim!

KAHROLSUN EMPERYALİZM, FAŞİZM, IRKÇILIK VE ERKEK EGEMENLİĞİ!

Şubat 1992

TKP/ML(BOLŞEVİK)
Merkezi Kadın Komisyonu

Eşit işe eşit ücret!
Kadın ücretleri derhal artırılmalıdır!

DÜNYA nüfusunun yarısını oluşturan kadınlar, dünyada mülklerin % 1'ne ve tüm dünya gelirinin ancak 1/10'na sahipler. Dünyada mülklerin ve dünya gelirinin çok az bir bölümüne kadınların sahip olmasının nedeni kadınların erkeklere göre daha az çalışıyor olmaları ya da erkeklerin daha üretken olmaları değildir. Tersine erkeklerle karşılaştırıldıklarında kadınlar erkeklerden daha uzun süre çalışmak zorundadırlar. Emekçi kadın tarlada, fabrikada çalışmasının yanında ev işi ve çocuk bakımının da esas sorumlusu durumundadır. Hayır, bunun nedeni ezilen sınıfın ezen sınıfla, ezilen cinsiyetin ezen cinsiyetle ekonomik, siyasi, toplumsal vb. açıdan eşitliğinin mümkün olamayacağı, tersine *varlığı eşitsizlik üzerine kurulmuş özel mülkiyet düzeninde*, özellikle de dünya ekonomisinde tartışmasız bir egemenlik sağlamış kapitalist özel mülkiyet düzeninde yatmaktadır.

Kapitalist sanayi gelişmesi içerisinde kadın işgücünü de istihdam etmiş, kapitalist sanayininin bu yönü tarihi olarak sürekli bir biçimde gelişme eğilimi göstermiştir. Evin ücretsiz kölesi artık kapitalist sınıfın ücretli kölesi olmuştur ama, ev kölesi olmaktan kurtularak değil. Ücret kölesi haline getirilen kadın yine ev ve çocuk bakım işlerini yapmaktan kurtulamamıştır. Ücret köleliği, evin ücretsiz kölesi kadının ikinci çalışma alanı haline gelmiştir.

Kapitalist düzende kadın işçiler, erkek işçiler gibi sömürü aracı olarak kulanılmanın yanısıra, ucuz işgücü olarak kullanılmanın ve genel ücretleri düşürmenin araçları olmuşlardır. Ucuz işgücü, sermayenin en çok aradığı ve en fazla sömürdüğü işgücüdür. Kadın işgücü, erkek işgücüne göre genelde ucuzdur. Çünkü bu işgücü, erkek egemen toplumda bir yandan en az kalifiye olan işgücüdür; diğer yandan erkek egemen anlayışa göre çalıştığında bile kadının işlevi, esas ekmek ka-

Proleter kadın sadece kapitalizmin boyunduruğundan kurtulmayı hedeflemiyor, aynı zamanda aile zincirlerinden kurtulmak için de mücadele ediyor!

Erkek ve kadına eşit haklar meselesinde teorik düşünceleri şüphe götürmez olan Sosyal Demokrat Parti taraftarlarının geniş çevresinin tavırları, bu temel ilkenin pratikte uygulanması için en küçük çabada —bugün mümkün olan ne kadar dar sınırlar içinde olursa olsun— bize aslında sadece gerici düşüncelerle dolu olanlarda rastlanabilecek aynı gericiliği göstermektedir. İşte böyle bir gerilik içinde olan, kendi saflarımızdan biri, Edmund Fischer yoldaş, bu gazetedeki açıklamalarıyla, bir kere de kadın cinsinin kurtuluşu için proleter kadının çabalarını ifade etmek için bize çok iyi bir fırsat sağlamış oluyor. Çünkü halen bazılarında, evli kadınların da mesleki çalışmada bulunmasının arzu edilir olup olmadığı, yoksa genelin çıkarı açısından, aynı çocuk emeğinde olduğu gibi, bu olasılığı mümkün olduğunca sınırlandırmanın, dolayısıyla kadın ve anneyi kendi doğal mesleğine yöneltmenin daha doğru olup olmadığına dair şüpheler kafaları karıştırıyor. Bu, bu tür görünürde bugünkü aile biçiminin sürmesi çıkarına olan düşünceler karşısında tutuk olmayanlar açısından çeşitli itirazlara yol açıyor.

Herşeyden önce, evli kadın bir yetişkindir ve tüm onu haktan yoksun kılan antika yasalara rağmen, bağımsız bir insandır ve kendi meselelerinde karar vermesi kendine bırakılmalıdır. Sonra, kadının mesleki çalışması ve çocuk emeği özde iki ayrı şeydir ve düşünen, ilerici bir insanın bu ikisi arasında parelellik kurmaması gerekir. (...)

Kadının mesleki çalışması ama onun kişisel bağımsızlığı ve tam insanlığa kavuşması açısından gerekli bir ekonomik önkoşuldur. Buna karşı, salt evli kadının mesleki çalışmasının olumsuz bir durum olarak görülmesi gerektiği, çünkü bunun aileden ev kadınını ve anneyi çekip aldığı ve giderek ailenin çözülüşüne doğru sürüklediği şeklinde itiraz geliyor. Ve sadece kesin mecburiyetin, yani erkeğin çok az kazanç sağlamasının bunu affettirebileceği, tüm sosyal-demokratların hedefinin kadını aileye geri iade etmek olması gerektiği söyleniyor. Bu durumda şu soru ortaya atılmak zorunda: Kadın, bugünkü yaşam ve çalışma koşullarında her türlü mesleki çalışmadan vazgeçmesi ve tüm düşünsel ve fiziki gücünü sadece ev işi için feda etmesiyle ideal bir aile yaşantısı kurabilecek durumda mıdır? Ben, hayır diyorum. Çünkü bunun için önkoşul,kadının evde dilediği gibi hareket etmesi değil, tüm güçlerin, —öncelikle de erkeğin— özellikle çocuk eğitiminde birlikte hareket etmesidir. Tam da bu noktada işçinin karısı kocasının uzun zaman ev dışında olmasını ve böylelikkle önemli eğitim sorunları vb. üzerine birlikte karar vermenin olanaksızlaşmasını vahim bir durum olarak hissetmektedir. (...)

Peki, ilk görevleri mesleki çalışma olan Gera'lı kadın işçilerin %40'ı ve Lausitz'li kadın işçilerin bir bölümü nasıl yapıyorlar? Tam da tekstil işçilerinde daima ve her yerde en düşük ücretleri alanların kadın işçiler olmadığı genelde bilinmektedir; tersine belirli işlerde oran öyledir ki, erkek 8-12 Mark alırken, buna karşılık kadın 12-18 Mark kazanmaktadır. Daha iyi ücret alan kadının evlendikten sonra da işini elde tutmasının nedeni bununla açıklığa kavuşmaktadır. Bu evli kadınların bir dizisi biraraya gelmekte ve bunlara yaşlı bir çift yemek hazırlamakta ve yine bu genç insanların evdeki temizlik işlerini yerine getirmektedir. Aynı şekilde, artık fabrikada çalışamayan yaşlı kadınlara çocuklar bakım için teslim edilmektedir. Bu henüz mükemmel olmayan, ve ortaklaşa ev idaresinin "insanların psikolojik tabiatı gereği hiçbir zaman gerçekleşemeyecek ütopik bir hayal" olmadığın ispatlamak için uzmanca geliştirilmesi gereken ortaklaşa ev idaresi bütün tarafların işine gelmektedir. Bütün bunlar ama bugünkü ailenin hiç de tekil ev idaresini gerekli kılmadığını göstermektedir. Ve yine bununla kadınların 9/10'unun mesleki çalışmaya ev köleliğini tercih ettiği iddiasını çürütmektedir. Bu kadınlar, en fazla değer biçilen işi seçmektedirler, ki bu çoğunlukla mesleki çalışma olmaktadır ve bu seçimde onlar kendi evinde, ev

zanıcı olan erkeğin destekçisi, yan gelir sağlayıcı olarak kabul edilmektedir. Özellikle emperyalizme bağımlı geri kapitalist ülkelerde kadının çalışması çoğunlukla erkek işsiz kaldığında veya erkeğin kazancı ailenin geçimini sağlayamayacak durumda olduğunda veya kadın kendi gücüne dayanmak zorunda kaldığında sözkonusu olmaktadır ki, bu durumda da kadına ekonomik bağımsızlığın tek yolu olarak görünen "ne olursa olsun her iş"i erkekten daha ucuz yapmaya hazır bir potansiyele sahiptir. Kadınlar üretimde erkeklere oranla daha az örgütlüdür. Bu ve benzeri faktörler sonucu kadın işgücünün fiyatı (ücret) daha düşüktür. En gelişmiş kapitalist ülkelerde bile kadın işgücünün fiyatı erkek işgücünün fiyatı ile karşılaştırıldığında bu gerçek karşımıza çıkar. Bu gerçeği kapitalist ülkelerin anayasa ve çalışma yasalarındaki cinslerin eşitliği üzerine göz boyamaya yarayan hiç bir madde ortadan kaldıramamıştır, kaldıramaz da. Bu türden bir eşitsizliği kaldırmanın tek yolu, bu ve daha binlerce eşitsizliğin kaynağı olan özel mülkiyet egemenliğini yıkmak, onun yerine toplumsal mülkiyetin egemenliğini koymaktır. Emekçi kadının kapitalizm/emperyalizm şartlarında hem dışarda, hem evde çalışması; hem ücret kölesi, hem ev işi, çocuk bakımı kölesi olması durumu herşeye rağmen *bir yanı ile* kadının kurtuluşunun yolunu açan bir durum; geçmişe göre bir ilerlemedir de. Çünkü ücret köleliği durumu, emekçi kadına; sınıflı, özel mülkiyet toplumunda *ilk kez* ekonomik olarak erkekten bağımsız olarak yaşama imkanını sağlamış, en azından bunun yolunu açmıştır. (Bunu bu özel sayıda yayınladığımız bir yazıda, Emma Ihrer gayet doğru bir biçimde koymaktadır.) O halde kadının kurtuluşunun yolu, kadının eve-aileye hapsedilmesinde değil, giderek daha büyük kitleler halinde üretime katılmasından geçmektedir. Sosyalizm/komünizm, ücret köleliğini sömürüye son vererek yıkacak; ev işi köleliği, çocuk bakımı köleliğini de, ev işi ve çocuk bakımını toplumsallaştırarak yıkacak, kadının tam ve gerçek kurtuluşunu sağlayacaktır. Bu hedefe varana dek emekçi ailesinde ev işi ve çocuk bakımı konusunda yapılması gereken, erkeklerin de bu işlere eşit bir biçimde katılmasıdır.

TÜRKİYE/ KUZEY KÜRDİSTAN'DA DURUM

Türkiye/Kuzey Kürdistan'da emekçi kadın toplumun ve çalışma hayatının her alanında erkek emekçilerden daha fazla ezilmekte, sömürülmektedir. Faşist Türkiye Cumhuriyeti 1982 Anayasası'nın 10. maddesi, cinsiyete göre insanlar arasında ayrım yapılamayacağını, kanun önünde herkesin eşit olduğunu; 1475 Sayılı İş Yasası eşit işe eşit ücret verilmesi gerektiğini bi-

sanayiinde çalışan kadının katlanmak zorunda olduğu ikili, üçlü yükten de kurtulmaktadırlar.

Burada meselenin özüne geliyoruz: Varılması gereken hedef proleter kadının fazla işten kurtarılmasıdır. Geleceğin kadını kendine yeteneklerine ve eğilimine uygun bir meslek seçecektir. O ya meslek sahibi bir kadın veya çocuk eğiticisi veya ev idarecesi olacaktır, ama o, bugünkü proleter kadın gibi bunların hepsi birden olmak zorunda kalmayacaktır. Bugünkü insanlara aşılamaz gelen zorluk, işte sadece buradadır, bu üçlü yüktedir. Ama nasıl ki, bugünkü kadın, büyük sanayi tüm ihtiyaç maddelerini daha ucuz ve daha iyi şekilde sunduğundan, anneannelerimiz gibi artık evin gerekliliklerini üreten bir ev sanayicisi olmak zorunda değilse, aynı şekilde tekil ev idaresi yürütmenin güç ve materyal kaybı olduğu yavaş yavaş kavranacaktır. Ve en beceriksiz ev kadını belki başka bir iş alanında en iyi randımanı verecektir. (...)

Yukarda alıntıladığımız yoldaş Fischer şunu açıklarken en büyük kozu oynadığını sanıyor: sosyal devrimin olduğu gün ücretlerin iki kat, üç kat arttığı ilan edilir edilmez "bir tek evli kadın bile fabrikaya gitmeyecek veya herhangi başka bir mesleki alanda çalışmayacaktır" Affınızı buyurun: ücretler arttırıldığında bu bütün işçiler için yapılacaktır, yani kadın işçiler için de! Öyleyse, o zaman kadınların çok büyük bir bölümünün bugünkü anlamda ev köleliğine hiç de rağbet etmeyeceği daha akla yatkındır. Kaldı ki, o zamana kadar iktisadi ve sınayi gelişme büyük ihtimalle o kadar ilerlemiş olacaktır ki, eski, bugünkü alışılmış iktisat uygulamasından geriye pek birşey kalmayacaktır; belki yoldaş Fischer gibi kendilerine geçmiş bir dönemin kalıntılarıyla ağ ören bazı eksantrikler dışında.

Bugünkü aile biçiminin —Fischer'e göre insanın doğasına tek uygun olan aile biçimi— bu kökten alt-üst oluş sürecinde ayakta kalıp kalamayacağı sorununu rahatlıkla geleceğe bırakabiliriz; biçim, toplumsal gelişmenin sadece bir sonucudur, ve tam da biz sosyal-demokratlar, bu biçimin, çokca içeriksiz olan ve gitgide artan bir şekilde kendini gösteren zaaflarını çağdışı olarak keskin bir şekilde eleştirdik. Fischer, bugün bugünkü evlilik biçimi üzerine teorisini kanıtlamak için Stuart Mill'e başvurduğunda, Mill'in tam da şu sözünü gözden kaçırmış görünmektedir: "Evlilik yasanın tanıdığı tek gerçek köleliktir."

Anne olmanın önkoşulu, kesinlikle herhangi bir diğer meslekte olduğu gibi, bir annenin her durum altında çocuk ruhuna değin özel bir anlayışa sahip olmasını veya çocuk bakımı ve eğitimi için gerekli bilgi ve kudreti gösterecek yeteneğe sahip olmasını gerektirmez. Doğrudan şunu ifade etmek istiyorum: Annelerin çoğunluğu ne birine ne de diğerine sehiptir. Onlar yavaş yavaş bu görevin yerine getiriliş tarzını öğreniyorlar, aynı bir ev kadının, bu onların görevi olduğu için, buna hiçbir şekilde önceden hazırlıklı olmadıkları halde, herhangi bir görevi yerine getirmeyi öğrendikleri gibi. (...)

Kadının doğasında yatan ilk ve en üst yaşam hedefinin anne olmak, çocukların bakımını ve eğitimini üstlenmek olduğuna dair düşünce büyük bir yanılgıdır. Baba olmak ne kadar yaşam hedefi ise, anne olmak da o kadar yaşam hedefidir. (...)

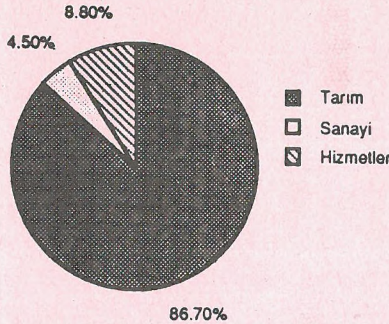
Kadın faaliyetinde, dışardan hiçbir düşünsel teşvik gelmeksizin, evin günlük işleri gibi en tekyanlı işlerle uğraşmak zorunda kaldığında, onun ruhsal yaşantısının gitgide körleşmesi kaçınılmazdır. İşten yorgun eve dönen erkek ona hiçbir şekilde bir değişiklik getirmemektedir, bilakis sadece yeni iş; o da bakım istemekte, evdeki zorlukları işitmek istememekte, dinlenmek istemektedir. Günlük küçük dertleriyle kadının kendisi başa çıkmak zorundadır ve bunlar o kadar çok zaman almaktadır ki, sonuçta düşünsel ilgilerden geriye birşey kalmamaktadır.

Bu ruhsal boşluktan kurtulmak için kadının, onu her türlü vesayetten bağımsız kılacak bir mesleğe ihtiyacı vardır. Ve o sadece, hergün beş saat iplik bükme makinesi başında olmak veya çocuk zırıltısıyla yuvasında kalmak gibi bir seçimle karşı karşıya kalsa, çoğunluk birincisini seçer ve bu ağır işi bugünkü kötü çalışma şartlarında bile kötülerin iyisi olarak kabul eder. Proleter kadın sadece kapitalizmin boyunduruğundan kurtulmayı hedeflemiyor, o aynı zamanda aile zincirlerinden kurtulmak için de mücadele etmek zorunda; onun kurtuluş çabası bu yönde ilerliyor. (...)

Emma Ihrer,
Proleter Kadın ve Mesleki Çalışma,
1905

çimsel açıdan hükme bağlamıştır. Tabi ki, bu kanun maddeleri ile gerçek yaşam arasında büyük bir uçurum vardır. Gerçekte ne ezilen sınıfla ezen sınıf, ne de ezilen cins ile ezen cins toplumun herhangi bir alanında eşittir.

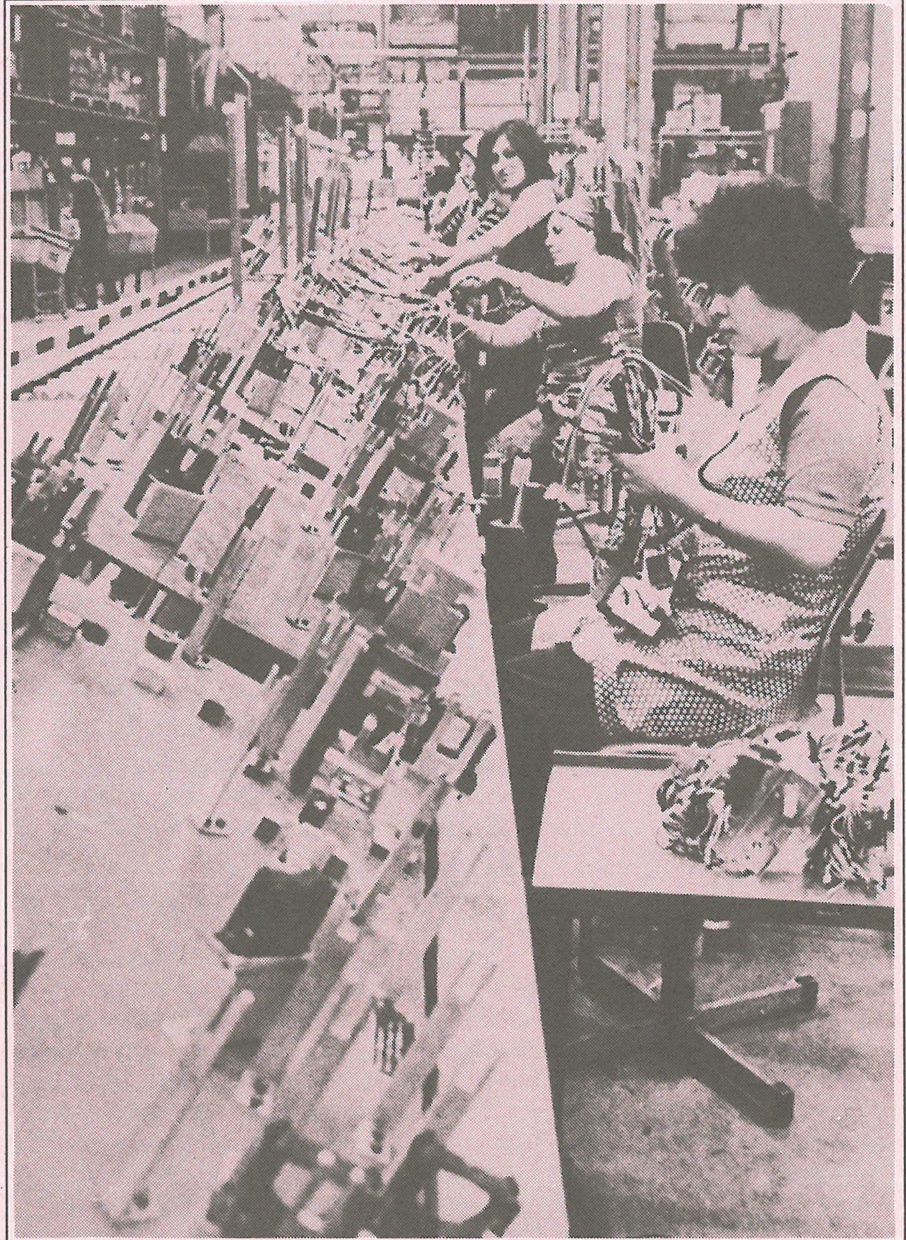
Kadın ile erkek arasındaki eşitsizliğin en açık tespit edilebileceği alanlardan birisi de emekçi kadınların iktisadi yaşamdaki konumları ve kadın işçilerin işgüçlerine verilen ücrettir. Türkiye/Kuzey Kürdistan'da yapılan 1985 sayımına göre toplam 21576 996 kişi iktisadi faal nüfusu oluşturmaktaydı. İktisaden faal bu nüfusun 7 647 265'ini kadınlar oluşturmaktaydı. İktisaden faal kadın nüfusun 1 072 481 'i ücretli, 10 750 'si işveren, 351 067'si kendi hesabına çalışan, 6 058 365'i ücretsiz aile işçisi ve 154 532'si ise İş ve İşçi Bulma Kurumu'na kaydolmuş işsiz durumunda görülüyordu. 7,5 milyondan biraz daha fazla sayıdaki toplam çalışan kadının 6 484 257'si tarımda, 335 740'ı sanayide ve 659 880'i de hizmetler sektöründe çalışmaktaydı (Bkz. '89 PETROL-İŞ, s. 163) Verilen bu sayıları daha açık anlaşılır hale getirmek için yüzdelerle hesap ettiğimizde durum şudur:

(age., s.151)

Toplumun yarısını oluşturan kadınların iktisaden faal nüfusun ancak 1/3'ini oluşturuyor gösterilmesinin nedeni, TC devletinin kadınların yaptığı ücretsiz bir çok işi "iş"ten saymamasıdır. Bu gerçek bile faşist diktatörlüğün kadın ve erkeklere yaklaşımda nasıl çifte standart kullandığını gözönüne sermektedir.

Çalışan kadınların çok büyük bir bölümü, % 86.70'i, çalışma koşullarının en ağır, çalışma süresinin en uzun olduğu ve çalışan kadınların "ücretsiz aile işçisi" olarak çalıştığı tarımda bulunmaktadır. Tarımda çalışan kadınların erkekler için ev hayvanından farkı yoktur. Bu kadınların tüm yaşamları boyunca ücretsiz olarak çalışmalarının yanısıra, hiç bir sosyal güvenceleri de yoktur ve gelecekleri tamamen erkeklerin insafına kalmıştır. Tarımda çalışan kadınlar bir yandan ağır feodal baskı biçimlerinden zarar görürlerken, diğer yandan da önemli bir bölümü kapitalist pazar için üretim yaptığından dolayı kapitalizmin yasalarının baskısı altındadırlar.

Toplam ücretli kadınların 1/3'inden daha azı (303.919) sigortalı olarak çalışmaktadır. Geri kalan 2/3'sinin yine hiç bir sosyal güvencesi yoktur. Sigortasız olarak çalıştırılan kadın emekçiler, yaşlandıkları zaman emeklilikten mahrum kalma tehlikesi ile karşı karşıya kalmakta, sürekli patronların işten atma tehdidi altında çalışmak zorunda kalmaktadırlar.

Sosyal Sigortalar Kurumu'na bağlı olmadan çalışan kadın işçilerin ücretleri de kural olarak, aynı iş dalında, aynı iş yerinde çalışan ve aynı işi yapan erkek işçilerle de karşılaştırıldığında mutlaka daha düşük olmaktadır. Bu gerçeği, güya doğrudan yasa koruması altında çalışmaları ve eşit işe eşit ücret almaları gereken Sosyal Sigortalar Kurumuna üye kadın işçilerin ücret endekslerinin erkek işçilerin ücret endeksleri ile karşılaştırmada görebiliriz. Bu istatistikte günlük brüt ücret temel alınmıştır, gerçek reel ücret değil.

KADIN-ERKEK SSK ÜCRET SEYRİ

	Kadın	Endeks	Erkek	Endeks	K/E Ücret Oranı %
1965	17.96	100	22.06	100	81.4
1969	27.13	151	32.64	148	83.1
1973	41.65	232	56.42	256	56.1
1977	145.12	808	146.66	665	98.9
1981	537.98	2.991	544.44	2.468	98.8
1984	1.274	7.096	1.310.62	5.941	97.2
1988	6.981	38.870	8.138.00	36.890	85.8

Kaynak: SSK İstatistik Yılları
Aktaran: '89 Petrol-İş, sayfa 157

Veriler 1988'de SSK'ya üye çalışan kadınların ücretlerinin 1988'de erkek

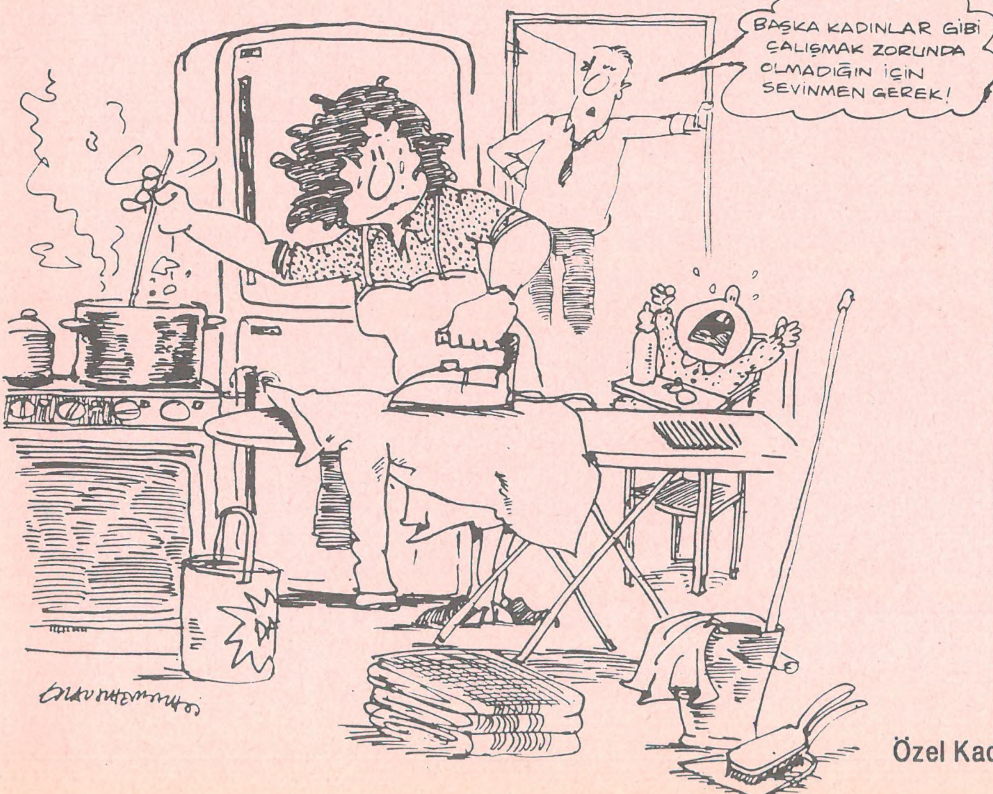
Ücret köleliği, ev hizmetçiliği, çocuk bakımı ve eğitimi... Buna can mı dayanır?

ücretlilere göre % 14,2 daha düşük olduğunu ortaya koymaktadır. Daha önceki yıllarda kadın ücretleri ile erkek ücretlerin oranlarının 1988 yılı kadar büyük olmamasının nedeni kadınların erkeklere göre daha fazla ücret artışı elde etmelerinden değil, tam tersine erkek işçilerin reel ücretlerinin hızla düşürülmesinden ileri geliyor. Özellikle askeri yönetimlerin başa geçtiği dönemlerde eşitsizliğin kapanır görünmesinin nedeni budur. Aslında kadın emekçilerin çalıştığı tüm sektörler ele alınsa, ücret endekslerindeki eşitsizlik çok daha büyüktür. Ne yazık ki bu alanda kesin veriler yoktur.

Kadın işçilerin eşit işe eşit ücret alamamaları gibi haksız bir durumdan erkek emekçilerin hiç bir çıkarı yoktur. Tam tersine bu durum onların da çıkarlarına karşıdır. Kadın işçi ücretleri ne kadar düşük olursa, patronlar erkek işçilerin ücretlerini de, aynı işi yapan bir başkasının daha az parayla çalıştığı gerekçesi ile düşürecektir. Kadın işçileri erkek işçilere karşı patronlar sürekli rekabet unsuru olarak kullanmaya çalışmışlardır, çalışacaklardır. Kadın işçilerin ücretleri erkek işçilerle ne kadar eşit olursa, genel ücretler o kadar daha az düşük olacak, patronlar işçi sınıfının bir bölümünü diğer bir bölümüne karşı kullanamayacak, işçi sınıfının safları daha sağlam ve çıkarı için savaşımı daha çok başarılı olacaktır.

Böyle bir hedefe yaklaşmanın yolu erkek/kadın tüm işçi sınıfının ortak talepler uğruna ortak mücadele etmesinden geçmektedir. Bu alanda en önemli hedeflerden birisi EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET olmalıyken, diğer yandan *kadın işçilerin ücretlerinin derhal artırılması* talebi olmalıdır. Kadın işçiler eşit işe eşit ücret talebine ancak ücretlerinin derhal artırılması yolu ile yaklaşabilirler. Kadın ücretlerine ne kadar çabuk ve çok artış yapılırsa kadın ve erkek işçilerin ücretlerindeki farklılıkta o kadar azalacaktır. Fakat bu talebin gerçekleştirilmesine patronlar izin vermeyecekler, her yol ve araçla bunu engellemeye çalışacaklardır. Kapitalizm şartlarında genel olarak eşitlik üzerine kanun maddeleri esasta aptalları kandırmanın ötesinde fazla bir işe yaramamaktadır. Buna rağmen daha bugünden yasalarda varolan eşitsizliklerin giderilmesi için veya yasalarda lafta öngörülen eşitliğin pratikte uygulanması talepleri için mücadele etmek; işçi sınıfının bölünmüşlüğünü ortadan kaldırmak; sınıf mücadelesinde onun birliğini sağlamak yolunda mutlak zorunluluktur. Unutmayalım ki; sömürünün kaynağı, işçilerin bölünmüşlüğü, işçiler arasındaki rekabettir. Bu rekabetin ortadan kaldırılması yönünde atılan her adım, burjuvazinin sömürü imkanlarının sınırlandırılması demektir. "Eşit işe eşit ücret" talebi, işçiler arasındaki rekabeti ortadan kaldırmaya yönelen bir taleptir; bu talebin kadın-erkek işçiler arasındaki ilişki bağlamında somut anlamı "Kadın işçi ücretleri derhal artırılmalıdır" şeklindedir. O halde güncel talep budur. Mücadele hedefi budur. Bu mücadele, bir an bile kapitalizm şartlarında bu talebin tam anlamıyla gerçekleştirilmesinin imkansız olduğu akıldan çıkarılmadan yürütülmeli; fakat bu bilinç, bugün bu talep için mücadeleyi yürütmeme, erteleme için kullanılmamalıdır! Eşitliği gerçekte sağlayacak sosyalizm/komünizm mücadelesinde işçi sınıfını birleştirmenin araçlarından biri olarak:

EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET!
KADIN İŞÇİLERİN ÜCRETLERİ DERHAL ARTIRILMALIDIR!

Kadının ezilmesi gibi, ezilen kadınların mücadelesi de enternasyonaldir!

ERKEK EGEMEN DÜNYADAN BAZI HABERLER

Pakistan'da, kadın hareketi yürütülen güçlü kampanyalarla, "zina" ile suçlanan kadınların yürürlükteki şeriat yasalarına göre taşlanarak katledilmesini engelleyebildi. Artık kadınlar cezalarını uzun yıllar hapis yatarak çekebilecekler.

Suudi Arabistan, İran ve diğerlerinden sonra nihayet ***Sudan*** da kadınları resmen kara çarşaf altına sokabildi.

Eski Sovyetler Birliği'nin bir parçası olan ***Kuzey-Kafkasya***'daki özerk Çeçen-İnguş Cumhuriyeti şeriat yasalarını yürürlüğe koydu.

Cezayir'de kadınların oy kullanma hakkının kocalarına devredilmesini içeren yasa son aşamada takıldı. Henüz süren iktidar dalaşında zafer kazandığında FIS bu yasayı çıkaracağı gibi, şeriat yasalarını da uygulamaya koyacağını açıklıyor.

Emperyalist-gerici blokun Körfez savaşı zaferinden sonra, ***Kuveyt***'te yeniden duruma hakim olan El-Sabah hanedanlığı, sözünde durmayarak kadınların seçme ve seçilme hakkını yine reddetti.

Saddam'ın buyruğuyla en az dört çocuk doğurmak zorunda kalan ***Irak***'lı kadınların savaş ve onun sonucu olarak yitirdikleri küçük yaştaki çocukların sayısı şu ana kadar 320.000'e vardı.

Bürokratik-kapitalizm'den "pazar ekonomisi"ne geçişin derinleştirdiği krizle eski ***Doğu-Bloku ülkelerinde*** üretimden dıştalanan emekçi kadınların sayısı milyonlarla sayılıyor. Ve kadınlar artık çalışmadığına göre kreş ve çocuk yuvalarına da ihtiyaç kalmıyor! Dolayısıyla bunlar birbiri ardından kapatılıyor.

Doğu Bloku ülkelerindeki genel kriz, bu ülkelerin parlamentolarında kadınların temsil oranını da etkiledi, kadınların temsil edilme oranı 1989 yılından bu yana muazzam bir düşüş gösterdi: Romanya'da % 34,4'den 3,6'ya, Arnavutluk'ta % 28,8'den 3,6'ya, Çekoslavakya'da % 29,5'den 8,7'ye vs. vs.

ABD, İngiltere, Fransa, Almanya, İsveç gibi emperyalist ülkelerde emekçi kadınların eline, en iyi halde erkek ücretlerinin % 79'u geçiyor.

Almanya'da kadınların gece mesailerinde çalışmasını yasaklayan yasa —gerçi yüzlerce özel kararnameyle zaten altı oyulmuştu, ama olsun,— sonunda kadın-erkek eşitliği adına(!) kaldırıldı.

ABD, Fransa, Almanya gibi emperyalist ülkelerde legal kürtaj olanağı, ilgili yasaların gittikçe daha fazla şartlara bağlanması suretiyle daha fazla kısıtlanıyor. Diğer taraftan ama, bu ülkelerdeki siyah kadınlar ve diğer ırk ve milliyetlere mensup kadınlar istekleri dışında sorgusuz-sualsiz kısırlaştırılıyor.

En düşük ücretlerle salt kadınların çalıştırıldığı, sanayi dalları ve iş alanları yaygınlaştırılırken, emperyalizm kârına kâr katıyor: Afrika'da ticaret ve ziraatcılık; Güneydoğu-Asya'da elektronik, tekstil ve oyuncak üretimi; Latin Amerika ve Karibik'de hizmetçilik...

Vesaire, vesaire... Ve benzeri, ve benzeri...

Ama korkacak bir şey yok canım... Emperyalistler "kalıcı barış çağı"nın "yeni düzen"ini kurmak için çırpınıp durmuyor mu, uluslararası diplomasi mekik dokumuyor mu?!

Haber başlıkları tarzıyla alt alta sıraladığımız ama her biri belki milyonlarca işçi ve emekçi kadının günlük yaşamını acı ve sefaletle dolduran ve yaşamlarını gitgide çekilmez hale getiren bu saldırıların listesi daha epey uzatılabilir.

EMPERYALİZM ERKEK EGEMENLİĞİDİR; EMPERYALİZM ŞARTLARINDA KADIN KÖLELİKTEN KURTULAMAZ!

Kara tablo çizmek değil niyet, hayır! Yalnızca, emperyalistlerin ve gericilerin anlattıkları kurt masallarına karşılık, erkek egemen-emperyalist sistem altında bütün dünyada ezilen ve sömürülen emekçi kadın kitlelerinin durumlarının dün olduğu gibi bugün de vahim olduğunu ve hatta yaşam şartlarının giderek kötüleştiğini sergilemek! 8 Mart Uluslararası Proleter Kadın Mücadele Günü'nün 82. yıldönümünde, kadınların kurtuluşu için mücadele tarihinin onlarca kez kanıtladığı gerçeği, emperyalizm varol-

Siyonist İsrail ordusunun işgaline karşı Filistin'li kadının mücadelesi...

duğu sürece baskı ve sömürünün, haksız savaşların ve tüm bunlardan özel bir "pay" alan işçi ve emekçi kadınların eşitsizliğinin süreceğinin altını çizmek! Dünya çapındaki gelişmeler, büyük mücadele ve direnişlerle kazanılmış her hak kırıntısının, mücadele gerilediğinde gaspedildiğini veya altı oyularak yeniden ezilenlere sömürülenlere karşı yöneltildiğini bir kere daha doğrulamakta ve bu, 8 Mart'ın uluslararası niteliğinin ve sınıfsal mücadele geleneğinin gerçek mirasçıları olarak biz komünist kadınlara uyarı olmaktadır.

Kapitalizmin şafağında, modern işçi hareketi ile zamandaş olarak gelişen kadın hareketinin temel talebi ***"kadın-erkek eşitliği"*** bugün halen uğruna mücadele edilmesi gereken bir talep olarak önemini ve aciliyetini koruyor. Elbette, o günden bugüne bir çok şey değişti, önemli tarihsel gelişmeler oldu... Tarih sahnesine bayrağına yazdığı "eşitlik, kardeşlik, özgürlük" şiarı ile çıkan burjuva kadın hareketinin oynadığı ilerici rol kısa süreli oldu ve bütün zamanlar için yerini baskısız ve sömürüsüz, sınıfsız bir toplum için mücadele eden işçi sınıfı hareketinin ayrılmaz bir parçası, kadınların gerçek kurtuluşunun hareketine, komünist kadın hareketine bırakmak zorunda kaldı.

1917 Ekim Devrimi ile insanlık tarihinde ilk defa iktidara hakim olan ve sosyalizmin inşasına yönelen proletarya bütün ezilen ve sömürülenlerin, özellikle de katmerli sömürüye maruz emekçi kadınların kurtuluşuna ışık tuttu. Burjuvazinin ağzına sakız ettiği, ama gerçekleştirmeye bir türlü yanaşmadığı kadınların yasalar önünde tam eşit kılınmasını proleter devlet büyük bir hamlede gerçekleştirdi, ama bununla yetinmedi, gerçek kurtuluşa, kadınların siyasi-ekonomik ve yaşamın her alanında gerçek eşitliğine doğru muazzam adımlarla ilerledi. Öyle ki, sosyalist olduğu dönemde Sovyetler Birliği bütün dünyanın işçi ve emekçi kadınları için varılmak istenen hedefi simgeliyor, onlara mücadele ve direnişlerinde coşku ve ilham kaynağı oluyordu. Genelde bütün işçi ve emekçilerin, ezilen halkların, özelde de kadın kitlelerinin uluslararası alanda yükselen mücadelesi ve bir dizi ülkede devrimlerin patlak vermesi, bu gelişmeler karşısında dehşete düşen uluslararası burjuvaziyi kısmi tavizlere zorlamıştır. Bir dizi ülkede kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi, yasalara göstermelik de olsa kadın-erkek eşitliği ilkesinin konması ve yine bir dizi ülkede gebelik döneminde ve anne olarak kadını koruyan yasaların çıkması vs. vs.. İşte bu mücadele tarihinin ürünüdür.

Ne var ki, modern-revizyonizmin kesin hakimiyetini kurması (1956) ve dünyanın ilk proleter devletinde "geriye dönüş" diye tanımladığımız –sosyalizmin sosyal-emperyalizme, proletarya diktatörlüğünün bürokratik devlet kapitalizminin sosyal-faşist diktatörlüğüne dönüşmesi– gelişmenin başlaması ile birlikte –haklı olarak– bütün ezilenler ve sömürülenler üzerindeki çekim gücünü adım adım yitirmiş ve bu gelişmenin son durağı 1989-90 yıllarında gerçekleşen Doğu-blokundaki tam çöküş olmuştur. Bu durum bugün emperyalistlere ve gericilere sosyalizmin, komünizmin "iflas ettiği" yalanını yayma ve ezilen-sömürülen kitlelerin özgür, baskısız-sömürüsüz, sınıfsız bir dünyaya duydukları şiddetli özlemin karşısında kendilerini tek alternatif olarak sunma fırsatını vermektedir.

Özellikle İslam ülkelerinde gerici-dinci akımların hızla gelişmesi ve giderek daha geniş kitleleri kendine taban olarak kazanması olgusu işte ancak bu çerçevede anlaşılabilir olmaktadır. Emperyalizme karşı olma kisvesine bürünen ve kitlelere adil düzen vaat eden gerici-dinci akımlar bugün en iyi günlerini yaşamakta, bir zamanlar sosyalizm/komünizme, bir dönem de "Batıya" emperyalist dünyaya bağlanan umutlarla hayal kırıklığına uğrayan geri kitlelerin bir bölümü bugün can havliyle İslamın vaat ettiği adil düzene sarılmaktadırlar. İran, Pakistan, Sovyetler Birliği'nin İslam cumhuriyetlerinde ve Cezayir'deki gelişmeler bunu göstermektedir. Ve tüm bu gelişmelerde kadınlar, tüm ezilenleri ve sömürülenleri bekleyen "adil düzen"in ilk darbesinin hedefi olmaktadır.

"GERİ KALMIŞ ÜLKELERE YARDIM"

Erkek egemenliğinin en zorba şekilleriyle süregeldiği bu ülkelerde, egemenlerin böl-yönet politikası ne yazık ki ortam bulmakta, ezilenlerin yarısı ortaçağ karanlığına itilirken diğer yarısının gün ışığına bile çıkamayacağı gerçeği özellikle erkek emekçi kitleleri açısından henüz kavranamamaktadır. Örneğin, erkeklerin özellikle de genç erkeklerin % 75'inin işsiz olduğu Cezayir gibi bir ülkede, kadınların erkeklerin işini aldığı propagandasının tutması ve çalışan kadınların sayısının gerçekte çok düşük olmasına bakmaksızın (% 7) önce bu alandan dışlanması mümkün olmaktadır. Yine Fransız emperyalizminin boyunduruğu ve kendini "sosyalist" olarak tanımlayan FLN'in askeri diktatörlüğü altında inleyen Cezayir halkı, emperyalizm tarafından sürüklendiği felaket karşısında tepkiyle bugün Arap dünyasına doğru yüzünü çevirmekte bunu "kendi özüne dönüş" olarak kavramaktadır. Resmi dil olan Fransızca'nın yerine Arapça geçirilmekte, bunun sonucu da Arapça'ya özellikle yazıda yeterince hakim olmayan bir dizi kadın mesleklerini artık icra edemez duruma düşmektedirler. Bu bağlamda, gericilerin "kadının özgürlüğü"nün emperyalist Batı'nın dayattığı bir "felaket" olduğu propagandası da kadınlara karşı yönelen baskılarda işlev görmektedir. Şunu da belirtelim, Cezayir'de kadınların haklarının kısıtlanması bugün yeni ortaya çıkmış bir durum değildir. Bizzat FLN'in eliyle 80'li yılların ortalarından beri Cezayirli kadınlar adım adım hayatın her alanından dışlanmaya ve evlerine –hatta evlerin de kadınlar için ayrılan bölümlerine– kapatılmaya başlanmıştır. Sadece bu da değil, sokaklarda kadınlar için ayrılmış özel yaya yolu, ve genelde saat 18'den itibaren kadınlara sokağa çıkma yasağı bugün Cezayir'in bir dizi şehrinde yaşanan gerçeklerdir.

BASKININ OLDUĞU YERDE MÜCADELE DE VAR VE VAROLACAK!

Emekçi, ezilen kadınlara karşı yönelen tüm bu saldırılar ve haklarının kısıtlanması madalyonunun bir yüzüdür ve bu saldırılar karşısında, en ağır baskı ve terörle tehdit edilmelerine karşın, bütün dünyada emekçi kadınlar tepkilerini göstermektedirler. Kendi haklarını korumak ve genişletmek

için kadınlar kimi yerlerde henüz yeni yeni biçimlenen, cılız, kimi yerlerde ise artık seslerini duyurabilecek düzeyde kadın hereketleri, kadın mücadeleleri sergilemektedirler. Hindistan, Filipinler, Brazilya, Cezayir gibi emperyalizme bağımlı ülkelerde olduğu gibi, ABD, Fransa ve Almanya gibi bizzat emperyalist ülkelerde de kadın hareketleri kendi hakları ve iyi yaşam koşulları için taleplerini sokağa taşımakta, direniş örnekleri sergilemektedir. Filistin ve Kürdistan'da, Güney Afrika ve Eritre'de emekçi kadınlar giderek artan ölçüde ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketleri içinde yerlerini almaktadırlar. Genelde toplumsal hareketlerde olduğu gibi, kadın hareketlerinin de esas açmazı, bunların burjuva, küçük burjuva, önderliklerin etkisi altında gelişmesi veya onların nüfuzu altına girmesidir. Kadınların kurtuluşu mücadelesinin toplumsal kurtuluş mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olarak kavrayan ve bugün enternasyonal alanda komününist hareketin güçsüzlüğünün bilincinde olan biz komünist kadınlar, bütün dünyada emekçi kadınların haklı mücadelelerine gereken değeri biçerken, bütün gücümüz ve enerjimizle bu hareketlerin komünizmin bayrağı altında birleşmesi için mücadele ediyoruz. Hedef, uluslararası alanda bütün devrimci mücadele ve direnişleri kucaklayacak ve onlara yön verecek etkinlikte enternasyonal komünist kadın hareketinin yaratılmasıdır. Bu hedefe yaklaşmak için hergün yeniden ve yeniden sarıldığımız görevlerin, gösterdiğimiz çabaların ürününün sembolik bir gün olan 8 Mart'ta ifadesini bulması azmiyle:

YAŞASIN 8 MART
ULUSLARARASI PROLETER
KADIN MÜCADELE GÜNÜ! ●

ARJANTİN:

"Plaza de Mayo"nun kadınları mücadeleye devam diyor!

15 Ekim 1981, Buenos Aires. Bu tarihte ilk defa Cumhurbaşkanlığı binası önünde toplandı Arjantinli kadınlar. Çoğunluğu Madres ve Abuelas, yani anne ve büyük anneler oluşturuyordu. Sessiz gösterileriyle, Arjantin askeri diktatörlüğünün koyu baskı ve terör döneminde "kaybolan" çocuklarının ve torunlarının kaderlerine dikkat çekmek istiyorlardı. Ve bundan böyle her perşembe aynı yerde toplanıp eylemlerini sürdürdüler ve bütün dünyada mücadele eden ezilenlerin yürekleri ve belleklerinde "Plazo de Mayo"nun kadınları olarak yer ettiler.

1976-83 yılları arasında askeri faşist diktötörlüğün terörüne kurban gidenlerin sayısını 30.000 olarak açıklıyor Arjantinli insan hakları örgütleri. 30.000 insan "gözaltında kayıp" bunların 500'ü çocuk.

Beyaz başörtüleri, derin hüzün ve öfkeleri, inat ve mücadele azimleriyle "Plazo de Mayo"nun kadınları, anneleri ve büyükanneleri bugün de "kayıp" yakınlarının anısına ağır hüzünlü adımlarıyla meydanı dolduruyor, hepbir ağızdan haykırdıkları sloganlarıyla zorbalıkla susturulanların sesi oluyor, onurlu başlarını dik tutarak yitirdikleri yakınlarının hesabını soruyorlar.

Askeri faşist diktatörlüğün zorbalık ve terörle tüm toplumu ölüm sessizliğine gömdüğü günlerde, acılarıyla susmayan ve "sessiz" eylemleri ile sessizliği ilk yırtanlar "Plazo de Mayo"nun anne ve büyükanneleri olmuştu. Onlar gözaltında yiten çocuklarını ve gözaltında doğupta yiten torunlarının akibetlerini öğrenmek istiyorlardı ve halen istiyorlar. Gözaltında doğan çocukların evlatlık verildiği, askeri tutukevleri vb. kurumlarda evlat edinmek için başvuranların listelerinin tutulduğu bugün bilinen bir gerçek.

Açık askeri faşist diktatarlüğün parlamenter maskeli diktötörlüğe yerini bırakmasından sonra da "yitenlerin" akibetinin ne olduğu araştırılmamış, sorumlular cezalandırılmamıştı. Bu nedenle her perşembe yine meydana doluyor "Madres" ve "Abuelas" ve taleplerini yükseltiyorlar: "Kayıp" çocuklarının ve torunlarının akibetlerinin tamamen açıklığa kavuşturulması ve sorumluların cezalandırılması. Bu yönde hiçbirşey yapılmadığı gibi, 24 Aralık 1986'da çıkan ve "Punto final" (Bitiş noktası) olarak adlandırılan yasa ile elleri ve kollarının bağlandığını öfke ile dile getiriyorlar. Yasanın içeriği şöyle: 22 Şubat 1987'ye kadar hakkında suç duyurusunda bulunulmamış askeri personelin, emniyet görevlilerinin, polis ve adliye mensuplarının bu tarihten sonra cezai takibata uğramayacakları. Ama "Madres ve Abuelas" mücadeleyi sonuna dek götürmeye yeminliler. Talepleri yerine gelinceye dek her perşembe saat 16.30'da Casa Rosada (Kızıl Hükümet Binası) önünde, üzerine çocuklarının adlarını işledikleri beyaz başörtüleriyle toplanıyor ve haykırıyorlar: "El pueblo unido jamas sera vencido"/Birlik olan halk hiçbir zaman yenilmeyecektir! ●

8 Mart Uluslararası Proleter Kadın Mücadele Günü

BUGÜN insanlığın yarısını oluşturan biz kadınların kurtuluşu için mücadele bayrağının gönderе çekildiği gündür.

8 Mart 1908'de, yani bundan 84 yıl önce New York'ta tekstil fabrikasında çalışan kadın işçiler daha iyi iş ve yaşam koşulları için bir grev mücadelesi başlattılar. Bunun karşısında fabrikanın patronu mücadelenin yaygınlaşmaması ve güçlenmemesi için kadınları fabrikaya kilitledi. Ardından çıkan yangında çok az kadın işçi yangından kurtulabildi. 129 kadın işçi ateş ve dumanlar arasında katledildi.

Aynı yıl yine Amerika'da tekstil ve tütün kadın işçileri protestolu eylemler gerçekleştirdiler, 1909'da Manhattan'da 20 000 gömlek işçisi kadın işi bıraktı; binlercesi tutuklanmasına rağmen, grevci kadın işçiler 2 ay süren grev sonucu taleplerini patronlara kabul ettirdiler.

Uluslararası kadınlar gününün temeli işte bu proleter kadın mücadeleleri geleneğine uzanmaktadır.

1910'da Kopenhag'da (Danimarka'da) 17 ülkeyi temsilen 100 delegenin katılımıyla toplanan İkinci Uluslararası Kadınlar Konferansı'nda, komünist kadın önderlerden Clara Zetkin'in insiyatifiyle her yıl uluslararası bir kadın gününün kutlanması karar altına alındı. 1908-1909 yıllarındaki proleter kadın mücadelelerinin geleneği temelinde bu günün "seçme ve seçilme hakkı", "tam hak eşitliği" gibi somut taleplerle birleştirilerek baskı ve sömürüye karşı kitlesel eylemlerle yürütülen bir mücadele günü olması hedefi belirlendi. Böylece ona enternasyonal bir karakter kazandırıldı.

19 Mart 1911'de Danimarka'da, Almanya'da, Avusturya'da İsviçre'de ve ABD'de milyonlarca kadının katıldığı ilk "Uluslararası Kadınlar Günü" kutlandı. 1912 yılında Fransa, Hollanda ve İsveç de "kadınlara seçme ve seçilme hakkı", "kadın işçilerin ve anneliğin korunması" ve "8 saatlik iş günü" talepleri temelinde düzenlenen gösterilerle uluslararası proleter kadın mücadele hareketine katıldılar.

1914 yılı sonraki oldukça uzun bir dönem için, uluslararası kadın mücadele gününün büyük yürüyüş ve kitlesel eylemlerle kutlandığı son yıl oldu. Bu eylemlerde temel şiarlar "Kadınlara seçme ve seçilme hakkı" ve "Emperyalist savaşa savaş" idi.

8 MART 1917 PETROGRAD!

Eski Rus takvimine göre 23 Şubat 1917 olan bu günde, kadın tekstil işçileri Çarlığın yıkılmasına yol açan Şubat Devrimi'nin başlangıcını yaptılar. Kadın işçiler Bolşeviklerin Petrograd komitesinin çağrısına uyarak açlığa, savaşa ve çarlığa karşı gösteri yapmak üzere sokaklara döküldüler. Kadın işçilerin gösterisi erkek işçilerin tüm Petrograd'da uyguladıkları genel bir grev eylemiyle desteklendi. Siyasi grev çarlık sistemine karşı bir genel siyasi gösteriye dönüşmeye başladı.

Böylece emekçi kadınlar Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'ne giden yolda tarihsel bir rol oynadılar.

1921 yılında Moskova'da toplanan 2. Uluslararası Kadınlar Konferansı'nda 8 Mart yeniden Uluslararası Kadın Mücadele Günü olarak onaylandı ve ilan edildi. Bu, 1917 Şubat Devrimi'nin başlangıcında kadınların Leningrad'da büyük yürüyüşlerde oynadıkları rolün onuru ve anısına yapıldı.

O dönem emekçi kadınlar alışılagelmişten daha yoğun bir şekilde meydanları dolduruyorlardı. Onlardı, erkeklerinin ölümüne, çocuklarının açlı-

Petrograd 1917...

1917'de (Rusya'da) Uluslararası Kadınlar Gününde Yapılan (8 Mart=23 Şubat) Yürüyüşler ve 9-10 Mart'ta Petrograd'da Gelişen Grev Hareketi

1917' 8 ve 10 Mart arası Petrograd Sokakları

Aşağıdaki makale Şubat Devrimi'nden sonra çıkan ilk "Pravda" sayısında yayınlanmıştır. —YK

23 Şubat'ta (8 Mart), Uluslararası Kadınlar Günü'nde fabrikaların ve atelyelerin çoğunluğunda grev ilan edildi. Kadınlar, sadece işçi kadınlar değil, ekmek ve gazyağı için kuyruklarda bekleşen kadın kitleleri de tam bir mücadele ruhu içinde idiler. Mitingler düzenliyor, sokakları gaspediyor, Devlet Duması'na doğru yürüyüşe geçiyor ve ekmek talep ediyorlardı; tramvayları durduruyorlardı. Enerjik seslerin "Haydi yoldaşlar!" çağrısı duyuluyordu. Fabrikalara ve atelyelere gittiler ve erkek işçileri oralardan çıkardılar. Bir bütün olarak bu Kadın Günü parlak bir şekilde geçti ve o günden itibaren devrimci ısı artmaya başladı.

Mücadele ruhu yürüyüşlerde, mitinglerde ve polisle çatışmalarda kendini gösterdi.

König Şeker Fabrikası'nda polis müdahele etmeye çalıştı, ama taş yağmuru ile karşılanıp geri çekilmeye zorlandı. Şehrin başka yerlerinde çatışmalar oldu, Samsonievski köprüsünde tramvay trafiği durduruldu.

Petersburg yakasında sabah herşey sakindi. Grev olduğunu farkettirecek hiçbir işaret yoktu. Ama öğleden sonra saat 3'te semt birden canlandı. Anlaşılan hareket Bolşoy Caddesindeki Filippow fırını önünde uzun süredir kuyrukta bekleyen kadınların sonunda dükkanı yerle bir etmesi ve daha sonra büyük kitleler halinde Kamenno-ostrowski caddesi üzerinden "Pekar" fırınına doğru yürüyüşe geçmesiyle başlamıştı. Orada da kendilerine ekmek olmadığı açıklandığında kitle iyice öfkelenmişti. Ancak kalın demir parmaklıklar bu fırını yerle bir edilmeden korudu. Polisler hiç karışmıyor, ve "canımız tatlı" diyorlardı. Buna eşzamanlı olarak fabrikalar durduruldu ve bir bölüm işçi kitlesi Bolşaya-Dvoryanskaya caddesi üzerinden Troitski köprüsüne doğru yürüyüşe geçti. Tramvayın çekici vagonunun manivelası söküldü ve böylelikle tüm tramvay trafiği birkaç saat felç edildi.

Şehrin bütün semtlerinden işçiler Nevski'ye akın ediyorlardı. Saat 4 civarında işçiler Injenernoyo, Sadovaya, Nevski'de (Leningrad'ın ana trafik caddeleri/ÇN) de tramvay trafiğini aynı şekilde durdurdu. Bir grup genç işçi işe koyuldu ve motorların manivelalarını söktü, bu şekilde bir dizi tramvay yerinden kıpırdayamaz hale geldi. Sokaklar polis ve atlı korumalarla doluydu, kitleyi yarıp kırbaçlarla üzerlerine saldırdılar. Nevski Caddesi boyunca mızraklı Kazaklar devriye geziyordu. Ortalık ancak akşam saat 10'a doğru sakinleşti, sokaklar boşalmaya başladı.

•••

Ertesi gün, 24 Şubat'ta (9 Mart) herkes grevdeydi. Nevski'de binlerce insan toplandı. Viborg yakasından akın eden kitleler Liteini Köprüsü'nde Kazaklardan oluşan bir duvarla karşılaştı, kumandan çıplak kılıcını kitlenen içine rasgele savuruyordu. Bir işçi yaralandı, bunun üzerine kumandanın elinden kılıç alındı ve köprünün üzerinden Neva'ya atıldı. Kazaklar "daha güçlü bastırın, geçmenize izin verelim" diyorlardı.

•••

25 Şubat (10 Mart) Cumartesi geri kalan fabrika, tramvay ve matbaalar da harekete katılıyor ve grev bir genel grev karakterine bürünüyordu. Kitle öğleye doğru onbinlerle Kasan Kilisesi önündeki meydana ve çevredeki sokaklara akın ediyordu. Miting ve yürüyüşler düzenlemeye çalışılıyor, polisle çeşitli çatışmalar çıkıyordu. Kitle gitgide daha da büyüyordu. İçlerinde kızıl bayraklar altında Nevski Caddesi üzerinden Snamenski Meydanına doğru yürüyüşe geçen saflarını sıklaştırmış ağırbaşlı yetişkin işçiler vardı. Yürüyüşçülerin sayısı bir çok onbine varıyordu. Birkaç saatlik bir miting, atlı polisle çatışma çıkmasıyla kesildi. Aleksander Anıtı önünde bir dizi konuşmacı konuştu. Polis ateş etmeye başladı ve bir konuşmacı yaralanarak yere yıkıldı. Ölüler de vardı.

İşte bu anda kitleyi coşturan birşey oldu. Kazaklar polis üzerine yaylım ateş açtılar, bunun üzerine polis dörtnala Gonçarnaya Caddesine doğru kaçmaya başladı. Polis komutanı ölü olarak yere yıkıldı. Kafası kılıç darbesiyle ikiye parçalanmıştı. Kazaklar yaşasın çığlıklarıyla selamlanıyor, kitle mendil ve kasketlerini sallıyordu. Kitle sevinç çığlıkları atıyordu. Askerlerin ateş etmeyeceğine güven kitleye yayılıyordu. Bir dizi yerde, askerler tüfeklerini doğrulttuklarında kitlenin içinden tek tek kişiler öne atılıp, onlardan ateş etmemelerini halka katılmalarını talep ediyordu. Yürüyüşçüler Snamenski meydanından ayrılıp Nevski Caddesi boyunca ilerliyorlardı...

ğına karşı barış ve ekmek acil taleplerini öncelikle yükseltenler.

Bu gün Uluslararası Kadınlar Günü olarak kutlama ve mücadele günü ilan edilirken, bununla aynı zamanda proleter kadın kitlelerinin devrimci mücadele etkinliğinin uluslararası önemi takdir ediliyor, onların uluslararsı çapta harekete geçirilmesinin gerekliliği ifade ediliyordu.

İlan edildiği günden bugüne 8 Mart, kadınlar üzerindeki baskı, sömürü ve zulme karşı mücadele, eşit haklar ve emperyalist savaşa karşı olma özellik ve içeriğinden hiçbirşey kaybetmemiştir. Nasıl ki 1 Mayıs rengine, ırkına ve ulusuna bakılmaksızın tüm proletaryanın ve emekçilerin enternasyonal bir mücadele günü ise, 8 Mart da renk, ırk ve ulus ayrımı yapmadan ***tüm işçi-emekçi kadınların kurtuluşu için mücadele ve dayanışma günü*** olarak büyük öneme sahiptir. Ne var ki, 1 Mayıs'ın tersine 8 Mart çok az ülkede "resmi" mücadele günü olarak kabul ettirilebilmiştir. Ve bu da henüz uluslararası alanda proletaryanın mücadele görevlerinden biridir.

Bolşeviklerin Moskova Komitesi'nin 1917 Uluslararası Kadınlar Günü Çağrısı

Bütün ülkelerin proleterleri, birleşin!
Kadın yoldaşlar! Kadın işçiler!

Savaşların en vahşisi üç yıldır sürüyor. Bu savaş çeşitli ülkelerin kapitalistlerinin çıkarına yürütülmektedir. Kapitalistler dünya hegemonyası için birbiriyle savaşıyor.

Hakimiyet ve kâr peşinde koşan ve kapitalistlerin isteğini yerine getiren hükümetler milyonlarca işçiyi ve köylüyü savaşa sürüklüyor ve geride kalanları fabrikalara ve madenlere zincirliyor. Önceleri işçilerin tüm gücünü sömürdüler, şimdi de oluk oluk kanlarını akıtıyorlar. İşçi kadınlar, kadın yoldaşlar, cephede telef olanlar, sizin çocuklarınız, erkekleriniz ve kardeşlerinizdir. Sizler cephe gerisinde kaldınız ama siz ve ailenizin ne yiyecek ekmeği, ne de yakacak odunu var. Günbegün ölülerin sayısı artıyor, çilemiz büyüyor.

Savaş bütün ağırlığıyla işçi sınıfının omuzlarına yükleniyor. Ama en zor durumda olanlar sizler, kadın işçilersiniz. Sizler fabrikalarda ve atelyelerde kocalarınızın, kardeşlerinizin yerini dolduruyorsunuz. Ne var ki, sizin emeğinize karşılık ücretin sadece üçte biri veriliyor. Çocuklarınızı besleyemez, giydiremez durumdasınız.

Savaşın dehşeti ne zaman sona erecek? Savaşa ancak halkın kendisi son verecektir! Ancak işçi sınıfının tüm kitlesi ayaklandığında, çarlık hükümetini yıktığında ve halk iktidarı kendi eline aldığında, işte ancak o zaman barış gelecektir —hem de kırın ihtiyaç duyduğu yeni zincirsiz, yeni vergisiz bir barış. Ancak böyle bir barış halka özgürlük getirecektir. Yeter sustuğumuz! Daha fazla sabır mümkün değil!

Bütün ülkelerin işçileri yeniden barış ve özgürlük mücadelesi için birleşiyorlar. Rus işçileri yeniden Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partilerini inşa ediyorlar.

Kadın yoldaşlar, işçilerin davasına yardımcı olun, ortak mücadeleye katılın. Partimizin saflarında örgütlenin, sesinizi her yerde duyurun.

23 Şubat (8 Mart) sizin gününüz, kadın yoldaşlar, kadın işçiler!

Bunu üç yıl önce bütün ülkelerin kadın işçilerinin kongresi kararlaştırdı. Ve her yıl bu günde çağrımız size kadın işçi kadınlar. Savaşın birinci yılında bütün savaş sürdüren ülkelerin sınıf bilinçli kadın işçileri savaşa karşı mücadele için birbirlerine ellerini uzattılar. Bugün biz onların çağrısını tekrarlıyoruz. Bugün bütün ülkelerin sınıf bilinçli işçileri, işçilerin uluslararası kardeşliği adına çağrılarını tekrarlıyorlar. Barış ve özgürlük için mücadelenin zamanı geliyor. Ve zaman geldiğinde siz işçi kadınlar sosyalizmin kızıl bayrağı altında birlikte mücadele edeceksiniz.

Kahrolsun savaş!
Kahrolsun Çarlık hükümeti!
Yaşasın demokratik cumhuriyet!
Yaşasın işçilerin enternasyonal birliği!

Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisi Moskova Komitesi

(Internationale Presse-Korrespondenz, Yıl 1927, Sayı 21, sayfa 420. Almancadan çevrilmiştir.)

Ravensbrück Temerküz Kampında 8 Mart

Kamp sokaklarında nefes kesici bir rüzgar esiyordu. Donarak, açlıktan ölerek kamp sokaklarında kadınlar yoklama için hazırola geçmiş dikiliyorlardı —saatlerce. Bloklar halinde, kadın SS gardiyanlarının amansız gözetimi altında, tek kelime bile yasak. Çocuklarından, ailelerinden koparılmış olan kadınlar gözlerinde nefret, suskun dikiliyorlar —sanki birbirlerine kenetlenmişler, kimse yere yıkılmasın diye. Arka sıralardan belirli belirsiz bir marş yayılıyor önlere doğru, öndekiler isteksizce alınlarını kırıştırıyorlar —kimse bütün gün hazırolda dikilmekle cezalandırılmak istemiyor. Ama şimdi onların yüzüne de bir pırıltı yayılıyor. Anladılar: Bugün 8 Mart, Uluslararası Kadınlar Günü! Gizlice yumruklar sıkılıyor ve —mırıldanmanın mümkün olmadığı yerde en azından düşüncede— herkes Enternasyonal'i birlikte söylüyor. Bütün milletlerin bloklarında aynı şey, ve yoklama için gerekli sükuneti sağlamak zorunda olan blok kıdemlilerinin işi zor (kadın) gardiyan geldiğinde.

İşe giderken ve işten gelirken, hatta barakalarda kadın arkadaşlar Dünya Kadınlar Günü'nün kendi ülkelerinde nasıl kutlandığını anlatıyorlar.. Akşam barakalarda biri veya diğeri kırmızı bir bez parçası, bir örtü veya çalıntı bir bulüz masanın üstüne örtmeyi becerebilmişti; sessizce şarkılar mırıldanılmış ve böylece bu önemli gün anılmıştı.

(Elli Schmidt, 40 Yıl Uluslararası Kadınlar Günü, Berlin (1950), Almanca'dan)

1911 Berlin...

Amerika 1877

Amerika 1990

Yaşasın bütün dünyada kadınların isyanı!

Le Thi Que

Vietnam'da bir cezaevinde

1932 yılındaydı. Bir Orta-Vietnam şehri olan Vinh'de hapis yatıyordum. Sebep: Siyasi faaliyetim. Biz, beş-altı tutuklu nerdeyse 150 adi suçluyla birlikte hapsedilmiştik. Sık sık bu kadınlarla konuşuyorduk ve giderek onların güvenini kazandık ve onlara kendilerinin öncelikle sömürgecilik politikasının kurbanları olduklarını, içine düştükleri sefalet ve batağın sorumlusunun bunlar olduğunu anlattık.

Derken 8 Mart geldi. Ben ve yoldaşlarım Enternasyonal Kadınlar Günü'nü ne pahasına olursa olsun, kutlamak istiyorduk. Her akşam saat 18'de gardiyanların tur attıklarını biliyorduk ve bir "yıldırım toplantı" örgütlemek için bu saati seçtik. Bizi gözetleyen asker turuna başlamak için binanın köşesini döndüğünde, (kadın) yoldaşlarımdan biri taburenin üzerine çıktı ve 8 Mart'ın anlamı üzerine konuşmaya başladı. Daha önce haber vermiş olduğumuz diğer hücrelerdeki (kadın)tutuklular derhal duvarlardan dinlemeye başladılar. Böylelikle bunların bir çoğu, kadınların 8 Mart'ın ruhuyla kendi kurtuluşları ve haklarının kazanımı için nasıl mücadele ettiklerini öğrenmiş oldu. Ve böylelikle daima toplumdışı yaşamış olan bu kadınlara ilk defa kadınlar olarak haklarını kazanmak ve özgür ve mutlu bir şekilde yaşamak için kendi ezilen halkıyla birlikte mücadele etmenin gerektiği düşüncesi verilmiş oldu.

Gardiyanlar geri geldiğinde, bizler küçük kutlama törenimizi bitirmiştik, sanki hiçbir şey olmamış gibi bizleri bir şarkı mırıldanır şekilde buldular. Ama aynı akşam, gardiyanlar gittiğinde, her hücrede kadınlar işittikleri üzerine konuşmak ve gelecek gün için gerçek bir mücadele planı hazırlamak üzere başbaşa vermişlerdi. Bu yıldönümünü beslenmemizin iyileştirilmesini talep etmek için kullanmakta anlaştık. Ertesi sabah açlık grevine başladık. Küflenmiş pirinci, eğer kokmuş değilse, insanın dilini parçalayan kurutulmuş balığı yere fırlattık ve enerjik bir şekilde daha iyi yemek talep ettik. Güçlü protestomuz karşısında yumuşadılar. O günden itibaren ne küflenmiş pirinç ne de kokmuş balık, tersine yenilir besin çıktı. Bu başarı bizi çok sevindirmiş ve gelecek zaferlerin garantisinin ancak birlik içinde mücadeleden geçtiğine dair inancımızda bizi güçlendirmişti. ●

Kadınların köleleştirilmesinin araçlarından biri;

Emperyalist nüfus planlaması politikası...

YOKSULLUĞUNUN GERÇEK NEDENİ NE? EMPERYALİST TALAN MI, YOKSA AŞIRI NÜFUS MU?

Bugün dünyada korkunç bir yoksullukla, aşırı bir zenginlik karşı karşıya duruyor. Dünya nüfusunun çok küçük bir azınlığı bütün dünya nimetlerinden sınırsız bir biçimde yararlanırken, milyarlarca insan açlık sınırında, yaşamaktan çok sürünmek diye adlandırılabilecek koşullarda "yaşıyor". Bir yan da dünya nüfusunun 5 de birini bile oluşturmayan bir azınlığın yaşadığı emperyalist ülkelerde büyük bir zenginlik hüküm sürüyor. (Tabii ki bu zenginlik emperyalist ülkelerde de "hakça" paylaşılmıyor. En ileri emperyalist ülkelerde bile nüfusun küçümsenmeyecek bir bölümü "sosyal yardım"la yaşama, zenginliğin en büyük boyutlarda yaşandığı bir alanda yoksulluk içinde hayat sürdürme durumunda. Fakat dünya çapındaki bölünmede bu, bu ülkelerin ezen/sömüren ülkeler konumunda olma durumunu değiştirmiyor.) Buna karşı Asya-Afrika-Latin Amerika'nın yoksul, geri, bağımlı ülkeleri var. Bu ülkelerde dünya nüfusunun % 80'i yaşıyor. Ve bu yüzde seksenin çok önemli bir bölümü emperyalist dünya istatistiklerinin verilerine göre "yaşama için alt sınır"ın altında bir gelirle yaşıyor. Yani istatistiklere göre yaşama denmemesi gereken bir yaşam sürdürmeye çalışıyor. Her yıl emperyalist metropollerde örneğin "tereyağı dağları"nın nasıl eritileceği (Avrupa'nın emperyalist devletlerinde biriken tereyağ stokları üstüste eklendiğinde bir dağ boyutunda olduğu için buna tereyağı dağı diyorlar!), et stoklarının nasıl eritileceği; daha fazla üretmemesi için köylülere daha hangi teşvik primlerinin verileceği hesap ve pazarlıkları yapılırken; Afrika'da, Asya'da milyonlarla insan açlıktan kırılıyor!

Korkunç boyutlarda bir yoksullukla, korkunç boyutlarda bir zenginliğin yanyana olması, emperyalistleri de korkutuyor. Çünkü bu, bar bar bağıran zıtlık, büyük bir patlama, yoksulların zenginlere karşı ayaklanma potansiyelini ve tehditini içinde barındırıyor. Emperyalist medyalar şimdi revizyonistlerin hakimiyetindeki sosyal-emperyalist kampın onursuz çöküşü ertesinde zenginliklerinin, sömürü üzerine kurulu emperyalist düzenlerinin tehdit unsuru olarak, geri ülkelerdeki yoksulluğu öne çıkarmaya başladılar. Emperyalistler medyaları aracılığıyla yoksul "güney"lilerin, zengin "kuzey"e doğru milyonlarla yürüdüğü senaryoları yeni öcü olarak sunuyor. Zenginliğin paylaşılması, talebi ile günün birinde milyonlarla yoksulun, zenginlerin kapısına dayanması emperyalist ülkelerde yığınlara dünyanın sonu olarak gösteriliyor. Ve emperyalist burjuvazi soruna "çözüm" arıyor! İnsanseverliğinden değil tabii! Emperyalist sömürü düzeninin bir kazaya uğrama korkusu bu "çözüm" arayışlarının dürtüsü.

Korkunç bir yoksullukla/aç gözlü sınırsız bir zenginliğin yanyana uzun süre yaşayamayacağı, bu sorunun çözüm beklediği açık. Sorunun köklü çözümü için yoksulların yoksulluğunun ortadan kalkması, bu insanların insanca şartlarda yaşayabilecek duruma gelmesi gerektiği de ortada. O halde *çözüm*, gerçek ve köklü çözüm *yoksulluğun temel nedenini ortadan kaldırmakta* yatmaktadır. Nedir bu temel neden?

Emperyalizmin ideolog ve propagandacıları bu soruya "Yoksulluğun temel nedeni yoksulların aşırı üremesi, yoksul ülkelerdeki "aşırı nüfus"tur diye cevap veriyor. Neden bu olduğu zaman, çözüm de hazırdır: Aşırı nüfusun azaltılması, nüfus artışının sıfırlanması, hatta sıfır altına düşürülmesi (yani bir ülkede doğanların mutlak sayısının, ölenlerin mutlak sayısından az olması). Bu hedefe varıldığında yoksulluk ortadan kalkacaktır. Yoksulluğu ortadan kaldırmak için yoksul nüfusun çoğalmasını engelleme! Emperyalist medyaların hergün her araçla kafalara kazımaya çalıştığı "nüfus planlaması" "çözüm"ünün anlamı budur.

MALTHUS VE YENİ MALTHUSÇULAR

Emperyalist propogandacıların anlattığı bu masal aslında hiç de yeni değildir. Daha 1798 yılında, kapitalizmin Avrupa'nın bağrında hakimiyetini yeni yeni kurmaya başladığı bir dönemde, zenginlikle birlikte yoksul nüfusun hızla artması karşısında Malthus adlı bir İngiliz papaz "Nüfus artışının ilkeleri üzerine bir deneme" başlıklı yazısında bu "teoriyi" kurmuştur.

Söz konusu yazıda bu papaz, ilke olarak nüfus artışının geometrik bir dizi, buna karşı yiyecek maddelerinin üretiminin artışının matematik bir dizi izlediği bunun değişmez olduğu; bunun sonucunda eğer bilinçli olarak bu gidişe son verilmezse, açlık ölümlerinin kaçınılmaz olduğunu ortaya koymuştur. Onun "çözümü" de şöyledir: "Ya nüfus artışının (tabii yoksulların nüfus artışının! Çünkü esas çoğalan onlar!/BN) bilinçli tedbirlerle engellenmesi (geç evlenme, çocuk yapmama, vb.) ya da var olan nüfusun periyodik olarak yok edilmesi (savaş ve salgın hastalıklar yoluyla)". İşte modern çağda nüfus planlamasının mucidinin teorisi, planı, programı budur. Bu teori, plan ve program yoksulluğun gerçek nedeninin üretim araçları üzerinde özel mülkiyet ve sömürü olduğu gerçeğini gizleme üzerine kuruludur. Sömürü düzenini sürdürmek için yoksulların çoğalmasını sınırlandırmak, yoksulların çoğalmasını ancak sömürü ihtiyacına göre "planlamak", bu lafta insan, gerçekte kapitalistsever papazın teorisinin özüdür.

Emperyalist dönemin yeni Malthusçularının "nüfus planlaması" planlarının da özü aynıdır: Geri ülkelerdeki yoksulluğun esas nedeni olan emperyalist sömürüyü gözlerden gizlemek. Bu ülkelerde nüfusu emperyalist sömürünün gereklerine göre ayarlamak, planlamak! Gözlerden gizlenmek istenen gerçek şudur: *Bugün emperyalist ülkelerdeki zenginliğin en önemli kaynaklarından biri, bu ülkelerin kendileri-*

ne bağımlı ülkelerden elde ettikleri emperyalist aşırı kardır. Emperyalist ülkeler için bağımlı ülkeler korkunç derecede ucuz hammadde yatakları; korkunç derecede ucuz iş gücü kaynakları, her türlü emperyalist metalar için, bu arada sermaye ihracı için açık pazardır. Emperyalist ülkelerle, bağımlı geri ülkeler arasındaki ilişki tam anlamıyla talan eden/edilen; ırza geçen/ırzına geçilen ilişkisidir. Ve emperyalist ülkelerdeki andaki zenginliğin en önemli kaynaklarından biridir bu ilişki. Söz konusu ülkeler kendi doğal kaynaklarını, kendi ülke hakları için kullanabilseler; emperyalist devletlerle aradaki ilişkiler eşitler arasında bir ilişki olsa, bu ülkelerde yoksulluğun y'si kalmazdı! İşte nüfus planlaması üzerine, aşırı nüfus üzerine koparılan gürültülerin örtmeye çalıştığı çıplak gerçek budur.

Nedir gerçek anlamda "aşırı nüfus"? Herhalde verili bir alanda yaşayan insan sayısının, o alana göre çok fazla olması "aşırı nüfus" olarak adlandırılabilir. Bu bağlamda da bilinmesi gereken gerçek şudur: Bugün emperyalist ülkeler, her şeyden önce de Batı Avrupa'daki emperyalist ülkeler ve Japonya dünyanın nüfus yoğunluğu en fazla olan ülkeleridir. Bu ülkelerde kilometrekare başına düşen insan sayısı, nüfus yoğunluğu en fazla olan bağımlı ülkelerden daha fazladır. Örneğin Almanya'da kilometrekareye düşen insan sayısı 245 iken, Hindistan'da kilometrekareye düşen insan 205'dir. Ve Hindistan geri ülkelerde nüfus yoğunluğu en büyük olanlardan biridir. Dünyanın nüfus bakımından ikinci büyük ülkesidir. Bu ülke aynı zamanda doğal kaynakları bakımından Almanya'ya oranla daha zengin bir ülkedir de. Fakat buna rağmen Delhi, Kalkütta gibi büyük şehirlerin sokakları, hastaneleri açlıktan, bakımsızlıktan yoksulluktan ölen onbinlerle, yüzbinlerle doludur! Bu durum ne kaderdir, ne de sonsuzdur. Bu durumun yaratıcısı emperyalizmin talanıdır! Bu durumun nedeni, emperyalistlerin propogandacılarının bizi inandırmaya çalıştığının tersine, "aşırı nüfus" değildir. Çözümü de emperyalistlerin nüfus planlaması değildir!

EMPERYALİZMİN NÜFUS PLANLAMASININ NESNESİ EZİLEN KADINDIR!

Emperyalistlerin yoksulluğun çaresi olarak sundukları "nüfus planlaması"nın temel saldırı hedefi de öncelikle geri/bağımlı ülkelerin emekçi kadınlarıdır. Erkek egemen dünyada çoğalma işinin başsorumlusu olarak kadınlar görülmektedir. Her ne kadar insanın yeniden üretimi kadın ve erkek tarafından yapılsa da, sonuçta gebe olan, çocuğu karnında taşıyan ve doğuran kadın olduğu için erkek egemen toplumda (ister pederşahi feodal/isterse burjuva-emperyalist toplum olsun) hem emperyalist ülkelerde, hem de bağımlı geri bıraktırılmış ülkelerde "nüfus planlaması" öncelikle ve nerde ise hemen hemen yalnızca kadının doğurma yetisini kendine hedef almıştır. Gebelikten korunma konusunda hemen tüm araştırmalar esas olarak kadının korunma yöntemleri üzerinedir. Özellikle geri bıraktırılmış, ezilen ülkelerin ezilen kadınları bu bağlamda kimya ve ilaç endüstrisinin kobayları görevini görmektedir. Bu kadınlar emperyalistlerin gözünde dünyada yoksulluğun artmasının temel sorumlusudur. Çünkü onlar yoksullar ordusuna doğrurarak her yıl yeni milyonlar katmaktadır! Halbuki gelinen yerde emperyalizmin ihtiyacı bu değil, geri ülkelerde nüfus artışını kontrol altına almaktır. Hal böyle olduğu için de, örneğin, emperyalist burjuvazinin temel enternasyonal kuruluşlarından biri olan UPF (Uluslararası Para Fonu) planlarında emperyalizme bağımlı ülkelerin yoksul kadınları "uluslararası nüfus politikasının temel hedefi" olarak tespit edilmektedir.

Emperyalist devletlerin hedefi, ezilen ülkeleri "elde, kontrol altında tutmak"tır; uluslararası nüfus politikası da bu amaca hizmet etmektedir. Bugün Kristof Kolomb'un Amerika'yı keşfinin 500. yıldönümünü büyük tantanayla kutlayan tüm emperyalistler, nüfus politikasında tam da kutladıkları Kristof Kolomb'un ve onun ardından gelen sömürgecilerin geleneğini sürdürüyor. Bu geleneği siyasi olarak gerekçelendiren Makyavelli sorunu şöyle koyuyordu:

" Fethedenler hangi tedbirleri alırsa alsın, hangi kuralları koyarsa koysun, eğer yerli halkı birbirinden koparıp dağıtmazsa, onları dört bir yana sürgün etmezse, onlar özgür oldukları günleri ve eski durumu unutmazlar ve her fırsatta özgürlüklerini yeniden kazanmak isterler. ... Bu yüzden fethedenler için en güvenlikli çözüm yerlileri yok etmektir."

EMPERYALİST DÜNYANIN FETİHLERİNİN NÜFUS PLANLAMASI ÖRNEKLERİ

Bugünkü emperyalist "fatihler" nüfus politikalarında tam da bu "yerli halkı yok etme" geleneğinin sürdürücüleridir. İşte bir kaç somut örnek:

• Porto Riko: Bu yüzyılın başında, bu şirin ada Amerikan emperyalistleri

CARMEN

Metal parmaklıklar ve kapılarla çevrili
bu yer-altı dünyası
yaşam sevincimizi
ve sevgimizi
hapsetmek istiyorlar
derme-çatma yazı masamın üstünde
dostlarımın mektupları uçuşuyor
onların kelimelerine karışıyor
uzaktan gelen çığlıklar ve sesler
ölüm saçan yaylım ateşe dair
belirsiz, karanlık anılar
ve herşeye rağmen
mücadele ve zaferle doluyum.
Yalnız değilim

Sandra Trafilat "Şili Devrimi"

tarafından İspanya'dan "devralındı". Ülke hukuken ABD'nin bir parçası olmasına rağmen ülke vatandaşları ABD seçimlerine katılma hakkına sahip değildir. Amerikan işgaline karşı halk silahlı direnişe girmiştir. Silahlı mücadelenin boyutlarının en yüksek olduğu 1935 yılında ABD emperyalistleri "operasyon" adını verdikleri bir "nüfus planlaması kampanyası" başlatmıştır. "Operasyon"un amacı mümkün olan en fazla Porto Riko'lu kadını kısırlaştırmaktı. 1945'e dek Porto Riko'lu kadınların % 21'i kısırlaştırılmıştı.

1961'de kısırlaştırılmış olan Porto Riko'lu kadınların oranı % 35'e varmıştı. Gerçekten "başarılı" bir operasyondu bu!

• Birleşmiş Milletler bünyesindeki "Nüfus Planlaması Örgütü" (UNFPA) tarafından 1988'de yayınlanan "Dünya Nüfus Raporu"nda şu tespitler yapılıyor: *"Doğal kaynakların giderek artan ölçülerde kullanılması ve tüketilmesinin belirleyici nedenleri üçüncü dünyada görülen hızlı nüfus artısı ve yiyecek madde, enerji ve tabii kaynak ihtiyaçlarının hızla artışıdır."*

Bu temelde emperyalistlerin örgütü UPF, örneğin Bengaldeş'te su baskınları ertesi bu ülkenin kredi talebine takındığı tavırda, kredi verilmesinin bu ülkede kısırlaştırma klinikleri açılması şartına bağlama tavsiyesinde bulunuyor.

• Brezilya'da ülkenin bir çok alanında kadınların yarıya yakını zorla kısırlaştırılmış durumdadır, özellikle siyah ve yerli kadınlar bu "tedbir"lerin esas hedefi durumundadır. Çocuk doğurmak isteyen gebe kadınlar, ancak doğum sonrasında hemen kısırlaştırılmayı kabul ettikleri şartlarda, doğum kliniklerine kabul edilmektedir. (Aslında her türlü sıhhi şarttan fersah fersah uzakta bu pislik yuvası barakalara "doğum kliniği" demeye de bin şahit ister!)

Kısırlaştırmanın zorla yapılmadığı hallerde, para, hediye vb. ile yoksul kadınların "ikna" edilmesi de, emperyalist nüfus politikacılarının çokça kullandığı yöntemlerdendir.

• Fakat yalnızca kısırlaştırma doğum kontrolü aracı olarak kullanılmıyor ezilen ülkelerin ezilen kadınları üzerinde. Emperyalist ülkelerde kullanıma çıkmamış veya kullanımı yasak gen teknolojisi ile üretilmiş bir dizi ilaç da bedava dağıtılarak "pratikte deneniyor." Bu ilaçların bir çoğu ağır yan etkilere sahip.

• Bunun yanında emperyalist nüfus politikası, erkek egemenliğini koruma politikası ile tekniğin son sözünü kullanarak ilginç bir biçimde içiçe giriyor: 1970'li yılların başlarından bu yana Hindistan'da özel klinikler ve laboratuvar aminotest yoluyla çok erken bir dönemde fötusun cinsiyetinin ne olduğunu tespit ediyor. Eğer fötus dişi ise kürtaj gündeme geliyor. Hindistan'da bu biçimde olan kız çocuk kürtajları yılda onbinlerle ifade ediliyor. Hindistan'lı kadınlar bu rezilliğe karşı

"Kadınları değil, yoksulluğu yokedin!" şiarı altında mücadele yürütüyor. Emperyalist metropollerde de "yoksul"ların üremesi "planlanıyor". Örneğin Almanya'da-Berlin'de bir doğum kliniğinde doğum yapan yabancı kadınların doğumun hemen ertesinde, kendilerine haber verilmeden kısırlaştırıldıkları 1988'de ortaya çıktı.

TÜRKİYE/ KUZEY KÜRDİSTAN'DA "NÜFUS PLANLAMASI"! FAŞİST HAKİM SINIFLARIN ELİNDE HAKİMİYET ARAÇLARINDAN BİRİ!

• Ülkemizde, Türkiye/Kuzey Kürdistan'da da faşist hakim sınıflar emperyalist ağababalarının nüfus planlaması politikalarını kendi şartlarına uydurarak sürdürüyorlar. Ülkemizde, nüfus planlamasında esas hedef Kürdistan'ın ezilen kadınıdır. Kürt nüfusun "aşırı artışı!"nın engellenmesi, "70 milyonluk/100 milyonluk büyük Türkiye" propogandaları ile elele gitmektedir. Bunda şaşılacak bir şey de yoktur. Emperyalistlerin nüfus planlamaları da, geri ülkelerde nüfusun artışını önlemeyi öngörürken, emperyalist metropollerde "saf milli" nüfusun artışını teşvik etmektedir. Bugün ülkemizde özellikle Kuzey Kürdistan'da başını faşist Özal'ın karısı Semra Özal'ın "Türk Kadınını Tanıtma ve Güçlendirme Vakfı"nın çektiği doğum kontrolü kampanyaları yürütülüyor. Bu kampanyalarda prezervatif, doğum kontrol hapı ve spiral bedava dağıtılarak, nasıl kullanılacağı Sağlık Bakanlığı ekiplerince ve gönüllülerce öğretiliyor. Yer yer erkeklere de kısırlaştırma öneriliyor. Fakat erkek egemen toplumda bu öneri hemen hiç kabul görmüyor. Doğum kontrolünün sorumluluğu kadınların sırtına yıkılıyor.

YOKSULLARA DOĞUM KONTROLU; ZENGİNLERE DOĞUM TEŞVİKİ: EMPERYALİST "NÜFUS PLANLAMA"SININ İKİ YÜZÜ

Gerek ülkemizde, gerek bütün dünyada bir yandan ezilenler, sömürülenlerin çoğalması emperyalistler tarafından kontrol altına alınmaya çalışılıp, "doğum konrtrolu" "nüfus kontrolu" propoganda ve kampanyaları yürütülürken, diğer yanda hakim sınıfların çoğalabilmesi için tekniğin en son imkanları son sınırına dek kullanılıyor. Suni döllenme yolu ile, deney tüplerinde yaratılan fötuslar büyük başarı olarak kutlanıyor. Böyle bir fötusun yaratılması için kullanılan imkan, araç ve değerin çok üredikleri söylenen yoksullar için kullanılması halinde binlerle yoksul çocuğun açlıktan ölmesinin engellenebileceği bir şizofreni yaşanıyor dünyada! Ve bu şizofreni aslında bir tek şeyi gösteriyor: Emperyalistlerin "nüfus aşırılığı" konusundaki tüm sözleri yalandır. Onların aşırı bulduğu yoksulların kontrolsüz üremesidir! Nüfus politikalarının amacı da bunu engellemektir.

Biz komünistler kuşkusuz doğum kontroluna karşı değiliz. Fakat bizim doğum kontrolundan anladığımız, emperyalistlerin anladığından kökten değişiktir. Onlar için doğum kontrolu ve nüfus politikası, *erkek egemen emperyalist sistemin ezilen, sömürülen kadının doğurganlığı üzerindeki kontroludur.* Bizim doğum kontrolundan anladığımız ise, çocuğu üreten birey kadın ve birey erkeğin ne zaman çocuk yapmak istediklerine kendilerinin karar verebilmesidir. Bunun için tüm doğum kontrol araçlarının, her şeyden önce de erkeklerin aktif olarak doğum kontroluna katılmasını sağlayan araçların devlet tarafından bedava dağıtılması ve doğum kontrolu konusunda yığınların aydınlatılması bizim de talebimizdir. Biz bu talebi ileri sürerken, bir an bile emperyalizmin ve uşaklarının, yoksulluğa değil, yoksulları düşman ilan eden, yoksulları yoketmeye yönelen "nüfus planlaması"na kökten karşı olduğumuzu unutturmayacağız.

Biz dünyanın doğal kaynaklarının sosyalist-komünist kullanımı şartlarında bugünkü dünya nüfusunun bir kaç katını besleyebileceğini, dünya üzerindeki korkunç yoksulluğun nedeninin "aşırı nüfus" olmadığını biliyor ve söylüyoruz! Dünyada "aşırı" olanlar, milyonların, milyarların sömürülmesi temelinde hergün daha zenginleşen emperyalistler; yoksulluğun nedeni emperyalist sistemdir.

Yoksulluğun sona ermesini isteyenler emperyalizme karşı ayaklanmak zorundadır. Çözüm budur! ●

İKİ ÇEŞİT KADIN ELİ

- I -

Bunlar bir bayanın elceğizleridir,
hiç iş tanımamış...
Bunlara ah ne güzel, bakımlı, pamuk eller,
derler.
Bunlar pahalı ellerdir.
Çok para dökülür içine,
ki oyunmuşcasına, har vurup harman savura...
ki sevine... oyunmuşcasına.
Har vurup harman savrulan
o para
nerden gelir?
O sizin ellerinizden
çalınmıştır,
o yüzdendir ki boştur
sizin elleriniz.
Parlasa, göz kamaştırsa da elceğizleri,
biz çok iyi tanırız sizleri!
Biliriz;
bu cilalı ellerde
parlayan
proletaryanın kanı!

- II -

Bunlar başka iki eldir;
fabrikadan iki el.
İşi,
demirler onu parçaladığında
bitmiştir.
Bu ellerin aldığı ücret
zaten ancak ölmemeye yeterdi.
Ama ona da yetmez şimdi.
İşsiz şimdi bu eller.
Ama bu ellerde
ve milyonlarcasında
büyüyor,
dünyadaki yoksulluğu yok edecek güç:
İşçilerin zaferi!
O zaman işci ellerinden semiren
o elceğizlerin sonu gelecek.
Ve parçalanmış o eller,
onlar iki yumruk olacak!

(B. Brecht)

EVELYNE SERFATY
"Ya konuşursun, ya da öldürürüz seni"

(Ali Ghassane)

Öldürdüler seni, Evelyne
Sen konuşmadın
Üç basit cümle
ne koro şefi
ne koro
tiyatrosuz, seyircisiz
tanrıyla veya tanrısız
işte budur trajedi.
"Ya konuşursun, ya da öldürürüz seni"
öldürdüler seni Evelyne
konuşmadın sen
(...)
Hayır, hayır
ölülerimi
popüler, resimli sayfaların
tesellisine bırakamam
Ölülerim
yüreğimde yaşıyor
ONLAR YAŞIYOR
Ben Barka
şahin gözlü, ufak tefek adam
bir volkan gibi çoşkulu
sesi halkın yüreğine işleyen
korkusuz adam
O YAŞIYOR
(...)
İsyan sokağında köpekler gibi
öldürülen
gizli işkence odalarında boğulan,
idam edilen
insanlar ve yine insanlar
ONLAR YAŞIYORLAR
(...)
"Ya konuşursun, ya da öldürürüz seni"
Öldürdüler seni, Evelyne
sen konuşmadın
Evelyne
büyümesine izin verilmeyen
ufacık, rengi uçuk, solmuş
bir çocuk vücudu.
Ayakkabıları ve eteği çıkartılmış
ayakları bağlı
bilekleri arkasında zincirli,
halkaları birbirine bağlayan
düğümlerin içinden bir sopa geçirilmiş
vücut kaldırılıyor
ve sopanın her iki ucu tahta bir masa
üstüne yerleştiriliyor
beş, on dakika
acı yükseliyor
omurgu kemiğinden başlıyor
bir omurdan öbürüne geçiyor
sırtı yakıyor
enseden geçiyor
beyine yayılıyor
Baş, yavaş yavaş ağırlaşıyor
şişiyor, şişiyor, dayanıksız yuvarlanıyor
sırtına vahşi bir hayvan yerleşmiş
ve tırmalıyor
tırmıkları iliğine geçiyor
Vücudun öbür ucunda
ayak tabanlarına inen kırbaç
ötüyor, şaklıyor
deprenmeyen vücudun çilesinin
yankısı oluncaya dek
kırbaçlıyor
sonra
baygınlık
(...)
Evelyne
büyümesine izin verilmeyen
ufacık, rengi uçuk, solmuş
bir çocuk vücudu
yazı masasının üstünde
çırılçıplak
kıkaçlar çıkarılıyor
vajinanın derinliklerine sürülüyor
uçları sarkıyor
birkaç saniye daha
ve elektrik başlıyor
bütün organlarda
binlerce çatallı dil
atom koru
tazyikli hava çekici
Şakaklara burgu gömülüyor
beyin infilak ediyor
yeniden büzülüyor
infilak ediyor.
Kemikler -lastik boru-
yanıyor
tekrar tekrar infilak eden
vücut
baygınlık
suda boğulmak
elektrotlar
saatler
günler
-herkes konuşur
-sonunda nasıl olsa konuşacak
-konuşmaması mümkün değil
Sen konuşmadın Evelyne
ve işkencecilerini
dehşete düşürdün
delirdiler
hayır hayır, Evelyne
seni soğuk kaidenin üzerinde bırakamam.
Seni, ancak taşlaşmış kahramanlığının
anıtını okşayabileceğim
o soğuk kaidenin üzerinde bırakamam.
Çünkü, yanıbaşımda nasıl yürüdüğünü
hissediyorum
unutulmaz kızkardeş
ve avucumun içinde
büyümesine izin verilmeyen
küçücük, rengi uçuk ve solmuş
çocuk elinin
sıcaklığını hissediyorum
SEN YAŞIYORSUN

Faslı Marksist-Leninist militan Abraham Serfaty'nin kızkardeşi Evelyne Serfaty, Ekim 1972'de tutuklandı. Gizlenen ağabeyinin nerede olduğunu ifşa etmesi için 9 gün boyunca işkence gördü ve sonuna dek kahramanca direndi. İşkenceciler sonunda onu serbest bırakmak zorunda kaldılar.

Ekim 1974'de ağır bir hastalıktan öldü.

Erkek egemen sistemin çirkin suratı:

Kadınlara ve kızlara karşı cinsel şiddet !

ENGELS, "Ailenin, Devletin ve Özel Mülkiyetin Kökeni" adlı eserinde erkek egemenliği ve kadın cinsinin cinsel sömürüsü arasındaki bağı da ortaya koymuş ve şunun altını çizmiştir:

"Analık hukukunun yıkılışı, dünya tarihi açısından kadın cinsinin tarihi yenilgisi idi. Erkek evde de dümeni ele geçirdi, kadın aşağılandı, köleleştirildi. ERKEĞİN ZEVK ARACI VE BASİTÇE ÇOCUK DOĞURMA ARACI HALİNE GETİRİLDİ."

Engels burada anlaşılır ve kesin bir biçimde, erkek egemen toplumda kadın cinsinin ezilmesinin temellerinden birinin ne olduğunu koyuyor: Kadın erkeğin zevk aracı ve basitçe çocuk doğurma aracı haline getirildi. Bu olguda kadının binlerle yıldır süren cinsel ezilmesinin felaket dolu sonuçları gerekçelenmektedir. Kadın erkeğin karşısında eşitler arasında bir eşit, özgürler arasında bir özgür, kısaca özne olarak değil, cinsel sevgi ilişkisinde sevginin öznelerinden biri olarak değil, erkeğin bir nesnesi, ona göre ikincil olan, güçlü karşısında zayıf olan, onun iradesine uymak zorunda olan olarak çıkmaktadır.

Bu olguyu anlamının tüm derinliği ile bir kez kavradık mı, o zaman kadınların erkekler tarafından uğratıldıkları tüm cinsel baskı biçimlerini görüp, gösterme, bunları teşhir etme ve bunlara karşı mücadele etme konusunda işimiz kolaylaşır.

Açıktır ki, cinsel baskı sorununda da biz komünistlerin çıkış noktamız sınıf sorunudur. Biz tüm kadınların hedef olduğu tüm cinsel baskı biçimlerine karşı çıkar, bunları teşhir eder, toplum hayatından sökülüp atılması için mücadele yürütürken:

a) bu baskı biçimlerinin de en derin temelinin sınıflı toplum olduğunu, üretim araçları üzerinde özel mülkiyet olduğunu, özel mülkiyet düşüncesi olduğunu, baskının bu biçimlerinin de üzerinde yükseldikleri özel mülkiyete dayalı sömürü toplumunu sürdürmenin bir aracı olduğunu;

b) toplumun erkek egemen bir toplum olması sonucu olarak baskıyı ve şiddet uygulayanların hakim sınıflarla sınırlı olmadığını, proletarya ve köylü yığınları içinde de erkeklerin ezici çoğunluğunun bu baskının uygulayıcıları olduğunu, bunun esasında sömürücülerin iktidarını ayakta tutmak için emekçi yığınların bölünmesinde en önemli olgulardan biri olduğunu;

c) cinsel baskı ve şiddetten de en fazla emekçi kadınların zarar gördüğünü vurgularız.

●●●

Kadınlara ve kızlara karşı cinsel şiddet, erkek egemenliğinin sürdüğü her yerde, gelişmiş emperyalist ülkelerde olduğu gibi, bir dizisinde feodal/yarı-feodal ideolojinin hakim olduğu emperyalizme bağlı geri ülkelerde de istisnasız mevcuttur. Dolayısıyla Türkiye/Kuzey Kürdistan'da da mevcuttur. Pederşahi ideoloji, erkekliğin ölçütü olarak erkeğin cinsel gücünü almaktadır. Türkçe'de yalnız erkek için kullanılan ve cinsel gücü tanımlayan, salt şu kavram bile: "cinsel iktidar", pederşahi ideolojiyi ele vermektedir. Kadınların mutlak itaati üzerine kurulu egemenlikleri tehlikeye düştüğünde erkekler şiddete başvurmaktadırlar. Kadınlara karşı cinsel şiddet ile "erkeklik", yani erkeğin kadın üzerindeki egemenliği/iktidarı ispatlanmaktadır.

Ülkemizde kadınlara ve kızlara karşı şiddet, birincisi bizzat devlet tarafından uygulanmaktadır: Kız öğrenci yurtlarının basılması, odaların/çantaların doğum kontrol hapı vb. var mı yok mu şeklinde aranması, "şüpheli" kız öğrencilerin, devrimci kadınların, kocası aranan kadınların, ruh hastalarının vb. zorla bekaret kontrolüne tabi tutulması; devrimci kız/kadınların, her türlü muhalif görüş savunucularının veya herhangi bir suçla tutuklu bulunan, herhangi bir "şüpheyle" gözaltına alınan kadınların/kızların polis ve işkenceciler tarafından tecavüze, sarkıntılığa, hakarete uğraması vb.

Ama kadınlara ve kızlara karşı cinsel şiddet, her kadının sokakta, otobüste, fabrikada büroda dille ve fiilen maruz kaldığı günlük saldırıdır aynı zamanda. Sokağa yalnız çıkan her kadın, her kız(çocuk yaşta), sadece hava karardığında değil, bizzat güpegündüz de, saldırı veya tecavüze uğrama, zorla kaçırılma ve hatta öldürülme korkusunu yaşamaktadır. Tecavüze uğrama korkusu her kadının içinde taşıdığı gerçek bir korkudur.

Cinsel şiddeti kadınlar, evlilik içerisinde de yaşamaktadırlar. "Evlilik içinde tecavüz", artık son yıllarda az sayıda da olsa bazı emperyalist ülkelerde "yasal suç" olarak kabul edilen bir olgudur. Fakat halen çoğunlukla böyle birşeyin sözkonusu olamayacağı söylenmekte ve bu evlilik ilişkisinin cinsel birliktelik üzerinde yükseldiği olgusuyla gerekçelendirilmeye çalışılmaktadır. Bunun temelinde yatan düşünce, evlilik içinde erkeğin her istediğinde kadınla cinsel ilişki kurmasının onun doğal hakkı, kadının ise erkeğin cinsel arzularına daima ve herzaman itaat etmesinin onun doğal görevi olarak görülmesidir. Dolayısıyla evlilik içinde tecavüz halen birçok kadının günlük yaşantısının bir parçasıdır. Onlar, istekleri dışında erkeğin cinsel arzularına boyun eğmeye, istemedikleri halde erkekle cinsel ilişkiye geçmeye zorlanmaktadırlar, ki bu her zaman ve mutlaka fiilen doğrudan şiddet kullanılmasını gerektirmemektedir.

Aile içerisindeki cinsel şiddete sadece evli kadın/eş maruz kalmamakta, bilakis bu, baba, üvey baba, amca, dede ve erkek kardeşler tarafından kız çocuklarına da yönelmektedir. Ve bu o kadar yaygındır ki, aile içinde erkek yakınları tarafından cinsel kullanıma maruz kalan kız çocuklarının oranı emperyalist Avrupa ülkelerinde bir dizi araştırmacı tarafından her dört kızdan biri olarak tahmin edilmektedir. Şunu da belirtelim, kız çocuklarına karşı yönelen aile içi cinsel şiddet Türkiye/Kuzey Kürdistan'da da –bu şimdiye dek istatistiklere konu olmuş olmasa ve yok sayılsa da– gerçekte yaygındır.

Sokakta, dışarda kadınların/kızların maruz kaldığı cinsel şiddetin tersine aile içerisindeki erkek akrabalar tarafından özellikle kız çocuklarına karşı yönelen cinsel şiddet tamamen tabulaştırılmıştır. "Olmaması gerekir, öyleyse yoktur" anlayışıyla bütün toplum bu olgu karşısında gözünü ve kulağını kapamakta, aile içerisinde baba, dede, ağabey, amca ve diğer erkek yakınlar tarafından kız çocuklarına uygulanan cinsel kullanım (ki, biz bunu da cinsel şiddet olarak tanımlamayı doğru buluyoruz) ve tecavüzün açığa vurulması bir yana, dile getirilmesine bile tahammül edilememektedir. Özellikle emperyalist ülkelerde gelişen kadın hareketlerinin son yıllarda bu konunun üzerine yürümeleri sonucu, ilginç ve

Birlikte çalıştığı kadınlara cinsel sarkıntılıkta bulunan Clarence Thomas'ın Senatodaki sorgulama sonucunda en yüksek savcı mevkiine getirilmesine karşı kadınların protestosu: "Kadın hayır diyorsa, bu hayır anlaşılmalıdır!"

korkunç gerçekler ortaya çıkarılmıştır. Mesela ABD'de uyuşturucu tutkunu kadınların % 60'ının çocukken aile içinde ırzına geçilmiş veya cinsel saldırıya uğramış oldukları ortaya çıkmıştır. Yine fahişe olarak çalışan kadınların büyük bir bölümünün çocuk yaşta aile içinde cinsel şiddete maruz kaldıkları kanıtlanmıştır.

●●●

Ülkemizde böylesi olayların olmadığı bugün ilerici insanlar tarafından bile savunulabilmekte, aile içindeki ve yakın çevredeki kız çocuklarına cinsel saldırının —bunun ille de kaba-kuvvet kullanımı ile birlikte yürümesi şart değildir, hatta çoğunlukla kaba-kuvvet kullanımı ile yürümemektedir. Sorun cinselliğinden haberi olmayan çocukların cinselliğinin sömürülmesi, kullanılmasıdır— emperyalist ülkelere ait bir hastalık, "emperyalist yoz kültürün ürünü" vs. olduğu savunulabilmektedir. Ama bu gibi tabuların yıkıldığı, olaylar üzerine yaşananların biraz daha özgürce konuşulabildiği Almanya, Fransa gibi ülkelerdeki istatistikler, çocukken aile içinde cinsel saldırıya uğramış Türkiyeli/Kuzey Kürdistanlı kızların/kadınların büyük çoğunluğunun bunu daha yurtdışına çık madan yaşadıklarını gösteriyor. Eğer arada mutlaka bir fark aranacaksa, bunun kendisini Türkiye/Kuzey Kürdistan gibi toplumsal olarak bakireliğe büyük değer biçildiği ülkelerden erkeklerin cinsel kullanımda kızlık zarının zarar görmemesine daha fazla dikkat etmeleri şeklinde gösterdiği tespit ediliyor. Bu ise ancak ikiyüzlü, namus anlaşına sarılanları "onurlandırır"! Dolayısıyla aile içinde kız çocuklarına karşı cinsel saldırının Türkiye/Kuzey Kürdistan'da olmadığı anlayışı kökten yanlıştır, çünkü kadınlara ve kızlara karşı cinsel şiddet emperyalizmin bir ürünü ve sadece emperyalist ülkelere özgü bir sorun değil, bilakis bir bütün olarak erkek egemenliğinin bir biçimidir. Kızlara karşı şiddetin ancak dejenere olmuş, "kötü ailelerde" olabileceği, veya bunları uygulayanların "sapık" olduğu varsayımı da yanlıştır. Hayır, cinsel şiddet çoğunlukla gayet "normal" erkekler (baba, üvey baba, erkek kardeş, amca ve diğerleri) tarafından uygulanmaktadır. Evet korkunç ama gerçek olan odur ki, kızlara karşı cinsel şiddet kural olarak aile ve yakın tanıdık çevresinde cereyan etmektedir. Aile içerisindeki cinsel şiddetin sonuçları özellikle korkunçtur, çünkü kız çocuklarına aile hakkında empoze edilen anlayış, ailenin her türlü tehlike/tehdit karşısında çocuklara gerçek şefkat ve korumayı sunan yer olduğu şeklindedir. Genelde kızlara ve kadınlara cinsel tehditin ancak yabancı erkeklerden beklenebileceği aşılanmakta, onlar bu yönde uyarılmaktadırlar. Aile içerisinde ise sözde cinsel saldırılardan korunmaktadırlar. Gerçekler ise başka dil konuşmakta, kadınların/kızların tam da aile ve yakın tanıdık çevre içerisindeki saldırılar karşısında korumasız olduklarını ve cinsel saldırı tehdidinin her yaşta sözkonusu olduğunu göstermektedir. Çok küçük yaşlarda çocukların, hatta bebeklerin bile baba pozisyonundaki erkekler tarafından cinsel olarak kullanıldıkları, ve yine cinsel kullanıma maruz kalan kız çocuklarının çoğunluğunun henüz bluğa ermemiş yaşta oldukları, failin ise kızın akrabası olduğu (%75'inde baba rolünü üstlenmiş erkek) Avrupa'da, Amerika'daki araştırmaların ortaya çıkar-

dığı bir başka sonuçtur. Kız çocuğu ile arasında varolan güven ortamı ve yakınlık tam da bu noktada faile kaba-kuvvet kullanmaya gerek duymadan cinsel kullanımı gerçekleştirme imkanı sağlamaktadır. Olayların çoğunda cinsel saldırı, fail çocuğu buna zorladığından gizli kalmaktadır. Bir dizi durumda cinsel kullanım "bu bizim küçük sırrımız"a dönüştürülerek, böylelikle kız çocuklarına "suça ortak olma" şeklindeki suçluluk duygusu aşılanmakta ve başkasına açılma imkanının önü kesilmektedir. Tüm bunlara rağmen ortaya çıktığında ise, çoğunlukla kızlara inanılmamakta, çocuğun "fantazisi" olarak gösterilmekte veya kızın faile kasıtlı iftirası olarak yansıtılmaktadır. Cinsel şiddet uygulandığının gizlenmesi mümkün olmadığı durumlarda ise (mesela kız hamile kaldığında) çoğunlukla kız suçlu kabul edilmektedir. Babayı, amcayı vs. tahrik eden kız çocuğudur, o aile namusuna leke getirmiştir. Öyle ya, dişi köpek kuyruk sallamazsa..! Yaygın olan anlayış bu değil midir? Cinsel şiddete maruz kaldığı ortaya çıkan kızlara karşı ailede ve bizzat mahkeme önünde de yaklaşım bu olmakta, sorumluluk kıza yüklenmekte ve böylelikle olayın kurbanı, olayın failine dönüştürülmektedir.

•••

Tecavüze uğrayan kadınlar da aynı şemaya göre değerlendirilmekte ve yargılanmaktadır. En gelişmiş emperyalist ülkelerde bile fail hakkında suç duyurusunda bulunduklarında kadınlar, mahkeme önünde aşağılanmakta, hakarete uğramakta, genelde onlara inanılmamakta ve cinsel geçmişi araştırılmaktadır. Kadının yalan söylediği, tecavüzün sözkonusu olmadığı ve nihayet cinsel birleşimin kadının kendi isteğiyle gerçekleştiğini ispatlamak için elden gelen herşey yapılır, örtbas etmenin mümkün olmadığı yerde de en azından kadın, giyimiyle veya davranışıyla buna neden olduğu şeklinde, suça ortak edilir. Türkiye/Kuzey Kürdistan'da ise tecavüz eden erkek hakkında suç duyurusu ve mahkemeye yansıması genelde istisnai bir durumdur. Tanıdık çevrede veya akraba çevresinde yaşanan bu olaylar, genellikle kadınların tecavüz eden erkekle evlenmeye zorlanması şeklinde "çözülmektedir".

Her türlü cinsel şiddet kadının kişiliğini parçalar

•••

Yukarda da söylediğimiz gibi, kadınlara ve kızlara karşı şiddet, erkekler toplumda egemen hale geldikten bu yana mevcuttur ve İslam ülkelerinde olduğu gibi hristiyan ülkelerde de, emperyalist ülkelerde olduğu gibi emperyalizme bağımlı ülkelerde de varlığını korumaktadır. Ve kadınlara karşı cinsel şiddeti her sınıf ve tabakadan erkekler uygulamaktadır, yani egemen sınıflardan olduğu gibi, bizzat ezilen sınıflardan (işçi sınıfı ve köylülük) erkekler de kadınlara ve kızlara cinsel şiddet uygulamaktadırlar. Bunun böyle olması ama, bu sorunun bir "erkek" sorunu olduğu, sınıfsal bir sorun olmadığı anlamına kesinlikle gelmez. Tarihsel kaynağı özel mülkiyet olan erkek egemenliği, temelinde özel mülkiyet ve insanın insan tarafından sömürüsü yatan bütün sömürücü toplumlar boyunca biçim değiştirerek varlığını koruyan pederşahi, kadın düşmanı ideoloji, özünde hakim sınıfların egemenliğini koruma işlevini gören ideolojidir. Bu ideoloji şüphesiz işçi sınıfı ve emekçi halkı da zehirlemektedir ve bu ideolojiye karşı mücadele edilmedikçe de o toplumda hakim olan ideoloji olarak kalacaktır. Erkeğin kadına karşı üstünlüğünü ifade eden erkek egemen ideoloji, aynı beyaz ırkın, diğer ırklara üstünlüğü, bir milletin diğer bir millete üstünlüğü gibi tek bir amaca, insanın insan üzerindeki sömürüsüne, egemenlerin ezilenler arasına nifak tohumları saçmasına, böl-yönet politikasına hizmet etmektedir. İşte en başta işçi sınıfı olmak üzere tüm ezilenler öz kurtuluşları için bizzat kendi saflarında da hakim olan bu insanlık onurunu ayaklar altına alan anlayışlardan kurtulmak zorundadırlar. Baskıdan ve sömürüden arınmış bir dünya için mücadele eden komünistlerin görevi, pederşahi ideolojiye karşı bütün alanlarda mücadele etmek ve ezilenler içinde en fazla ezilenler olan kadınların/kızların yanında taraf tutmaktır. ●

Evde Harem – işte erkek sekreter!

Erbakan'a erkek sekreter

RP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, TBMM'de geçici olarak kullandığı odasına erkek sekreter tahsis ettirdi.

Geçici olarak TBMM idare amirlerinden Mustafa Uğur Ener'in boşalttığı odayı kullanan Erbakan, buradaki bayan sekreteri bir başka komisyona kaydırttı. Bunun yerine halkla ilişkiler binasında görev yapan biri sekreter, biri odacı iki erkek görevliyi hizmetine aldı.

Seçim kampanyası boyunca kadın seçmenlere "adil düzen", "onurlu yaşam" sahte vaadleriyle seslenen Refah Partisi'nin üç gün geçmeden çıktı ipliği pazara...

Önce RP Kayseri milletvekili Seyfi Şahin "*kadın sekreterler genellikle cinsel ihtiyaç için çalıştırılıyorlar*" buyurdu ve RP millletvekillerinin erkek sekreter taleplerini dile getirdi. Sonra da bu talep sessiz-sedasız gerçekleştirildi: Erbakan, bayan sekreterleri kapı dışarı ederek, yerine bir erkek sekreter aldırdı. Şiddetli bir tepki gelmediği sürece diğer RP milletvekillerinin de bu örneği izlemesi gayet olasıdır.

Bugün meclise girer girmez, ilk yapılacak iş olarak makam odalarından kadınları uzaklaştırmayı görenlerin, yarın iktidar olduklarında kadınları hayatın her alanından dışlamaya ve onları evlerinin dört duvarı arasına kapatmaya çalışacakları açıktır. Görünen köy, kılavuz istemez!

Kadınların çalıştıkları her alanda şu ya da bu ölçüde, özellikle erkek amirleri tarafından (ama sadece amirler tarafından değil) cinsel tacize uğradıkları bir olgudur. Ama kadınlar sadece iş hayatında değil; sokakta, otobüste, okulda, üniversitede, hastahanede, hapishanede, yani hayatın her alanında cinsel tacize uğramakta ve bunun korkusu ile yaşamaktadırlar. Buna karşı mücadele edilmesi gerektiği de

açıktır. Ama onları eve kapatarak değil! Pisliğin üstünü örterek değil! RP'nin sahtekarlığı bir yana, halk içinde de yaygın olan bu anlayışın çözüm değil, tam tersine çözümsüzlük olduğunun en bariz göstergesi, çokça kutsanan aile içerisinde kızların-kadınların yaşadıklarıdır...

Aile içerisinde kadınların her türlü şiddete ve cinsel saldırılara maruz kaldığı, kız çocuklarının bizzat babaları, ağabeyleri ve yakın erkek akrabaları tarafından cinsel olarak kullanıldığı artık yavaş yavaş sır olmaktan çıkmaktadır. Ve bu iyidir, çünkü tabular arttığı ölçüde gerçek kötülüklerin ortaya çıkarılması ve bunlara karşı mücadele zorlaşır.

Bu nedenle, kadınlara karşı yönelen cinsel saldırılara, aile başta gelmek üzere —çünkü kadınların en korumasız oldukları yer gerçekte feodal-burjuva erkek egemenliğiyle belirlenen ailedir— hayatın her alanında mücadele etmek bir görevdir. Bunun ilk ön şartı da, bunun tek tek kadınların başlarına gelen ve kadınların kendi davranışları ile buna yol açtıkları olaylar olmadığının, tam tersine kadınlara cinsel tacizin, kaynağı erkek egemen sistem olan toplumsal bir görünüm olduğunun kamuoyuna açıkça dayatılmasıdır. Ve devamen kadınların toplumsal yaşamın her alanında, eşit bireyler olarak faaliyet gösterme taleplerini duyurabilecek bir örgütlü güç oluşturmalarıdır.

Bugün kadın sekreterleri iş alanından uzaklaştırmaya çalışanlar, yarın aynı gerekçe ile diğer alanlardan da kadınları dışlayacaklar, mücadele ile elde edilen hak kırıntılarını da gaspedeceklerdir. Esas dert de budur; kadını koruma sahtekarlığı ile bunun hazırlığı yapılmaktadır.

Vaad edilen "adil düzen"in ne menem bir şey olduğunun tadına ilk varanların milletvekilleri sekreterleri şahsında kadınlar olması hiç de şaşırtıcı değildir. Kadınları "uğursuz", her türlü kötülüğün kaynağı "fitne", erkeğin kölesi olarak gören islam dinini sömürü emellerine kılavuz edenlerin programlarıdır.

"Benden sonra erkekler için kadından zararlı bir fitne bırakmadım" (Muhammed) açıklamasında ifadesini bulan ideolojinin yansımasıdır.

Ve bu ideolojinin daha nelere kadir olduğunu kavramak için geçmişe uzanmaya da gerek yok. Bu gerici ideoloji, bugün en barbar şekli ile İranlı emekçi kadınların hayatlarını zehir etmektedir... ●

HASEFE Thatcher'dan esinlendim

Ekonomi Servisi — Anavatan Partisi İstanbul 2. bölge 3. sıradan seçimlere katılarak parlamentoya giren **Melike Hasefe**, politikaya fiilen 1989 yerel seçimlerinde atılmış, Beşiktaş'tan ANAP belediye meclis üyesi olmuş. Ancak Hasefe'nin politikaya ilgisi İngiltere'de yaşadığı yıllardan başlıyor. 1964-84 yılları arasında 20 yıl süreyle İngiltere'de yaşayan **Melike Hasefe**, İngiltere eski Başbakanı **Margaret Thatcher**'den esinlenerek politikaya girmiş. Kendisi şöyle anlatıyor:

"1964'te Londra'ya ilk gittiğimde gazetelerde Thatcher'la ilgili haberleri okudukça fanteziymiş, olmayacak şeymiş gibi gelirdi. Ama Thatcher, siyasetin basamaklarında adım adım yükseldi ve amacına ulaştı. Thatcher'ın politikada yükselişini yakından izledim ve hanımların neler yapabileceklerini gördükçe de kendim için 'neden olmasın' noktasına geldim."

Melike Hasefe 20 yıl önce yabancı dil öğrenmek için İngiltere'ye gitmiş. İngilizceyi öğrendikten sonra orada bir süre THY'nin yer hostesliğini yapmış. Ardından da hep ilgi duyduğu moda alanına geçmiş ve çeşitli firmalarda yöneticilik yapmış. Hasefe'nin, 1984'te Türkiye'ye dönmeden önce İngiltere'deki son görevi bir İtalyan firması olan **UOMO REGINE**'nin direktörlüğüymüş.

ANAP'ın yeni kadın milletvekili Melike Hasefe, 10 yıllık evli. Hoş bir tesadüf olarak evliliğinin 10. yıldönümünü bugün kutluyor. **"Geç evlendim, o yüzden jenerasyon farkını dikkate alarak çocuk yapmamaya karar verdik"** diyor.

Hasefe'nin ANAP'a yakınlığı, Mesut Yılmaz eşi **Berna Yılmaz** vasıtasıyla olmuş. **"Berna 5 yaşındaydı, o günden beri aile dostuyuz, yakından tanışırız. Bana hep abla der"** diyor. 1984'te Türkiye'ye döndükten sonra eşi meslek hayatına devam etmesini uygun görmemiş. Melike Hasefe de önce **Türkiye Yardımseverler Derneği**'nde yönetim kurulu üyeliği yapmış, ardından da **Berna Yılmaz** vasıtasıyla **Semra Özal**'a tanıştırılmış ve **Türk Kadınını Güçlendirme Vakfı**'nın 30 kurucu üyesinden biri olarak vakfın kuruluşunda görev almış. Hasefe, **"Vakıf konusunda kamuoyunda olumsuz yaklaşımlar oldu. Bütün şaibelere rağmen ben bu vakfın Türk kadınına büyük hizmet götürdüğüne inanıyorum. Sayın Hanımefendi ile Vakıf vesilesiyle tanışmıştım. Kendisine büyük saygım ve sevgim var takdirle karşılıyorum"** diyor.

Melike Hasefe'nin eşi Aydın Hasefe, demir-çelik ithalat ve ihracatıyla uğraşıyor.

[HASE]FE — Semra Özal'a büyük saygım var.

Esinti kaynağına bak!...

Melike Hasefe hanım Thatcher'i kendine örnek alıp politikaya atılmış. Bravo. Hiç olmazsa açıkça söylüyor ve böylece bizi yormuyor. Thatcher'in İngiltere'de emekçi kadınlar (ve tabii emekçi erkekler için de) "yararına"(!) neler yaptığı henüz belleğimizde. Bu nedenle hiç zahmet çekmeden, bu hanımın da neler yapacağını gözümüzün önüne getirebiliriz: Zam, zulüm, devlet terörü, işkence, yani emekçilerin hayatlarının kendilerine zehir edilmesi.

●

TKP/ML(BOLŞEVİK)'in Türkiye/Kuzey Kürdistan'da 8 Mart'ta kullandığı kuşlama ve pullardan bazıları...

nali Tüzüğü" şu bölümlerden oluşur:

Giriş

1. Adlandırma

2. Amaçlar

3. Giriş Şartları

4. Enternasyonal Kongreler

5. Kızıl Sendikalar Enternasyonali Organları

6. Örgütün Birliği ve Eylemin Birliği

7. Para Araçları

8. Savaşım Dayanışmasının Uluslararası Fonu

9. Uluslararası Meslek ve Üretim Birlikleri ile Bağ

10. Komünist Enternasyonal İle Bağ

11. Enternasyonal Devrimci Tüketim Kooperatifleri İle Bağ

12. Üyelikten Çıkartma

13. İç yapı

14. Dergi, Bülten ve Enformasyon

15. Denetleme Komisyonu

16. Kızıl Sendikalar Enternasyonali Merkezi.

Tüzüğün üç önemli maddesinin tam tercümesini sunuyoruz:

"II. Amaçlar

Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin amacı:

1. Tüm dünyadaki geniş işçi yığınlarının, kapitalizmin devrilmesi, emeğin sömürünün boyunduruğundan kurtulması ve sosyalist düzenin yerleştirilmesi için örgütlenmesi.

2. Kapitalist sistemin ve burjuva devletin ortadan kaldırılması amacıyla, devrimci sınıf savaşımı düşüncelerinin, sosyal devrimin, proletarya diktatörlüğünün kapsamlı bir propaganda ve ajitasyonunun yapılması.

3. Burjuvazi ile anlaşma, sınıflararası işbirliği ve sosyal barış düşünceleri ve kapitalizmden sosyalizme barışçıl geçiş anlamsız hayalleri bulaşıcı hastalığına karşı savaşım.

4. Uluslararası sendikal hareketin tüm devrimci unsurlarının birleştirilmesi ve Birleşmiş Milletler'deki Uluslararası Çalışma Bürosu'na (Internationales Arbeitsamt) karşı ve programı ve taktikleri sonucunda uluslararası burjuvazinin bir dayanağını oluşturan Amsterdam'daki Uluslararası Sendika Birliğine karşı savaşım.

5. Bütün ülkelerdeki işçi sınıfının savaşımının koordine edilmesi ve birleştirilmesi ve şartların gerektirdiği herhalde uluslararası eylemlerin örgütlenmesi.

6. Özellikle sınıf mücadelesindeki önemli olaylar nedeniyle uluslararası tavrın inisiyatifinin ele alınması, büyük sosyal çatışmalarda vb. grevcilere yardım amacıyla eylemlerin, bağış toplamanın vb. başlatılması.

III. Giriş Şartları

Aşağıdaki şartları kabul eden her devrimci ekonomik sınıf örgütü Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin üyesi olabilir:

1. Devrimci sınıf savaşımının ilkelerinin kabulü.

2. Sermaye ve devlet ile günlük savaşımda bu ilkelerin gerçekleştirilmesi.

3. Sosyal devrim yoluyla kapitalizmin yok edilmesinin ve geçiş döneminde proletarya diktatörlüğünün gerekliliğinin kabulü.

4. Enternasyonal proleter disiplinin ve buna tabiliğin kabulü.

5. Kızıl Sendikalar Enternasyonali kurucu Kongresinin kararlarının kabulü ve gerçekleştirilmesi.

6. Sarı Amsterdam Enternasyonali ile ilişkilerin koparılması.

7. Burjuvaziye karşı tüm savunma ve saldırı eylemlerinde söz konusu ülkenin bütün devrimci örgütleri ile komünist partisinin eylemlerinin birleştirilmesi" (age. sayfa 71-72)

"X. Komünist Enternasyonal İle Bağ; yakın ve kesintisiz bir bağın kurulması amacı ile Merkez Konseyi:

1. Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesine oy hakkına sahip 3 temsilci göndermeli.

2. Uluslararası işçi hareketinin en önemli sorunlarını danışmak ve ortak eylemlerin örgütlenmesi amacıyla Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi ile ortak toplantılar yapmalı.

3. Şartlar gerektirdiğinde Komünist Enternasyonal ile birlikte çağrılar yayınlamalıdır" (age. sayfa 77)

IV.) "Üretimde ve Sendikalarda Kadın" başlıklı kararda, kadın işçilerin sendikal çalışmada çok küçük bir yere sahip oldukları tespit edilir. Bu durumdan Kızıl Sendikalar Enternasyonali I. Kongresi'nin çıkarttığı sonuç ve görev şudur:

"1. Kızıl Sendikalar Enternasyonali bayrağı altında kadınların toplanmasına ve eğitimine sürekli ve en büyük dikkat atfedilmelidir. Tüm ajitasyon ve örgütsel araçlar bu amaç için yararlı hale getirilmelidirler" (age. sayfa 77)

IV. 1) "Savaş Kurbanları Üzerine Karar"da, savaş kurbanlarının, kapitalizmden dilenci gibi sadaka almak için değil, onu yok etmek için talepler uğruna harekete geçirilmesi gerektiği belirtilir.

IV. 2) "Yakın ve Uzak Doğu'da ve Sömürgelerde Sendika Hareketi" başlıklı kararda, o dönemde söz konusu ülkelerde sendika hareketinin çok önemli bir gelişme yaşadığına parmak basılır. Bu ülkelerdeki işçi ve sendika hareketinin iki bayrak altında —emperyalist boyunduruktan kurtuluş için savaşım, yerli ve yabancı kapitalistlere karşı işçilerin savaşımı— ilerlediği açıklanır.

Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin üyelerine, özellikle ileri kapitalist ülkelerin devrimci sendikalarına, bağımlı ve sömürge ülkelerdeki sendika hareketini ve sorunlarını dikkatle inceleme ve her türlü araçlarla bu harekete moral ve pratik yardımda bulunma görevi verilir.

V. Bölümde burjuvazinin yeni sivil saldırı araçlarına değinilir. Bu bölümde ayrıca üç ayrı çağrı yer almaktadır.

BAZI SONUÇLAR

Kızıl Sendikalar Enternasyonali 1. Kongresi, Komünist Enternasyonal'in yardımıyla da dağınık devrimci sendikaları uluslararası düzeyde birleştirme, devrimci sınıf sendikaları için ortak bir çizgi ve sağlam bir temel atma görevini başarıyla çözmüştür. Bu hedefe uzun bir ideolojik mücadele sürecinde, sağ ve sol sapmaların etkinliği kırılarak varılmıştır. Uluslararası devrimci bir sendika merkezi yaratma büyük hedefine gerekli olan yerde ve ölçüde uzlaşma yaparak da gelinmiştir.

Bütün kararlarda tüm bir çağın işçi sınıfı ve sendikal hareketin deneyimleri komünist açıdan ele alınmış ve güncel mücadele ve gelecek savaşımlar için sonuçlar çıkartılmıştır.

Kızıl Sendikalar Enternasyonali, Komünist Enternasyonal'in bir seksiyonu olarak kurulmasa da, Komünist Enternasyonal ile sıkı bir ortak çalışma içerisinde yaratılmış ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali 1. Kongresi, uluslararası işçi hareketinin öncüsü olarak tanımladığı Komünist Enternasyonal ile en yakın işbirliğinin gerekliliğine ve önemine özellikle değinmiştir.

Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin kurulması ile birlikte, emperyalizmin işçi hareketi içerisindeki ajanları olan sosyal-şovenlere karşı mücadele için yeni ve sağlam bir mevzi daha kazanılmıştır.

1. Kongre içerik açısından komünist temelde kararlar almasına rağmen, sağ ve sol sapmaların temsilcilerine karşı yer yer tavizler vermek zorunda kalmıştır. Bu durum Kızıl Sendikalar Enternasyonali içerisinde de ideolojik mücadelenin, doğru çizginin hakim kılınması mücadelesinin sürdürülmesi gerektiğine işaret ediyordu.

Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin ilk Kongre kararları incelenip, bugünkü sendikal hareketin durumu ve konumu ile karşılaştırıldığında, bugünkü sağcılığın boyutları daha iyi kavranmaktadır.

Şubat 1992

DEVAM EDECEK

TKP/ML(BOLŞEVİK)'in Yılmaz Güney'i ve O'nun "Siyasal Yazıları"nı Marksist-Leninist olmanın güncel kıstasları temelinde genel değerlendirmesi üzerine – III –

MAO ZEDUNG'A YAKLAŞIM VE YILMAZ GÜNEY

Yılmaz Güney, doğru olarak Mao Zedung'u Marksizm-Leninizm'in bir ustası olarak görmemektedir. O, Mao'yu *"değerli M-L'lerden biri" (Siyasal Yazılar Cilt 3, sayfa 29)* değerlendirmiştir.

O, Arnavutluk Emek Partisi'nin 1978'den itibaren oportünist bir biçimde Mao'yu yeniden gözden geçirmeye çalışan yaklaşımını geri çevirmiş; geçmişte Mao Zedung'u savunduğunu iddia eden ve fakat Arnavutluk Emek Partisi'nin Mao'ya eleştirileri üzerine onu *"küçük-burjuva devrimcisi"* ilan eden oportünistleri *"vestiyer kafalar"* olarak adlandırmış, Arnavutluk Emek Partisi kuyrukçuluğunu reddetmiş ve vestiyer kafalıları acımasızca eleştiren şu tavrı takınmıştır:

"Şimdi vestiyer kafalara soruyoruz: Daha düne kadar, "Mao Zedung çağımızın en büyük marksist-leninistidir" diyordunuz. "Yaşasın marksist-leninist Mao Zedung düşüncesi" diyordunuz. "Mao Zedung düşüncesi" demeyenleri marksist kabul etmiyordunuz. Mao Zedung'u beşinci usta olarak görüyordunuz. Ve kendinizi bu öğretiler doğrultusunda biçimlemeye çalışıyordunuz. Şimdi Enver Hoca, "Mao Zedung ve şürekası" diyor, "... marksist-leninist yolu izlemediler"

Ne diyeceksiniz şimdi? Bir çırpıda "Mao Zedung oportünisttir" mi diyeceksiniz?

Uzun bir süre, ÇKP'nin gözüne girmek için, tel cambazlarına taş çıkartacak numaralar yaptınız, şimdi de, aynı öz ve tutumla Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti'nin ve AEP'nin gözüne girmek için parendeler atıyorsunuz. Komünistler içten, dürüst ve açık yürekli olurlar. Hile ve entrikalarla uğraşmazlar. Bir şeyin doğru olduğunu kabulün göstergesi, ona körükörüne sadakat yemini değildir. Eleştirel olma temelinde kavramak ve özümlemektir. (Siyasal Yazılar Cilt 1, sayfa 245-246)

Bir başka yazısında Yılmaz Güney, Mao Zedung'u "anti-marksist" ilan eden oportünistlere karşı şu tavrı takınmaktadır:

"Bugün Mao Zedung'u "anti-marksist" ilan eden dünün Mao Zedung düşüncesi takipçileri, böyle bir anlayışın temsilcileri olarak, bugün de, yeni keşfettikleri başka bir reçeteye göre hastalarına uydurmak çabalarını sürdürmektedirler. Onlar, "kelimeler" üzerine bile Mao'nun etkilerinden "arınmaya" çalışadursunlar, özleri değişmediği için, bu kez de, aynı takipçi ruh ve kölece bağlılıkla başka bir reçeteye göre hareket etmektedirler. Marksizm'in en temel kurallarından biri, somut durumların somut tahlilinden yola çıkmak gerektiği gerçeğidir. Mao Zedung'u M-L olarak nitelememizin nedenlerinden biri budur. O, bazı hatalarına karşın, Çin devriminin bütün sorunlarında, somut olgulardan hareket etmiştir; gerçeği olgularda aramıştır. Ve M-L'in evrensel ilkelerini Çin'in özgül koşullarına uygulamaya çalışmıştır... Çin Halk Devrimi'nin zaferi, bu çabaya sıkı sıkıya bağlıdır. (Siyasal Yazılar Cilt 2, sayfa 76-77, "Sömürge ve Bağımlı Ülkelerde Farklı Devrim Tipleri" yazısından)

Bir başka yazısında —tamamen haksız bir şekilde— Mao ile Stalin'i aynı düzeyde ele alan Yılmaz Güney, Mao'nun *"sonuçları bugüne taşan önemli hatalar işlemiş"* olduğunu —haklı olarak— söylerken, ne burada ne de başka bir yazısında Mao'nun *"sonuçları bugüne taşan"* hatalarının neler olduğunu açıklamamış ve yanlış bir biçimde de Mao'nun *"M-L hazineye bir şeyler katmamış" (her iki alıntı da Siyasal Yazılar Cilt 3, sayfa 29, "Yeni Tipte Bir Devrimci Örgütlenmenin Zorunluluğu Ve Bizi Bekleyen Acil Görevler" yazısından)* olduğunu iddia etmiştir. Böyle bir değerlendirme, ilkesel açıdan bir ilerletme olmasa da, Mao'nun örneğin "yeni demokrasi", "halk savaşı" konusunda Marksizm-Leninizm'in ortak hazinesine yaptığı önemli katkıların inkar edilmesi demektir.

"Yılmaz Güney, Mao Zedung'un Marksizm-Leninizm'in bir klasiği olarak değerlendirilmesini reddetmiştir. O'nun bu yanlış pozisyonlarını Marksist-Leninist bakış açısı ile eleştirmiş, ona yönelen Arnavutluk Emek Partisi kökenli yanlış eleştiri ve saldırılara da karşı çıkmış, Mao'nun değerli bir Marksist-Leninist olduğunu savunmuştur. O, Mao Zedung'un değerlendiril-

mesi bağlamında Marksist-Leninist konumdadır." (TKP/ML(BOLŞEVİK) 4. Kongre Kararlarından)

ARNAVUTLUK EMEK PARTİSİ'NE YAKLAŞIM VE YILMAZ GÜNEY

Yılmaz Güney, Arnavutluk Emek Partisi'nin 1978 sonrasında geliştirdiği çizgi konusunda ne geniş bir inceleme, ne de genel bir değerlendirme yapmıştır. O, üç dünya teorisine karşı mücadelesinde, eleştirilerini saklı tutmak kaydıyla Arnavutluk Emek Partisi saflarında yer almış, AEP'in Mao Zedung değerlendirmesinde 180 derecelik dönüş yaptığı 1978 sonrasında, Mao ve ÇKP konusunda yaptığı yeni genel değerlendirmeyi yanlış bulmuş ve reddetmiştir.

Arnavutluk Emek Partisi'nin özellikle 8. Parti Kongresi ile iyice sistemleştirdiği çizgiyi revizyonist çizgi olarak belirtmemiş, ama Marksist-Leninist bir çizgidir diye de bir tespitte de bulunmamıştır.

Arnavutluk Emek Partisi'nin 1978 sonrası çizgisi konusunda bir değerlendirme yapmayan Yılmaz Güney, AEP ve Enver Hoca'nın revizyonist olmadıklarını savunmuş; bunun tersini savunmanın ve güya Stalin'in yolunda yürüyen AEP ve Enver Hoca'yı revizyonist ilan etmenin ama Stalin'i usta olarak görmenin eklektizm olduğunu ileri sürmüştür.

O'nun AEP ve Enver Hoca konusunda en son değerlendirmesi şöyledir:

Stalin'i 'usta' ilan ederken, onun yolunda yürüyen AEP ve Enver Hoca'yı revizyonist ilan ederiz." (Siyasal Yazılar Cilt 3, sayfa 31)

O burada, AEP ve Enver Hoca'nın Stalin'in yolunda yürüdüğü şeklindeki tamamen oportünist bir iddiadan bağımsız olarak, Arnavutluk Emek Partisi 8. Parti Kongresi'nden sonra da hem AEP'in ve Enver Hoca'nın, hem de AEP çizgisinin revizyonist olarak değerlendirilmesini reddetmiştir. AEP ve Enver Hoca'nın Stalin ile aynılaştırılması, O'nun Stalin bağıntısında ne kadar vahim bir hata içinde olduğunu çok açık belgelemektedir. Bu, O'nun AEP ve Enver Hoca'nın hatalarının kökleri ve derinliği konusunda da ne kadar yanlış bir yaklaşımı olduğunu göstermektedir.

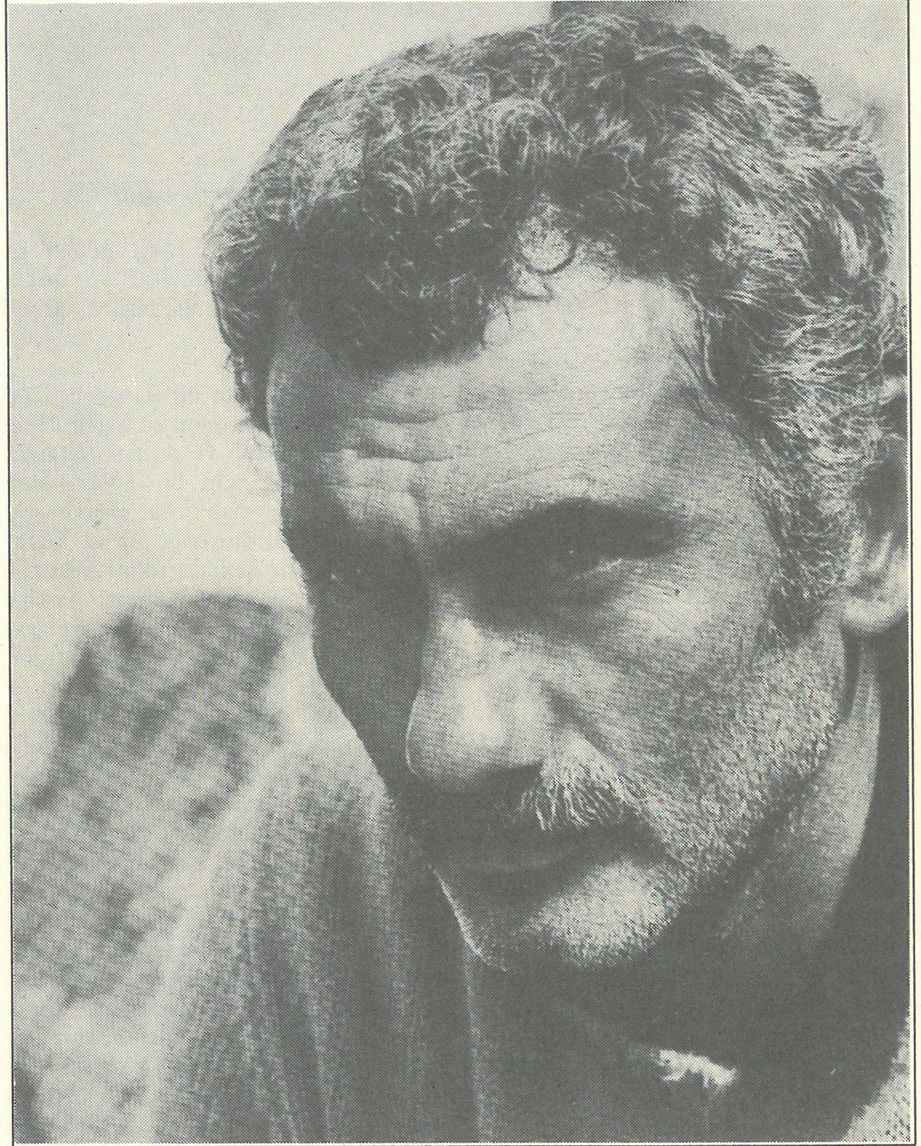
Yılmaz Güney, AEP değerlendirmesinde Marksist-Leninist pozisyonda değildir. Fakat O, aynı zamanda AEP kuyrukçuluğu yapan bir pozisyonda da değildir. O, modern revizyonizme ve üç dünya teorisine karşı AEP'i savunduğu dönemde de, başından itibaren AEP'e eleştirel yaklaşmış; AEP'in Mao'yu yeniden gözden geçiren anti-Marksist-Leninist genel değerlendirmesini ve bu konuda kullandığı oportünist yöntemleri reddetmiştir. *(Bunun için bkz. Siyasi Yazılar Cilt 1, sayfa 221-226 arasındaki "AEP-MK Üyesi Fikret Şehu'nun ÇKP Değerlendirmesi Üzerine" başlıklı yazısı.)*

"Yılmaz Güney Türkiye-Kuzey Kürdistan'da Marksizm-Leninizm adına konuşan ve modern revizyonizme karşı tavır takınan grup ve kişiler içinde, AEP'in 1978 sonrasında geliştirdiği çizgiye karşı ilk defa açık ve kamuoyu önünde eleştiri getirenler arasında bulunmaktadır. O, AEP'nin 1978 sonrasında geliştirdiği ve 8. Parti Kongresi ile sistemleştirdiği çizgiyi genel değerlendirmede revizyonist olarak değerlendirmemiş ve fakat bu çizginin Marksist-Leninist olduğu biçimde açık bir pozisyon da formüle etmemiştir. Bu bağlamda kendini somut eleştirilerle sınırlamıştır. AEP ve AEP çizgisini değerlendirmesi konusunda pozisyonu Marksist-Leninist değildir ve fakat bizim dışımızda Marksizm-Leninizm adına konuşanlar içinde Marksist-Leninist pozisyona en yakın olanıdır." (TKP/ML(B) 4. Kongre kararlarından.)

DEVAM EDECEK

"Yılmaz Güney, Mao Zedung'un Marksizm-Leninizm'in bir klasiği olarak değerlendirilmesini reddetmiştir. O'nun bu yanlış pozisyonlarını Marksist-Leninist bakış açısı ile eleştirmiş, ona yönelen Arnavutluk Emek Partisi kökenli yanlış eleştiri ve saldırılara da karşı çıkmış, Mao'nun değerli bir Marksist-Leninist olduğunu savunmuştur. O, Mao Zedung'un değerlendirilmesi bağlamında Marksist-Leninist konumdadır."

(TKP/ML(BOLŞEVİK) 4. Kongre Kararlarından)

Anti-semitizm ve siyonizm üzerine
— III —

NAZİ FAŞİZMİ VE ANTİ-SEMİTİZM

Emperyalizm ve proleter devrimleri çağında, nazi faşizminin Yahudi kitlelere yönelik anti-semitizmi, "Yahudi sorunu"nu "kesin ve nihai olarak çözme" hedef ve programı çerçevesinde yaşama geçirilirken, tarihte eşi görülmemiş bir soykırım ile ifadesini buldu.

Yüzlerce yıllık geçmişe sahip antisemit yalan, demagoji ve pratik uygulamaların birikimi yanısıra, Almanya özgülünde kapitalizmin serbest rekabetçi ve emperyalizmin başlangıç evresindeki yeniden kalıba dökülen antisemitizm, nazizmin başta Yahudi halk kitleleri olmak üzere, Avrupa, Asya ve Afrika'daki halklara karşı giriştiği saldırı ve katliamlarda bir çerçeve rolü oynadı.

Nazi faşizminin Almanya'da iktidarı ele geçirmesi öncesinde ortaya atılan "ırk teorileri" ve sözde "bilimsel araştırmalar"da ifadesini bulan "sosyal-Darvinizm", Alman faşizminin Hitler imzalı el kitabı "Kavgam"da, iktidarı ele geçirme öncesinde ideolojik, siyasi, örgütsel program niteliğine büründü. Naziler iktidarı ele geçirdikten sonra, ilan edilen ırkçı faşist yasalar ve bu yasalara dayanılarak yürütülen faşist pratik; adı geçen ırkçı teorilerin dünya halklarına hangi zulüm ve katliamları layık gördüğünü ortaya koydu.

Yazımızın bu bölümünde, adı geçen dönemin özellikle Yahudilere yönelik bölümünü ana hatlarıyla ortaya koymaya çalışacağız.

Amacımız; ilgili döneme ilişkin çok kapsamlı bir kaynak birikimine sahip olunmasına karşın, bugün pek fazla bilince çıkartılmayan ve objektif olarak sadece tarihi bir dönem olarak ele alınıp geçilen bu dönemin, bugün ve gelecek açısından okuyucu için ne kadar önemli ve öğretici olduğunu bir kez daha hatırlatmak, bu arada, antisemitizm özgülünde de özet bilgi sunmak, araştırma yapmak isteyenlere önbilgiler sunmaktır.

■ ■ ■

Irk Öğretisi Üzerine Hitler (“Kavgam”dan)

... Kana ve ırka karşı günah bu dünyadaki temel günahtır ve insanlığın kendini bu günaha teslim etmesi onun sonu olacaktır.

...

Buna karşı ırkçı dünya görüşü insanlığın anlamını onun en derin ırksal köklerinde görür. O devleti yalnızca amaca varmak için bir araç olarak kavrar ve amaç olarak da insanın ırksal varlığını sürdürmeyi görür. Böylelikle o hiç bir şekilde ırklar arasında bir eşitliğe inanmış olmaz, tersine ırkların farklılığı ile birlikte onların daha yüksek veya alçak değerini tanır. (Irkçı dünya görüşü /ÇN) bu bilgi temelinde, bu evrene hakim olan ebedi irade doğrultusunda daha iyinin, daha güçlünün zaferine yardımcı olma, daha kötü ve güçsüzün ise tabi olmasını isteme yükümlülüğüne sahiptir. O böylece ilkesel olarak doğanın aristokratik temel düşüncesi önünde eğilir ve bu yasanın tek tek tüm birey canlılara kadar geçerli olduğuna inanır. O yalnızca değişik ırkların değişik değerlere sahip olduğunu değil, tek tek insanların da değişik değerlere sahip olduğunu görür. Onun için kitlenin içinden kişinin değerini öne çıkartır ve bunu yapmasıyla birlikte örgütlenmeyi dağıtıcı marksizme karşı örgütleyici olarak ortaya çıkar. O insanlığın idealize edilmesi zorunluluğuna inanır, çünkü ancak bu şekilde insanın var oluşunun önşartları gerçekleşmiş olur. Yalnızca ırkçı dünya görüşü daha yüksek bir ahlakın taşıyıcılarının ırksal yaşamı için tehlike oluşturan bir ahlaki düşünceye yaşam hakkı tanımama hakkına sahiptir. Çünkü piçleşmiş ve zencileşmiş (verbastardiert und vernegert! /ÇN) bir dünyada insani güzel ve yüksek olan her şeyin kavramları ve insanlığımızın idealize edilmiş geleceğinin her türlü tasarımı bütün zamanlar için kayıp olmuş olurdu.

İnsani kültür ve uygarlık bu kıta üzerinde ayrılmaz bir biçimde Ari'nin varlığına bağlıdır. Onun batması veya yok olması bu kıta üzerine yeniden kültürsüz bir dönemin karanlık peçesini örtecektir.

... Hayır yalnızca bir tek en kutsal insan hakkı vardır ve bu hak da aynı zamanda en kutsal yükümlülüktür de: o da, insanlığın en iyi unsurlarının, bu yaratığın daha soylu gelişmesi imkanının yaratılması amacıyla korunması yükümlülüğüdür.

Irkçı bir devlet bu yüzden ilk olarak evliliği sürekli bir ırk ayıbı düzeyinden çekip çıkaracak ve ona insanla maymun arasında hilkat garibeleri değil, tanrının kopyalarını yaratacak olan kurumun kutsallığını verecektir.

... Bunun dışında ırk sorununun belirleyici rol oynadığı bir dünya tarihinin yazılması da ırkçı bir devletin görevidir.

■ ■ ■

Hitler Avrupa'da Yahudi ırkına "yok etme" vaad ediyor

(30 Ocak 1939'da imparatorluk parlamentosundaki konuşmadan)

... Eğer Avrupa içinde ve dışında enternasyonal Mali Yahudilik (Finanzjudentum /ÇN) bir kez daha halkları dünya savaşına sürüklemeyi becerebilirlerse *(Hitler için Birinci Dünya Savaşı'nın sorumlusu Yahudilerdir. Kapitalizm de Bolşevizm de Yahudidir! Hitler'in bu görüşleri bugün ülkemizde mesela Erbakan tarafından -Yahudiler bağlamında- aynen savunulmaktadır. / BN)* bunun sonucu dünyanın bolşevikleşmesi ve böylece Yahudiliğin zaferi değil, tersine ***Avrupa'da Yahudi ırkın yok edilmesi*** olacaktır.

■ ■ ■

Yahudi halkın yok edilmesi tarihimizin şanlı bir sayfasıdır

(SS İmparatorluk yöneticisi Himmler'in bir konuşmasından)

Benim kastettiğim Yahudilerin boşaltılması, Yahudi halkın yok edilmesidir. Bu kolaylıkla söylenen şeylerden biridir. "Yahudi halkı yok edilecektir". Bunu her partili yoldaş kolaylıkla tekrarlar. Açıktır bu. Parti programımızda "Yahudilerin tasfiye edilmesi" yazıyor. Bundan kolay ne var lafa gelince? Ama iş pratiğe gelince işler değişiyor. 80 milyon uslu Almanın hepsi sıraya giriyor. Hepsinin namuslu bir Yahudisi var! Tabii ötekilerin hepsi domuz ama şu benim tanıdığım var ya, o çok iyi bir Yahudi! Böyle konuşanlardan hiç biri bakmamıştır olanlara, hiç biri dayanacak yüreğe sahip değildir. Sizin büyük çoğunluğunuz üstüste yığılı 100, 500, 1000 cesedin ne demek olduğunu bilirsiniz. Buna dayanmış olmak ve bunu yaparken de -insani bazı zayıflıklar dışta tutulursa- bozulmamış olmak bizi çelikleştirmiş olan şeydir. Bu bizim tarihimizin hiç bir zaman yazılmamış ve yazılmayacak olan bir şan sayfasıdır.

ALMAN FAŞİZMİNİN YAHUDİLERE YÖNELİK SALDIRI VE KATLİAMLARININ KRONOLOJİSİ

Almanya'da faşizmin iktidarı ele geçirişinde dönüm noktası olan 1933' ten, onların iktidardan alaşağı edildiği 1945'e kadarki süreçte Yahudilere yönelik saldırı politikaları, anahatlarıyla şu zaman dilimleri altında gündeme gelmiştir.

1933-1935: Yapılan yeni yasa ve çıkartılan kararnamelerle Yahudilerin toplumsal yaşamın tüm alanlarından adım adım dıştalanması.

1935-1938: "Nürnberg yasaları"nın (1935) ilanı ve bu yasalarda yeralan "Ari maddeleri" temelinde Yahudilerin tüm devlet hizmetleri ve meslek gruplarından temizlenmesi, ekonominin "zorunlu Arileştirilmesi" çalışmaları.

1938-1941: Yahudilerin yaşam alanlarının yasalara dayanılarak sistemli bir biçimde daraltılması.

Göçe zorlama çalışmaları (1938 Temmuz tutuklamaları; Ekim 1938 Polonya eylemi).

1938 Kasım pogromu ("Reichskristallnacht"); Yahudi mülklerinin tahrip edilmesi, 26 bin Yahudinin tutuklanması, Yahudilerin ekonomik yaşamın tümden dışına atılması. Zorunlu çalışma ve göç yasağı (23 Ekim 1941).

Savaşın başlamasıyla, Almanya'nın işgal ettiği ülkelerde de Yahudi düşmanı politika ve uygulamaların pratiğe geçirilmesi.

Polonya ve Güney Fransa'ya ilk göç ettirme (techir). (İlginç olan, deportasyon = techir kavramının 1915'de Osmanlı devleti belgelerinde Ermeniler bağlamında kullanılmış olmasıdır!)

1941-1945: Almanya'daki Yahudilerin Polonya ve SSCB'ye tümden techirinin (Ekim 1941) başlaması. Alman faşizminin kontrolü altındaki tüm Avrupa ülkelerindeki Yahudilerin kitleler halinde toplama kamplarında katledilmesi...

■ ■ ■

Nürnberg Yasaları

Alman kanı ve Alman onurunun korunması yasası 15.9.1935

Alman kanının saflığının Alman halkının varlığını sürdürebilmesinin önşartı olduğunun bilinci ve Alman ulusunun varlığını sonsuza dek sürdürme kesin iradesinin ruhu ile imparatorluk parlamentosu aşağıda yayınlanarak ilan edilen yasayı kabul etmiştir:

1.§ (1) Alman veya ona ırk akrabası kana sahip olan vatandaşlarla Yahudilerin evlenmesi yasaktır. Bu yasaya rağmen yapılan evlilikler, bunlar yurt dışında yapılmış bile olsalar, geçersiz sayılır.

(2) Geçersizlik konusunda dava yalnızca savcılık tarafından açılabilir.

2.§ Alman veya ona ırk akrabası kana sahip vatandaşlarla Yahudiler arasında cinsel ilişki yasaktır.

3.§ Alman veya ona ırk akrabası kana sahip olan 45 yaşından genç kadın vatandaşları Yahudiler evlerinde çalıştırma hakkına sahip değildir.

4.§ (1) Yahudilerin imparatorluk ve ulusal bayrağı çekmesi ve imparatorluk renklerini göstermesi yasaktır.

(2) Buna karşı Yahudi renklerini göstermeleri serbesttir. Bu iznin kullanılması devletin koruyuculuğu altındadır.

5.§ (1) 1.§'a aykırı davrananlar zindan cezasına çarptırılır.

(2) 2.§'taki yasağa aykırı davranan erkek hapis veya zindan cezasına çarptırılır.

(3) 3. veya 4.§'a aykırı davrananlar bir yıla kadar hapis cezası ve para cezası veya bu iki cezadan birine çarptırılır.

6.§ İmparatorluk İçişleri Bakanı Führer'in yardımcısı ve imparatorluk Adalet Bakanı ile uyum içinde yasanın eksiklerinin tamamlanması ve uygulanması için gerekli hukuki ve yönetsel talimatları belirler.

7.§ Yasa ilan edildiği gün, yasanın 3.§'ı 1 Ocak 1936'dan itibaren yürürlüğe girer.

Nürnberg, 15 Eylül 1935

(İmparatorluk Yasa Gazetesi, I. Bölüm, sayfa 1146)

■ ■ ■

Yasanın uygulanmasına bir örnek

Alman veya ona ırk akrabası kana sahip 45 yaşından genç kadın vatandaşın Yahudilerin evinde çalıştırılamayacağı ile ilgili hüküm, Yahudi evinin reisinin ev dışında bir geceleme yeri kiralaması halinde de geçerlidir.

... Eyalet mahkemesinin cezayı bu kadar yüksek tutmasının nedeninin ırk ayıbı şüphesi olduğu düşüncesi yanlıştır, karardan bu çıkartılamaz. Fakat eyalet mahkemesi bu nedenle de yüksek ceza biçme hakkına sahipti, çünkü ceza verilirken olayın bütün yönleri göz önünde bulundurulmak durumundadır. Söz konusu olayda sanık yalnızca Alman vatandaşı Sch. ile aynı çatı altında kalmakla Alman vatandaşlarının onurunu en ağır biçimde yaralamıştır. Böyle bir birlikte kalma kaçınılmaz olarak ırk ayıbı *(Bir Yahudi ile bir Almanın cinsel ilişkide bulunmasına safkan, onurlu(!) faşist Alman hukuğu bu ismi veriyor /ÇN)* kuşkusu ortaya çıkar. Bu kuşku yersiz bile olsa farketmez.

(İmparatorluk yüksek mahkemesinin 21 Ekim 1937 tarihli kararından; Alman Hukuğu, yıl 99-1937, sayfa 1853)

■ ■ ■

İmparatorluk Vatandaşlık Yasası

Parlamento aşağıda yayınlanan yasayı oy birliği ile kabul etmiştir:

1.§ (1) Vatandaş Alman imparatorluğunun koruyuculuğuna sahip olan ve bu yüzden de ona karşı özel olarak yükümlülüğe sahip olan kişilerdir.

(2) Vatandaşlık imparatorluk vatandaşlık yasası hükümlerine göre kazanılır.

2.§ (1) İmparatorluk vatandaşı Alman veya ona ırk akrabası kandan olan ve Alman halkına ve imparatorluğuna sadakatle hizmet etme irade ve yeteneğine sahip olduğunu tavırları ile ispatlayan kişidir.

(2) İmparatorluk vatandaşlık hakkına İmparatorluk vatandaşlık belgesi ile kavuşulur.

(3) İmparatorluk vatandaşı kanunlar çerçevesinde siyasal hakların biricik taşıyıcısıdır.

3.§ İmparatorluk İçişleri Bakanı Führer'in yardımcısı ile uyum içinde bu yasanın eksikliklerinin tamamlanması ve uygulanması için gerekli olan hukuki ve yönetsel talimatları belirler.

Nürnberg, 15 Eylül 1935

■ ■ ■

Bu dönemleri daha geniş ele aldığımızda ortaya çıkan görüntü şudur:

1933-1935 DÖNEMİ

Nazi faşizminin devlet yönetimini ele geçirmesi ardından, ırkçı anti-semitizm devletin yeniden düzenlenmesinde temel taşlardan biri olmuştur.

30 Ocak 1933'te faşizmin karşıtlarına yönelik dizginsiz saldırıda, Yahudi kitlelere yönelik saldırı önemli bir yer tutmaktadır. Bunun bir ifadesi olarak SA'ların (nazi partisinin askeri örgütü) desteğinde Yahudilere yönelik bir dizi saldırı ve keyfi tutuklama gündeme gelmiş ve bu saldırılar, ilk ölümleri beraberinde getirmiştir.

1933 öncesinde her tarafta açıkça ortaya konmayan anti-semitizmin önündeki engeller tümden kaldırılmış, böylece anti-semit "duygular" tam bir özgürlüğe(!) kavuşmuştur.

Bu dönemde Yahudilere yönelik genel olarak aşağılayıcı propaganda ve politikalar üretilmesi ötesinde, özellikle Yahudilerin çeşitli mesleklerden dıştalanması —tıp ve hukuk dalları vb.— yönündeki propagandaya ağırlık verilmiştir.

Bu propaganda sırasında Mart 1933' te Breslau'da mahkemelere saldırılmış;

Yahudi avukatlar, hakimler ve savcılar dövülerek mahkeme salonlarından atılmıştır. Amaç, mahkemelerin "Yahudi (Rechtsverdrehern) hukuk çarpıtıcılarından temizlenmesi"dir. Polis bu saldırılara seyirci kalmış ve polise, yardım isteyen Yahudilere yardım edilmemesi yönünde talimat verilmiştir.

YAHUDİLERE YÖNELİK BOYKOT HAREKETİ

28 Mart 1933'te NSDAP (Almanya Nasyonal Sosyalist İşçi Partisi = nazi partisi) önderliğinin aldığı bir karar çerçevesinde, 1 Nisan 1933'te, Yahudi malları ve dükkanlarının, avukat ve doktorlarının boykotu başlatılmış; bu boykot içinde Yahudi öğrencilerin okul ve üniversitelere girişinin engellenmesi de yerini almıştır.

Bu boykotun 24 saatlik uygulanması ardından, diğer ülkelerde yükselen protestolar sonrası boykota sözde son verilirken, bir yandan da yeni yasa hazırlığına girişilmiş, böylece 7 Nisan 1933'te "memur mesleğinin yeniden oluşturulması" adı altında ortaya konan bir yasa ile, öncelikle faşizme karşı olan memurların temizlenmesi yanısıra, bir bölüm Yahudi memur görevden uzaklaştırılmıştır.

Bu yasa ile, yüksek okullardaki Yahudi öğrencilerin sayısı, Yahudilerin toplum içindeki nufüs oranları ölçüsünde sınırlandırılırken, Yahudi avukatların da —yasa ötesinde— tümden meslek dışı tutulması talep edilmiştir.

■ ■ ■

Boykotun Örgütlenmesi
NSDAP (Nazi Partisi) Yönetiminin 28 Mart 1933 tarihli direktifi

1. Yahudi dükkanlarının, Yahudi mallarının, Yahudi doktorların ve Yahudi avukatların boykot edilmesi için NSDAP'in tüm grup ve örgüt birimlerinde derhal eylem komiteleri kurulmalıdır. Eylem komiteleri eylemin suçsuzlara yönelmesini engellemekten olduğu kadar, suçlulara karşı en sert biçimde uygulanmasından sorumludur.

2. Eylem komiteleri dini, kökeni veya ırkı ne olursa olsun tüm yabancıların eylem sırasında en iyi biçimde korunmasından sorumludur. Boykot yalnızca Alman Yahudilerine karşı yönelen bir kendini savunma tedbiridir.

3. Eylem komiteleri propoganda ve aydınlatma çalışması ile boykotu popülarize etmelidir. İlke: Hiç bir Alman bundan böyle hiç bir Yahudiden alış veriş yapmayacak, Yahudiler veya onların kullandığı kişilerin Yahudi mallarını övmesine izin verilmeyecektir. Boykot genel boykot olmalıdır. O bütün halk tarafından uygulanmalı, Yahudileri en yaralanabilir oldukları noktada yaralamalıdır.

...

5. Eylem komiteleri gazetelerin yurtdışındaki Yahudi kışkırtmalarına karşı aydınlatma kampanyasına ne ölçüde katıldıklarını en sıkı bir biçimde denetleyecektir. Gazeteler eğer bu kampanyaya katılmıyor veya sınırlı olarak katılıyorsa, bu gazeteler Almanların oturduğu her evden derhal atılmalıdır. Hiç bir Alman erkeği ve hiç bir Alman firması böyle gazetelere ilan vermemelidir. Onlar kamuoyunun aşağılamasına maruz kalmalıdır. Yahudi ırkından olanlar için yazılmıştır bunlar, Alman halkı için değil!

6. Eylem komiteleri partinin işletme hücreleri ile temas içinde yurtdışında yürüyen Yahudi kışkırtmalarının Alman emeği ve böylelikle işletmedeki Alman işçisi için ne anlama geldiği konusunda propoganda ve aydınlatma çalışması yürütmelidir. İşçiler Alman emeğinin korunması için savunma önlemi olarak ulus çapında boykotun gerekliliği konusunda ikna edilmelidir.

7. Eylem komiteleri özellikle geniş kırlık alanda Yahudi tüccarı yaralamak için en küçük köye kadar yaygınlaştırılmalıdır. İlkesel olarak yapılanın zorunlu bir savunma önlemi almak olduğu vurgulanmalıdır.

8. Boykota bölük pörçük değil, bir anda bütün güç ile başlanacaktır. Buna erişmek için bütün ön hazırlıklar derhal tamamlanmalıdır. SA ve SS'e boykot başladığı andan itibaren Yahudi firmalar önünde nöbet tutma görevi verilmiştir. Bu nöbetçiler Alman halkı Yahudi firmasına girmeme yönünde uyarma görevine sahiptir. Boykotun başlangıcı asılacak afişlerle, basın ve bildiriler aracılığı ile duyurulacaktır. Boykot 1 Nisan cumartesi günü saat tam 10'da bir anda başlayacak ve parti yönetimi yeni bir emirle boykotun kaldırıldığını açıklayana dek sürdürülecektir.

9. Eylem komiteleri derhal en ücra köylere kadar ulaşan onbinlerce kitle toplantısı örgütleyecektir. Bu toplantılarda bütün mesleklerde Yahudilerin çalışması için Yahudilerin nüfus içindeki payı ile orantılı bir sınırın derhal belirlenmesi talebi yaygınlaştırılacaktır. Eylemin etkinliğini arttırabilmek için bu talep önce üç alan için yoğunlaştırılacaktır: a) Alman orta ve yüksek dereceli okullarında öğrencilik yapma, b) doktorluk mesleği, c) avukatlık mesleği.

10. Eylem komiteleri aynı zamanda yurtdışı ile teması olan bütün Almanların bu teması kullanmalarını sağlamalıdır. Yurtdışı ile teması olan bütün Almanlar mektup, telgraf, telefon ve tüm yollarla temasta oldukları kişileri şu gerçek konusunda aydınlatmalıdır: Almanya'da sükunet ve düzen hüküm sürmektedir; Alman halkı barış içinde işini gücünü yapmaktan başka hiç bir isteğe sahip değildir; Yahudi kışkırtmalarına karşı mücadele yalnızca bir kendini koruma mücadelesidir.

11. Eylem komiteleri tüm mücadelenin en büyük sükunet ve en sıkı disiplin içinde yürütülmesinden sorumludur. Bundan sonra da tek Yahudinin kılına dokunmayın! Biz Yahudilerin kışkırtmaları ile aldığımız tedbirlerin büyük gücü sayesinde başa çıkacak durumdayız. Bütün partinin kör itaatkarlık ile bir adam gibi yönetimin ardında durması bugün her zamankinden daha gereklidir.

(Irkçı Gözlemci -Güneydoğu baskısı- 46. yıl, Sayı 88, 29 Mart 1933)

■ ■ ■

YAHUDİLERİN KÜLTÜREL YAŞAMDAN DIŞTALANMASI

Hizmet sektörü ve memuriyette yeralan Yahudilerin yasal düzenlemeler ve pratik saldırılarla, bu alanın dışına atılması (devletten temizlenmesi) çalışmaları yanısıra, faşizmin Yahudilere yönelik planlı saldırılarından biri de kültür alanında olmuştur.

Yahudi sanatçıların tiyatro, konser ve filmlerde yer alması yasaklanmış, 1933 ilkbaharında gerçekleştirilen "kitap yakma" eylemleri ile bu uygulama pekiştirilmiştir. Amaç, Yahudilerin Alman kültür yaşamından "temizlenmesi"dir.

Yahudi halka bir bütün olarak bu temelde saldırılırken, tek tek Yahudi kişilerin yaşamın tüm alanlarında izole edilip aşağılanması çeşitli araçlarla alabildiğine sürdürülüyordu.

Bu araçlardan biri, kötü ünlü "Stürmer" ("Saldıran") adlı faşist gazetedir.

Bu gazete sayfalarında Yahudilerle dostluk ve arkadaşlık yapan Yahudi olmayanların ihbarcılıkları büyük bir coşku ile tanıtılırken; 19 Mayıs 1934'de yayınlanan "Wesphälischen Landeszeitung" (Westfalya eyalet gazetesi) sayfalarında Wilhelm Kube şunları yazıyordu:

"Veba, verem, firengi insanlığın sağlığı açısından ne anlama geliyorsa, moral açısından Yahudiliğin beyaz halklar için anlamı da odur. ... Yahudi kişileşmiş olumsuzlamadır; (buna karşı /ÇN) Alman tanrısal isteğin ifadesi; Tanrı tarafından koşullandırılmış yaratıcı güçtür. ... Yalnızca inatçı ve sebatlı olan Yahudiliği yenebilir. İşe yarım tedbirle başlanabilir, fakat bu mücadele, günün birinde esas olarak Kuzey halkları tarafından acımasız bir zorbalıkla ta-

mamlanmak zorundadır."

Önderlerinin izinden kararlılıkla yürüyen ve yukarda aktarılan ırkçı anti-semitizm ile faşizmin "Yahudi sorunu"nu nasıl bir yöntemle çözme hazırlığı içinde olduğunu, daha 1934'de faşist kadrolar kalemiyle böyle ortaya konuyordu.

Yahudi kitleler bu ilk saldırı dalgasının ardından, ortamın biraz olsun sakinleşeceğini beklerken, faşizm "Nürn berg yasaları" adı ile anılan ve 15 Eylül 1935'de yürürlüğe konulan yeni yasalarla faşist ırkçı saldırılarına yeni bir boyut kazandırıyordu.

Faşistlerin "anayasal yasalar" olarak da adlandırdıkları bu yasalar ile, hukuken Yahudiler için toplumsal çalışma, dolayısıyla yaşama temelleri bir bütün olarak ortadan kaldırılıyordu.

14 Kasım 1935'de memurluk yasasının yeniden düzenlendiği yerde, Yahudilerin hizmet sektörü alanından tümden dıştalanması yasalaşırken, Yahudi'nin tanımı da şöyle yapılıyordu:

"Yahudi'nin tanımı: Üç kuşak geçmişi ırk olarak tam Yahudi olanlar Yahudidir. İki kuşak geçmişi tam Yahudi olup da,

a) Yasa çıktığı sırada Yahudi dini cemaatine üye olan veya yasa sonrasında üye olan,

b) Yasa çıktığı sırada bir Yahudi ile evli olan, veya yasa sonrasında bir Yahudi ile evlenen,

c) Alman kanı ve Alman onurunu koruma kanunu çıktıktan sonra gerçekleştirilmiş olan ve bu yasanın I. paragrafında ortaya konan anlamda bir Yahudi ile yapılan evliliğin ürünü olan,

d) I. paragrafta ortaya konan anlamda bir Yahudi ile evlilik dışı ilişkinin ürünü olan ve 31 Temmuz 1936 sonrasında doğan Yahudi melezi vatandaşlar da Yahudi sayılır."

Nürnberg yasaları temel alınarak sonraki yıllarda daha bir dizi yasa çıkartılarak, Yahudi yaşamına hergün yeni sınırlamalar getirilmiş, bu temelde çeşitli mahkeme kararları kaleme alınmıştır. Bunlardan biri de şöyledir:

"... Bir Yahudi erkeğin, Alman kanı taşıyan bir kadın devlet vatandaşı ile giriştiği evlilik dışı cinsel ilişki, Alman kanının dolaysız bir zedelenmesidir. Böylelikle o kansal olarak birleşmiş bir organizma olan tüm Alman halkının zedelenmesidir. Bu cürüm yurtdışında gerçekleştirilmiş olsa da, Alman imparatorluğu sınırları içinde cezalandırılır." (14.10.1938 tarihli İmparatorluk Mahkeme Kararından; alıntı: Alman Hukuğu, 101. yıl, 1939, sayfa 102)

SONUN BAŞLANGICI: 1938 YILI

"Nürnberg yasaları" temel alınarak çeşitli meslek dalları ve çalışma alanlarında o yere özgü kararnameler çıkartılarak Yahudilerin dıştalanması alabildiğine pratiğe geçirilirken, hristiyanlığı seçmiş Yahudiler de bu saldırıdan kurtulamıyorlardı. Çünkü, nazi faşizmine göre, hrıstiyanlığa geçiş, "Ari ırka geçişi sağlayamıyordu". Bu nedenledir ki, din değiştirmiş, asimile olmuş Yahudi işyeri sahipleri, mülk sahibi Yahudiler, Almanya'nın en ücra köşesinde de olsalar, yerel parti temsilcilerinin "toplumu arileştirme" kampanyalarının hedefleri olmaktan kurtulamıyor ve böylece, mülklerini çok düşük bir değer ile Almanlara devrederek, Berlin gibi büyük kentlere göçüp saklanmaya çalışıyorlardı. Bu dönem aynı zamanda "ekonominin arileştirilmesi"nin de başlangıcını oluşturuyordu.

25 Temmuz 1938'de Yahudi doktorların Almanlara yönelik mesleki uygulamaları; 27 Eylül 1938'de de avukatların mesleki uygulama hakları yasaklanıyordu. Yahudi doktorlar, mesleklerini yalnızca Yahudilere yönelik olarak yerine getirebilme hakkına sahiptiler.

17 Ağustos 1938'de çıkartılan bir kararname ile Yahudilerin ancak Alman İçişleri Bakanlığının belirlediği isimleri alabileceği karara bağlanıyordu. İsimleri Yahudi ismi olmayan Yahudiler, isimleri yanısıra bir de Yahudi önisim kullanma zorunda idiler (Kadınlar için Sara; erkekler için David).

1938 yılında nazi faşizmi Yahudilere yönelik olarak önüne iki belli başlı hedef koymuştu.

Biri, Yahudilerin ekonomik yaşamdan dıştalanması;

İkincisi de, Yahudileri göçe zorlayarak mevcut sayılarını mümkün olduğunca en aza indirmek.

Bu bağlamda, 26 Nisan 1938'de çıkartılan bir kararname ile Yahudilerin 5 bin RM (Reichsmark) üzerinde sahip oldukları tüm maddi varlıklarının kayda geçirilmesi karara bağlanıyordu. Burada kayda geçen mal varlığı temelinde sonraki dönemde kayıtlı Yahudilere yönelik saldırı ve katliamlar gerçekleştirildiği, dönemin ortaya koyduğu olgular arasındadır.

Varşova gettosunda bir "pazar"...

İLK TOPLU TUTUKLAMALAR VE SONUÇLARI

1938 Temmuz'unda nazi faşizmi çok planlı bir hazırlık ardından faşizme karşı olan Yahudi ve Yahudi olmayan yüzlerce kişiyi tutuklarken, bu kişilerin "daha önceden tutuklanmış Yahudiler" olmaları yanısıra, "toplumdışı, çalışmak istemeyen tembeller" olduğunu belirtiyordu.

Tutuklanan bu insanların sayısı yaklaşık 1500'ü buluyordu. Bunların 900'ü Buchenwald, kalanı da Sachsenhausen toplama kamplarına götürülüp, ağır işkence ve terör altında tutuldu. Bu tutuklamalar ardından Yahudiler arasında yoğun bir göç dalgası gündeme geldi. Faşizmin istediği de bu idi. İlk dalgada göçen Yahudilerin önemli bir bölümünü geçmişte Polonya'dan Almanya'ya gelip Alman vatandaşı olmuş Yahudiler oluşturuyordu.

Bu Yahudilerin yaklaşık 15-17 bin kadarı 27-28 Ekim 1938'de tutuklanıp Polonya sınırına getirilerek, Polonya'ya "geri dönmeye" zorlandı. Polonya yönetimi önce sınırı açmaya yanaşmadıysa da, daha sonra faşist baskı karşısında bu Yahudileri kabul etmek zorunda kaldı.

9-10 KASIM POGROMU

Bu gelişmeler ardından 9 Kasım 1938'de "eski savaşçılar" toplantısında Göbbels pogroma başlanılması işareti anlamına gelen kötü ünlü konuşmasını yaptı. 9-11 Kasım 1938'de SA'lar Almanya genelinde Yahudi evleri, işyerlerine ve sinagoglarına yönelik saldırı ve tahrip olaylarına giriştiler. Büyük küçük, kadın erkek gözetmeksizin ellerine geçirdikleri Yahudileri yakaladıkları yerde dövdüler, öldürdüler...

Bu saldırının resmi ölüm bilançosu 91, yakılıp yıkılan Yahudi malvarlığının değeri ise yüzlerce milyon marktı. Faşist propagandanın "halkın haklı nefretinin kendiliğinden patlaması" olarak adlandırdığı bu iki pogrom gününde tahminen 7500 Yahudi işyeri tahrip edilmiştir. Bu olaylar kendini sadece yakıp-yıkma ile sınırlamadı. Aynı zamanda 26 bin kişi tutuklanıp toplama kamplarına gönderildi. Bu, nazi faşizminin ikinci tutuklama kampanyası idi.

Adı geçen pogrom bağlamında aşağıdaki belge, olayın hazırlanışının görülmesinde okuyucuya açık bilgi sunmaktadır.

■ ■ ■

Emirle gelen pogrom

Grup komutanı Römpnagel'e 9-10 Kasım gecesi, grup kurmay başkanı tarafından telefonla verilen emir, Römpnagel tarafından şu biçimde yazıya geçirilmiştir:

"Bütün Yahudi dükkanları derhal üniformalı SA'lılar tarafından tahrip edilecektir. Tahrip ertesi yağmayı engellemek için SA derhal nöbetçiler belirleyecektir. SA'nın idari yöneticileri para dahil tüm değerleri kontrol altına alacaktır.

Basın çağrılacaktır.

Yahudi sinagogları derhal ateşe verilecektir. Yahudi sembollerine el konacaktır. Yangınlara itfaiye müdahale etmeyecektir. İtfaiye yalnızca ari Almanların konutlarının zarar görmesini engelleyecektir. Yangına komşu olan Yahudi konutları da korunacaktır, ancak bu konutların Yahudi sakinleri boşaltılacaktır. Boşaltılan bu konutlara ertesi gün ari Almanlar yerleştirilecektir.

Polis müdahele etmeyecektir. Führer polis müdahelesi istemiyor.

Yahudilere ait dükkanlar, depolar vb. yerel belediye başkanları ile birlikte tespit edilecektir; gezginci tüccarlar da öyle.

Tüm Yahudiler silahsızlandırılacaktır. Direnen derhal vurulup öldürülecektir.

Tahrip edilen Yahudi dükkanlarına, sinagoglarına vb. şu içerikli ilanlar asılacaktır:

Rath'ın katlinin öcünü aldık!

Kahrolsun enternasyonal Yahudilik!

Yahudilere tabi olan halklarla anlaşma yok!

Bu masonlar bağlamında da genişletilebilir."

Yüksek Parti Mahkemesinin 20 Ocak 1939 tarihli kararından.

■ ■ ■

Kasım pogromu üçüncü bir adım ile sürdürülürken, Yahudilerin tümden ekonomik yaşamdan temizlenmesi hedefleniyordu.

Buna göre Hitler'in emri ve Göring başkanlığında hazırlanan bir kararname çerçevesinde;

—Yahudiler 1 milyar Mark cezaya çarptırılıyor,

—Pogrom sonucu ortaya çıkan zarar-ziyanın kendilerince ödenmesi ve sigortalarca ödenen paraların imparatorluğa (Reich'a) iadesi yanısıra,

—Yahudi işyeri ve dükkanlarının "zorunlu arileştirilmesi" karar altına alınıyordu.

■ ■ ■

Cadde Görünümünün Yeniden Kurulması için Yahudi Esnaf hakkında 12.11.38 tarihli talimatname

1.§ Nasyonal Sosyalist Almanya'ya karşı enternasyonal Yahudiliğin kışkırtması karşısında halk nefretinin patlaması sonucu 8-9 ve 10 Ekim tarihlerinde Yahudi dükkanlarının ve Yahudi konutlarında oluşan zararlar Yahudi esnaf tarafından derhal ortadan kaldırılacaktır.

2.§ (1) Yeniden kuruluşun masrafları dükkanların ve konutların sahibi olan Yahudiler tarafından karşılanacaktır.

(2) Alman vatandaşı olan Yahudilerin ortaya çıkmış olan sigorta haklarına imparatorluk lehine el konacaktır.

(İmparatorluk Yasa Gazetesi I. Bölüm, sayfa 1581)

■ ■ ■

Yahudilerin Alman ekonomisinden dışlatılması için talimatname

(12.1.1938)

1.§ (1) 1 Ocak 1939'dan başlamak üzere perakende ticaret için işyeri kurma; posta ile gönderme biçiminde ticaret; ısmarlama üzerine mal gönderimi ve herhangi bir serbest esnaflık işi Yahudiler için yasaktır.

(2) Aynı günden itibaren her türlü pazar yerinde, fuarda, sergide vb. meta sergileme veya serbest esnaflık işleri ile ilgili hizmet sunma veya reklam yapma ve iş anlaşması yapmak Yahudilere yasaktır.

(3) Bu talimatnameye aykırı davranan Yahudi işlikleri polis tarafından derhal kapatılacaktır.

2.§ (1) 1 Ocak 1939'dan itibaren hiç bir Yahudi 20 Ocak 1934 tarihli "Ulusal Emeğin Düzenlenmesi Yasası"nda öngörülen "İşletme yöneticiliği" görevini yapamaz.

(2) Herhangi bir iktisadi kuruluşta yönetici memur durumunda olan bir Yahudiye 6 haftalık bir süre içinde çıkış verilebilir. 6 haftanın dolması ile birlikte sözkonusu kişinin daha önceki iş akdinden kalan bütün hakları, bu arada tazminat ve emeklilik hakları yanar.

3.§ (1) Yahudiler kooperatif üyesi olamaz.

(2) Kooperatiflerin andaki Yahudi üyelerinin üyelikleri 31 Aralık 1938'de düşer. Özel olarak bildirime gerek yoktur.

(İmparatorluk Yasa Gazetesi, Bölüm I, sayfa 1580)

■ ■ ■

Bunlar yanısıra, alınan karar kapsamı içinde,

—Hisse senedi ve değerli kağıtların zorunlu olarak bankalarda tutulması,

—Sanat eseri, mücevher ve süs eşyalarının zorunlu satışı,

—Yahudi çocukların Yahudi olmayan çocuklarla aynı okula gitmelerinin yasaklanması,

—Şoför ehliyetlerinin geri alınması ve kamyon türü araçların mülk edinilmesinin yasaklanması,

—Daha yüksek vergilendirme,

—Eczacı, diş doktoru ve veterinerlere meslek yasağı... alınan kararlardan başlıcalarıydı.

Kasım pogromu ve alınan kararlarla Yahudiler için Almanya yaşanmaz kılınırken, Yahudi örgütlerinin de Alman makamları ile olan ilişkileri tümden ortadan kalkıyordu. Bu ilişkiler de zaten göç olayının örgütlenmesi ile sınırlı bulunuyordu.

■ ■ ■

Alman Kültür Odası Başkanının Yahudilerin kamuya açık toplantılara

katılımı hakkında emirnamesi

... Nasyonal Sosyalist Devlet Yahudilere beş yılı aşkın süredir özel Yahudi örgütleri üzerinden ve içinde kendi kültürlerini yaratma ve koruma imkanı vermiştir. Bu temelde Yahudilerin Alman kültür sergilemelerine katılmasına izin verilmesininin gereği yoktur. Bu yüzden kamuya açık kültür etkinliklerine özellikle tiyatro, film gösterisi, konser, artistik gösteriler (varyete, kabare, sirk gösterileri vb.) dans gösterileri vb.'ne ve her türlü kültürel sergiye Yahudilerin katılması şu andan itibaren yasaktır.

(Irkçı Gözlemci –Güneydoğu baskısı– Sayı 318, 14 Kasım 1938, sayfa 1)

■ ■ ■

Bu gelişmeler sonrasında Almanya'da yaşıyan Yahudiler için 1933'te başlayan faşist terör ve kabus yeni bir aşamaya ulaşıyordu.

1939-1941: "NİHAİ ÇÖZÜM" ÖNCESİ

1933 yılından itibaren düzensiz bir biçimde süren zoraki Yahudi göçü, 1939'a gelindiğinde faşist devletin merkezi olarak düzenlediği ve oluşturulan "göç merkezleri" üzerinden yapılır hale gelmişti.

Bu dönemde yoğun bir biçimde süren göçe katılmayanlar sadece yaşlı Yahudilerdi. 1939'da Almanya'da yaşayan Yahudilerin sadece % 16'sı "çalışıyor" olarak kayıtlara geçmişti. Aslında bugünlerde çalışabilir Yahudi nüfusun büyük bölümü, "zorunlu çalışma" kapsamında 60-70 Pfennig saat ücreti karşılığı askeri endüstride çalıştırılıyordu.

Bu dönemde Yahudilere yönelik kısıtlamalara (savaşın da başlamasıyla);

–Radyolara el konulması,

–Yazın saat 21.00'den, kışın 20.00' den sonra sokağa çıkmanın yasaklanması,

–Yahudilere yasak şehir bölgelerinin ilanı (örneğin Berlin'de hükümet bölgesine giriş yasağı vb.),

–Yahudi ailelerin zorunlu olarak "Yahudi evleri" adı verilen yerlerde topluca birarada yaşama zorunluluğu (daha iyi gözleyebilmek için) ekleniyordu.

Nazi faşizmi bu önlemleri gerekçelendirirken de "savaş döneminde potensiyel imparatorluk düşmanı olanların kontrol altında tutulması" görüşü ileri sürülüyordu.

Savaşın başlamasıyla, Yahudilerin topluca bir bölgede tutulması fikri nazi faşizminin gündeminde yeralan konular arasındaydı. Bu çerçevede, Avrupa'da güçler dengesi uygun olursa ***Yahudi kitlelerin Madagasgar adasında toplanıp***, Almanların kontrolünde yaratılacak bir kolonide zorunlu işçiler olarak çalışması da planlanıyordu. Savaşın seyri içinde "Doğu Polonya'da bir Yahudi reservatı yaratılması" fikri gündeme geliyor ve bu plan Heydrich tarafından uygulamaya sokulmaya başlanıyordu.

1939-1940 döneminde Avusturya ve eski Çekoslovakya bölgesinden getirilen Yahudi kitleler Polonya'ya varıyordu. Yine 1940'da Almanya içinden Polonya'nın Stettin ve Lublin bölgelerine Yahudiler aktarılıyordu. Aynı yıl içinde sonbaharda Alsas-Loren (Elsaß-Lothringen), Saar ve Baden bölgelerinden yola çıkartılan Yahudiler Güney Fransa'ya aktarılıyor, daha sonra da buradan ölüm kamplarından biri olan Ausschwitz'e gönderiliyordu.

"YAHUDİ SORUNU'NUN NİHAİ ÇÖZÜMÜ"

31 Temmuz 1941'de Göring Heydrich'e yazdığı bir mektup ile, "Yahudi sorununu tümden çözme" işi ile görevlendirildiğini bildiriyordu. Bu, o güne kadar Yahudi kitlelerin işgal altındaki Polonya kamplarında tutulması, zorunlu çalıştırma ve göçe zorlama gibi yöntemler belirleyici "çözüm" olmaktan çıkarak, yerini kitle katliamlarının aldığını ortaya koyuyordu.

Göring'in Heydrich'e yazdığı mektup şöyledir:

■ ■ ■

Göring'in Heydrich'e mektubundan

"Size 24.1.1939'da Yahudi sorununu göç ettirme ya da boşaltma yöntemi ile zamanın şartlarına en uygun bir biçimde çözümleme görevi verilmişti. Şimdi buna ek olarak Yahudi sorununun *tam* çözümü için örgütsel ve maddi alanda tüm hazırlıklarını yapma görevini size veriyorum. Sözkonusu olan Avrupa'da Alman etkisi altındaki olan tüm alanda Yahudi sorununun bütünüyle çözümüdür. ... Bu görevin çözümü bağlamında eğer başka yönetici kurumların yardımı gerekirse, onlar da bu işe katılmalıdır.

Yahudi sorunun istenen nihai çözümü için örgütsel ve maddi ön tedbirlerin ne olması gerektiği konusunda bir genel tasarımı en kısa zamanda bana sunmanızı istiyorum."

(Nürnberg Mahkemesi tutanaklarından Cilt 26, sayfa 266)

■ ■ ■

Faşizm açısından bu aşamaya gelinmesi, uygulanan faşist politika ve pratiğin kaçınılmaz bir sonucuydu. O güne kadar ortaya sürülen ırkçı teoriler ve buna uygun yasal düzenlemeler, yer yer uygulanan kitle katliamları bu hazırlığın haberciliğini yaparken; diğer yandan da Sovyetler Birliği'ne karşı girişilen saldırı ardından işgal edilen bölgelerde Yahudi ve komünistlere yönelik sistemli kitle katliamları, bu uygulamanın saklı gizli yanının kalmadığını, dünya kamuoyunu yalan ve demagoji ile aldatma imkanının ortadan kalktığını gösteriyordu.

Böylece, faşizm açısından "Yahudi sorununun nihai çözümü", Yahudilerin bir bütün olarak "imhası", tek ve gerçek çözüm olarak gündeme gelmiş bulunuyordu.

Heydrich, o güne kadar yürüttüğü pratik ve hazırladığı plan-programlar ile kendisi açısından böyle bir emri yerine getirecek önkoşulları hazırlamıştı. Örneğin, Yahudilerin belli merkezlerde bir arada tutulması, zorunlu işçi durumundaki Yahudilerin kesin kayıtlarının tutulması, Yahudilerin gettolara yoğunlaştırılması vb. bu hazırlıklardan bazılarıydı.

Kötü ünlü "Yahudi yıldızı" taşınmasını zorunlu kılan polis talimatları vb. de bu hazırlığın parçalarından biri idi.

■ ■ ■

Yahudilerin işaretlenmesi hakkında Polis Talimatnamesi (1.9.1941)

1.§ 6 yaşını doldurmuş olan Yahudilerin Yahudi yıldızını görünür biçimde taşımadan dolaşması yasaktır.

Yahudi yıldızı el ayası büyüklüğünde sarı kumaş üzerine siyah olarak çizilmiş altı köşeli, üzerinde Yahudi yazan yıldızdır. Söz konusu yıldız sol göğüs üzerinde elbiseye görülür biçimde dikilmiş olarak taşınacaktır.

2.§ Yahudiler için,

a) Oturduğu mahalleyi yerel polisin yazılı izni olmaksızın terketmek yasaktır.

Sözkonusu izin üzerinde taşınmak zorundadır.

b) Madalya vb. onur işaretleri taşımak yasaktır.

3.§ 1. ve 2.§'da belirtilen yasakları bilerek veya bilmeyerek çiğneyenler 150 RM'a kadar para, 6 haftaya kadar hapis cezasına çarptırılır.

Bunun ötesinde polis güvenlik tedbirleri ve daha fazla ceza öngören talimatnameler bu talimatname ile geçersiz kılınmamaktadır.

(İmparatorluk Yasa Gazetesi I. Bölüm, sayfa 547)

■ ■ ■

Yine Heydrich, bu çerçevede yeni örgütlenmeler yaparak, SS, polis teşkilatı, ordu, parti gibi örgütler içinde Yahudi sorunu ile ilgilenen yapılanmaları tek bir çatı altında koordine işini girişmişti.

Bu arada, Gestapo'ya bağlı "B4-Yahudi Bölümü" sorumlusu Adolf Eichmann, bir yandan sadece 1938'de 50 bin Avusturyalı Yahudiyi Polonya'daki

toplama kamplarına göndermenin mutluluğunu yaşarken, bir yandan da Ausschwitz komutanı Rudolf Höss ile sürdürdüğü yazışmalarda, (1941 yazı) eldeki teknik imkanlar ile yeterince Yahudinin katledilemediği için rahatsızlık duyuyor, yeni yöntem ve araçlar üzerinde kafa yoruyordu. Bu durumu Höss şöyle aktarmaktadır:

■ ■ ■

Höss'ün hatıralarından:

"İmparatorluğun çeşitli bölgelerinde akıl hastaları üzerinde uygulanan, bunların bir duş odasında Karbonoksit gaz verilerek öldürülmesi işi hem bir dizi yeni yapı gerektirdiği ve hem de bu gazın büyük miktarda temini zor olduğu için, çok sorunlu görünmekte idi. Biz bu konuda bir sonuca varmadık.

Eichmann kolay temin edilen ve yeni yapı vb. gerektirmeyen bir gaz konusunda durumu araştıracağını ve daha sonra rapor vereceğini belirtti. ...

Biz var olan yapıların durumunu gözönüne alarak, orada uygun bir gazla aynı anda 800 kişinin öldürülebileceğini hesapladık. Sonraki kapasite de bu tahmine uyuyordu. Eylemlerin ne zaman başlayacağı konusunda Eichmann henüz kesin bir şey söylemedi. ..."

(Höss'ün anıları, sayfa 154)

■ ■ ■

Eichmann hızlı imha metod ve araçlarına kafa yorarken, Doğu Avrupa'daki işgal bölgelerinde kamyonlara yüklü gaz odaları harıl harıl faaliyet halindeydi. Burada kısaca şuna dikkat çekmek gerekmektedir: Faşizmin sadece Hitler ve yandaşlarının ırkçı teori ve pratikleri olmadığı, bunların sadece Alman tekelci burjuvazisinin faşist devletinin uygulayıcı araçları olduğu bilince çıkartılmalıdır.

Örneğin Yahudileri kitleler halinde gaz odalarında katledenler nazilerdir ama, tüm bu gazları üreten, tankları-topları üreten; Yahudi, Polonyalı, Rus vb. vb. milliyetlerden savaş tutsaklarının onbinlercesini de köle olarak çalıştırıp, faşist talan ve katliamdan esas payı alanlar Alman metal, kimya, otomotiv, vb. tekelleri olmuştur.

Bu tekeller bugün de Alman emperyalizminin bel kemiği ve uluslararası sermayenin saygın üyeleridirler. Bu konu, başlıbaşına ele alınıp incelenmelidir. Ama, Yahudi katliamları, işgal ve ilhaklar, zorunlu işçilik gibi konular incelenirken de unutulmamalı, gözardı edilmemelidirler.

Diğer yandan Yahudilere karşı katliamı hazırlayan tek tek adımların nasıl "küçük" adımlar olarak başladığı da unutulmamalıdır. Bu, özellikle bugün Avrupa'daki emperyalist ülkelerde gelişen yabancı düşmanlığına karşı mücadele açısından önemlidir. Türkiye-Kuzey Kürdistan açısından da Kürtlere karşı son dönemde yoğunlaştırılan kışkırtmalara, bu bağlamda dikkat edilmelidir.

WANNSEE KONFERANSI VE "NİHAİ ÇÖZÜM"

1941 Kasım ayı sonunda Heydrich "nihai çözüm" için yapılan hazırlıkları bir konferans ile ilgili makamlara iletecek duruma gelmiştir, ama bu konferans ancak 20 Ocak 1942'de yapılabilmiştir. Konferansın yapıldığı yer, Berlin yakınındaki "Wannsee" adlı göl kenarındaki Alman interpolünün binasıdır.

Bu konferansa kitle katliamında deneyim edinmiş SS subayları yanısıra, İçişleri, Adalet, Dışişleri Bakanlıklarının üst düzey yetkilileri ve işgal altındaki doğu bölgelerinden sorumlu bakanlık görevlileri, üst düzey partililer ve başbakanlık yetkilileri katılmıştır.

Bu konferansta Heydrich'in sunduğu rapor ve yürütülen tartışmalar ardından alınan kararlar arasında yeralan maddelerden bazıları şunlardır:

1) 65 yaşının üzerinde olan ya da savaşta ağır yaralanmış, malül gazi nişanı almış Yahudiler ***yaşlılar gettosunda*** biraraya getirilecektir. Bu getto Theresienstadt'tadır.

2) Silah endüstrisi hizmetinde çalışan Yahudiler şimdilik zorunlu göç kapsamı dışında kalacaktır.

3) "Yahudi sorununun nihai çözümü" yani "saf Yahudilerin" imhası, aynı zamanda "melez" Yahudiler sorununun çözümünü de içermektedir. Birinci dereceden karışık kişiler, ya gönüllü olarak kısırlaştırılmayı kabul edecekler, ya da zorunlu göçe tabi olacaklardır. İkinci dereceden melezler bu uygulamanın dışındadır. Ancak kararlara uymama durumunda, onlara da birinci dereceden melezler gibi davranılacaktır.

4) Karışık evlilikler zorunlu olarak bozulacaktır.

Bu kararlar dışında daha bir dizi konunun ele alındığı toplantıda, protokol sonuçlarına göre Heydrich doğrudan kavram olarak gaz odalarının sözünü etmemiş ancak, milyonlarca insanın katli çerçevesinde oradaki kişilerce bu ve daha bir dizi yöntem çok hararetli bir biçimde tartışılmış, hiç karşı çıkan bir görevli de olmamıştır.

Adolf Eichmann 1961'de İsrail'de mahkemesi sırasında, bu konferans bağlamında konferansta takınılan aktardığımız tavırları ve pozisyonları doğrulamıştır.

Wannsee Konferansı kararları gecikilmeden uygulamaya konmuş; bu temelde, Ulaştırma Bakanlığı demiryollarına verdiği talimat ve özel tren seferleri ile toplama ve imha kamplarına sevk işinin en düzenli bir biçimde(!) yürümesi için canla başla çalışmış; Dışişleri Bakanlığı yurtdışındaki Yahudilerin ekonomik durumu, malvarlıklarının düzenli açığa çıkartılmasında hizmet vermiş; imha kamp ve araçlarının inşaası Yahudilerden gaspedilen mal-mülk ile finanse edilmiş, hatta Himmler'in bir emri ile, elde edilen altın dişler ile, peruk yapımında kullanılan Yahudi kadın saçlarının gelirlerinin bu işe ayrılması kararlaştırılmıştır.

Alman mükemmelliyetçiliğinin faşist bürokratizm ile kaynaşması sonucu tutulan belgeler, hazırlanan rapor ve verilen emirler, bunları derleyen dosyaların daha sonra ele geçmesi; tüm bu hazırlık ve uygulamaların acı, ama somut belgeleridir.

Wannsee Konferansı kararlarının pratiğe uygulanması vargücü ile sürdürülürken, Eichmann ve emrinde çalışanlar, Alman kimya sanayisi ile içiçe "amaca uygun" gaz alanında yeni bir buluş gerçekleştirerek, "Zyklon B" gazını bularak 1941'den 1942'ye geçiş döneminde faşizmin hizmetine sunmuşlardır.

İlk önce Sovyetler Birliği'nde ele geçirilen savaş esirleri üzerinde uygulanan bu gaz, 1942 yazından itibaren toplama kamplarında genelde uygulamaya konmuştur. Bu uygulama sonucu çeşitli toplama kamplarında katledilen Yahudilerin *asgari* sayısı şöyledir:

Belzec	600.000 kişi
Chelmo	300.000 kişi
Maidanek	250.000 kişi
Sobibor	250.000 kişi
Treblinka	750.000 kişi
Ausschwitz	1.000.000 üzerinde.

Nazi faşizmi bu kamplarda gazodaları dışında da yüzbinlerce Yahudi ve diğer milliyetlerden insanı toplu halde kurşunlayarak, aç bırakarak vb. çeşitli yöntemlerle katletmiştir.

Bu katliamlara, işgal ettiği ülkelerdeki faşist yerli işbirlikçileri, yerli faşist milisler de katılmıştır. Örneğin, Litvanya, Letonya, Ukrayna, Slovak ve Hırvat faşistleri, Alman faşistleri ile elele bu katliamlara katılmıştır.

Yahudi halk kitleleri bir yandan kitleler halinde Avrupa'nın dört bir köşesinden toplama kamplarına getirilip katledilirken, bir yandan da ek yasal düzenlemelerle sevk öncesi yaşamları çekilmez kılınmış, pek çok Yahudi toplama kamplarına gitme yerine intiharı tercih etmiş, sınırlı bir bölümü de illegal koşullarda yaşamaya çalışmıştır.

Alman faşizmi, bu arada Yahudile-

re şu yasakları uygulamıştır:

–Yahudilerin kamu taşıt araçlarından yararlanması yasaktır. (Şayet zorunlu işçi olarak 7 Km. uzaklıktaki bir işe gidiyorsa binebilir. Ancak oturmak yasaktır.)

–Park-bahçelerde bulunmak, kahvehane vb'ne gitmek, istasyonlarda beklemek ve girilmez denen bölgelere girmek yasaktır.

–"Ari" zanaatkarlara iş yaptırmak (ayakkabı tamiri, terzi) her çeşit gazete ve yayın organı alıp bulundurmak yasaktır.

–Her çeşit ev hayvanı bulundurmak yasaktır.

■ ■ ■

Ev hayvanı besleme üzerine kararname

Yahudilerin ev hayvanı beslemesi yasaktır.

1. Yahudi işareti taşımak yükümlülüğüne sahip olan ve onlarla birlikte oturan kişilerin ev hayvanı (kedi, köpek, kuş) beslemesi bu andan itibaren yasaktır.

2. Kararnamenin çıktığı sırada ev hayvanı besleyen Yahudiler, derhal kendi oturdukları bölgeden sorumlu Yahudi Kültür Birliği'ne ya da Almanya'daki Yahudilerin İmparatorluk Birliği bölge temsilciliklerine yazılı olarak "ev hayvanı" başlığı altında bildirimde bulunacaktır.

3. Ev hayvanlarının teslimi konusunda ev hayvanı sahiplerine direktif daha sonra verilecektir.

4. Bu kararnameye aykırı davranışlar devlet polisinin tedbirlerini gerektirir.

(Yahudi Haber Bülteni, sayı 20, Berlin, 15 Mayıs 1942)

■ ■ ■

Yahudilerin;

–Balık ve deniz hayvanları yemesi,

–Et kartı,

–Elbise kartı

–Süt kartı

–Tütün-sigara kartı bulundurması yasaktır.

Ayrıca Yahudilerin;

–Beyaz ekmek

–Sınırlı olan meyve ve meyve konserveleri

–Tatlı yiyecekler

–Traş sabunu alması yasaktır.

Diğer yandan, şayet bir Yahudinin elektrikli ve optik aletleri, bisiklet, yazı makinası, kürk ve yün giyecekleri varsa, bunları karşılık talep etmeden teslim etmelidir.

Bunların yanısıra, savaş anında Almanya'ya yönelik hava bombardımanı sırasında Yahudilerin sığınaklara girmeleri yasak olduğu için, yeterli yiyecek ve giyecek olmadığı için sokak ortalarında kıvranarak ölmeleri, öldürülmeleri serbesttir...

Bu arada yapılan bir yasal düzenleme ile, Almanya'yı terk eden Yahudiler vatandaşlıktan çıkartılmıştır. Zorunlu göç öncesi mahkeme kararı ile Yahudiler vatandaşlıktan çıkartılmış, sonra da vatandaşlıktan çıktıkları gerekçesi ile mal varlıklarına "yasal olarak" el konmuş, sonra da gazodalarına gönderilmiştir. Bu uygulama da nazizmin rezil yasal düzenlemelerinden biridir.

Tüm bu uygulamalar ve katliamlar sonrası, faşizmin Yahudilere yönelik kitle katliamının yaklaşık bir dökümü şöyledir:

minin "nihai çözüm" adına yaptıklarıdır. Bugünkü ideolojik mücadele açısından önemli olan, anti-semitizmin ideoloji, teori ve pratik politika olarak kökten red edilmesi gerektiğinin kavranmasıdır.

Siyonist İsrail devletinin Filistin Arap yığınlarına karşı giriştiği ırkçı, faşist, emperyalist saldırılara karşı mücadele, kendi içinde hiç bir zaman anti-semit görüşlere izin vermemelidir. Anti-siyonist mücadele adına savunulan kimi anti-semit görüşler devrimci saflardan sökülüp atılmak zorundadır... Diğer yandan, emperyalizmin ırkçılığının nelere yol açabileceği yakın tarihin bu kanlı derslerinden yola çıkarak da kavranmalı ve "demokrasi" savunucusu olarak ortaya çıkan emperyalizmin bir yüzünün de nazizm olduğu bir an unutulmamalı, unutturulmamalıdır!

Yok etmenin sayısal kapsamı üzerine tahminler

	Reitlingerin tahmini		Anglo-Amerikan komisyonunun tahminleri
	en az	en çok	Nisan 1946
Almanya (1937 sınırları içinde)	160 000	180 000	195 000
Avusturya	58 000	60 000	53 000
Çekoslovakya (1937 sınırları içinde)	233 000	243 000	255 000
Danimarka	(100'den az)		1 500 çoğunluğu İsveç'teki sığınmacılar
Fransa	60 000	65 000	140 000
Belçika	25 000	28 000	57 000
Hollanda	104 000	104 000	120 000
Lüksemburg	3 000	3 000	3 000
Norveç	700	700	1 000
İtalya	8 500	9 500	20 000
Yugoslavya	55 000	58 000	64 000
Yunanistan	57 000	60 000	64 000
Bulgaristan (Savaş öncesi sınırlar)	-	-	5 000
Romanya (Savaş öncesi sınırlar)	200 000*	200 000*	530 000
Macaristan (1. Viyana Antlaşması öncesi sınırlar)	180 000	200 000	200 000
Polonya (Savaş öncesi sınırlar)	1 350 000*	2 600 000*	3 271000
Sovyetler Birliği (Savaş öncesi sınırlar+Baltık ülkeleri)	700 000*	750 000*	1 050 000
			6 029 500
			308 000
	4 194 200*	4 581 200*	5 721 500

* Burada güvenilir sayı verileri yok. Tahminler sözkonusu.

Nasıl ele alınırsa alınsın, anti-semitizmi "1000 yıllık imparatorluk" döneminde pratik politika alanına en barbar biçimde aktaran Alman emperyalizmi, Avrupa'da 5-6 milyon Yahudiyi "ari ırkın üstünlüğü" düşüncesi temelinde yok etmiştir.

Anti-semitizmin mantıki sonucuna kadar ilerletildiğinde nasıl insanlık düşmanı bir ideoloji olduğunun yakın tarihteki en açık örneği, Alman nazizminin "nihai çözüm" adına yaptıklarıdır.

DEVAM EDECEK

Komünist Enternasyonal'in Komünist Kadın Hareketi'nin deneyimlerinden öğrenelim! Komünist Partisi'nin aktif kadın savaşçılarının kazanılmasını örgütleyelim!

Proletaryanın kadın öncüsünü kazanalım! Komünist Kadın Hareketini yaratalım! (3)(*)

KADINLAR ARASINDA ÇALIŞMA ÜZERİNE ÖRGÜTLENME DANIŞMA KONFERANSI (1925)

Nisan 1925'de Komintern'in örgütlenme ve kadın şubeleri tarafından, Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi (KEYK) Genişletilmiş Plenumu çerçevesinde "Kadınlar Arasında Çalışma Üzerine Örgütlenme / Danışma Konferansı" yapılır.

Sonuçta, "Örgütlenme / Danışma Konferansı" şu kararı alır (Komünist Enternasyonal'in bu soruna ilişkin temel bir belgesi olduğu için, tüm karar metnini olduğu gibi yayınlıyoruz):

ÖRGÜTLENME KONFERANSININ KADINLAR ARASINDA ÇALIŞMA ÜZERİNE KARARI

Örgütlenme Bürosu tarafından 4 Mayıs 1925'de onaylandı.

(*): TKP/ML(BOLŞEVİK) Kadın Komisyonu'nun Komünist Enternasyonal'in Komünist Kadın Hareketi deneyimlerini değerlendiren bir araştırma yazısı elimize geçti. Bu yazıyı 5 bölüm halinde yayınlıyoruz. Yazının ilk iki bölümü BOLŞEVİK PARTİZAN'ın bundan önceki (68/69 ve 70/71) sayılarında yayınlandı.

Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi Genişletilmiş Plenumu çerçevesinde yapılan Örgütlenme Konferansı, Enternasyonal Kadınlar Sekretaryasının "Beşinci Dünya Kongresinden bu yanaki faaliyeti ve seksiyonlarda kadınlar arasında komünist çalışmanın durumu üzerine raporu"nu, Rusya Komünist Partisi Merkezi Kadınlar Şubesi Yöneticisi'nin "Rusya Komünist Partisi'nin kadın kitleleri arasındaki çalışmasının biçimleri ve yöntemleri üzerine konuşması"nı ve seksiyonların (Almanya, Fransa, İngiltere, Çekoslavakya, İtalya ve Norveç) temsilcilerinin raporlarının dinlenmesinden sonra şunları saptadı:

Rusya Komünist Partisi tarafından uygulanan ve Beşinci Dünya Kongresi ve Üçüncü Enternasyonal Komünist Kadınlar Konferansı ile uyum içinde olan ilkeler, diğer seksiyonlar tarafından önemli ölçüde dikkate alınmamakta ve pratik olarak doğru bir şekilde uygulanmamaktadır.

Örgütlenme Konferansı, Rusya Komünist Partisi'nin deneyimleri temelinde, seksiyonların bolşevikleştirilmesi ve geniş kitleler içindeki etkilerinin genişletilmesi ve pekiştirilmesi için, aşağıdaki sınanmış önlemlerin uygulanmasının gerekli olduğunu bir kez daha vurgular:

Kadınlar Arasındaki Çalışma İçin Parti Aygıtının Örgütlenmesi.

I. Merkezden başlamak üzerine bölge ve semt yönetimleri düzeyine kadar bütün parti yönetimleri nezdinde, kadınlar arasında çalışma için başına sorumlu bir örgütleyicinin (kadın ya da erkek yoldaş) getirileceği bir şube örgütlenir. Duruma göre, şubenin yerine yalnızca bir örgütleyici geçirilir.

1) Kadın yoldaşların değil de tüm partinin temsilcisi olan bu örgütleyiciler, tüm parti çalışmaları için sorumludurlar. Bunlar genel parti yönetimleri tarafından atanır, kadın parti üyeleri konferansları veya kurulları tarafından seçilmezler.

2) Tüm çalışma, parti yönetiminin çeşitli şubeleri (Örgüt, Ajitasyon-Propaganda, Komisyonlar vs.) ile tam uyum içinde parti organlarının yönetimi altında sürdürülür. Eğer tek tek şubelere danışma niteliğindeki kurumlar bağlanmamışsa, bu durumda, ele alınan sorunlara bağlı olarak oturumlara, kadınlar şubesinin bir temsilcisi ya da örgütleyicisinin alınması tavsiye edilir.

3) Kadınlar şubesinin ya da örgütleyicisinin yanına, yardımcı örgüt olarak üç ile yedi yoldaştan oluşan bir komisyon verilir. Bu, ön danışma toplantılarına, çalışmaların tamamlanmasına ve yürütülmesine katılır. Bu komisyonların üyeleri, esas olarak işletmelerden kadın işçiler olmalıdır.

II. Tüm partinin dikkatini kadınlar arasında çalışmaya yöneltmek ve politik önderliğini sıkı bir şekilde genel parti önderliğine katmak için merkezin ve yerel parti örgütlerinin örgütlenme bürosunun gündemine periyodik olarak kadınlar arasındaki çalışma üzerine raporlar konmalıdır. Partilerin merkezi yönetimlerinin plenumlarının altı ayda bir böylesi bir rapor almaları tavsiye edilir.

III. Bütün alt parti organlarının üst organlara verdiği raporda, kadınlar arasındaki çalışma da birlikte ele alınmalıdır.

IV. Kadınlar arasındaki çalışmanın tüm ilkesel sorunları, yetkili parti yönetimleri tarafından karara bağlanır.

V. Partinin genel müfettişlerine, kadınlar arasında çalışma tanıtılmalı ve bunların faaliyeti bu alanı da kapsamalıdır. Parti yönetimlerinin ve şubelerinin bütün yönergeleri, yönergelerin kadınlar arasında çalışmada da kullanılmasını gözönünde bulundurmalıdır.

VI. Her işletme hücresinde, hücre yönetimi tarafından, kadınlar arasında çalışma için bir örgütleyici (kadın ya da erkek yoldaş) atanır. Örgütleyici, çalışmasında hücre yönetimine bağlıdır. Hücre yönetiminin oturumlarında, kadınlar arasında çalışmanın sorunları periyodik olarak ele alınır.

VII. Yetkili parti organları tarafından, deney alış-verişi, parti denetimi ve önderliği için, bölge, semt ve şehir için kadınlar içindeki işletme örgütleyicileri danışma konferansları düzenli olarak toplanmalıdır. Kadın şubeleri ya da örgütleyici danışma konferansları, yetkili parti yönetimleri tarafından, bölge ve tüm parti için toplantıya çağrılır.

VIII. Partinin genel eğitim kurs programında, kadınlar arasındaki çalışma özel olarak dikkate alınmalıdır. Bu kurslara kadın parti üyeleri geniş ölçüde çekilmelidir.

NOT: Özel durumlarda, belirli görevler amacıyla kadın yoldaşlar için özel toplantılar, kurslar vs. de düzenlenebilir.

İŞÇİ KADIN KİTLELERİ İÇİNDE FAALİYETİN ÖRGÜTLENME BİÇİMLERİ

IX. Geniş kadın kitleleri arasında etki kazanmak ve onların örgütlenmesi için, parti ile geniş kitleler arasında bağlantı halkası oluşturan ve işletme hücreleri etrafında toplanmış kadın işçi kadroları oluşturulmalıdır. Delege toplantıları sistemi, işçi kadınların sınıf bilinçli örgütlenmesi, aydınlatılması ve faaliyeti için gerçek bir okul olmaya uygundur. Rusya Komünist Partisi'nin deneyimleri bunu açıkça kanıtlamıştır. Bundan dolayı bütün seksiyonlarda, delege toplantılarının örgütlenmesine girişilmelidir.

1. Delegelerin doğrudan seçiminin henüz mümkün olmadığı işletmelerde, delege toplantılarına hazırlık aşamaları olarak aşağıdaki örgütler oluşturulmalıdır:

a. Her işletmede, çeşitli meslek gruplarından, atelyelerden ve işletme bölümlerinin işçi kadınlarından oluşan çevreler oluşturulmalıdır.

b. Çevre çalışması genişlediği ölçüde, bir işletmenin çeşitli bölümlerinin ve atölyelerinin ya da çeşitli işletmelerin çevreleri, çevre grupları halinde birleştirilmelidir.

2. İşletmelerdeki kadın işçilerin seçilmiş temsilcilerinden oluşan delege toplantılarının örgütlenmesinde, çevre ya da çevre gruplarının kapsadığı kadın işçilerin dışındaki daha geniş kadın işçilerin çekilmesine özellikle dikkat edilmelidir.

3. Yakıcı güncel sorunlar ve işçilerin sömürücüleri ile işletme içinde ya da işletme dışındaki çatışmaları ile bağlantı içinde çalışan kitlelerin birleşik örgütlerinin (denetim kurulları, eylem komiteleri vs.) oluştuğu heryerde, kadınların temsilcileri de bu kurumlara seçilmelidir. Bu kurumlar için eylem, tümüyle hemen delege toplantılarının oluşturulması için kullanılmalıdır.

X. Çevreler, çevre grupları ve delegeler, deneyim alışverişi ve görevlerinin bütünlük içinde biraraya toparlanması için, yetkili parti yönetimleri tarafından periyodik olarak, bölge ya da semt ve şehir düzeyinde danışma toplantılarına çağrılırlar.

XI. Yetkili parti yönetimi, bu aktif kadın kitlelerine dayanarak işletme içinde ve işletme dışında, propaganda gücünün politik içerikle bağ içindeki sanatsal donanımla güçlendirilmiş olduğu işçi kadınlar kitle toplantıları düzenler.

XII. Geniş kadın işçi kitlelerinin buna benzer konferansları, semt, şehir ve bölge düzeyinde de düzenlenmelidir.

XIII. Henüz parti üyesi olmayan aktif kadın işçilerin eğitimi için, yetkili parti yönetimleri tarafından, sınıf mücadelesinin ve komünizmin temel kavramlarına başlangıç için çevreler kurulur.

SENDİKALARDA ÇALIŞMA

XIV. Her komünist sendika fraksiyonu, kadınlar arasında çalışma için kendi içinden sorumlu bir örgütçü (kadın ya da erkek yoldaş) atar.

XV. Sendika örgütçüsü, sözkonusu sendika dalının kadın işçilerinin çalıştığı tüm işyerlerinin işletme hücreleri ile en sıkı bağ içinde bulunur. Sendika fraksiyonunun örgütçüsü, işletme içindeki çalışmasını, işletmede elele çalışan işletme hücresinin sendika örgütçüsünün ve kadınlar örgütçüsünün yardımıyla sürdürür.

Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne bağlı sendikaların bulunduğu ülkelerde, sendika örgütçüsü ayrıca bir de bu sendika örgütleri ile en yakın bağ içinde çalışmalıdır.

XVI. Bu çalışmanın bütünlüklüleştirilmesi için, yetkili parti yönetimleri tarafından periyodik olarak, işletme hücrelerinin kadınlar örgütçüleri ile sendikaların kadınlar örgütçüleri ve işletme hücresinin görevlendirilmesi ile işletmedeki genel sendikal çalışmayı sürdüren işletme hücresi örgütçülerinin ortak danışma toplantıları düzenlenir.

XVII. Sendika birliklerinde kadın işçi komisyonlarının varolduğu yerlerde, sendika fraksiyonları, uygun komünist üyelerin komisyona katılmasını sağlamak zorundadır. Kadın işçiler komisyonundaki komünist fraksiyon ya da komünist üye, yetkili parti yönetiminin denetimi ve önderliği altındaki sendika fraksiyonunun doğrudan yönetimi altında çalışır.

XVIII. İşyeri temsilciliğinin varolduğu yerlerde, komünist işletme hücreleri ve komünist sendika fraksiyonları, işyeri temsilciliğine kadın işçilerin de aday gösterilmesi ve seçilmesi için dikkat sarfetmelidirler. Kadın işçilerin işçi temsilciliği seçimlerine ve görevlerine ilgi duyması ve bu çalışmaya çekilmesi sağlanmalıdır.

NOT: Sendikalardaki örgütlenme ilkeleri, kooperatifler, kiracı ve savaş kurbanları örgütleri ve kadınların katılımının olduğu diğer proleter ve köylü örgütleri içindeki çalışma için de geçerlidir.

EV KADINLARI ARASINDAKİ ÇALIŞMA

XIX. Her bölgenin ya da semtin ve şehrin parti yönetiminde ev kadınları arasında çalışma için bir örgütçü (kadın ya da erkek yoldaş) atanır. Bu örgütçü, yetkili hücre parti yönetiminin önderliği ve denetimi altında, geniş kitleler içinde ileri ev kadınları çevreleri örgütler.

XX. Kadın işçilerde olduğu gibi, ev kadınları arasındaki çalışmada da delegelerin şehir ya da semtlerdeki kit-

le toplantılarında seçilmesi farkıyla, delege toplantılarının oluşturulmasına çaba gösterilmelidir.

XXI. Proleter kadın örgütlerinin birarada toparlanması ve görevlerinin bütünlüklüleştirilmesi için, parti yönetimleri tarafından periyodik olarak, ev kadınları örgütçüleri ile işletme hücrelerinin kadınlar örgütçülerinin ortak danışma toplantıları düzenlenir. Ev kadınlarının sınıf dayanışma bilincinin güçlendirilmesi için, yetkili parti örgütleri tarafından periyodik olarak kadın işçiler ve ev kadınlarının ortaklaşa kitle toplantıları düzenlenir.

XXII. İşçi karıları ile işletme işçileri arasındaki bağı sıklaştırmak için, özellikle de özel eylemlerde (ücret mücadelesi, grev vs.), işletme hücreleri ile işçi karıları arasında ortaklaşa toplantılar düzenlenir.

EV İŞÇİSİ KADINLAR ARASINDA ÇALIŞMA

XXIII. Ev işçisi kadınların kazanılması ve örgütlendirilmelerine de özel bir önem verilmelidir. Bunun için de, onlar arasında ev ajitasyonunun sürdürülmesi gereklidir. Çalışma şunları hedef almalıdır:

1. Ev işçisi kadınları sendikal olarak tümüyle örgütlemek.
2. Ev işçisi kadınları delege sistemi yoluyla toparlamak ve işletmelerdeki işçi kadınların delegeleri ile birleştirmek.

KADIN KIR İŞÇİLERİ VE KÜÇÜK KÖYLÜ KADINLAR ARASINDA ÇALIŞMA

XXIV. Kadın kır işçileri ve küçük köylü kadınlar arasındaki çalışmaya en büyük dikkat sarfedilmelidir. Köylerdeki ve çiftliklerdeki hücrelerde bu çalışma için özel bir örgütleyici atanmalıdır.

XXV. Çalışma şu şekilde yürütülür:

1. Sistemli yazılı ve sözlü ajitasyon, ajitasyon gezileri, kültürel toplantılar, özel bir yayının çıkarılması ya da varolan köylü basının ve kır işçilerinin sendika gazetelerinden yararlanma, gezici kitaplıkların kurulması vs.
2. Kır işçileri sendikalarından, kooperatiflerinden, savaş kurbanları örgütlerinden ve gençlik örgütlerinden vb. yararlanma.
3. Şehir işçilerinin kır nüfusu ile kişisel ilişkilerinden yararlanma ve köyün bir şehir hücresi ile belli bağlantılarının sağlanması.
4. Köylü kadınlar arasındaki çalışma için geniş kadın kitlelerini ilgilendiren köy kooperatiflerinden, köylü birliklerinden ve köylü partilerinden yararlanılmalıdır.
5. Köylü kadınlar ve kadın kır işçileri de işletmelerdeki kadın işçiler gibi delege toplantılarında örgütlenmeli ve eğitilmelidir.

BASIN

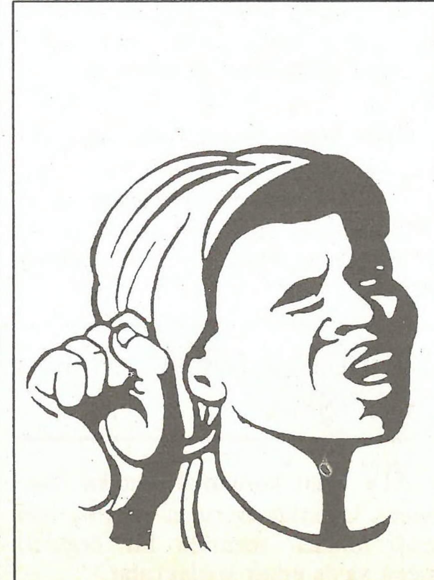
XXVI. Geniş kadın kitlelerini ilgilendiren bütün sorunlar ve kadın kitleleri içindeki komünist çalışmanın ilkesel politik ve örgütsel sorunları, genel parti basınının genel bölümünde ele alınmalıdır.

XXVII. Politik olarak eğitilmemiş geniş kitleler arasında ajitasyon amacıyla, bütün parti basınında kadın sayfaları ya da sütunları oluşturulmalıdır.

XXVIII. Partilerin özel kadın dergileri, içerik ve biçim olarak, geniş kitleler arasında propagandaya göre ayarlanmalıdır.

XXIX. Periyodik olarak ve özel nedenlerle (yerel ve genel mücadeleler ve kampanyalar, grev, pahalılık, seçimler vs.) geniş kadın kitleleri için özel bildiriler, broşürler, afişler, kuşlamalar, pullar, vs. çıkarılmalıdır.

XXX. Basını, ajitatif olarak daha etkin bir şekilde biçimlendirmek ve örgütsel olarak kitlelerle daha sıkı birleştirmek için, işçi ve köylü kadınlar, işçi karıları vb. çevresinden öncelikle de işletme hücreleri yönetiminde muhabirler genel basın ve kadın dergilerinde sürekli ortak çalışmaya çekilmelidir.

XXXI. Kadın muhabirlerin eğitim ve yönlendirilmeleri için, bunlar erkek muhabirlerle aynı çevrede örgütlenmelidir. Bunun dışında kadın basınının kadın ve erkek muhabirlerini onları görevleri doğrultusunda detaylı olarak yönlendirmek ve çalışmalarını kitle ile daha sıkı birleştirmek amacıyla, özel olarak da örgütlemek gerekir.

XXXII. Kadın basınının kadın okuyucularını çevrelerde —işçi basını dostları, vb.— toparlamalı ve onlara belirli ajitatif ve örgütsel görevler verilmelidir.

("Enternasyonal Basın Haberleşmesi" Sayı 101, sayfa 1382-1383)

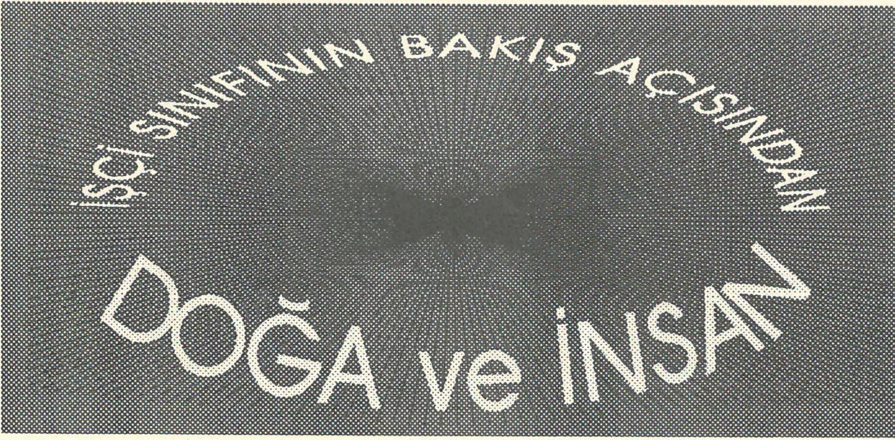
●●●

Görüldüğü gibi Komintern Örgütleme Şubesi ve Kadınlar Şubesi tarafından Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu'nun genişletilmiş toplantısının Nisan 1925'deki oturumu sırasında düzenlenen "Kadınlar arasında çalışma üzerine örgütlenme / danışma toplantısı", parti aygıtına ilişkin olarak, partinin bütün merkezi, bölgesel ve yerel yönetim organları nezdinde kadın çalışması için bir kadın sorumlusunun (ve güç durumuna göre bir kadın komisyonunun) varolması gerektiğini saptamaktadır.

Bu kadın çalışması sorumlularının tüm partinin temsilcileri olduğu, genel parti yönetimleri tarafından belirlendikleri ve salt kadınlar tarafından seçilmedikleri belirtilmektedir. Bu kararlar bir kez daha gayet açık bir şekilde, kadınlar arasında çalışma için parti aygıtının hangi örgütsel temel üzerinde yükseldiğini göstermektedir: Eskiden olduğu gibi şimdi de özel bir aygıt —yani kadın sorunu için özel bir sorumlu, özel organlar vb.— mevcuttur, bu aygıt ama yapısı ve seçilişi (ataması) itibariyle tüm partinin bir parçasıdır.

Alt örgüt düzeylerine ilişkin olarak, her işletme hücresinde bir kadın çalışması örgütçüsünün atanması gerektiği karara bağlanmaktadır. VIII. noktada, partinin pratik faaliyete ilişkin eğitim kurslarında, kadınlar arasında çalışmanın başlıbaşına bir konu olması gerektiği saptanmaktadır. Bu kurslara, kadın parti üyeleri, özel olarak çekilmelidir. Bu konferansta da çekişmeli olarak sürdürülen delege sistemi tartışması, nihayet sonuçlandırılıyor ve kararda, "İşçi Kadın Kitleleri Arasında Faaliyetin Örgüt Biçimleri" başlıklı bölümünde, delege sistemi en uygun yöntem olarak propaganda ediliyor.

DEVAM EDECEK

Çerden, çöpten!..

ÇOĞUMUZUN adını duyduğu zaman burun kıvırdığı çöp, bugün tüm dünyada tüm canlıların varlığını tehdit eden büyük sorunlardan biri haline geliyor. Dünyada doğal dengelerin bozulmasında rol oynayan en büyük etkenlerden biri çöp olgusudur. Bu yazımızda bu sorunun, nükleer artık-çöp dışındaki bölümünü ele alıp inceleyeceğiz.

Ç ö p kelimesinin, kullanıldıktan sonra işi bitmiş olan, bir işe yaramayan ve atılan, artık şeyler için kullanıldığını hepimiz biliriz. Tekrar işe yarayıp yaramayacağına ilerde değineceğiz. İnsanlık var olduğundan günümüze kadar ve hatta tüm canlıların oluşumundan günümüze kadar, tüm canlılar tarafından *artık madde* üretilmiş, üretilmek zorunda kalınmıştır.

Organizmaların kendi organik yapılarını yenileme ihtiyacı duymaları ve besin dediğimiz diğer canlı organizmaları yiyerek sindirdikleri ve organizmalarının ihtiyacı olmayan maddeleri dışkı olarak attıkları günden bugüne kadar artık-madde var olmuştur. Bitkilerde oluşan artık-madde, hayvan ve insandan farklı olarak gövde ve dalların büyümesine, tohumluk yaratmasına hizmet eden yaprakların işi bittiğinde kuruyup kopması şeklinde olmuş ve diğer canlıların, yani hayvan ve insanın besin maddesi olması anlamında ekoloji biliminde tek üretken sıfatını almıştır. Tüm canlıların bu tür artıkları olan organik maddeler doğadaki tabii döngüler içerisinde tekrar kullanılabilen, yani özünde bir başka canlının var olmasının şartlarını yaratan ve doğada bir başka canlı organizma içinde dolaşan maddelerdir. Bu tür "çöp", zararlı değil, yararlı olanıdır. Konu edeceğimiz zaten bu tür bir "çöp" de değildir.

Burada sözünü edeceğimiz, insanların doğal maddeleri kullanımda yarattıkları ve günümüzde kendi yaşam şartlarını tehdit edecek boyutlara ulaşan ve doğal döngülere uygun olmayan artıklar olacak. Tüm insanlar tarafından yaratılan çöpü genel olarak *ev çöpü* ve *endüstri çöpü* olarak ikiye ayırdığımızda, bu artık-maddeleri de niteliklerine göre *doğal dengeleri bozan ya da dönüşümsüz artık-maddeler, dönüşümlü organik maddeler* biçiminde iki alt gruba ayırabiliriz.

Çöpleri ayrıca insan sağlığı açısından tehlikeli artık-maddeler –ki bunlar toksitler, yani zehirli maddelerdir– ve nötral artıklar biçiminde kategorilere de ayırabiliriz. Böyle bir gruplamaya gitmedeki amaç, konunun daha iyi anlaşılır olması için bir sistem yaratmaktır. Aşağıda, tek tek bu ayırımını yaptığımız bölümlere genişçe değineceğiz. Yaşanan binlerce örnekten bir kaç çarpıcı örnek vereceğiz. Ve şu anda bizlerin neler yapabileceğine, neler yapması gerektiğine değineceğiz.

EMPERYALİZM VE ÇÖP

Çöp, hava kirlenmesi ve iklim değişiminde olduğu gibi niteliksel sınırını, kapitalizmin emperyalizme geçişinde yaşadı. Çöp, emperyalizm çağında *niteliksel olarak* doğal yaratılan ve doğal döngüler içinde işleve sahip çöp olmaktan çıktı ve tüketim toplumunun vazgeçilmez müzmin hastalığı boyutlarına ulaştı.

Emperyalizm çağında çöpün önce boyutları, emperyalizm öncesi çağlarla karşılaştırılamayacak ölçüde büyüdü. Bunun temelinde bir yandan üretim tekniğindeki muazzam gelişme ve diğer yanda bundan önemlisi bu üretim tekniğinin kullanım/ihtiyaç karşılama için değil, pazar için üretim amacıyla kullanılması yatıyordu. İhtiyaca göre üretim değil, *pazar için ve azami kâr için üretim*, muazzam üretim tekniği ile birleşince *aşırı üretim;* ürünleri pazarlama amacıyla *ambalajın* ürünün kaçınılmaz parçası olarak devreye girmesi, muazzam boyutlarda artık-maddeyi, yani çöpü kaçınılmaz olarak doğurdu.

Fakat emperyalizm çağının çöp bağlamındaki özelliğini belirleyen yalnızca boyutlardaki olağanüstü büyüme değil, bunun yanında çöpün *niteliğindeki* değişikliktir. Emperyalizm çağında çöp giderek *doğal*, doğal döngü içinde yeniden kullanılan çöp olmaktan çıkarak; *yapay*, ve doğal döngü içinde kullanılmayan, doğal dengeleri bozan, tehdit eden çöpe dönüşmüştür. Ve belirleyici olan da budur.

Emperyalist çağın karakteri gereği çöp, aşırı olarak üretilmek zorundadır. Hangi türü, hangi şekli olursa olsun, günümüzde dünyada milyarlarca ton çöp üretilmektedir. Bu çöplerin yıllık toplamı her yıl biraraya getirilebilmiş olsalardı, dünya haritasında yeni Himalayalar, yeni Toroslar karşımıza çıkardı. Bu muazzam büyüklük, her yıl katlanarak dünya yüzeyinin çeşitli alanlarına serpilmekte ve gelecek nesillere teslim edilecek zehir tohumları ekilmektedir. Bu genel çöp miktarı ister ev çöpü, isterse sanayi artığı olsun, emperyalist ülkelerde miktarı oran olarak daha çok, gelişmekte olan ülkelerde daha azdır.

Hava kirliliğinde olduğu gibi, çöpte de sorunun asıl kaynağı ve sorumlusu emperyalistlerdir. Hemen yeri gelmişken, Alman emperyalizminin iki Almanya birleşmeden önceki verilerine göre, Batı kesimini örnekleyelim: Yıllık ortalamaları, evlerde yaratılan çöpün miktar itibariyle günümüzde 40 milyon ton civarındadır. 1950'lerde İkinci Dünya Savaşı sonrası yıllık ortalama 10 milyon ton ev çöpü olan Batı Almanya, 80'li yılların başında 30 milyon tona ve birleşme öncesi 90'lı yıllar başlarında da 50'li yılların dört katına ulaşmıştır. ABD'de günümüzde üretilen ev çöpü itibariyle Almanya'ya nüfusu oranında fark atarak 500 milyon tona ulaşmıştır. ABD'de endüstri çöpü ise yılda ortalama 2 milyar ton civarındadır.

Yine birleşme öncesi Almanya'nın verilerine dönelim: 1950'lerde ortalama yıllık kişi başına düşen ev çöpü miktarı yaklaşık 100 kg iken, günümüzde bu, 700 kg'ı bulmaktadır. Ayrıca çöpü oluşturan maddelerde de genel dağılımı itibariyle nitelik farkı vardır. Örneğin 50'li yıllarda yaratılan ev çöpünün yarıya yakın miktarını kömür külü oluşturmakta, % 30'a yakınını organik maddeler, yani yemek artıkları ve geri kalan miktarı

diğer maddeler oluşturmaktaydı. Oysa birleşme öncesi Almanya'da üretilen ev çöpünün % 30'unu organik maddeler, % 27'sini kağıt ve karton, % 15'ini cam, % 7'sini çeşitli metaller, % 10'unu petrol türevi plastik maddeler ve % 11'ini kül ve diğer artık-maddeler oluşturmaktadır.

Görüleceği gibi, sadece çöpün hacim ve ağırlık artışı değil, aynı zamanda onu oluşturan maddelerin çeşitinde de artış vardır. Bunda emperyalist aşırı tüketim felsefesi rol oynamaktadır. Eskiden kilo ile tartılarak, ya da sayı olarak verilen çeşitli tüketim malları, artık kutular içinde, torbalar içinde, özel paketler içinde hazırlanmış olarak tüketiciye sunulmaktadır. Bu aşırı paketleme anlayışı artık günümüzde o kadar çok çeşit ve özelliğe sahiptir ki, buna rekabet hırsından gözü dönmüş barbarlar demek bile yetmiyor. Ancak psikopatların, manyakların yapabileceği işi yapıyorlar demek geçiyor insanın aklından. Tabii bunun mantığı var: Aşırı kâr!..

AMBALAJ, İÇİNDEKİ ÜRÜNDEN FAZLA!

Düşünebiliyor musunuz, bir tüketim malı, 6 kat ambalaj içinde olsun ve dışı —maliyeti itibariyle— içinden daha pahalı olsun. Olamaz demeyin. Avrupa'da bir çikolata fabrikasının son ürettiği pralin (çikolata) paketlerinden birini açtığımızda, en dışta 1. kat folye, onun içinde özel havası alınmış plastik 2. kat, onun altında karton kutu 3. kat, onun içinde bir yüzü aliminyum ve diğer yüzü kağıt olmak üzere 4. kat, onun içinde tek tek lokmalık pralinlerin oturtulduğu plastik parça 5. kat ve tekrar tek tek pralinlerin üzerinde jelatin tabaka da 6. kat. Tek tek bu ambalaj maddelerinin genel tutarı hesaplandığında, paket içindeki çikolatanın üç misli bir değere varılmaktadır. Bu örnek sadece Avrupalı emperyalistlerin değil, tüm emperyalistlerin felsefesini örnekliyor. Bu anlayış sadece emperyalist ülkeler için de geçerli değil, aynı anlayışı Türkiye'de, Brezilya'da ya da Filipinler'de de görebilirsiniz. Tabii bunu ülkelerin milli gelirlerine göre orantılı olarak düşünmek gerekiyor.

Çöpü arttıran faktörlerin içinde, görüldüğü gibi, ambalaj-paketleme önemli rol oynuyor. Eskiden şişeler içinde satılan süt ve ev ev dolaşan seyyarlar aracılığıyla litre litre tartılarak özel kaplarına aktarılan süt, günümüzde üç katlı —karton, aliminyum, plastik— kartonajlarda satılıyor. Diş macunu metal tüpünün üzerine karton elbise giyinmiş. Bildiğimiz sabun bile bir sürü halde üç katlı kartonajda evlere giriyor. Geri ülkelerde pazarlarda kilolarla veya tane ile satılan sebze ve meyvelere, bugün ileri emperyalist ülkelerde kabuğunun zedelenmemesi için özel havası alınmış plastik kılıfa geçirilmiş vaziyette büyük mağazaların halojen ışıklarına doğru poz veriliyor. Ve bu "modernlik", "uygarlık" vb. oluyor! Ülkemizde de giderek büyük şehirlerde süper-market, hiper-marketlerde naylonlanmış "hıyarlar", güneş yüzü görmemiş muzlar vb. "ilerlemenin" sembolleri olarak boy gösteriyor. Gerçekte sağlıklı ve temiz malın tüketiciye ulaştırılması bunca müsrifliğe gerek duyulmadan da mümkündür. Ancak bu sistemde amaç salt bu olmadığından, rekabetin acımasızlığına ve kâr hırsına bağlı olarak bu problemin boyutları suni olarak arttırılmaktadır.

Gene Batı Almanya'da 1960 ile 1975 yılları arası çöpün ağırlığında % 50 bir artış olmuştur. Buna karşın hakminde aynı süreçte muazzam bir oranda, % 230 gibi anormal bir rakama ulaşılmıştır. *Günümüz Almanya'sında kişi başına düşen yıllık 700 kg çöpün yaklaşık 200 kg'ı sadece paketlemeden doğan çöptür* ve bu çöpün ilerde göreceğimiz gibi imhası ya da depolanması için kişi başına yılda 400 DM gerekmektedir. Bu tüm nüfusa hesaplandığında milyarlarca Mark değerinde değerli madde barbarca yok edilmekte, dünyanın doğal zenginlikleri barbarca çarçur edilmektedir.

Benzer örneği, Türkiye-Kuzey Kürdistan için de söyleyebiliriz. Örne-ğin 60-70'li yıllarda içme suyu, kullanım suyu diye bir ayrım yoktu ve içme suyu İstanbul, Ankara gibi büyük şehirlerde lokantalarda şişelerle masada görülürdü. Daha sonra, büyük şehirlerde 70'li yılların başında, nüfus artış oranıyla da bağıntılı, kırdan kente göçün etkisiyle şehir nüfusundaki patlama, altyapısı buna hazır olmayan bir durumda olan tüm büyük şehirlilerin evlerinde de içme ve kullanım suyunu birbirinden ayırmayı zorunlu kıldı.

Zira doğal içme suyu kaynakları nüfusa yetmiyor ve artezyen kuyularıyla elde edilen ve sağlığa zararlı nitelikte sularla karıştırılıyordu. Büyük damacanalarla dolaşan sucular şehirleri istila ettiler. Bu sular evlerde depolanıyor ve oradan kullanılıyordu. Fakat günümüzde artık damacanalı sucular da, su küpleri de tarihe karıştı. Zira "değerli", "büyük" işadamlarımız, bu pazar açığından istifade ederek plastik şişelerde "en değerli" Hayat, Şaşal vb. gibi suları artık sadece büyük şehirlerde değil, tüm Türkiye-Kuzey Kürdistan çapında dağıtıyor ve böylece tüm toplumu en azından bu alanda da plastik çöp üretmelerine olanak sağlıyorlar. Artık İstanbul boğazından geçen gemilere sadece karpuz kabukları değil, Şaşal ve Hayat sularının plastik kapları da refakat ediyor.

Aslında sorun, sadece bu plastik kaplar olsa, herhalde çözümü çok daha kolay olurdu. Zira doğal döngüsü nerde ise imkansız denebilecek bu plastik maddeler insan sağlığına doğrudan zarar verir maddeler değildir.

İnsan sağlığına zararlı maddeleri içeren çöpe geçmeden, biraz daha attıklarımızı detaylandıralım.

EV ÇÖPÜ / ENDÜSTRİ ÇÖPÜ ORANLARI

Bu bağlamda ülkemizde doğru dürüst bir istatistik olmadığı için; en azından "geleceğin" görülmesi için yine en ileri endüstri toplumlarından örnekleme yapacağız. Bu bağlamda eski Batı Almanya verileri temelinde durum şöyledir:

50'li yıllarda ev çöpü ortalama olarak % 50, endüstrinin yarattığı çöp % 50 oranında idi. Bu oran, 90'lı yılların başında endüstriden kaynaklanan % 70 ve evlerde üretilen % 30 olmuştur. Bu % 30'luk ev çöpünün içinde de kağıt, plastik, cam ve metaller önemli oranda yükselmiştir.

Kağıt ailesinden gelenlerin başında, emperyalist ülkelerde gazete, mecmua, dergi ve reklam broşürleri % 17 oranında, kartonajda kullanılan karton % 7 oranında, yiyecek maddelerinin paketlenmesinde —süt kutusu, un paketi, vb.— ise % 3 oranındadır. Metal çöpleri, konserve kutuları, içecek teneke kutuları, çoğunluğu oluşturmaktadır. Ev çöpünün % 10'unu oluşturan endüstri kaynaklı plastik çöp içinde çok değişik sentetik maddeler yeralmaktadır. Bu plastik maddeler gene ortalama olarak şöyle dağılmaktadır: % 60 Polietilen ve Polipropülen (PE ve PP), % 20 Polistrol (Stropor PS, vb.), % 16 Polivinilklorit (PVC) ve % 4 diğer plastikler. Bu çöpler dışında % 1.5 tekstil maddeleri (tekstil ürünleri içinde de petrol türevi maddeler olmasına rağmen bir değer taşımamaktadır). % 2.3 oranında tahta, deri, kemik, lastik, vb. maddeleri sayabiliriz.

ZEHİRLİ ÇÖPLER

Çeşitli kullandığımız araç gereç ve diğer tüketim malları içinde çeşitli zehirler de bulunmaktadır. Bunların miktarı her ne kadar birimin milyarda biri, ya da trilyonda biri kadar da olsa uzun süre içinde ve oranın sürekli

yükseliş göstermesine bağlı olarak yani yoğunluğun sürekli artış göstermesine bağlı olarak insan sağlığına oldukça zararlıdır. Bunlar Arsen, Kurşun, Kadmiyum, Krom, Bakır, Civa, Çinko, Bor, Nikel, Natriyum ve Demir dediğimiz ağır metaller içinde yeralan maddelerdir. Arsen, Kurşun, Kadmiyum ve Civa ağır metallerin zehirli olanları ve aşağıda tek tek üzerinde duracağımız maddelerdir.

Arsen, halojen içerikli organik çözücü maddelerde, boya seyreltilerinde, boya çıkarma seyreltilerinde, haşaratla mücadele ilaçlarında, vb'nde kullanılmakta ve işi biten kutular veya torbalarla çöpe karışmaktadır.

Civa çok uzun zamandan beri zehirli özelliği bilinen bir maddedir. Madencilik yoluyla çıkarılan, dolayısıyla çevredeki miktarı doğal konsentrasyonunun çok üzerinde değerlere ulaşan cıva, sanayide, tıpta ısı ve basınç ölçme aletlerinde, bazı boya ve ampul çeşitlerinde, pillerde ve bataryalarda kullanılmaktadır. Mantar ve küfe karşı korumada da etkili olduğu için, yakın zamanlara kadar tohumluk buğdayın ilaçlanmasında da kullanılmıştır. Kullanım anında doğaya serpiştirdiğimiz civa, ayrıca işi bitmiş pillerin, bataryaların sorumsuzca çöpe atılması yoluyla da doğada insan sağlığını tehdit eder olmuştur. Civanın ne derece zehirli olduğuna Irak'ta yaşanan bir trajediyi örnekleyerek devam edelim.

1972'de Civa ile işlem görmüş büyük bir parti tohumluk buğday Irak'a gönderilmiş ve çuvallar üzerinde buğdayın sadece tohumluk olduğuna ilişkin açıklamaları okuyamayan Iraklı köylüler, buğdayın tohum olarak kullanmadıkları bir kısmını hayvan yemi olarak kullanmış ve bir kısmını da ekmek yapıp yemişlerdir. Resmi kayıtlara göre 459 kişinin ölümü, 6530 kişinin de sakat kalmasıyla sonuçlanan bu olay, çevre sağlığı uzmanları tarafından incelenmiş ve ölümlerin kesinlikle civadan geldiği dökümlenmiştir.

Başlıca bulgulara göre, vücuttaki civa birikimi 25 miligramı bulduğu zaman nörolojik bozukluklar kendini göstermeye başlar. 25 ile 100 mg. Civa yoğunluğu arasında ortaya çıkan başlıca belirtiler, işitme ve görme duygularının zayıflaması, denge kaybı ve parmak uçlarında hissin azalması. Vücuttaki Civa 200 mg. düzeyini aşınca, sağırlıktan ölüme kadar çeşitli etkiler, bu arada körlük ve felç ortaya çıkmaktadır. Yani kısaca özetlersek, bir insan, vücuduna 1 gramın beşte biri bir miktarda Civa aldığında ölüme namzet demektir. Bu kadar etkili bir zehirin 25 mg.'nın vücuttan tabii olarak atılımı yaklaşık 70 günde gerçekleşebilir.

Civanın dışında insan sağlığı açısından tehlikeli sayılan ağır metaller Kurşun ve Kadmiyumdur. Her ikisi de doğal olarak bulunan fakat sanayide madencilikte kullanımı nedeniyle doğal dengelerde sorun yaratacak boyutlara ulaşmış maddelerdir. Günümüzde Kurşun kirlenmesinin en büyük kaynağı otomobillerde kullanılan Benzindir. Kurşunlu benzinin yanması ile çıkan eksoz gazı aracılığı ile moleküllerinin atmosfere karışması ve böylece herkese solunum yoluyla tehlikeli boyutlarda ulaşması nedeniyle, 80'li yılların başından beri emperyalist ülkelerde kullanımı önemli ölçüde yasaklanmıştır. Kurşunsuz benzinin üretimi, her ne kadar daha masraflı da olsa, çevrecilerin bu konuda gösterdikleri muhalefet sonucu, emperyalistler geri adım atmak zorunda kalmışlardır. Kurşunun otomobillerin eksozundan çıkışı, emperyalist ülkelerde sınırlanmış olsa bile, çöplere dolaylı yollardan karışması sonucu hala tehlikeli boyutunu korumaktadır. Daha düne kadar su borusu yapımında kullanılan Kurşun, hala basımcılıkta boyalarda kullanılmaktadır. Her ne kadar büyük basım evleri kendi matbaalarında kullandıkları boyaları kurşunsuz sentetik boyaya çevirmiş olsalar da, genelde matbaacılıkta hala büyük kesimi kurşunlu boya kullanmaktadır. Kağıtlar üzerine yazı, resim vb. olarak yansıyan Kurşun boyalı çöpler, dağlar oluşturmaktadır.

Almanya'da 1987'ye kadar eski kağıtlardan üretilmiş ve kurşunu alınmamış tuvalet kağıtları ile, bunu kullanan herkesin bir tarafları temizlenmiş ve bu yolla da vücuda çok az bir miktarda olsa Kurşun iletilmiştir. Bugün Almanya'da tuvalet kağıtları şayet eski kağıttan üretiliyorsa, çeşitli kimyasal reaksiyonlarla Kurşundan arındırılması şart koşulmuştur.

Kurşunu tarihi bir örnekle kapayalım: Bir teoriye göre, Roma imparatorluğu'nun batış nedenlerinden biri, şarap küplerinin sırında Kurşun kullanımıdır. Zengin Romalıların iskeletlerinde zehirli sayılacak kadar yüksek Kurşun konsentrasyonları bulunmuştur. Sırlı küp alacak parası olmayan fakirlerin ve kölelerin kemiklerinde ise, pek az Kurşun olduğu analizlerle saptanmıştır. Bugün bu durum Kurşunlu benzin kullanan ülkelerde daha "demokratik"tir. Zira % 90'dan fazlasının otomobil eksozundan kaynaklanan Kurşunu, araba sahibi olsun olmasın, herkes solunum yoluyla almaktadır!

Civa ve Kurşun yanında, ortamdaki Kadmiyum çok daha yeni bir çevre sorunu sayılır. Yayılımı itibariyle çok daha geniş alanı kapsar ve yayılımı çöp olarak çok daha büyük boyutlardadır. Ortalama normal bir insan vücudunda 50-70 milimikrogram tahmin edilmektedir. Yani miligramın binde 50-70'i ya da gramın milyonda 50-70'i demektir. Sadece Batı Almanya'da (birleşmeden önce) 1965'de 1000 ton olan Kadmiyum üretimi 1974'de 1500 tona, 1985'de 3000 tona ve 1990'ın başında 4000 tona ulaşmıştır. Tüm üretimin ülke içinde kullanılmayacağı varsayılsa bile, tüm dünyaya şu veya bu yolla yayılımı çöp olarak da sağlanan tehlikeli bir boyut sergilemektedir.

Kadmiyum, Civadan ve Kurşundan farklı olarak bir dizi maddede mevcuttur demiştik. Şimdi buna bir kaç örnek verelim: 1 kg. taşkömüründe 2 ppm (1 ppm ölçü birimi, bir şeyin bir milyonda biri olan demektir), 1 l. mazotta 0,42 ppm, 17 adet (1 paket) sigarada 3 milimikrogram, 1 l. içme suyunda 5 mmg (çöplerde toplanan çeşitli maddelerde bulunan Kadmiyum, yağmur sularıyla içme sularına taşınmış ve bu değer bölgesel olarak değişmiştir.) Patateste 0,04 ppm, domateste 0,015 ppm, deniz hayvanlarında 10-100 ppm, hayvan yeminde 0,3 ppm, araba tekerinde 1,5 ppm, PVC'de (petrol türevi) 317 ppm, plastik maddelerdeki boya pigmentinde 102 ppm, vs..

Görüldüğü gibi, çeşitli zehirli ağır metaller fazlasıyla üretildiği ve bu bilinçsizce çöplere atıldığı ve doğru depolama, yoketme imkanları yaratılmadığı sürece, herkesin sağlığına zarar verecek boyutlara ulaşmaktadır.

Zehirli maddelerin ev çöpü haline getirilmesinde asıl etkenin, özünde emperyalizmin olanakları çerçevesinde sınırlandırılabilme ihtimali gözönüne alınabilse bile bunun ilerde değineceğimiz gibi, depolanma ya da imha etme yöntemleri kendi kâr çıkarlarına ters düşmesiyle doğru orantılı olarak gerçekleştirilmemektedir.

ENDÜSTRİ ÇÖPÜ

Ev çöplerinden ziyade, endüstri artıkları boyutları itibariyle çok daha büyük sorunlar yaratmaktadır. Bir yandan üretim artığı zehirli madde konsentrasyonları yüksektir —ki bunlar birinci dereceden *kimya endüstri ürünlerinin* yaratılması sırasında oluşan artıklardır— diğer yandan depolama alanları oldukça sınırlıdır.

Örneğin Batı Almanya endüstrisi, geçtiğimiz sene içerisinde çeşitli zehirli, toksitli kimyasal artıklar ve ağır metallerden 500 milyon ton artık-madde üretmiştir. Bu miktarın 260 milyon tonu endüstride, 120 milyon tonu ma-

den çıkarma ve işleme alanlarında yaratılmıştır. Bu miktarlara nehir arıtma tesislerinden çıkarılan 50 milyon metreküp balçık da eklenebilir. Bu miktarlara araba endüstrisinin yarattığı ve yaklaşık 10-15 yıl içinde hurdaya ayrılan milyonlarca araç dahil değildir. Ki bu arabalar, bundan 20 yıl önce aşağı-yukarı % 80'i demir ya da çelikten oluşan bir özellikteydi. Bugünün tekniği ile üretilen araçların Demir-Çelik aksamı % 60'a düşmüş, diğer detaylarında Aliminyum ve Plastik maddeler ağırlık kazanmıştır. *(Otomobil konusuna başka yazılarımızda daha geniş yer vereceğimizden, burada üzerinde pek fazla durmadan geçiyoruz.)*

GERİ-BAĞIMLI ÜLKELER: EMPERYALİZMİN ÇÖPLÜĞÜ...

Emperyalistler zehirli maddeleri içinde barındıran çöpleri kendi ülke topraklarında depolama imkanlarının pahalıya mal olması ve bu ülkelerde çevre sağlığı bilincinin relatif gelişmişliği ve yığınların tepkisini çekmeleri sonucu, "çözümü" kendilerine bağımlı, geri bıraktırılmış yoksul ülkelere "ihraç" etmekte bulmuşlardır. Özellikle Afrika ülkelerinde, Filipinler, Brezilya ve hatta Türkiye'de bile bu konuda önemli örnekler yaşanmıştır. Alman emperyalizminin İtalyan emperyalizminin geçtiğimiz yıl içinde gazetelere bile yansıyan "zehir" ihraçları, Türkiye'den bir kısmının iadesiyle kapanmış gibi gözükmektedir. Kredi faizlerinin iptali, askeri araç ve gereçleri beleş alma, eski borç defterlerinin silinmesi karşılığında, bu tür ülkelerde yaşayan milyonlarca insanın sağlığı uşak iktidarlar tarafından emperyalistlere peşkeş çekilmektedir.

Emperyalistler bununla da kalmayıp daha basit ve çok daha ucuz metotlar geliştirerek en zehirli maddeleri artık açık denizlere dökmeye başlamışlardır. Özel kiralanmış ve işi gücü sırf zehir dökmek olan deniz taşımacılık mafyası, oldukça uygun fiyatlarla dünya denizlerinin ırzına geçmektedir. Bundan 3 yıl kadar önce Karadeniz'de balıkçıların bulduğu yüzlerce zehirli madde yüklü varil, sahillerimize vurana kadar kimsenin sesi çıkmamıştı. Türk hakim sınıfları bu varilleri bırakanlarla sanki sözbirliği yapmıştır. Kamuoyunda oldukça uzun tartışmalara neden olan bu olay karşısında, hakim sınıflar faillerin İtalyan gemicileri olduğunu tespit ederek —itiraf ederek— çöplerin Karadeniz'de bir köy yakınında özel depoda korunmasına karar vermiştir. Bu artıkların nerede ne kadar atıldığı, ne tür zehirleri ihtiva ettiği tespit edilememektedir. Bu konuda dünya çapında aktif çaba harcayan ve çeşitli raporlar, dökümler yapan Green Peace bile gerçekçi ve somut bir cevap verememektedir.

Emperyalist sistem kâr hırsıyla dünya denizlerini zehirlemeye sanki and içmiştir. Emperyalizm yıkılmadan diğer sorunlarda olduğu gibi doğanın korunması, ona gerçek anlamda sahip çıkılması mümkün değildir. Yani ya barbarlık, ya Sosyalizm...

Emperyalistler, kendi topraklarında zehirli çöplerin depolanmasını başka ülkelere kaydırdıkları gibi, biyolojik birikim özelliği gösteren zehirli maddelerin üretimini de geri ülkelere fakir ülkelere kaydırmakta, kendi topraklarında böyle bir riski ortadan kaldırmakta ve sömürdükleri ülke halklarının başlarına yeni belalar getirmektedirler. Buna en açık örnek olarak 1984'de Hindistan'ın Bopal kentinde yaşanan facia gösterilebilir. Amerikan tekellerinin Hindistan'da kurdukları tarım ilaçları fabrikasında meydana gelen bir arıza sonucu onbinlerce insan zehirlenmiştir, ki bu fabrikada üretilen Metil-İzosiyanat kimyasalı ABD'de ve Avrupa'da yıllar önce üretimi yasaklanan bir gazdır. Olayın hemen ardından 2500 kişi ve geçen dört yıl içinde de 3300 kişi zehirlenmeden ölmüştür. Zehirlenmeden etkilenen yirmibin yoksul Hint köylüsü de hala sağlık bozuklukları içindedir. Bu konuda Türkiye'de de ilginç olaylar yaşanmaktadır. *(Toprak ve su kirlenmesi üzerine gelecek sayılarda yayınlayacağımız bölümde, genişçe bu konuya da değineceğiz.)*

ÇÖPÜN İNSAN SAĞLIĞI AÇISINDAN KİMİ SONUÇLARI

Şimdi biraz da hergün çöpe attığımız, kullanım değeri bitmiş zararlı maddelerin; örneğin pillerin, fotoğrafçılıkta kullanılan banyo kimyasallarının, ya da ilaç fabrikalarının artıklarının veya boya endüstrisinin hergün hergün nehirlere boşalttığı asitlerin ve rafinerilerdeki petrol artıklarının havaya, suya ve toprağa atılan çöplerinin insan sağlığı açısından önemi üzerinde duralım.

Genelde hep insanın aklına "koskoca dünyamız nasıl olsa tüm lüzumsuzları toprak ana içine alır eritir, ne dert ediyoruz ki" gibi düşünceler gelir. Oysa bu düşünce kökten yanlıştır. Niye yanlıştır? Şimdi onu biraz irdeleyelim. İnsan açısından ya da tüm canlılar açısından doğal döngü —dolaşım— kavramının önemli bir uygulaması biyolojik birikim denen bir olaydır. Bazı —organizmalara yabancı olan maddeler, ki bunlara kirleticiler diyoruz— maddeler, canlı organizmaların dokularında birikme özelliğine sahiptir. Bazıları ise besin maddelerinden, havadan ya da sudan vücuda alınmış olsalar bile tekrar vücuttan atılırlar yani birikmezler.

Canlılar dışında kalan tüm maddelere çeşitli yollarla eklenen sentetik, yani insan tarafından üretilmiş olan maddeler (1950'den bu yana yaratılan kimyasal bileşim ve karışım sayısı 64 bindir.) ve doğada varolan diğer kirleticiler çoğu kez havada, suda iyice seyreltilerek zarar vermeyecek düzeylere erişirler. Bundan başka zehirleyici niteliği olan pek çok kirletici madde de, ya ortamdaki mikroskobik ayrıştırıcı organizmaların etkisiyle, ya da ortamda doğal olarak yer alan fiziksel ve kimyasal işlemler sonucu zararsız veya daha az zararlı bir şekle çevrilir.

Örneğin Azotlu gübre fabrikalarından yan ürün olarak çıkan ve zehirli bir madde olan Amonyak, suda okside olur; Nitrit ve Nitratlara dönüşerek kısa zamanda canlılar için zehirli olmayan bir şekle gelir. Bazı kirleticiler ise, ne ortamda seyreltilerek düşük yoğunluklara ulaşabilir, ne de doğal yahut biyolojik yollarla zararsız maddelere ayrıştırılabilir. Bu tür maddeler çeşitli farklı türevlerin biraraya gelmesiyle yoğunlaşır (örneğin çöplükler, depolama siloları vb.) ve topraktan dolaşımı ile canlı organizmaların çeşitli besin maddeleri yemesi sırasında dokulara yerleşir. Buna bir örnek olarak, sindirim yolları üzerinden vücuda alınan besin maddelerinin fazla ve sürekli alınması halinde nasıl organizmamız yağ depoluyor, bünyemizde biriktiriyorsa, aynı şekilde vücuda zararlı kirletici maddeler de çeşitli organlarımıza alınarak biriktirilmektedir. Ayrıca bu birikime, doğada varolanla bünyeye alınan miktar arasındaki oranı açısından bakıldığında, karşımıza çok şaşırtıcı bir sonuç çıkar. Onu da şöyle açıklayalım: Topraktan bünyesine Kadmiyum depolayan bir bitkiyi, bir ineğin yemesi sonucu inek bünyesindeki Kadmiyum miktarı bitkininkinden daha çok; bu hayvanın etini yiyen insanın bünyesinde toplanan Kadmiyum miktarı da ineğin bünyesinde toplanan miktardan daha çoktur. Yani beslenme zincirinde zehirli madde ya da kirletici madde miktarı artarak birikim göstermektedir. Dolayısıyla çöp olarak atılan artık maddeleri insanların doğrudan yemeleri sözkonusu olmasa bile, nehirlere, oradan denizlere karışan bu zehirleri yiyen deniz hayvanlarının bünyesinde bunları biriktirmeleri ve bunları yakalayıp yiyen insanlara geçerek, bu kirle-

ticilerin onların bünyesinde birikimi mümkündür. Aynı şey toprağa atılan zehirlerin yağmur sularıyla toprağın geniş alanlarına yayılması, burada tarımcılık yapılmazsa bile, orada otlayan hayvanların yenilmesi yoluyla tekrar insan bünyesinde birikmesi mümkündür.

Bu tür birikici özelliği olan sentetik maddeler DDT, PCB, DDE, DDD, Aldrin, Dieldrin, Kepone, Mirex, vs. gibi maddelerdir. Bu maddelere DDT ve PCB ile ilgili birkaç örnek verelim: DDT'yi sanırız, herkes bilir; haşaratlara karşı kullanılan bir zehirdir ve zararları yüzlerce defa yaşandığı ve binlerce insanın bundan öldüğü ispatlandığından, ancak 60'lı yılların ortalarında emperyalist ülkelerde, 1980 başında da Türkiye-Kuzey Kürdistan' da yasaklanmıştır. Biyolojik olarak biriktirilen diğer önemli bir madde, DDT grubuna benzeyen PCB'ler grubudur. PCB'lerde DDT gibi Karbon, Hidrojen ve Klor bileşimleridir. Çok değişik alanlarda, örneğin elektrik, boya, plastik, lastik, mürekkep, yapıştırıcı, karbon kağıdı yapımı gibi yüzlerce alanda çeşitli sanayilerde kullanılırlar. PCB'ler de DDT grubu gibi suda erimeyip, yağda çözülür ve yine DDT gibi ortamda hem biyolojik, hem de kimyasal ayrışmaya dayanıklıdırlar. İşin bir diğer ilginç yanı da PCB grubuna dahil olmayan ve fakat çöp olarak atıldıklarında tesadüfi biraraya gelmeleri halinde PCB grubu oluşturan bir dizi başka madde de mevcuttur. Bu tesadüfi birleşme olanağı günde dünya üzerinde biraraya getirilen çöp miktarlarının milyonlarca ton olması gözönüne alındığında hiç küçümsenmeyecek bir şeydir. Yapılan çalışmalar, PCB'lerin ayrışmaya dayanıklılık derecelerinin DDT grubundan daha da yüksek olduğunu ve bu gruba göre daha geniş ölçüde biyolojik olarak biriktirildiklerini göstermektedir. Bu grup maddelerin doğrudan üretimi 1980 başlarında ABD, Japonya, Almanya gibi emperyalist ülkelerde yasaklanmış ve fakat üretim teknolojisi geri olan ülkelerde üretimine devam edilmiştir. Örneğin eski "Doğu Bloku ülkeleri" de bunlara dahildir.

Bir başka önemli nokta da bu birikimlerin çeşitli canlıların çeşitli organlarında gerçekleşmesidir. Örneğin PCB grubu maddeler balıklarda yağ dokularında birikirken, insanda Kadmiyum ve PCB'ler böbreküstü bezinde, karaciğerde, akciğerde; İyot ve Rad yoaktif maddeler, boğazda, gırtlak çevresinde bulunan triyot bezlerinde; Kömür dumanındaki Benzopiren maddeler akciğerlerde birikmektedir, vs. ...

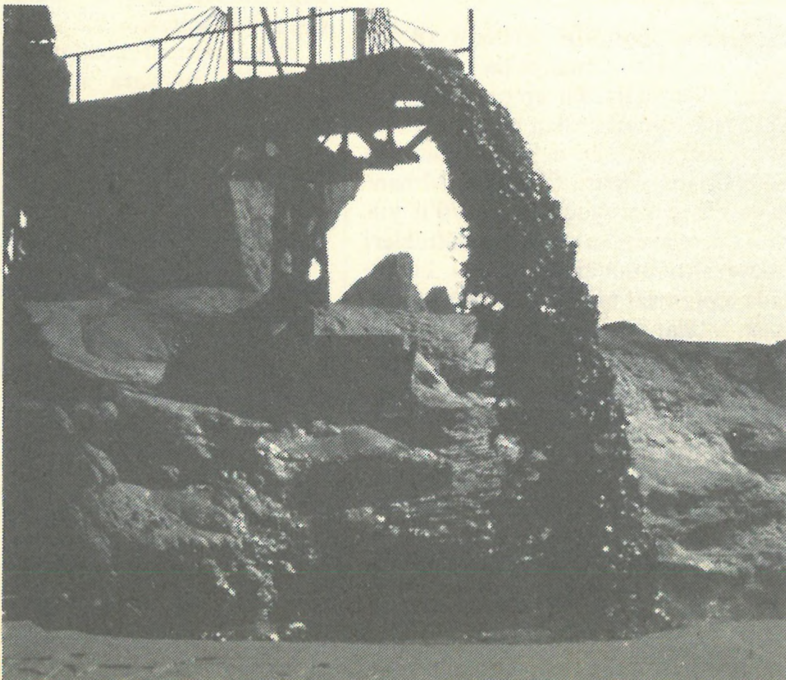
KIRK KATIR MI KIRK SATIR MI?

Günümüzde sağlık kavramı, doğanın her alanda bozulmasına paralel olarak –ki bunda çöp sorunu da önemli bir yeralmaktadır– hızlı bir değişimden geçmektedir. Eskiden ölümlerin çoğuna neden olan bulaşıcı hastalıkların önemi, son yüzyılda tıptaki büyük gelişmeler sebebiyle büyük ölçüde azalmıştır. Hatta emperyalist ülkelerde teknik imkanları çerçevesinde ilaç, aşı ve benzeri yöntemlerle pek çok ciddi mikrobik hastalığın hemen hemen önü alınmıştır. Buna karşılık, aşı ve benzer önlemlerin pek işe yaramadığı, ilaçlarla çözümlenemeyen bir grup hastalığın toplam ölüm oranındaki payı bu ülkelerde çok artmıştır.

Bunların bazılarında virüslerin de rol oynadığı biliniyorsa da bunlar genelde bulaşıcı olmayan hastalıklardır. Bu hastalıkların en iyi bilineni kalp ve dolaşım yolu hastalıkları ve bir diğeri de kanserdir. Özellikle emperyalist ülkelerde bu tür hastalıkların artışı, çeşitli verilere dayalı olarak çevre sağlığının bozulmasına; hava kirliliğine, zehirli artıkların suya ve toprağa karışımına ve yeni kimyasal besin maddelerine bağlanmaktadır. Örneğin ABD'de kalp ve dolaşım yolları hastalıkları 1900 yılında tüm ölümlerin % 20'sini oluştururken, 1970'li yıllarda tüm ölümlerin ***yarısından fazlasına*** neden olmaktadır. Yakın yıllarda, örneğin 1980'e kadar kanser, tüm ölümlerin dörtte birine neden olurken, 1990 başlarında üçte birini bulmuştur. ABD ve diğer Batılı emperyalist ülkelerde tıptaki ilerlemelere bağlı olarak doğumlardaki ölüm oranları sıfıra yakın olmasına rağmen, genel nüfus ortalamalarında birey sağlığı oldukça bozuktur. Çevredeki ve yiyeceklerdeki çeşitli kimyasal maddelere karşı küçük yaşlarda başlayan allerjiler, orta yaşlarda kronik solunum yolu hastalıkları, daha ileri yaşlarda da yavaş gelişip ölümle sonuçlanan kalp ve kanser hastalıkları dizisi artık oldukça sık rastlanan bir görüntüdür.

Derdimiz, sağlık dersi vermek değil, sorunun önemini bilinçlere çıkarmak. Açıkça anlaşılacağı gibi, çevre sağlığı insan sağlığı ile doğru orantılıdır. Çevrenin bozulması, insan sağlığının da bozulması demektir.

Evet; bir dizi buluş sonucu, mikrobik bir dizi hastalığa karşı insanlık zafer kazanmıştır ve kazanıyor. Ama aynı insanlık –emperyalizm şartlarında– bu kez kendi yarattığı canavarlarla –tartıştığımız bağlamda sentetik maddelerle doğal dengeyi bozması– yeni "modern" hastalıkların yayılmasının, yaygınlaşmasının yolunu açıyor. Emperyalizm şartlarında sağlık sorununda insanlık kırk katır mı, kırk satır mı tercihi karşısında bırakılıyor adeta!

O HALDE ÇÖZÜM NE?

Emperyalistler nasıl çözüyor, bizim alternatifimiz bu konuda ne olmalı? En baştan şunu belirtelim: Sorunun çözümünü sondan başa değil, baştan sona giderek yapmak gerekmektedir. Zira komünistlerin kâra göre değil, ihtiyaca göre üretim anlayışı, zaten kendi içinde baştan çözüm yollarını sağlayacaktır. Bu bağlamda bugün sorunun boyutlarının sorumlusu ve çözümsüzlüğünün suçlusu emperyalizmdir. O halde mücadele öncelikle emperyalizmi yıkma mücadelesi olarak yürütülmek zorundadır. Böyle yürütülmeyen bir mücadele, yalnızca görüntüleri düzeltmeye yönelir. Sebep yerinde kalır. Sorunun çözümü bağlamındaki en önemli sorun; çevre koruma mücadelesi bağlamında reformist ve devrimci yaklaşım arasındaki ayrımın anahtar sorunu budur.

Burda tartıştığımız çöp bağlamında gelinen yerde sorunun boyutları –özellikle emperyalist, gelişmiş ülkelerde– yığınlar içinde kavranmaya başladığı ölçüde, emperyalistler de "çözüm"ler üretmek zorunda kalıyorlar.

Emperyalistler çöp sorununu "çözme"de değişik metodlar uygulamaktadırlar. Bunlar çöp yakma fabrikaları, çöp depoları, çöpten tekrar kullanım değeri olan maddeleri ayırma fabrikaları, organik maddeleri depolayarak toprak elde edimi, vb. metodlarıdır. Ayrıca daha önce de belirttiğimiz gibi, başka ülkelere ihraç da bunların içerisinde sayılabilir.

(Çöp olarak çok önemli bir yeri olan radyoaktif artıkları bilinçli olarak bu sayımızda hiç konu etmedik. Bu sorunu atom santralleri ve radyoaktif çöpler konulu bir başka yazımızda değineceğiz. Şimdi sırayla bu metodları inceleyelim ve bizim bu konudaki tavrımızı belirleyelim.)

Emperyalist ülkeler, son yirmi yılda birikimin muazzam büyüklüğü karşısında zorunlu olarak yeni metotlar geliştirmek zorunda kalmışlar ve bunlardan en kolay kurtuluşu, yakmada bulmuşlardır. Birincisi, yakma işlemi sonucu ısı enerjisi elde edilmekte ve bu sayede belli bölgelerde merkezi ısıtma tesisleri oluşturulmaktadır. Isı demek aynı zamanda enerji demektir. Bu da ısıdan elektrik enerjisi elde etmeye olanak sağlar. Dolayısıyla bu işlemden iki yönlü yararlanmaktadırlar. Yakmanın en önemli bir diğer avantajı da yanmadan arta kalan artık madde hacminin çok az olması ve depolanma kolaylığıdır. Ancak dezavantajları da vardır. Zira yakılan maddeler içinde ne olursa olsun yakılmakta böylece havaya ve suya yeni zehirler karışmaktadır. Bu sistemlerin kuruluş başlarında sadece kuru filitre kullanılmış, fakat çıkan zehirli gazların önemli bir bölümü süzülememiştir. Daha sonra sulu filitreye geçilmiş, fakat bu kez de kirli suların arıtılması için yeni bir sistem geliştirilmesi gerekmiştir. Bu yöntemle doğanın kirlenmesi göreceli engellenmiş olsa da, kendilerine oldukça pahalıya malolmuştur. Bizim açımızdan alternatif olamaz, zira yakılanlar içinde tekrar kullanım değeri olan maddeler de bu yöntemle çarçur edilmektedir.

İkinci olarak, depolama yöntemi uygulanmaktadır. Bu genelde tüm dünya ülkelerinde genel geçerli olan bir yöntemdir. Çünkü bu yöntemde çöpler sadece "boş" bir alana yığılmaktadır. Özel bir ameliye ve araç gerekmemektedir. Bu yöntem, biriken, yığılan çöp içinde tüm zehirli artıkları taşıdığı sürece tüm yerküre için bir tehlikedir. Bugün emperyalist ülkelerin bir kısmında bu metodta değişikliğe gidilmiş, ayrımcı bir depolama geliştirilmiştir. Zehirli artıklar biraraya getirilmekte ve özel kaplar içinde "kapalı" yerlerde biriktirilmektedir. Aslında bu biriktirilme işi, punduna getirilip bir gariban ülke ele geçirildiğinde, onun tepesine dökülmek için bekletilmektedir. Bu ayrıştırıcı çöp metodu iki türlü yürütülmekte; ya toplama anında ayrıştırılmakta, ya da özel fabrikalarda bu işlem gerçekleştirilmektedir. Aslında en uygun yöntemlerden biri olan toplama öncesi ayrıştırma durumu, ancak toplumun bu alanda kendisini sorumlu duymasına, daha açık söylenecekse, bu bilince ulaşmasına bağlıdır.

Kesinlikle sosyalist sistemde artık maddelerden yeniden hammadde yaratma kaynağı sağlanmalıdır. Bu yöntemle organik yemek artıkları, bitki artıkları –şayet oluşumu ağır metalleri ihtiva etmiyorsa– yeni toprak kazanımına hizmet edecek; cam kırıntıları, cam fabrikalarının yeni şişe vb. üretimine hammadde oluşturacaklar, kağıt, karton vb. yeni kağıtların hammaddesi olacak, teneke kutular yeniden dökülüp başka bir amaç için kullanılabilecek vb. Bu şu yönden de önemlidir: Doğanın zenginliklerinin yeni nesillerin kullanabilmelerine olanak sağlayacak ve çeşitli hammadde rezervelerinin hoyratça tüketimi engellenecektir. Bir diğer önemli yanı da, çöpteki artık maddeden üretilecek maddelerin ürün değeri daha ucuza ve enerji kullanım değeri çok aza düşecektir. Buna ilişkin bir-iki örnek verelim. Örneğin Demir, cevherden üretildiğinde 1 tonu için 6 birim Kalori, artık demirden üretildiğinde 0,5 birim Kalori enerji harcamak gerekmektedir. Yani onikide biri bir enerji anlamına gelir. Bu oran, yaklaşık kağıt, cam ve plastik maddeler için de aynı oranda geçerlidir.

Yeniden kazanım yöntemi (Recyling), özellikle Almanya'da ve Japonya'da gelişmiştir. Bu emperyalistlerin iyi niyetli olmalarından ve çevreyi koruma düşüncesinde olduklarından kay naklanmamaktadır. Özellikle Almanya'da çevre koruyucularının 70'li yılların ortalarından beri yürüttükleri kitlesel aktif muhalefet sonucu, bu konuda toplumsal bir bilinç sıçraması sonucu, iktidar sahipleri böyle bir yöntemi seçmek zorunda kalmıştır. Japonya'da ise dışa bağımlı kaldıkları belli hammadde kaynaklarına ihtiyaç duydukları için böyle bir yöntem seçilmiştir. Zira Japonya ihtiyacı olan petrolün nerdeyse tamamını dışardan almaktadır. Dolayısıyla petrol türevi plastik maddeleri yeniden kullanıma sokacak metodlar geliştirmiştir. Türkiye de cam ve kağıt endüstrisinde benzer yöntem izlemektedir. Bu, kitlelerin bilinçliliğinden, ya da iktidar sahiplerinin bu konuda duyarlı olmasından değil, açlar ülkesi Türkiye-Kuzey Kürdistan'da sokak sokak dolaşan insanların kağıt ve şişeleri toplayarak ağaçlardan daha ucuza patronlara teslim etmesinden kaynaklanmaktadır.

Recyling yöntemi, her hammaddenin sınırsız olarak tekrar işlenmesine olanak sağlamamaktadır. Örneğin kağıt, 4 defa üretilip toplatıldığında artık 5. kez kağıt üretilemez hale gelmektedir. Zira dokusu içinde Selüloz her yeni işlemde bozulmakta ve artık kendini tutamaz hale gelmektedir. Ancak her yıl bir hektar orman kesileceğine ve beş yılda beş hektar orman heder edileceğine, 5 yılda yılda bir hektar orman kesimi, yeni ağaçlandırma sayesinde kendi yapısını korumasına bu metodla olanak sağlanacaktır.

Kağıt dışında tekrar kullanımı önemli ve zorunlu olan madde Aliminyum'dur. Zira hammaddeden elde edimi çok büyük enerji ihtiyacı duyan tek madendir. Oysa kullanılmış Aliminyum'un tekrar kazanımı için sadece bu enerjinin kırkta biri yeterlidir. Örneğin kullanılmış araba motor yağından basit bir işlemle üçte biri tekrar yeni yağ olarak kazanılmaktadır. Tekrar kazanım metoduna daha binlerce örnek verilebilir.

Sosyalizmin çöp bağlamında alternatifi, önce mümkün olan en az çöp üretme (ihtiyaca göre üretim, pazarın anarşisi yerine planlı üretim bunu sağlayacaktır) ortaya çıkan çöplerin kullanılabilecek olanının tekrar kullanıma sokulması için ayrıştırılması ve yeniden kullanıma sokma tekniklerinin geliştirilmesidir. İhtiyaca göre üretim... Gösterişli ambalajlama değil, gerekli olan ambalajlama. İmkan olduğu sürece sentetik maddelerle değil, doğal maddelerle.

Bugün emperyalistlerin işçi sınıfına ve ezilen uluslara azgınca saldırısı, aynı şekilde doğaya da yönelmiştir. Emperyalizmin doğayı talanına ve doğaya saldırılarına karşı mücadeleyi, sınıf mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olarak kavrayalım. Bireyler ve kitleler olarak yaşamın doğal temellerine sınıf mücadelesi yoluyla sahip çıkalım. Doğanın talanına, hoyratça sömürülmesine ortaklığı reddedelim!

Emperyalizm bizi barbarlığa; insanlığın yaşama temellerinin yok edildiği bir ölü dünyaya sürüklüyor...

Bize yeni bir dünya; sosyalist bir dünya gerek!

Ya barbarlık, ya Sosyalizm!

Ocak 1992 ●

Kamboçya'da neler oluyor?

BÜTÜN ülkelerin işçilerini ve ezilen halklarını; onların sınıfsal ve ulusal kurtuluş mücadeleleri ni olduğu kadar, emperyalistleri ve dünya emperyalist sistemini de önemli ölçüde etkileyen, oldukça hızlı ve ilginç gelişmelerin yaşandığı 1991 yılının başlarında, Kamboçya'yı konu edinen bir yazımızda şu tespitleri yapmıştık:

"Şimdilik ABD emperyalizmi, Rus sosyal-emperyalizmi ve Vietnamlı revizyonistler; Kızıl Kmerlerin dışta tutulduğu, Kamboçya'daki tüm diğer etkin güce sahip tarafların görüşme masasına oturarak, ortak bir koalisyon hükümeti oluşturma konusunda anlaşmış durumdadırlar. Ancak "evdeki hesap çarşıya uymaz" ise, yeni koalisyonların oluşması kaçınılmaz olacaktır. Bugün merkezi iktidarın karşısında en tehlikeli güç olarak görünen Kızıl Kmerler, şimdiye kadar lafzına sahip çıktıkları sosyalizm idealinden de vazgeçtiklerini resmen de açıklamışlar, burjuva gerçek yüzlerini açıkça ortaya koymuşlardır. ..." (BOLŞEVİK PARTİZAN 63, 1 Mart 1991)

Bu satırların yazılışından çok kısa bir süre sonra; 1991 Haziran'ında gerçekleştirilen bir ateşkes antlaşmasının ardından, 23 Ekim 1991 tarihinde, Paris'te "Kamboçya Barış Antlaşması" imzalandı!

Böylelikle Türkiye-Kuzey Kürdistan ve dünya basınında kimine göre 21 yıldır, kimine göre de 50 yıldır yanmakta olan Uzakdoğu'daki "Hindiçini savaş ocağı"nın söndürülmesi yolunda yeni adımlar atılmış oldu...

NEREDEN NEREYE?

Fransız emperyalizminin Uzakdoğu'daki eski sömürgelerinden biri olan Kamboçya'nın geçmişi de, komşu ülkeleri Tayland, Laos ve Vietnam'ınki gibi, uzun yıllar süren savaşlarla doludur.

1946'dan 1954'e kadar süren Fransa'ya karşı Vietnam halkının direniş savaşına "tarafsız" kalmayı beceren Kamboçya, 1954 yılından itibaren ABD emperyalizminin müdahalesi, Vietnam'a saldırı ve işgali ile süren savaştan etkilenmeden kalamazdı. Nitekim 1969 yılında ABD hava kuvvetleri, Vietnam kurtuluş hareketinin en önemli destek yollarından biri olan "Ho-Şi-Min patikası"nı imha etme gerekçesiyle Kamboçya'yı bombalamaya başladı. Yüzlerce yıldır Prenslerce yönetilen Kamboçya'nın o andaki hükümdarı Prens Sihanuk, ABD emperyalistlerinin Vietnam politikasına ters düştüğünden, 1970 yılında Savunma Bakanı Lon Nol tarafından gerçekleştirilen ABD destekli bir askeri darbe ile iktidardan düşürüldü.

Bu dönemler Kamboçya'da bağımsızlıkçı bir politika izleyen ve Çin tarafından da desteklenen bir gerilla hareketi, "Kızıl Kmerler", halk yığınlarının desteğiyle de mücadelesini geliştirmektedir. Prens Sihanuk, Kızıl Kmerlerin gelişen bu mücadelesinin baş hedeflerinden biri olmasına karşın; o, kendisini deviren amerikancı cuntaya karşı olma temelinde Kızıl Kmerlerle birlikte bir cephe oluşturulmasında rol alır. 5 yıl süren kanlı çatışmalardan sonra 17 Nisan 1975 tarihinde Kızıl Kmerler, Kamboçya'nın başkenti Pnom Pen'i ve iktidarı ele geçirirler.

Kızıl Kmerlerin iktidarda oldukları süreç, Kamboçya halklarına sosyalizm adına uygulanmaya çalışılan ilkel, mutlak eşitlikçi, küçük burjuva anlayışların temelinde kurtuluşu getiremezdi. Kızıl Kmerler sosyalizmi kur ma adına uyguladıkları burjuva milliyetçi ve küçük burjuva eşitlikçi politika ile, anti-komünizme bol bol propaganda malzemesi sunarlarken, diğer yandan da bağımsızlıkçı politikalarıyla da Uzakdoğu'da emperyalistler açısından rahatsız edici bir faktör oluşturmakta idiler.

ABD emperyalistlerinin 1975 yılında Vietnam'da Saygon yenilgisinden sonra, bölgede oluşan boşluğu doldurma yolunda hızla ilerleyen Rus sosyal-emperyalistleri, Vietnam'da kazandıkları siyasi ağırlığı kullanarak, Vietnam'ın Kamboçya'yı işgalini tezgahladılar. 25 Aralık 1978 tarihinde başlayan işgal, iki hafta sonra başkent Pnom Pen'in ele geçirilmesiyle sonuçlanıyor ve Vietnam destekli kukla bir hükümet kuruluyordu. İşin ilginci bu hükümeti kurmakla görevlendirilen Heng Samrin, Hun Sen gibi kişiler, eski Kızıl Kmer üyeleriydiler.

Bu şartlarda yine illegaliteye çekilmek zorunda kalan Kızıl Kmerler, ABD emperyalizminin kuklası Lon Nol rejimine karşı mücadele arkadaşlığı yaptıkları Prens Sihanuk'un güçleriyle, 1982 yılının ortalarında "Demok ratik Kamboçya" adını verdikleri yeni bir koalisyon oluşturdular ve bu kez de Vietnam kuklası Hun Sen hükümetine karşı mücadeleye giriştiler.

Dünya konjonktürünün o günkü gereklerine uygun olarak ABD emperyalizmi, —Rus sosyal-emperyalizminin uşağı Vietnamlı kukla hükümete karşı mücadele ettiğini gördüğü— Prens Sihanuk-Kızıl Kmerler koalisyonunu kendi çıkarlarına hizmet ettiği ölçüde destekledi. Burada vurgulanması gereken nokta, Çin'in "üç dünyacı sosyalistleri"nin de —Rus sosyal-emperyalizmine karşı olduğu mantığıyla— aynı koalisyona önemli destekler sunmuş olduklarıdır.

Vietnam'ın 1979 yılında Kamboçya'yı işgalinden bu yana bütün hızıyla süren savaş, Kamboçya sorununun çözümünde hiçbir ilerlemeyi beraberinde getirmemişken; özellikle 1990-1991 yıllarında dünyadaki gelişmelerin, sosyal-faşist, sosyal-emperyalist Doğu Bloku'nun dağılmasının ve büyük emperyalist güçlerden Rus sosyal-emperyalizminin çöküşünün beraberinde getirdiği andaki dünya konjonktürü, Kamboçya'yı da etkilemek zorundaydı.

Bu sürece, esasında 26 Eylül 1988 tarihinde, Vietnam'ın Kamboçya'daki askeri birliklerini çekmesiyle birlikte girildi. Rus sosyal-emperyalizminin onayı alınmadan gerçekleşmesi olası olmayan bu adımı; ABD emperyalizminin 18 Temmuz 1990 tarihinde, Sihanuk-Kızıl Kmerler koalisyonuna verdiği desteği resmen kestiğini ilan etmesi adımı izledi. Tüm bunlar, tabii ki "kalıcı barış çağı"na girildiği masalını okuyan büyük emperyalist güçlerin izledikleri politikalardan bağımsız değildi/değildir.

Ülke içinde çatışan taraflar arasında, yine Birleşmiş Milletler'in önerileriyle gerçekleştirilmeye çalışılan 25 Temmuz 1988 Jakarta görüşmesi, Ağustos 1988 Paris Barış Konferansı gibi bir dizi barış görüşmesi sonuçsuz kalmıştı.

İlk kez 9 Eylül 1990 tarihinde, yine Birleşmiş Milletler "Güvenlik Konseyi"nin 5 daimi üyesi olan Sovyetler Birliği, İngiltere, Fransa, ABD, Çin'in önerisiyle Jakarta'da biraraya gelen taraflar, bir "Yüksek Ulusal Konsey"in oluşumuna karar aldılar. Bu konseyde, Pnom Pen hükümetini 6 delege, Kızıl Kmerleri 2 delege, Prens Sihanuk'u 2 delege ve Cumhuriyetçileri 2 delege temsil ediyordu. "Yüksek Ulusal Konsey"in çalışmaları, 1 Mayıs 1991 tarihinden itibaren, taraflar arasında önce

bir ateşkesin sağlanmasını beraberinde getirdi. Konseyin 23-26 Haziran 1991 tarihinde Tayland'ta yaptığı toplantıdan da, bütün taraflara yapılan askeri desteğin durdurulması kararıyla birlikte, Prens Sihanuk'un "Yüksek Ulusal Konsey"in başkanı olması kararı çıkartıldı.

"Yüksek Ulusal Konsey" şeklinde sağlanan bu ulusal uzlaşma sonucu bir araya gelen Kamboçyalı düşman kardeşler, yine Birleşmiş Milletlerin çerçevesini çizdiği bir "Barış Antlaşması"nı imzalamak üzere son olarak 23 Ekim 1991 tarihinde Paris'te buluştular. İmzalanan barış antlaşması, tarafların geniş bir şekilde silahsızlandırılmasını, 1993 yılında bir seçim yapılmasını ve bu süre içinde yönetimin "Yüksek Ulusal Konsey"in elinde olmasını da içermektedir...

HADİ BAKALIM... KOLAY GELSİN!

Emperyalist basının kendisinin de tespit etmek zorunda kaldığı bu kağıt üzerindeki barış, içinde barındırdığı bir dizi sorunla birlikte, anda oluşturulan "ulusal uzlaşma"nın ömrünün kısa olduğunu bas bas bağırmaktadır.

Herşeyden önce, Kızıl Kmerlerin, Birleşmiş Milletler planı ile "Yüksek Ulusal Konsey" içinde temsil edilmeleri ve emperyalistlerin böylelikle yıllardır "katiller", pogromcular" olarak adlandırdıkları bu gücü şimdi resmen tanımış olmaları olgusu, oluşturulan ulusal uzlaşmanın en önemli siyasal pürüzlerinden birisidir. Çünkü Kamboçya'nın eski Prensi, sonraları devlet başkanı, gerilla önderi ve siyasi emekli Prens Sihanuk gelinen noktada, sırtını eski koalisyon ortağı Kızıl Kmerlere çevirmiş durumdadır ve bugün, bir zamanlar Vietnam kuklası olarak hükümete oturtulmuş olan Hun Sen ile oldukça sıkı fıkı bir koalisyonun temellerini atmaktadır. Hun Sen, Prens Sihanuk'un Kamboçya'ya dönüşünden sonra, onu salt "Yüksek Ulusal Konsey" başkanı olarak tanımakla yetinmemiş ve Prens Sihanuk "devlet başkanı" ilan edilivermiştir. Bu adım, sosyal-faşist devlet olan Hun Sen iktidarına değişik, belki de "demokratik" bir görünüm vermenin kozmetik bir operasyonuydu. Prens Sihanuk bugün, emperyalist sistemin, 1970 yılından beri iktidarda olmamasına karşın, ülke insanlarının güvenine sahip olarak lanse ettiği adamdır. Bu durumda "komünist" Hun Sen hükümetinin de monarşinin egemenliğini, yani Sihanuk'un iktidarını talep etmesi, bu fikri körüklemesi hiç de yadırganacak bir şey değildir.

Prens Sihanuk'un peşi sıra Kızıl Kmerlerin sürgündeki önderlerinin de Kamboçya'ya geri dönüşleri bağlamında, kışkırtılmalarına karşın Kamboçya halkının çok az bir bölümünün tepkisini alması; Kızıl Kmerlerin kırsal alandaki 20.000'ne yakın silahlı gerillası ve savaş tecrübesi, ayrıca Pnom Pen'de gençlik içindeki etkisi, şimdilik Kamboçya'daki tüm diğer güçleri ve Kamboçya sorununa burnunu sokan tüm emperyalistleri Kızıl Kmerlere karşı tavırlarında temkinli ve itinalı olmaya zorluyor.

Özde emperyalistlerin ve Hun Sen-Sihanuk arasında oluşturulan yeni koalisyonun siyasal olarak "günah keçisi" olarak göstermek için çırpındıkları ve onu hala "Kızıl", "komünist" vb. olarak lanse ettikleri Kızıl Kmerler de Kamboçya halkları ve emekçileri açısından gerçek bir alternatife sahip değiller. Onları bugün ulusal uzlaşmanın içine iten, artık *"liberal parlamenter bir demokrasi, hür pazar ekonomisi ve Budizmin yeniden doğumu"* ndan yana olmalarıdır. 1990 yılında söylenen bu lafların sahibi olan Son Sen, Kızıl Kmerlerin Pol Pot'tan sonra gelen önderlerinden biridir ve Kızıl Kmer iktidarının Savunma Bakanı idi. Son Sen de bir dizi Kızıl Kmerler üst düzey üyesiyle birlikte Kamboçya'ya geri döndükten sonra *"Kamboçya halkından artık geçmişi unutmalarını istiyorum. Geçmiş tarihte kaldı, artık geleceğe bakmak zorundayız.", "... artık herkes barış istiyor." (Hürriyet, 19.11. 1991)"* diyebilmektedir...

Barış istemek bir şeydir. Gerçek barışı sağlamak başka bir şey...

Siyasal olarak tarafların bugün sağlayabildikleri ulusal uzlaşmanın ömrünün kısa olacağına ilişkin en önemli olguları ve ekonomik sorunları aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

- Kamboçya, dünyanın en fakir on ülkesinden biridir.
- Kamboçya'nın altyapı sorunlarını çözmesi için gerekli olan uzmanları, parasal kaynakları ve projeleri yoktur.
- Devlet kasası tamtakır; 300.000 memur ve 150.000 askerin maaşları uzun bir süredir verilememektedir. Bu yüzden hükümet önemli 12 devlet işletmesini satmak zorunda kalmıştır.
- Rüşvet zirvede, enflasyon hergün yükselmekte ve Pnom Pen'de arsa spekülasyonu süper boyutlara ulaşmış durumdadır.
- Tayland'ta mülteci olarak yaşayan 300.000 Kamboçyalı ülkeye dönmek istemektedirler.
- Eğitim ve sağlık hizmetlerinin bir bölümü özel sektörün elinde olduğundan, bu alanda halk yığınlarına hizmet sunulmamaktadır...

Bu sayılan noktaları toparlaması açısından, sözü Prens Sihanuk'un oğlu Prens Ranariddh'e bırakalım. O, Almanya'da yayınlanan Der Spiegel dergisinin 9.12.1991 tarihli sayısında yer alan *"Kamboçya'nın geleceği"* başlıklı bir röportajda şunları söylemektedir:

"Ekonominin anahtar sektörleri yabancıların elinde. Ormanlar, madenler, hepsi hepsi Japonlara, Tayvanlılara, Taylandlılara, Çinlilere ait. Sadece pirinç tarlaları bizim. Bizim yatırımcılara ihtiyacımız var, bizi sömürmek isteyen kimselere değil. Kamboçya en sonunda tekrardan bağımsız olacak. Fakat içi boşaltılmış, bağımsız bir ülke olacak."

Emperyalistlerin Kamboçya bağlamında sayılan bu sorunları çözmekle görevlendirdikleri güçler, Prens Sihanuk ve Hun Sen'dir. "Günah keçisi" olarak ilan edilen Kızıl Kmerlerin etkisiz hale getirilmesi için, Kamboçya'nın hızlı ekonomik gelişmesinin sağlanmasının gerekli olduğunu vaaz eden emperyalistler, "yabancı ekonomik yardımların" ülke içinde adaletli bir şekilde dağılımını talep etmektedirler. Emperyalistlerin formülü, ezilen halklar açısından her zaman önerdikleri ve bizim de kanıksadığımız o rezil barbarlık formülüdür. Bir koyup bilmem kaç almanın formülüdür...

Bu formül gereği olarak, örneğin Kamboçya'nın eski sömürgecisi Fransız emperyalizmi, Pnom Pen'deki restorasyon masraflarının hepsini üstlenmiş ve ödemiştir. Örneğin Japon emperyalizmi, Kamboçya'da 1993 yılında tezgahlanacak olan seçim sahtekarlığına kadarki süreçte ortaya çıkacak olan Birleşmiş Milletler masraflarını (bu miktar bugüne kadar 6 milyar doları bulmuştur!) üzerlenmiştir. Çin ise, Prens Sihanuk'un Kamboçya'ya dönüşü için özel bir uçak ayarlamış ve aynı uçağa Kamboçya'nın yeni Çin büyükelçisinin yanısıra bir grup Çinli danışmanı da yerleştirmiştir...

Bunlar daha başlangıç...

Ve bir Birleşmiş Milletler danışmanı, *"... uluslararası ortaklık, Kamboçya ekonomisinin gelişmesini sağlamakla yükümlüdür. Aksi halde barış, sadece Kızıl Kmerlerin yeniden iktidara gelmesinin yolunu açmak anlamına gelecektir." (Der Spiegel, 18.11.1991)* demektedir.

Bize göre Kamboçya'da çözüm; ne emperyalistlerin formüllerinde, ne de Kızıl Kmerlerin burjuva milliyetçiliğindedir. Kamboçya'da gerçek çözüme, halk yığınlarını ve emekçileri em peryalist sisteme karşı mücadelede birleştirecek ve Kamboçya'ya gerçek demokrasiyi ve barışı getirecek olan işçi sınıfının Komünist Partisi önderliğindeki Demokratik Halk Devrimi mücadelesiyle ulaşılabilir...

03.01.1992 ●

Faşist Türk Devleti'nin Boy Hedeflerinden Biri Olan Bilim Adamı İSMAİL BEŞİKÇİ'nin SERXWEBUN'da Yayınlanan Bir Röportajında İ. KAYPAKKAYA Yoldaşa Yöneltiği Bir Eleştiri Üzerine

İbrahim ÇELİK

İbretlik değil, tükenmişliğin haberi!!

Menşevikler makale çalmaya da başladı!...

"üzerine", "özel", "için", "ve Mao Zedung Düşüncesine sahip", "m", "gazetesinin", "olan", "Benim bildiğim", "yoldaşın", "yaparak", "ler", "ler", "yoldaş ve partisi TKP/ML'de", "yoldaşa", "tüm cümle", "Benim bildiğim"; "Serxwebun'da", "yoldaşa", "la", "yoldaş", "yoldaş", "ve Mao Zedung Düşüncesi", "MZ Düşüncesi", "Mao Zedung Düşüncesi'ne", "Serxwebun sayı 105", "yoldaşın", "Yoldaş", "B. Yazılar", "Ben böyle düşünmüyorum", "Önce Beşikçi'ye sormak gerekir", "ben vereyim", "yoldaş", "oportünist revizyonistlere", "yoldaşın", "Bunda amacımız; Beşikçi'nin "diğerleri" diye nitelendirdiği kesimden kenundisinin hiçde ayrı düşünmediği ve İ. Kaypakkaya yoldaş ile tam bir tezatlık içinde olduğu gerçeğini ortaya koymaktır: Beşikçi'nin "Doğu Anadolu Düzeni" adlı kıtabı şöyle diyor; (İ. B.'dan alıntı/BN.) Ve, (alıntı), Devamla; (alıntı), Devam ediyoruz: (alıntı), Ve yine; (alıntı), Dahası; (alıntı). Bütün bunları söyleyen bir "Kürt" bilim adamı. Ve ama bu "Kürt" şövenizmin zemzem suyundan içmiş. Bilmem fazla söze gerek varmı? Bilim adına hareket ile bir büyük önderi olmadık yüzle eleştirenin geçmiş bilimine dönüp bakmaması kadar utanç bir şey varmı? Bu teoriler, Kemalizm, Kurtuluş Savaş'çılık vb. kokmuyordu ne yapıyor? Beşikçi tarihi yargılarken bilimin erdemliliğine sadık kalmalıydı."

"Şimdi gelelim, İ. Beşekçi ile "diğerleri" diye nitelendirdiği kesim ile aynı kulvarcılığına. Aralarında bir "nokta" farkı bile yok... Önce M. Belli'den başlayalım:"

"ve nettir", "İbrahim yoldaşın ortaya koyduğu görüşleri koyacağız:", "İbrahim yoldaştan", "olduğu düşüncesindeyim", "Ben", "yoldaşın", "y", "yoldaşın", "ben hatırlatayım", "koyduğum", "iştir", "yoldaşa", "Hele", "yoldaş", "İbrahim yoldaş", "bu konuda çok yanlış düşüncelelr savunuyorsunuz", "İ. Beşikçi'den devam edelim", "Mao Zedung Düşüncesi bilimine", "ya", "dır", "Mao Zedung Düşüncesi'nin", "den devam edelim", "lar", "Mao Zedung Düşüncesi'ne", "Mao Zedung Düşüncesi'ne",

"Kürtlerin milli duyguya ve "BİLİME" ihtiyaçları yoktur. Kürtlerin Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi'ne ihtiyacı vardır. Ve kavranılması gereken BİLİM de budur.", "yoldaş", "düşüncelerine", "den kesinlikle taviz vermemektir", "İbrahim yoldaşın çizdiği kızıl güzergahta kızıl adımlarla ilerlemektir. Sonuç olarak, İbrahim yoldaştan bir alıntıyla yazımızı noktalayalım. (İ.K.'dan alıntı)"

(Türkçedeki bütün hatalar orijinaldedir./BN)

Şimdi okuyucu, bu saçmalıklar da nedir diye hiddetlenmiş olabilir. Hiddetlenmenin haklılığına rağmen biz, okuyucuya biraz sabır edip, bu saçmalıkların bize ait olmadığı ve bu yüzden de bize değil, bu saçmalıkların sahibine hiddetlenmesini öneriyoruz. Kısacası bu saçmalıkların hikayesi aşağıdaki gibidir:

Aralık 1990 sonunda yazılan ve 1 Mart 1991 tarihli BOLŞEVİK PARTİZAN, sayı 63'de yayınlanan *"Çizmeden yukarı çıkma"* başlıklı, İsmail Beşikçi'nin İbrahim Kaypakkaya'ya getirdiği suçlamalara cevap veren yazımız; ATİK yayın organı olan Mücadele gazetesinin Haziran/Temmuz 1991'de yayınlanan 137. sayısında yalnızca ***yukarıda aktarılanların monte edilmesi temelinde İbrahim Çelik imzası ile kendi tavırlarıymış gibi basılmıştır.*** Bu konuda kuşkusuz esas sorumlu İbrahim Çelik imzasına sahip kişidir. Fakat, Mücadele gazetesinin Yazı Kurulu da bu yazıya tavır takınmadığı için bu sorumluluğa ortaktır. Bu yüzden eleştirinin hedefi, sadece imza sahibi değil, aynı zamanda Mücadele Yazı Kurulu'dur da...

Bizim yazımızda işine gelmeyen yerleri çıkarıp ve onun dışında aralara bazı ufak değişiklikler sokarak, İsmail Beşikçi'nin "Doğu Anadolu Düzeni" kitabında altı kısa alıntı ve İbrahim Kaypakkaya'dan bir alıntı yapıp 2 sayfa 9 sütunluk bir yazıyı kendi yazılarıymış gibi yutturmaya çalışan menşevikler, bu tavırları ile tükenmişliklerini de belgelemektedirler. Bu tükeniş, öyle bir tükenmişliktir ki, kendi taraftarlarının, başka devrimci örgütlerin yayın organlarını okumadığının güvencesi temelinde ve bununla da kendi kitlesini uyutma temelinde yükselen bir tükenmişliktir.

Yine bu tükeniş, menşeviklerin,

İbrahim Kaypakkaya yoldaşı savunmadıklarını, savunamayacaklarını da gösteren bir tükeniştir. İbrahim'i "yoldaş", "yoldaş" kavramı ile savunmaya çalışmalarının ardında yatan sorun, İbrahim'e yapılan saldırı gerçeğidir. Yaşam her yönü ile Bolşevikleri doğruluyor. Ayrılık döneminden (1981) beri, bize yapılan, "mücadele kaçkını", "yoksunuz", vb. vb. suçlamaların, kendi tükenmişliklerini gizlemek için yapılan suçlamalar olduğu yaşam tarafından da tekrar tekrar ortaya çıkarılmaktadır. Biz, bu tükenişe en doğru cevabın yaşam tarafından verildiğini tekrar belirterek, sözkonusu yazımızın montajındaki bazı noktalara dikkat çekmeye geçelim.

Öncelikle yazının kendi(lerine)sine ait olduğunu gösterebilmek için, bizim yazımızda çoğul olarak kullanılan ***"biz"***, ***"bizim bildiğimiz"***, ***"biz böyle düşünmüyoruz"*** vb. kelime, kavram ve cümleleri, ***"ben"***, ***"benim bildiğim"***, ***"ben böyle düşünmüyorum"*** vb. gibi değiştirilerek kişiye aitmiş gibi bir görüntü verilmektedir. Fakat bu görüntü, yazı içinde olan çoğul takılarının hepsi değiştirilmediği, bir bölümü unutulmuş olduğu için, yazının kişiye mi, yoksa bir kollektive mi –YK vb.– ait olduğu sorusu ortaya çıkmaktadır. Dikkatli bir okuyucunun aradaki bu uygunsuzluğu görmesi zor bir iş değildir.

Yazıda içerik açısından yapılan en önemli ek, bizim işçi sınıfının kurtuluşunun bilimi olan Marksizm-Leninizm'den bahsettiğimiz yerlere yapılan "Mao Zedung Düşüncesi" ekidir. Bu ekle ne kadar keskin "Mao Zedung Düşüncesi" savunucuları olduklarını göstermeye çalışsa(lar) da, çamura batmaktan kurtulamamaktadırlar. Çünkü bu görüşü savunmaları bile çamura battıklarını göstermeye yeterlidir. Bizim "Mao Zedung Düşüncesi" hakkındaki görüşlerimizi burada tekrarlamayı gereksiz görüyoruz.

Bu ek dışında göze en çok batan ek, bizim ***"İbrahim Kaypakkaya"*** diye yazdığımız yerlere ***"Kaypakkaya"*** yerine eklenen ***"yoldaş"*** kavramıdır. Menşevik İbrahim Çelik ve diğer menşevikler, İbrahim Kaypakkaya'ya ne kadar çok YOLDAŞ derlerse, O'nu o kadar çok savundukları sanmaktadırlar. Ama yine yanılmaktadırlar. Pratikleri de, menşeviklerin İbrahim Kaypakkaya yoldaşı savunamadıklarını göstermektedir. Teorik olarak da İbrahim'in yanlışlarına sarılmak ve bu yanlışları uç noktasına götürmek, İbrahim'i savunmak değil, O'na saldırmaktır. İbrahim Kaypakkaya'yı gerçekten savunmak demek, O'nun doğrularına sahip çıkıp, varolan hatalarına karşı mücadele ederek O'nun hatalarını aşmak demektir. Yoksa bol bol "yoldaş" kavramını kullanarak İbrahim Kaypakkaya savunulamaz, O'na sahip çıkılamaz.

Biz diğer ekler üzerinde özel olarak durmayacağız. Üzerinde durmak istediğimiz üç nokta, sözkonusu "montaj" yapılırken montajcı(ları)nın bu değişiklik işini yüzüne gözüne bulaştırması ile ilgilidir.

Birinci nokta: Biz, İsmail Beşikçi'yi, Abdullah Öcalan'ın tavrı bağıntısında –Kürtçenin kullanılması ile ilgili– eleştirirken, İsmail Beşikçi'nin Abdullah Öcalan'dan yaptığı alıntıyı –bu alıntı 2000'e Doğru dergisinden yapılmıştır– aktarıp onun, sözkonusu alıntıyı yanlış aktardığı ve yanlış yorumladığı için eleştirmiştik. Oysa İbrahim Çelik efendi, Abdullah Öcalan'ın tavrından yapılan bu alıntıyı, İsmail Beşikçi'nin tavrıymış gibi göstermektedir. Yine bizim yazımızda 3 nokta altında ortaya konan bu tavır, Mücadele'de 2 nokta altında ele alınarak Abdullah Öcalan'dan bahsedilen yer makaleden çıkarılmıştır. Yazar(lar) ne kadar zorlansa(lar) da kendi(leri)ni ele vermekten kurtulamamaktadır(lar).

Bu noktada ilginç ve ilginç olduğu kadar da ibret verici bir şeye dikkat çekmek istiyoruz:

Sözkonusu makale Bolşevik Partizan'da yayınlandıktan sonra, bir bölüm Bolşevik Partizan okuyucusundan hem de Kürtçenin kullanımı ile ilgili olarak makalede İsmail Beşikçi'ye yönelen eleştirinin yanlışlığını ortaya koyan bir mektup geldi. Bu mektup Yazı Kurulu'nun gelen eleştiriyi doğru bulduğunu açıklayan bir eki ile birlikte Bolşevik Partizan'ın 65. sayısında yayınlandı (Bkz. Bolşevik Partizan, sayı 65, sayfa 48). Bolşevik Partizan'ın makalesini aşıran bay İbrahim Çelik tabii bu özeleştiri elinde olmadığı için bizim düzelttiğimiz bir yanlışı da aynen almış oldu. Ne diyelim?!! Zihinsel hırsızlığın bunca dezavantajı olacaktır elbet!

Şimdi beklediğimiz bay İbrahim Çelik'in bizim özeleştirimizi de "aşırması". Öyle ya düşünceler bize ait olduğuna göre özeleştirinin de aynen "aşırılması" mantıklı tek tavır olur!

İkinci nokta: "Marksizm-Leninizm -Mao Zedung Düşüncesi"ni savunma ateşi içinde, "Kürtlerin BİLİME ihtiyacı yok" diyerek bir bütün olarak BİLİM'e karşı çıkılmaktadır. Biz yazımızda somut bağıntısını koyarak, "bütün ezilen sınıf ve ulusların bilime ihtiyacı vardır" diye sorunu ortaya koyduktan sonra, işte bu sınıfsal ve ulusal kurtuluş bağlamında gerekli olanın herhangi bir bilim değil, işçi sınıfının kurtuluşunun bilimi olan Marksizm-Leninizm'e ihtiyaç olduğunu ortaya koyduk. Burayı değiştirme ateşi içinde genel olarak bilime karşı çıkılmaktadır. Bu karşı çıkış içinde milliyetçiliğe karşı çıkma adı altında Kürtlerin "milli" duyguya da ihtiyaçları olmadığı söylenerek bir bütün olarak ulusal kurtuluşa da karşı çıkılmaktadır. İşte menşeviklerin bilimselliği...

Sözkonusu üçüncü nokta ise; İbrahim Çelik efendinin makaleye olan "katkısı" içindeki şu alıntıdır: Bu yorum, İsmail Beşikçi'nin "Doğu Anadolu Düzeni" adlı kitabında yapılan alıntılardan sonra yapılmaktadır. *"Bütün bunları söyleyen bir "Kürt" bilim adamı. Ve ama bu "Kürt" şövenizmin zemzem suyundan içmiş. Bilmem fazla söze gerek var mı?" (agg. sayfa 9).* Gerçekten de fazla söze gerek yok. İsmail Beşikçi bir çırpıda "Kürt" bilim adamı olarak bir çırpıda ulus kökenini değiştirmektedir. Ve aynı zamanda ezilen bir ulusun "Kürt şövenizmi zemzem suyundan" da susuzluğunu gidermektedir... Bu konuda gerçekten de yazar(lar)ın cehaleti karşısında fazla söz söylemeye gerek yok. Bizim makalemizi çarpıtma heyecanı içinde İsmail Beşikçi'nin kimliği de değiştirilmektedir.

Şöyle ya da böyle yazar(lar) battıkça batıyor(lar). Bataklıkta kendini rahat hissedenlere söylenecek fazla söz yoktur.

İbretlikten de öte, tükenmişliğin haberi olan bu tavıra karşı, öncelikle ATİK taraftarlarına çağrımız, böylesi önderlerin kendilerini aldatmalarına gözyummamalarıdır. Bütün devrimcilere çağrımız ise, Türkiye/Kuzey Kürdistan devrimci hareketi içinde kötü bir gelenek olan, sadece taraftarı olunan örgütün yayınlarını okuma yanlış geleneğini parçalamalarıdır. Diğer devrimci ve Komünist örgütlerin yayınlarını da okuyun. Uğruna mücadele edilen özgür bir düzene varabilmek için, bu yolun aydınlatıcısı olan Marksizm-Leninizme sarılın. Yoksa size Marksizm-Leninizm diye yutturulan oportünizm, revizyonizm, sizin bu özgür düzene varma isteğinizi, kendi kariyerleri uğruna heba edecektir. Bu yolda tek çözüm vardır: Marksizm-Leninizm. Bu bilimin gerçek savunucusu olan TKP/ML(BOLŞEVİK)'in saflarında mücadele etmek!! Özgür bir dünya yaratmak istiyorsanız tek çözüm budur. Yoktur başka bir çözüm.

31.12.1991

NOT:

Sözkonusu makale Mücadele gazetesinden sonra, Ekim 1991 tarihli Yeni Demokrasi dergisinin 37. sayısında da yine İbrahim Çelik imzasıyla yayınlanmıştır. ●

Okuyucu Mektubu

Toplu sözleşme üzerine bir belediye işçisine sorular ve cevaplar

Bir Bolşevik Partizan okuyucusunun grevci bir işçi ile yaptığı bir ropörtajı aynen yayınlıyoruz. Bunun okuyucularımıza örnek olmasını istiyoruz.
YAZI KURULU

Soru: *Toplu sözleşme döneminde, sendikanız, "grev havası" estirmeye çalıştı. İşçilere sakal bırakma eylemi yaptırdı. Bu sakal bırakma eylemine katılma oranı ne kadardı? Sakal bırakma eyleminin ardında yatan gerçek neydi sence?*

Cevap: Bu eyleme katılım, ilk başlarda % 20 civarındaydı. Bunların tamamının işçiler içerisinde, ileri işçiler olduğu söylenebilir. Bu oran, daha sonra % 70-80 oranına kadar çıktı. Bunda, % 20'lik ileri işçilerin tayin edici etkisi oldu.

Sendika yönetimi de, işçilerin sakal bırakmayan kesimlerine, sakal bırakılması gerektiği uyarılarında bulundu. Ancak bu uyarıda bulunmak, işçilerin katıldığı genel bir toplantıda ya da yazılı bir açıklamayla değil; sözkonusu olan yerlerde "uyarı"larda bulundu. Yani, sakal bırakmak eyleminde, sendika yönetiminin tayin edici etkisi olmadığını söyleyebilirim, karar sendikadan gelmesine rağmen.

Bu eylemin sendika açısından işlevi; "dostlar bizi pazarda görsün" misali gibi oldu. Diğer bazı işyerlerinde olduğu gibi; gösteri, toplantı, yürüyüş vb.nin yaptırılmaması bunun kanıtıdır aynı zamanda. Sendika yönetimi bu kararıyla, işçiler için "bir şeyler" yaptıklarını ve işverene "karşı" olduklarını işçilere gösterme gayreti içinde gördüler kendilerini. Öyle göstermek istiyorlardı. Buna zorunluydular da.

Çünkü Mart 1991'den bu yana sözleşmede anlaşma sağlanmamıştı. İşçilerde, yaklaşık beş ayın huzursuzluğu birikmişti. Öncelikle sendikaya karşı bir huzursuzluk birikmişti. Bu sakal bırakma eylemi, işçiler tarafından kendiliğinden başlatılmadı. Daha çok, sendika yönetimi, işçileri pasifize etmek ve göz boyamak için başlatmış oldu.

Soru: *İşçilerden bu gerçeği bilenlerin tavrı ne idi?*

Cevap: İleri-devrimci işçilerin önemli bir bölümü bu gerçeğin bilincinde idi. Bunu, sendikanın bir oyalama taktiği olduğunu görüyorlardı. Sendika iyi tanınan bir sendikadır. Ve bu kesim, bu gerçeği sakal bırakarak da anlatmaya çalıştı. İleri olmayan işçiler, yer yer, "sakal bıraksak ne olur, bırakmasak ne olur? Bununla birşey yapılmaz" diyorlardı. Az-çok politikayla ilgilenen işçiler, sendika ile işverenin aynı safta olduğunu söylüyordu ve sendikanın, işçilerin ekonomik haklarını bile sahiplenmediğini görüyordu. Bu sendika yönetiminin bir dahaki genel kurulda indirilmesi gerektiği sesleri yükseliyordu.

Soru: *Arabulucunun devreye girmesinden sonra da anlaşma sağlanamamıştı. Sendika tarafından bu konuda işyeri toplantıları yapılarak, işçilere gelişmeler aktarıldı mı? Ya da işçilerin çoğunluğu bilgilendirildi mi?*

Cevap: Arabulucunun işe yaramamasının ardından, işçilerin, hergün sabah —çoğunun— işyerlerine dağılmak üzere geldikleri ve bizim makina-ikmal olarak adlandırdığımız yerde; daha önceden işçilerin bilgisi olmadan gelen sendika yöneticileri, 1000-1500 işçinin bulunduğu —ki, bu işyerinde 5000 kişi çalışmaktadır— sırada, sözleşmenin imzalanmadığını söylüyorlardı. Bu, bir işyeri toplantısı değildi, bu anlamda. Bu, ilk ve son "toplantı"ydı bu anlamda. Dolayısıyla, işçilerin çoğunluğuna hitap edilmedi hiçbir zaman. Sendika bundan özellikle memnundu.

Soru: *Sendikanız, anlaşmanın sağlanmadığını tespit ettiği andan itibaren, hiç toplantı yaptı mı? Yaptıysa, bu toplantıların düzeyi ve katılımı nasıldı?*

Cevap: Sendikanın, gelişmeler hakkında bilinçli olarak düzenlediği bir toplantı bilmiyorum ve olmadı da. 50-100 kadar ileri işçinin kendiliğinden sendika binasına gidip gelişmeleri öğrenmek istemesi üzerine; sendika başkanı ve sekreterinin gelişmeleri anlatmak zorunda kalması durumu ortaya çıktı. Bu da en fazla 45 dakika kadar sürüyordu. Tartışmalar önlenmeye çalışılıyordu.

Soru: *Arabulucu ile de anlaşma sağlanamamasından sonra, sendikanız bir hafta sonra grev kararının asılacağını -eğer bu süre içinde yine anlaşma sağlanmazsa- grevin başlayacağını açıklamıştı. Yani grevin başlamasına teorik olarak bir hafta kadar bir zaman kalmış oluyordu. Sendika, işçileri bilinçli olarak hazırlama çalışması yürüttü mü?*

Cevap: Sadece sendikaya giden ileri işçilere kanun gereği grev yapmak olanağının doğduğunu, ancak kendilerinin greve gitmek taraftarı değil, anlaşmak taraftarı oldukları önemle vurguluyorlardı. Grev sözcüğünü; hem işçilerin tepkisini sindirmek, boşa çıkarmak ve hem de grev olduğu zaman işçiler açısından ne gibi kötü(!) şeyler olacağını anlatmayı unutmuyorlardı. Örneğin; grev olursa çıkışların olacağını vs. dile getiriyorlardı.

Soru: *Yine bu dönemde, sendika ve işçiler, her bir taraf kendi açısından, "grev komiteleri"nden bahsetti, hazırlığını yaptı. Bu durum konusunda bilgi verir misin?*

Cevap: Bu iki temelde yapılmaya çalışıldı, kısmen de yapıldı. Birincisi; sendika tarafından "grev komiteleri" için adam atama ve atamak için adam arama, ya da tespit etme çalışması yaptı. Sendikanın atamak istediği kimseler, nerdeyse tamamı atama yoluyla varolan işçi temsilcileriydi aynı zamanda. Büyük çoğunluğu böyleydi. Bu aynı zamanda, grev komitelerini çok çok dar tutmak ve sendika yönetimine bağlı kılmak anlamına geliyordu.

İkincisi; sendikadan bağımsız ve sendikanın atamalarına karşı, seçim yoluyla grev komitelerini tespit etmek istemek ve uygulaması vardı.

Sendika binasında son toplantılara katılan ileri işçilerin çoğu bu yönde diretti. Bir iş bölümünde sendikanın atadığı işçi, atamasını kabul etmeyerek ve işçilere de atamanın yanlış, anti-demokratik, bürokratik olduğunu anlatarak, bütün işçilerin huzurunda, seçim usulü ile grev komitesinde yer alacak arkadaşlar belirlendi. Sendikanın atamasına karşı, coşkulu bir seçimle grev komitesi tespit edildi. Eğer sonraki aşamalarda anlaşma —aslında işçileri satmak demek doğru— sağlanmamış olsaydı, bir çok bölümde, seçim yolu ile grev komiteleri gündeme gelecekti.

İşçiler arasında, hatta ileri işçiler arasında grev komitelerinin gerçek işlevi ile ilgili olarak bilgi oldukça sığdı. Buna rağmen, grev komiteleri bilinci aktüel hal aldı.

Ekim 1991 ●

Li ser biryarên konferansa rêxistinî -IV-

Seksiyona Kurdistana Bakur

(Em daxûyanîke TKP/ML(BOLŞEWİK) ya ku keta destê me, weke wê çap dikin.)

Ev gêhiştina bi Marksîzm-Lenînîzmê ve nakok dibe -akama tekoşîna ku PKK dide jî- di nav hereketa şoreşa Kurdistana Bakur, Tirkiyê de, di salên dawî de hîn jî zêde xwe di rengê rêberdanîkê de girtiye. Di destpêka ku PKK tekoşîna xwe bi awakî eşkere wergerande rabezandina çekdarî, yên ku çalakîyên wê weke "provokasyon" hêja dikirin, di akama dîtina wergerandina tekoşînê bi pivajokake dirêj û bi geşbûna rêxistinî ya PKK jî, tewrên xwe guhartin, dest biçêkirina teoriya "du şoreşan cûde" kirine. Ji vî tewrî re numûneke herî baş, yên ku bi salan e "cenga gel", teoriya "şoreşek"ê diparêzin, yên ku ji TKP/ML veqetiyan û navê "Devrimci Partizan" girtin, ev in. Ji bo ku armanca gotara me ne tewrên cûre cûre rêxistinan derxistina holê ye, em vê gavê xwe weke numûne didin û bisînor dikin.

Hevrê Stalin, ji ber eynîbûna mercên polîtîk û dijmin, divê navê partiyê çi be, usa derdixe holê:

"Ji berê her tiştî, divê bê bîranîn ku Partiya Sosyal Demokrat ya ku li Rûsyê çalakiyan nîşan dike, ji xwe re dibêje Partiya Sosyal Demokrat li Rûsyayê (ne Partiya Sosyal Demokrat ya Ûris). Ev ji me re bi awakî vekirî nîşan dike ku di bin ala wê de ne tenê proleterên Ûris, proletêren ji hemû mîlliyetan di bin ala xwe de kom dike, ji bo vê sedemê jî, ji bo ku çîtên netewî ku navbera van netewan de hatine daçikandin bên hilkirin, diyar dike ku hemû pêşîgirtin bên girtin."

(Stalin, Cild 1, rûpel 56, weşanên Inter).

Yê me jî, em ji xwe re dibêjin *Partiya Komunist/Marksist-Leninist (Bolşewik) ya Tirkiyê*, û nabêjin *TKP/ML(Bolşewik) ya Tirk*, bi nav dike ku e şkere ye, proleterên (komunistên) Tirkiyê yên ji hemû milletan û milliyetan tê de digêhinhev jî. Ji vê binavkirinê re ji hinek netewekarên Kurd û ji cûre cûre rêxistinan rexna "ji bo ku sînorên misak-i milli derbaznabin, hûn di pozisyoneke şovenîst de ne", ji bingeha bi sererû li pirsê nêrînê, ji netwekarîyê û ji xwe di nava netewekariyê de girêdanê de tê û bi vî awayî xwe berbi Lenin û Stalin jî dike, rexneke çewt e. Lenin ji bo xala derketinê di nava welatên pur netewayî de çi ye, vê tespîtê dike:

"Di Rûsyayê de, dewleteke mîlî, serxwe û serbixwe sazkirin, heta niha, cûdatiya yek netewê, ya netewa mezina-Rûs mabû. Em proleterên Rûs, tu cûdatiyekê naparêzên û em vê cûdatiyê jî naparêzên. Em di şerkirina xwe de dewleteke bêlu ji xwe re bingeh digrin; em di nava wê dewleta bêlu de karkerên ji hemû welatan dikin yek; em qet geşbûneke taybetiya netewî nikarin biparêzên, em di hemû rê û olaxan de berbi hedefa xwe ya çînî dimeşin (abç). *Lê belê em, dij her cûre netewekariyê şer ne kin, ji bo wekheviya cûre netewan şer ne kin, em nikarin berbi wê hedefê rê bigrin..."*

(Lenin, Mavê çarenûsî, rûpel 74, weşanên çep)

Hevdesaziya bihevra, ya ku xwedîbûna eynî dijminî pêwîst dike, di eynî zemanî de hevdesaziya ji bo rizgariya netewa Kurd jî pêwîst e. Li Kurdistana Bakur, mercê bingeh ji bo sazbûna Kurdistaneke azad, di hevdesaziya bihevre ya proleterên ji cûre netewan û milliyetan re, di dijminê xwe yê ortax tunekirinê re derbaz dibe. Dijminê netewa Kurd jî li Kurdistana Bakur, dewleta faşîst ya Tirk e. Çeka bi tesîr ya tunekirina vî dijminî, ne cûda rêxistin danîn e, rêxistindanîna bihevra ye. Lenin di polemika bi Yurkeviç de pirsê usa datîne holê:

"... Mîrza Yurkeviç bi vî tewrê xwe dixebite ku, serketinê; ya ku wê sitembariya netewî bê îmkan bike, birastî hêza demokratîk perçe û bi vî awayî qels dixe, ne tenê bi gelemperî ji demokrasiya re, ji nehfa welatê xwe yê Ukrayna re jî ixanetê dike. Ger proleterên Rûsya-Mezin û Ukrayna bi hevre hereket bikin, Ukrayna azad dikare bibe rastiyek; bê yekitiya usa Ukrayna azad jî bê olax e."

(Lenin, wnd, rûpel 29)

Birastî jî yên ku dixwazin Kurdistaneke azad biafirînin, divê vê gihêştina Lenin bingeh bigrin. Û em jî, ji bo em vê gihêştinê ji xwe re bingeh digrin, Li Tirkiyê, ku dewleteke pirr netewi ye, riya tevgera bihevra ya proleterên hemû netewe û miliyetan danînê, di partîkê de yekbûnê diparêzin. Ev parastina me ne paraszineke nûh e jî. Hevrê İbrahim KAYPAKKAYA, sazûmankarê TKP/ML ev gihêştina hîn di 1972 de danî bû holê, ku em jî dom û rêvebirê wê yên rast in.

Hevrê İbrahim KAYPAKKAYA pirsgirêkê weha tesbît dike:

"... miliyetî wê çi dibe bila be, proleterya Tirkiyê yê zanyar wê ji bo ku girsehên karker û gundiyan di bin ala xwe de kom bike bixebite, wê ji tekoşîna çînî ya hemû çînên kedkar re pêşengiyê bike. Ewê dewleta Tirkiyê ji xwe re bingeh bigre, wê li Tirkiyê hemû karker û kedkaran yên ji hemû netewan di rêxistinên bihevra yên çînî de biyek e."

(İ. Kaypakkaya, Nivîsên Bijarte, rûpel 227, weşanên Ocak)

"Hereketa Marksist-Leninist, hevkelandina çîna karker û kedkarên din di dewleteke bêlu de, di rêxistinên yekgirtî de, di rêxistinên sendikî, kooperatifî, perwerdekarî ûwv de diparêze. Dij mêlên ku karker û kedkaran gor miletên wan di rêxistinên cû de kom dikin tekoşînê dike. ... (wnd. rûpel 258)

Ku em bikurtî bibêjin, yên ku di bin eynî mercên polîtîk de tekoşînê dikin, proleterên ji cûre cûre netewan û miliyetan ku xwediyê eynî dijminî ne, *di yek partikê de* hevdesazîbûn divê xala derketinê ya komunîstan be. Yên ku xwediyê eynî dijminî ne ji cû de cû de rêxistinan re parvekirin, di sêrî de ji tekoşîna proleterya çînî re û di eynî zemanî de ji doza azadiyê ya netewa û miliyên bindest re ixanetkirin e. Di mercên ku yekitî tê de tune, ji bo afirandina vê yekitiyê tekoşîn, divê tekoşîna bingeh e, ku bê birêvebirin. Riya çêkirina yekitiyê jî, di sêri de dişerê dij şovenîzma netewa serdest û dij her texlîd netewekariyê re derbaz dibe.

DÛMAHÎK HEYE
Di hêjmara wê bê de:
DI HEVDESAZIYÊ DE DI BINGEHA PROGRAMEKÊ DE
Û GOR MERCÊN HERÊMÎ XWESERÎ

8 AVDARÊ
1992

JİNEN XEBATKAR JI BO SOSYALIZME ŞER BIKIN!

Jinen kû li fabrikan, büro û zeviyan dixebitin û kêm pere digren te kew nav tewger e ! Jinen betal dest bi de tewgera xwe! Jinino, hûn kû li her dere rasti erişên meran ten, te kev nav xebat! Jinen gelen bindest dest bide tewgere! Ew kesen kû ji hemu yan betir bindestin, hûn ji jinen karkîren cihanê va yek te kevin nav şer! Jin û meren karkîr û yedin, dest bidin hev û bi hevra te kev nav tewgere! Jinen karkîr, hûn wer bizanin kû, çixe şoreş me rizgar û serfiraz dike!

Verantwortlich im S P G M. Korkmaz, 11 Stanley Rd. Leeds LH8 England

BOLŞEVİK PARTİZAN